

UNIUNEA EUROPEANĂ
Fondul Social European

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Dezvoltării Regionale și
Administrației Publice

INOVAȚIE ÎN ADMINISTRAȚIE

Instrumente Structurale
2007-2013

Strategia de dezvoltare durabila a orasului Ocnele Mari 2015-2020

Document elaborat în cadrul proiectului “Dezvoltarea capacității de planificare strategică la nivelul autorităților administrației publice locale ale orașelor din România, cod SMIS 27520”

Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative 2007-2013

**Beneficiarul proiectului:
Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice**

**Parteneri
Asociația Orașelor din România
Asociația Secretarilor Orașelor din România**

**Perioada de implementare
21 de luni (26.02.2014 – 26.11.2015)**

**Obiectivul general al proiectului
Întărirea capacității administrative a autorităților administrației
publice centrale și locale.**

**Scopul proiectului:
Dezvoltarea capacității de planificare strategică la nivelul
orașelor din România**

PREAMBUL

Documentul de față a fost elaborat în cadrul proiectului “Dezvoltarea capacității de planificare strategică la nivelul autorităților administrației publice locale ale orașelor din România, cod SMIS 27520”, proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative 2007-2013.

Obiectivul general al proiectului este întărirea capacității administrative a autorităților administrației publice centrale și locale. În acest sens proiectul își propune, pe termen lung dezvoltarea capacității de planificare strategică la nivelul orașelor din România.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Orașului Ocnele Mari 2015-2020, realizată sub îndrumarea experților MDRAP, devine parte a rezultatelor proiectului, obținute în cadrul Regiunii de Dezvoltare SV.

Strategia de Dezvoltare Durabilă a Orașului Ocnele Mari 2015-2020 a fost elaborată, respectând principiile Egalității de Șanse, propunându-și intervenții pe termen lung prin care să asigure politicile și practicile prin care să nu se realizeze nicio deosebire, excludere, restricție sau preferință, indiferent de: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

I. INTRODUCERE

I.1. Principiile de abordare a dezvoltării economico-sociale locale

Elaborarea strategiei de dezvoltare locala are ca scop identificarea, analiza si implementarea obiectivelor strategice de dezvoltare a comunitatii locale in domeniile de actiune identificate la nivel local, si integrate in cele la nivel judetean, regional, national si european.

Pentru Orasul Ocnele Mari, realizarea obiectivelor strategice, in special in sfera economica au ca rezultat dezvoltarea economica locala, cresterea calitatii vietii si bunastarii sociale.

Dezvoltarea economică locală este procesul prin care administrația orasului Ocnele Mari, dar și/sau comunitatea locala bazată pe grupuri, administrează resursele existente și intră într-un nou angajament de parteneriat fie cu sectorul privat, fie una cu cealaltă, pentru a crea noi locuri de muncă și pentru a stimula activitățile economice într-o zonă economică bine definită.

Conceptul de dezvoltarea economică presupune dezvoltarea capacității economice regionale sau locale și formularea răspunsului la schimbările economice, tehnologice, sociale, etc. Dezvoltarea care, îndeplinind cerințele generației actuale, facilitează generațiilor viitoare îndeplinirea propriilor opțiuni, este dezvoltare durabila. Dezvoltarea durabilă urmărește reconcilierea între două aspirații fundamentale, și anume necesitatea dezvoltării economice și sociale, dar și protecția și îmbunătățirea stării mediului.

In elaborarea strategiei de dezvoltare au fost utilizare elementele specifice locale:

- date economice,
- date privind populatia,
- infrastructura,
- mediul inconjurator,
- amenajarea teritoriului,
- analiza distributiei serviciilor etc.,

precum si de la o evaluare realista a modului in care comunitatea locala doreste sa evolueze.

Strategia a fost elaborata cu contributia comunitatii, a angajatilor din institutiile publice locale, agentilor economici, institutiilor si organizatiilor locale, prin intermediul sondajelor, consultarilor comunitatii si dezbaterii publice care au reunit comunitatea intr-un exercitiu de democratie participativa si efort colectiv de trasare a propriului viitor.

Ca urmare, din punct de vedere metodologic, strategia are la baza si se fundamenteaza pe urmatoarele instrumente si proceduri de lucru:

- analiza de continut;

- analiza de date statistice din surse organizate;
- comparatii de date statistice pe scara evolutiva;
- analiza SWOT;
- analiza si interpretarea unor studii, rapoarte, cercetari, strategii si norme locale, judetene, regionale, nationale si europene.

I.2. Cadrul conceptual al elaborării strategiei de dezvoltare locala

Conceptul de dezvoltarea durabilă a comunităților locale isi are originile la nivel mondial din anul 1992, în cadrul Conferinței de la Rio de Janeiro, 170 de state, printre care și România, au recunoscut în mod unanim și au căzut de acord asupra nevoii urgente de a adopta o strategie globală pentru secolul următor, denumita „AGENDA 21”.

Conform prevederilor stabilite în cadrul Conferinței de la Rio, fiecare autoritate locală are obligația de a elabora propria strategie de dezvoltare durabilă. Agenda 21 Locală implică necesitatea ca autoritățile locale să lucreze în parteneriat cu toate sectoarele comunității respective, punând accentul pe participarea comunității și pe democrația locală largită, oferind o modalitate de integrare a problemelor sociale, economice și de mediu, care să conducă, în final, la definirea de obiective, strategii, politici și acțiuni la nivel local.

Agenda 21 recunoaște că autoritățile locale au de jucat un rol crucial în dezvoltarea durabilă, deoarece:

- reprezintă comunitatea locală și lucrează în numele ei;
- au un rol planificator important, deoarece desfașoară, delegă sau influențează multe din serviciile de care depinde calitatea vieții;
- administrează/posedă părți importante din patrimoniul construit sau natural; pot influența prin educație, sfaturi, informații și exemplu propriu;
- pot cataliza parteneriate cu alte organizații; au un impact mare în calitate de consumatori, achizitori și patroni.

Dezvoltarea durabilă a comunităților are ca scop major eradicarea sărăciei la nivel local, punând accent pe resursele locale, care pot fi structurate în patru categorii:

- capitalul uman: cunoștințe, abilități, capacități, creativitate, strategii de adaptare;
- capitalul fizic: clădiri, drumuri, rețele etc.;
- capitalul natural: sol, aer, apa, flora, fauna etc.;
- capitalul social: structuri de administrare și luare a deciziilor, comunitatea, cultura.

Dezvoltarea rurală poate fi considerată și un demers de dezvoltare teritorială, ea incluzând aspecte economice, social-politice, culturale, ecologice etc., prin stimularea și favorizarea dezvoltării interne, mobilizând, în acest sens, mijloacele umane și financiare care concură la această dezvoltare și asigurând convergența.

II. CONTEXTUL STRATEGIC AL ELABORARII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

În procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare a orașului Ocnele Mari s-a urmărit ca direcțiile și domeniile de intervenție să poată fi integrate în mare măsură, în contextul strategic județean, regional, național, și european de dezvoltare, respectiv o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

II.1. Contextul european de dezvoltare

Europa trece printr-o perioadă de transformare. Criza a anulat anii de progrese economice și sociale și a pus în evidență deficiențele structurale ale economiei Europene. Între timp, lumea evoluează rapid, iar provocările pe termen lung (globalizarea, presiunea exercitată asupra resurselor, îmbătrânirea) se intensifică.

Din cauza crizei, obiectivul de garantare a unei creșteri economice viitoare este mult mai greu de realizat. Situația încă fragilă a sistemului financiar frânează redresarea, având în vedere dificultățile cu care se confruntă atât întreprinderile, cât și gospodăriile pentru a obține credite, a cheltui și a investi.

Europa poate reuși dacă acționează în mod colectiv, ca Uniune, trebuind să facă față următoarelor provocări: deficiențe structurale (rata medie de creștere a Europei este net inferioară față de principalii parteneri economici, ratele de ocupare a forței de muncă în Europa sunt inferioare cu alte state ale lumii ca SUA sau Japonia, accelerarea îmbătrânirii populației), intensificarea provocărilor globale (economii globale tot mai interconectate, nevoia finanțelor mondiale de măsuri corective, provocări globale legate de climă), trecerea la acțiune pentru evitarea declinului și ieșirea din criză.

II.1.1. Europa 2020 – O strategie europeană pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii

Începând cu anul 2008, Uniunea Europeană a fost puternic afectată de criza financiară, transformată rapid într-o criză economică globală cu largi implicații sociale și care a eclipsat efectele benefice aduse de Strategia Lisabona pentru creștere economică și locuri de muncă. Uniunea a răspuns rapid acestei noi provocări, inițial printr-un „Plan European de Redresare Economică” și, ulterior, prin gândirea unei noi strategii economice mai realiste pentru orizontul anului 2020.

În luna martie 2010, Comisia Europeană a lansat această nouă strategie prin comunicarea „Europa 2020 – O strategie europeană pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”, care încorporează, în chiar titlul său, trinomiul de priorități ale strategiei în acest deceniu.

Obiective strategiei Europa 2020

Cele 5 obiective principale (concretizate în 8 ținte numerice) propuse pentru atingerea celor 3 priorități, la nivelul UE, până în 2020 sunt:

Ocuparea forței de muncă: rata de ocupare a forței de muncă de 75% în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani.

Cercetare si dezvoltare: alocarea a 3% din PIB-ul UE pentru cercetare si dezvoltare.

Schimbari climatice si energie: reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de sera (sau chiar cu 30%, in conditii favorabile) fata de nivelurile inregistrate in 1990, cresterea ponderii surselor de energie regenerabile pana la 20%, cresterea cu 20% a eficientei energetice.

Educatie: reducerea abandonului scolar la sub 10%, cresterea la peste 40% a ponderii absolventilor de studii superioare in randul populatiei cu varsta cuprinsa intre 30-34 de ani.

Saracie si excluziune sociala: reducerea cu cel putin 20 de milioane a numarului persoanelor care sufera sau risca sa sufere de pe urma saraciei si a excluziunii sociale.

Prioritati strategice Europa 2020

Cele 3 prioritati ale strategiei Europa 2020 care definesc viziunea UE asupra economiei sociale de piata pentru secolul XXI vizeaza:

cresterea inteligenta, prin dezvoltarea unei economii bazate pe cunoastere si inovare;

cresterea durabila, prin promovarea unei economii mai eficiente, mai ecologice si mai competitive;

cresterea favorabila incluziunii prin promovarea unei economii cu un grad înalt de ocupare a fortei de munca care sa asigure coeziunea sociala si teritoriala.

Aceste prioritati strategice stabilite la nivelul Uniunii Europene pentru noul orizont de timp, respectiv anul 2020, au la baza 7 initiative emblematice, care au drept scop coordonarea eforturilor tuturor autoritatilor statelor membre, in vederea atingerii obiectivelor strategice la nivel european si national.

Crestere inteligenta

Cresterea inteligentă înseamnă consolidarea cunoașterii și inovării ca elemente motrice ale viitoareii creșteri. Pentru aceasta este necesar îmbunătățirea calitatii sistemelor de învățământ, întărirea performanței în cercetare, promovarea inovării și transferul de cunoștințe în Uniune, folosirea pe deplin a tehnologiilor informației și comunicațiilor și asigurarea transpunerii ideilor inovatoare în noi produse și servicii care să genereze creștere, locuri de muncă de calitate și care să contribuie la abordarea provocărilor cu care se confruntă societatea europeană și mondială.

Cresterea inteligenta este necesara in vederea recuperarii decalajelor intre cresterea economica a UE si cresterea economica a celor doi mari competitori pe piata mondiala respectiv SUA si Japonia.

Aspecte de corectat in domeniul *Inovarilor*:

- nivelul mai redus al investitiilor in cercetare, dezvoltare si inovare;
- utilizarea insuficienta a tehnologiilor informatiei si comunicatiilor;
- accesul dificil la inovare in anumite sectoare ale societatii;
- ponderea mai redusa in UE a firmelor high-tech.

Aspecte de corectat in domeniul *Educatiei*:

- un sfert dintre elevi au competente slabe de citire, unul din sapte tineri abandoneaza studiile si formarea prea devreme;
- 50% dintre tineri ating un nivel mediu de calificare, insuficient pentru cerintele noi de pe piata muncii;
- in randul populatiei cu varsta cuprinsa intre 25 si 34 de ani, doar 1 persoana din 3 are o diploma universitara, comparativ cu 40% in SUA si peste 50% in Japonia;
- conform "indicelui Shanghai" in clasamentul mondial al primelor 20 de universitati, sunt listate doar doua universitati europene.

Aspecte de corectat in domeniul *Societatii digitale*:

- „din valoarea de 2.000 miliarde € reprezentata de piata globala pentru tehnologiile informatiei si comunicatiilor, firmele europene reprezinta doar 25%;
- ramanerea Europei in urma SUA si Japoniei in ceea ce priveste internetul de mare viteza, afecteaza capacitatea acesteia de inovare in special in zonele rurale, diseminarea online a cunostintelor si distributia online de bunuri si servicii.

Crestere inteligenta se realizeaza prin dezvoltarea unei economii bazate pe cunoastere si inovare; presupune imbunatatirea prestatiei in urmatoarele domenii:

- *cercetare si inovare*: imbunatatirea conditiilor pentru cresterea investitiilor de stat si private in vederea generarii de locuri de munca prin crearea de noi produse si servicii;
- *educatie*: incurajarea si sustinerea procesului de invatare si formare de-a lungul vietii in vederea imbunatatirii competentelor;
- *societatea digitala*: utilizarea tehnologiilor informatiei si comunicatiilor.

Actiunile acestei prioritati vizeaza:

- eliberarea potentialului inovator al Europei;
- ameliorarea rezultatelor in domeniul educatiei;
- valorificarea avantajelor economice si sociale ale societatii digitale.

Cresterea inteligenta va fi stimulata prin trei initiative emblematice:

a. „O Uniune a inovarii”. Initiativa ofera o viziune ampla si incluziva asupra inovarii în Uniunea Europeana, plasând inovarea în centrul interventiilor si interconectând multiple domenii de politici publice (de la cercetaredezvoltare, la educatie, întreprinderi, coeziune sociala, ajutor de stat, standardizare, achizitii publice, proprietate intelectuala). Initiativa propune urmatoarele directii de actiune:

- reorientarea politicii in domeniul cercetarii, dezvoltarii si inovarii catre domenii care prezinta provocari majore pentru societate (schimbari climatice, utilizarea eficienta a energiei si a resurselor, schimbari demografice, sanatatea populatiei etc.);
- consolidarea verigilor din lantul inovarii, de la cercetarea fundamentala la comercializare;
- definitivarea spatiului european de cercetare, elaborarea unei agende strategice de cercetare;

- îmbunătățirea condițiilor-cadru pentru a permite întreprinderilor să inoveze, crearea unui brevet european unic și a unei instanțe specializate în materie de brevete;
- lansarea de parteneriate europene în domeniul inovării între UE și nivelurile naționale, în vederea accelerării dezvoltării și utilizării;
- consolidarea și dezvoltarea rolului instrumentelor UE de susținere a inovării (fondurile structurale, fondurile de dezvoltare rurală, programul-cadru de cercetare-dezvoltare, etc.);
- promovarea parteneriatelor în materie de cunoaștere și consolidarea legăturilor între educație, întreprinderi, cercetare și inovare.

Din multitudinea acțiunilor și soluțiilor pe care le recomandă inițiativa emblematică, *lansarea parteneriatelor europene* pentru inovare se distinge prin conceptul novator propus, bazat pe crearea unei mase critice a expertizei din cercetare și inovare. Parteneriatele europene pentru inovare se vor focaliza pe abordarea marilor provocări, depășind sfera tehnologică a actualelor instrumente (cum ar fi, de exemplu, inițiativele tehnologice comune), și acționând asupra întregului lanț al cercetării și inovării. Datorită noutății acestui tip de parteneriat, Comisia Europeană testează conceptul de parteneriat pentru inovare cu ajutorul unui parteneriat pilot privind îmbatrânirea activă și în condiții bune de sănătate. Principalul obiectiv al acestui parteneriat este ca până în 2020 să se adauge 2 ani la durata medie de viață în condiții bune de sănătate.

b. „Tineretul în mișcare”. Inițiativa trasează direcțiile de acțiune pe care Uniunea Europeană și statele membre ar trebui să se axeze în viitor în dezvoltarea unor sisteme de educație și formare moderne, adaptate economiei cunoașterii și care să asigure mobilitatea elevilor, studenților și cadrelor didactice. Ea este structurată pe 4 direcții de acțiune și 28 de acțiuni, dintre care menționăm:

- consolidarea performanței și atractivității internaționale a instituțiilor de învățământ superior din Europa;
- sporirea nivelului general de calitate la toate formele de educație și formare în UE;
- combinarea excelenței cu echitatea, prin promovarea mobilității studenților și a celor care urmează un curs de formare,
- îmbunătățirea situației încadrării în muncă a tinerilor.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- ✓ integrarea și consolidarea programelor UE de mobilitate, cele destinate universităților, cele destinate cercetătorilor și corelarea lor cu programele naționale;
- ✓ impulsivarea agendei de modernizare a învățământului superior la nivelul programelor școlare, al guvernantei și al finanțării;
- ✓ identificarea metodelor de promovare a spiritului antreprenorial prin programe de mobilitate pentru tinerii profesioniști;
- ✓ promovarea recunoașterii învățării non-formale și informale;
- ✓ lansarea unui Cadru pentru încadrarea în muncă a tinerilor.

c. „O agendă digitală pentru Europa” prin care se propune crearea unei piețe digitale unice, bazată pe internet rapid și ultrarapid și pe aplicații interoperabile:

- până în 2013: acces universal la internet în banda largă;
- până în 2020: acces universal la internet mult mai rapid (cel puțin 30Mbps);
- până în 2020: o viteză a internetului de peste 100 Mbps în peste 50% din locuințele din Europa.”

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- ✓ asigurarea accesului la internet de mare;
- ✓ crearea pieței unice digitale;
- ✓ dezvoltarea societății digitale sustenabile;
- ✓ consolidarea măsurilor în domeniul securității și al încrederii în tehnologii;
- ✓ dezvoltarea cercetării și inovării în domeniu;
- ✓ dezvoltarea de standarde deschise și a interoperabilității;
- ✓ oferirea cadrului juridic stabil, pentru stimularea investițiilor în infrastructura pentru internet de mare viteză, deschisă și competitivă, precum și în serviciile conexe;
- ✓ dezvoltarea unei politici eficiente în domeniu;
- ✓ facilitarea utilizării fondurilor structurale ale UE pentru realizarea acestei agende.

Cresterea durabila

Cresterea durabila înseamnă promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive, presupune dezvoltarea de noi procese și tehnologii (inclusiv cele ecologice) care:

- să accelereze dezvoltarea de rețele inteligente, ce folosesc TIC;
- să exploateze rețelele de la scară UE;
- să consolideze avantajul competitiv al mediului european de afaceri;
- să constientizeze consumatorii în ceea ce privește meritele utilizării eficiente a resurselor;
- să scadă emisiile de dioxid de carbon;
- să prevină degradarea mediului, pierderea biodiversității, utilizarea nedurabilă a resurselor.

Cresterea durabilă va sta la baza coeziunii economice, sociale și teritoriale prin derularea de acțiuni în următoarele domenii:

- ✓ *competitivitate*: menținerea avantajului față de SUA și China, pe piața tehnologiilor ecologice; eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor, productivitate crescută pentru contracararea presiunii tot mai mari de pe piețele de export și pentru un număr tot mai mare de materii prime;

- ✓ *combaterea schimbarilor climatice*: reducerea emisiilor de dioxid de carbon mult mai rapid in decada care urmeaza, exploatarea completa a potentialului noilor tehnologii, precum posibilitatile de captare si stocare a dioxidului de carbon, care vor genera reducerea emisiilor, realizarea de economii si crestere economica, consolidarea capacitatii de rezistenta a economiilor UE in fata riscurilor climatice, precum si capacitatea de prevenire a dezastrelor si de reactie la acestea;
- ✓ *energie curata si eficienta*: scaderea importurilor UE de petrol si gaze cu 60 de miliarde € pana in 2020; cresterea PIB-ului cu 0,6%-0,8% si crearea a peste 600 000 locuri de munca prin utilizarea energiei regenerabile in 20% din energia folosita in UE; crearea a peste 400 000 locuri de munca prin atingerea obiectivului de 20% privind eficienta energetica.

Cresterea durabila va fi stimulata prin doua initiative:

- **„O Europa eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor”**

Acesta initiativa emblematica propune un cadru integrat de actiune pentru domeniile: schimbari climatice, energie, transport, industrie, materii prime, agricultura, pescuit, biodiversitate si dezvoltare regional, popunand urmatoarele directii de actiune:

- sprijinirea tranzitiei catre o economie eficienta in ceea ce priveste utilizarea resurselor si cu emisii reduse de dioxid de carbon;
- decuplarea cresterii economice de utilizarea resurselor, de consumul de energie;
- reducerea emisiilor de CO₂;
- cresterea competitivitatii si promovarea securitatii energetice.

Obiectivul acestei initiative îl constituie asigurarea unui echilibru între toate politicile europene cu impact asupra eficientei resurselor si stabilirea unui acord privind viziunea pe termen lung în aceasta privinta.

Comisia Europeana va depune eforturi pentru:

- mobilizarea instrumentelor financiare ale UE precum fondurile pentru dezvoltare rurala, fondurile structurale, si altele in cadrul unei strategii solide de finantare (UE, publica nationala, privata);
- consolidarea cadrului de utilizare a instrumentelor de piata precum certificate de emisii, incurajarea utilizarii extinse a achizitiilor publice ecologice, etc;
- prezentarea de propuneri pentru modernizarea si decarbonizarea sectorului transporturilor;
- implementarea de proiecte strategice in vederea eliminarii blocajelor in sectiunile transfrontaliere si nodurile intermodale (orase, porturi, platforme logistice);
- finalizarea pietei interne a energiei, derularea actiunilor din cadrul planului privind tehnologiile energetice strategice (SET);
- promovarea proiectelor de infrastructura de importanta strategica pentru UE in zona baltica, in Balcani, in regiunea mediteraneeana si în Eurasia;

- adoptarea si implementarea unui Plan de actiune privind eficienta energetica, promovarea unui program in domeniul utilizarii eficiente a resurselor (sprijinind IMM-urile si gospodariile) prin utilizarea fondurilor structurale si a altor tipuri de fonduri;
- stabilirea viziunii privind modificarile structurale si tehnologice necesare pentru a face tranzitia catre o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon, eficienta din punctul de vedere al utilizarii resurselor si rezistenta la schimbarile climatice pana in 2050.”

La nivel national, statele membre vor trebui:

- sa elimine treptat subventiile daunatoare mediului (exceptii in cazul persoanelor defavorizate);
 - sa dezvolte instrumente de piata, precum stimulente fiscale si achizitii publice menite sa adapteze metodele de productie si de consum;
 - sa dezvolte infrastructuri energetice si de transport inteligente, modernizate si complet interconectate, sa utilizeze pe deplin TIC;
 - sa asigure implementarea coordonata a proiectelor de infrastructura, in cadrul rețelei centrale a UE;
 - sa se concentreze asupra dimensiunii urbane a transporturilor, responsabile de o mare parte din emisiile generate si din congestiile rețelelor;
 - sa utilizeze reglementarea, dezvoltand standarde de performanta energetica in constructii si instrumente de piata precum impozitarea, subventiile si achizitiile publice pentru a reduce consumul de energie si de resurse; - sa utilizeze fondurile structurale pentru a investi in constructia de cladiri publice eficiente din punct de vedere energetic si într-o reciclare mai eficienta;
 - sa stimuleze instrumente care permit economisirea de energie si care ar putea creste eficienta in sectoarele mari consumatoare de energie, precum cele bazate pe folosirea TIC.
- **„O politica industrială adaptată erei globalizării”**

Aceasta inițiativa emblematică contribuie la creșterea durabilă și are ca obiectiv susținerea și consolidarea unei baze industriale puternice, diversificate, competitive și eficiente din punct de vedere energetic și al utilizării resurselor, și presupune:

- colaborarea strânsă între CE și întreprinderi, sindicate, mediul academic, ONG-uri, organizații de consumatori;
- elaborarea unui cadru pentru o politică industrială modernă, care să sprijine spiritul antreprenorial, să ghideze și să ajute industria;
- promovarea competitivității sectorului industriei primare, al producției și al serviciilor din Europa.

Comisia Europeană va depune eforturi pentru:

- stabilirea politicii industriale apte să mențină și să dezvolte o bază industrială puternică, competitivă, diversificată în Europa, să sprijină tranziția sectoarelor de producție către o utilizare mai eficientă a energiei și a resurselor;

- dezvoltarea abordării orizontale a politicii industriale, care să combine diverse instrumente de politică precum reglementarea „inteligentă”, modernizarea achizițiilor publice, normele în materie de concurență, stabilirea de standarde;
- îmbunătățirea mediului de afaceri, în special pentru IMM-uri, inclusiv prin reducerea costurilor de tranzacție aferente desfășurării unei activități economice în Europa, prin promovarea clusterelor și prin îmbunătățirea accesului convenabil la finanțare;
- restructurarea sectoarelor aflate în dificultate prin orientarea lor către activități de viitor, inclusiv prin redistribuirea rapidă a competențelor către sectoarele și piețele cu un ritm alert de creștere;
- promovarea tehnologiilor și a metodelor de producție care reduc utilizarea resurselor naturale și sporesc investițiile în patrimoniul natural al UE;
- promovarea internaționalizării IMM-urilor;
- asigurarea faptului că rețelele de transport și de logistică permit industriei din toată Uniunea să beneficieze de acces efectiv pe piața unică, pe piața internațională;
- dezvoltarea unei politici spațiale care să pună la dispoziție instrumentele necesare depășirii unor provocări-cheie la nivel mondial;
- sporirea competitivității sectorului turismului în Europa;
- revizuirea reglementărilor în vederea sprijinirii tranziției sectoarelor serviciilor și producției către o utilizare mai eficientă a resurselor, inclusiv printr-o reciclare mai eficientă;
- reanunțarea strategiei UE de promovare a responsabilității sociale a întreprinderilor, ca element-cheie în asigurarea încrederii pe termen lung a angajaților și a consumatorilor.

La nivel național, statele membre vor trebui:

- să îmbunătățească mediul de afaceri, în special pentru IMM-urile inovatoare, inclusiv prin achiziții publice menite să sprijine inițiativele care încurajează inovarea;
- să amelioreze condițiile de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală;
- să reducă sarcina administrativă a societăților și să amelioreze calitatea legislației în domeniul afacerilor;
- să colaboreze cu părțile interesate din diverse sectoare în vederea identificării blocajelor, elaborării de analize comune cu privire la modalități de menținere a unei baze industriale și de cunoaștere solide, de a plasa UE în poziție de lider în ceea ce privește dezvoltarea durabilă la nivel mondial.

Cresterea durabila este necesara în vederea sustinerii UE pentru a prospera într-o lume cu emisii reduse de dioxid de carbon, cu resurse limitate, pentru prevenirea degradării mediului, pierderea biodiversității și utilizarea nedurabilă a resurselor.

Cresterea favorabila incluziunii

Statele membre trebuie sa-si îmbunatateasca sistemele de protective sociala, de securitate sociala si pensii, precum si politicile de incluziune activa, în conditiile asigurarii sustenabilitatii financiare în scopul cresterii participarii cetatenilor în societate, economie si a extinderii oportunitatilor de angajare prin utilizarea FSE.

Cresterea favorabila incluziunii inseamna promovarea unei economii cu o rata ridicata a ocuparii fortei de munca, care sa asigure coeziunea sociala si teritoriala si care presupune:

- asigurarea autonomiei cetatenilor prin rate ridicate ale ocuparii fortei de munca;
- investirea in dezvoltarea competentelor;
- combaterea saraciei;
- modernizarea pietelor muncii si a sistemelor de formare si de protectie sociala;
- consolidarea coeziunii teritoriale prin accesibilizarea beneficiilor cresterii economice in toate regiunile UE inclusiv in cele ultraperiferice;
- asigurarea accesului si oportunitatilor pentru toti cetatenii pe tot parcursul vietii;
- cresterea participarii fortei de munca prin asigurarea de politici de promovare a egalitatii de sanse intre femei si barbati.

Se va actiona in vederea rezolvarii problemelor din urmatoarele domenii:

- *ocuparea fortei de munca:*
- schimbarile demografice au generat scaderea numarului de persoane active;
- in UE, doar doua treimi din populatia activa are loc de munca, in comparatie cu peste 70% in SUA si in Japonia;
- rata ocuparii fortei de munca este scazuta in special in randul femeilor si al lucratorilor in varsta;
- rata a somajului de peste 21% in randul tinerilor;
- risc ridicat de pierdere a terenului pe piata muncii a persoanelor neintegrate in campul muncii sau care au legaturi slabe cu acesta.
- *competentele:*
- aproximativ 80 de milioane de persoane au competente reduse sau de baza;
- oportunitatile oferite prin invatarea de-a lungul vietii, apartin in special persoanelor mai instruite;
- pana in 2020, 16 milioane de locuri de munca vor necesita nivel inalt de calificare, in timp ce numarul locurilor de munca pentru care se vor cere competente reduse va scadea cu 12 milioane;
- pentru mentinerea vietii active indelungate, este necesara dobandirea si dezvoltarea de noi competente pe tot parcursul vietii.
- *combaterea saraciei:*

- 80 de milioane de persoane erau amenintate de saracie, inainte de aparitia crizei economice;
- 19 milioane dintre acestea sunt copii;
- 8% dintre persoanele care au un loc de munca nu castiga suficient pentru a iesi din saracie, cei mai afectati fiind somerii.

Cresterea favorabila incluziunii va fi stimulata prin doua initiative:

b. „O agenda pentru noi competente si noi locuri de munca” prin care se propune:

- crearea conditiilor necesare modernizarii pietelor muncii pentru a creste nivelurile de ocupare a fortei de munca si pentru a asigura sustenabilitatea modelelor sociale europene;
- promovarea autonomiei cetatenilor prin dobandirea de noi competente care vor permite fortei de munca actuale si viitoare, adaptarea la noile conditii si la eventualele schimbari de cariera;
- reducerea somajului;
- sporirea productivitatii muncii.

Comisia Europeana va depune eforturi pentru:

- definirea si punerea in aplicare a celei de a doua etape a agendei de flexicuritate, in vederea identificarii modalitatilor de imbunatatire si gestionare a tranzitiilor economice, de combatere a somajului, de crestere a ratelor de activitate;
- adaptarea cadrului legislativ, in conformitate cu principiile reglementarii „inteligente”, la evolutia modelelor de organizare a muncii, la noile riscuri la adresa sanatatii si securitatii muncii;
- facilitarea si promovarea mobilitatii lucratorilor in interiorul UE si asigurarea unei corespondente mai bune intre cererea si oferta de locuri de munca, prin intermediul sprijin financiar acordat din fondurile structurale, in special din Fondul social european (FSE);
- consolidarea capacitatii partenerilor sociali, valorificarea potentialului de solutionare a problemelor oferit de dialogul social la toate nivelurile (la nivelul UE, la nivel national/regional, la nivel sectorial si la nivelul intreprinderilor);
- impulsionearea cadrului strategic de cooperare in materie de educatie si formare in care sa fie implicate toate partile interesate;
- asigurarea dobandirii competentelor necesare in vederea continuarii studiilor si a integrarii pe piata muncii, precum si a recunoasterii acestora pe tot parcursul educatiei generale, profesionale, superioare si din viata adulta.

La nivel national, statele membre vor trebui:

- sa puna in aplicare masurile nationale de flexicuritate, sa reduca segmentarea pietei muncii, sa faciliteze tranzitiile si reconcilierea vietii profesionale cu viata privata;
- sa analizeze, sa monitorizeze eficienta sistemelor fiscale si de asigurari sociale pentru a asigura rentabilitatea muncii;

- sa promoveze noi forme de reconciliere a vietii profesionale cu cea privata, politici de imbattranire activa, sa sporeasca egalitatea de sanse intre femei si barbati;
- sa promoveze, sa monitorizeze concretizarea eficace a rezultatelor dialogului social;
- sa impulsioneze punerea in aplicare a Cadrului european al calificarilor, prin instituirea unor cadre nationale ale calificarilor;
- sa asigure dobandirea competentelor necesare in vederea continuarii studiilor si a integrarii pe piata muncii, recunoasterea acestora pe tot parcursul educatiei generale, profesionale, superioare si din viata adulta, inclusiv in cadrul invatarii non-formale si informale;
- sa dezvolte parteneriate intre mediul educatiei/ formarii si cel al muncii, in special prin implicarea partenerilor sociali in planificarea ofertelor de educatie si formare.

c. „O platforma europeana de combatere a saraciei” prin care se propune:

- asigurarea coeziunii economice, sociale, teritoriale, ca o continuare a anului in curs, care reprezinta “Anul european de lupta impotriva saraciei si excluziunii sociale”;
- sensibilizarea opiniei publice pentru recunoasterea drepturilor fundamentale ale persoanelor care se confrunta cu saracia si excluziunea sociala.

Comisia Europeana va depune eforturi pentru:

- elaborarea unei platforme de cooperare, de schimb de bune practici, in vederea incurajarii actorilor din sectorul public si privat de a reduce excluziunea sociala prin actiuni concrete, inclusiv prin acordarea finantari din fondurile structurale, in special din FSE;
- elaborarea si implementarea de programe care vizeaza promovarea inovarii sociale in randul grupurilor celor mai vulnerabile, dezvoltarea unei noi agende pentru integrarea migrantilor;
- evaluarea caracterului adecvat si a sustenabilitatii sistemelor de protectie sociala si de pensii si identificarea modalitatilor de imbunatatire a accesului la sistemele de sanatate.

La nivel national, statele membre vor trebui:

- sa promoveze responsabilitatea colectiva si individuala pe care o impart in domeniul combaterii saraciei si excluziunii sociale;
- sa defineasca si sa puna in aplicare masuri care vizeaza grupurile cu un grad de risc ridicat precum familiile monoparentale, femeile in varsta, minoritatile, romii, persoanele cu handicap si personale fara adapost;
- sa isi dezvolte sistemele de securitate sociala si de pensii pentru a asigura un nivel adecvat al ajutorului pentru venit si al accesului la asistenta medicala.

Guvernanta economica

Criza economica a evidentiat deficiente structurale in economia Europei, a anulat progrese precedente, a identificat evidente probleme fundamentale si solutii neviabile pe termen lung, a demonstrat interdependenta economiilor europene, a subliniat necesitatea coordonarii politicilor

economice la nivelul UE in vederea rezolvarii de probleme, promovarii cresterii economice si crearii de locuri de munca.

Pentru a aduce schimbarea dorită, strategia Europa 2020 trebuie să fie mai bine direcționată, să își stabilească obiective clare și criteriile de referință transparente pentru evaluarea progreselor înregistrate. Este astfel nevoie de un cadru de guvernanta puternic, care să utilizeze instrumentele de care dispune pentru a asigura o punere în aplicare în timp util și în mod eficace.

Cei trei piloni ai noii guvernante economice:

1. *Consolidarea agendei economice printr-o supraveghere mai atenta din partea UE* si include:

- prioritatile politice si obiectivele stabilite in cadrul Strategiei Europa 2020;
- angajamentele suplimentare pe care si le-au asumat statele membre participante la Pactul euro plus;
- consolidarea supravegherii de catre UE a politicilor economice si fiscale, ca parte a Pactului de stabilitate si crestere, dar si prin intermediul noilor instrumente menite sa stopeze dezechilibrele macroeconomice;
- adoptarea unei noi metode de lucru numita „semestrul european” care permite discutarea prioritaticilor economice si bugetare in aceeasi perioada a fiecarui an.

2. *Asigurarea stabilitatii zonei euro* si include:

- mecanisme temporare de sprijin pentru statele membre, ca reactie a UE la criza datoriei suverane;
- inlocuirea lor in 2013 de un mecanism permanent, respectiv Mecanismul european de stabilitate (MES);
- aplicarea unor programe de reforma si consolidare fiscala, elaborate in stransa colaborare cu FMI.

3. *Redresarea sectorului financiar.*

Aspecte esentiale ale noii guvernante economice a UE

- **Semestrul European.** Acesta reprezinta primele 6 luni ale fiecarui an, perioada in care are loc coordonarea politicilor bugetare, macroeconomice si structurale ale statelor membre in baza careia se tine cont de recomandarile UE in luarea deciziilor cu privire la bugetul national si la alte aspecte de interes economic.
- **Pactul de stabilitate si crestere.** Consta intr-un set de reguli care incurajeaza statele membre sa mentina viabilitatea finantelor publice.

Componente:

1. *Componenta preventiva* consta in transmiterea de catre statele membre, a programul anual de stabilitate (tarile din zona euro) sau de convergenta (celelalte state membre), impreuna cu programul national de reforma, program care prezinta modul in care statul membru intentioneaza sa asigure si sa mentina viabilitatea finantelor publice pe termen mediu. Ulterior, Comisia poate oferi recomandari politice (in iunie, in cadrul semestrului

european) sau, daca este necesar, poate inainta o propunere Consiliului pentru ca acesta sa transmita un avertisment in cazul unui deficit excesiv.

2. *Componenta corectiva* reglementeaza procedura in caz de deficit excesiv (PDE). In baza PDE, daca deficitul bugetar al unui stat membru depaseste limita de 3% (conform Tratatului), Consiliul va transmite recomandari privind redresarea situatiei. Nerespectarea acestor recomandari poate duce la impunerea de sanctiuni pentru statele din zona euro.”

Pactul de stabilitate si crestere este in curs de consolidare, prin introducerea unor modificari menite:

- sa permita componentei corective a Pactului sa ia mai bine in considerare interactiunea dintre datorie si deficit, mai ales in tarile puternic indatorate (unde datoria publica depaseste 60% din PIB);
- sa accelereze procedura in caz de deficit excesiv si sa faca impunerea sanctiunilor semiautomata - in acest sens, in cadrul Consiliului va fi nevoie de o majoritate calificata, nu atat pentru a aproba, cat mai ales pentru a respinge o propunere de sanctionare inaintata de Comisie;
- sa amelioreze cadrele bugetare nationale, abordand aspectele contabile si statistice, precum si practicile in materie de previziuni.
- **Corectarea dezechilibrelor macroeconomice** Consta intr-un mecanism de supraveghere care identifica si corecteaza dezechilibrele macroeconomice, inca din faza incipienta.

Alegerile economice divergente facute in ultimul deceniu de catre statele membre, au accentuat diferentele in materie de competitivitate generand dezechilibre macroeconomice la nivelul UE. Economiiile statelor membre vor fi monitorizate in vederea depistarii dezechilibrelor macroeconomice, in cazul in care vor fi inregistrate depasiri ale „nivelurile de alerta”, Comisia urmand sa faca recomandari in urma rezultatelor analizelor aprofundate.

- **Pactul euro plus.** Acesta consta intr-un program suplimentar de reforme, care constituie o reflectie a interdependentei dintre ele. Printre cele alte sase tari, care nu fac parte din zona euro, dar care au decis sa adere la acest pact, se numara si Romania. Cele patru domenii vizate de *Pactul euro plus* sunt competitivitate, ocuparea fortei de munca, viabilitatea finantelor publice si consolidarea stabilitatii financiare. Pactul a fost aprobat de liderii UE in martie 2011. Cele 23 de tari semnatare se angajeaza sa implementeze reformele in detaliu. Cele patru state membre care nu au semnat pactul sunt libere sa faca acest lucru oricand doresc. Angajamentele asumate in virtutea pactului se integreaza in noul cadrul de guvernanta economica si sunt incluse in programele nationale de reforma ale statelor membre.
- **Remediarea sectorului financiar.** In vederea prevenirii aparitiei problemelor si asigurarii ca actorii din sectorul financiar sunt supusi unor monitorizari stricte, UE a elaborat reglementari si a creat agentii specifice, intreprinzandu-se si alte actiuni, cu scopul de garantare pentru bancile europene a existentei de suficiente rezerve de capital, necesare pentru a face fata socurilor din sistem, astfel sistemul bancar pastrandu-si functionalitatea in domeniul oferirii de credite intreprinderilor si persoanelor fizice.

EUROPA 2020: PREZENTARE GENERALĂ

OBIECTIVE PRINCIPALE		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă pentru populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de la 69%, cât este în prezent, la cel puțin 75%. ✓ Atingerea obiectivului de a investi în cercetare și dezvoltare (C-D) 3% din PIB, în special prin asigurarea unor condiții mai favorabile pentru investiții ale sectorului privat în C-D, și stabilirea unui nou indicator pentru inovare. ✓ Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990 sau cu 30% dacă există condiții favorabile în acest sens, creșterea cu 20% a ponderii energiilor regenerabile în consumul nostru final de energie și creșterea cu 20% a eficienței energetice. ✓ Reducerea ratei abandonului școlar timpuriu de la 15%, cât este în prezent, la 10% și creșterea procentului de populație cu vârsta cuprinsă între 30 și 34 de ani cu studii postuniversitare de la 31% la cel puțin 40%. ✓ Reducerea numărului cetățenilor europeni care trăiesc sub pragul sărăciei cu 25%, astfel încât 20 de milioane de oameni să nu mai trăiască în sărăcie. 		
CREȘTERE INTELIGENTĂ	CREȘTERE DURABILĂ	CREȘTERE FAVORABILĂ INCLUZIUNII
<p>INOVARE Inițiativa emblematică a Uniunii Europene „O Uniune a inovării”, menită să îmbunătățească condițiile-cadru și accesul la finanțare pentru cercetare și inovare, astfel încât să se consolideze lanțul inovării și să se stimuleze nivelul investițiilor pe întreg teritoriul Uniunii.</p>	<p>CLIMĂ, ENERGIE ȘI MOBILITATE Inițiativa emblematică a Uniunii Europene „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”, menită să sprijine decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor prin decarbonizarea economiei, sporirea utilizării surselor regenerabile, modernizarea transporturilor și promovarea eficienței energetice.</p>	<p>LOCURI DE MUNCĂ ȘI COMPETENȚE Inițiativa emblematică a Uniunii Europene „O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”, menită să modernizeze piețele muncii prin facilitarea mobilității forței de muncă și dezvoltarea competențelor de-a lungul întregii vieți, în vederea creșterii participării forței de muncă și a unei mai mari concordanțe între oferta și cererea de pe piața muncii.</p>
<p>EDUCAȚIE Inițiativa emblematică a Uniunii Europene „Tineretul în mișcare”, menită să sporească performanțele sistemelor educaționale și atractivitatea pe plan internațional a învățământului superior european.</p>	<p>COMPETITIVITATE Inițiativa emblematică a Uniunii Europene „O politică industrială adaptată erei globalizării”, menită să îmbunătățească mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și să sprijine dezvoltarea unei baze industriale solide și sustenabile, capabilă să facă față concurenței globale.</p>	<p>COMBATEREA SĂRĂCIEI Inițiativa emblematică a Uniunii Europene „O platformă europeană de combatere a sărăciei”, menită să asigure coeziunea socială și teritorială, astfel încât avantajele creșterii și ale creării de locuri de muncă să fie accesibile pe scară largă, iar cei care trebuie să facă față sărăciei și excluziunii sociale să aibă posibilitatea de a avea o viață demnă și de a avea un rol activ în societate.</p>
<p>SOCIETATEA DIGITALĂ Inițiativa emblematică a Uniunii Europene „O agendă digitală pentru Europa”, menită să accelereze dezvoltarea de rețele de internet de mare viteză și să permită gospodăriilor și întreprinderilor să beneficieze pe deplin de avantajele pieții unice digitale.</p>		

II.1.2. ELEMENTELE CADRULUI STRATEGIC COMUN 2014-2020

La nivel european, orientarea strategică privind utilizarea fondurilor europene este dată de Cadrul Strategic Comun (CSC), care acoperă cele cinci mari fonduri europene:

- Fondul European pentru Dezvoltare Regională,
- Fondul Social European,
- Fondul de Coeziune,
- Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală,
- Fondul European Maritim pentru Pescuit.

Comisia a propus un regulament privind dispozițiile comune pentru toate cele cinci fonduri. Propunerea prevede o coordonare mult mai strânsă a fondurilor pentru a obține:

- concentrarea resurselor asupra obiectivelor strategiei Europa 2020, prin intermediul unui set comun de obiective tematice la care fondurile vor contribui;
- simplificare prin modalități de planificare și de punere în aplicare mai coerente;
- o mai mare atenție acordată rezultatelor, prin intermediul unui cadru și a unei rezerve de performanță;
- armonizarea normelor de eligibilitate și extinderea opțiunilor simplificate în materie de costuri, pentru a reduce sarcina administrativă pentru beneficiari și autoritățile de management.

CSC prezintă drept scop sporirea coerenței între angajamentele politice asumate în contextul strategiei Europa 2020 și investițiile de pe teren. El încurajează integrarea, definind modalitățile de colaborare între fonduri. El constituie o sursă de orientare strategică, care trebuie tradusă de către statele membre și regiuni în programarea fondurilor aparținând CSC, în contextul necesităților, oportunităților și provocărilor lor specifice.

Astfel, din punct de vedere strategic, proiectele de regulamente prevăd faptul că fondurile CSC vor complete intervențiile naționale, regionale și locale în implementarea Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și incluzivă (Strategia Europa 2020), luând în considerare contextul specific din fiecare stat membru.

Obiectivele tematice prevăzute în Cadrul Strategic Comun (CSC)

Strategia Europa 2020 constituie cadrul politic al Uniunii Europene în actualul deceniu: cele cinci obiective principale ale acesteia definesc poziția pe care UE dorește să o atingă în 2020 și orientările integrate stabilesc orientările de politică pe termen mediu. În vederea obținerii de rezultate, a fost pusă în aplicare o guvernare economică mai puternică. Ea traduce prioritățile tematice și obiectivele strategiei Europa 2020 într-un ciclu anual de supraveghere multilaterală axată pe rapoartele naționale și pe recomandările specifice pentru fiecare țară.

Pachetul legislativ prezentat de către Comisia Europeană în octombrie 2011, prevede consolidarea procesului de programare strategică prin concentrarea fondurilor europene pe cele 11 obiective

tematice (OT), corelate cu prioritățile Strategiei Europa 2020, pentru a maximiza impactul politicii în ceea ce privește realizarea priorităților europene, respectiv:

- consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării;
- îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității tehnologiilor informației și comunicațiilor;
- îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol (în cazul FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (pentru FEMP);
- sprijinirea tranziției către o economie cu consum scăzut de dioxid de carbon în toate sectoarele;
- promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor;
- protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
- promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore;
- promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;
- promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
- investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții;
- consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.

Obiectivele tematice sunt transpuse în priorități de investiții specifice pentru fiecare fond în parte.

II.1.3. Politica de coeziune a UE 2014-2020

Politica de coeziune -are ca obiectiv reducerea diferenței dintre nivelurile de dezvoltare ale diferitelor regiuni și state membre, pentru a consolida coeziunea economică și socială. Acesta este unul dintre pilonii construcției europene împreună cu piața unică și uniunea monetară – este unica politică a Uniunii Europene care se referă explicit la inegalitățile sociale. În acest mod, politica implică un transfer de resurse între statele membre, prin intermediul bugetului U.E., în scopul sprijinirii creșterii economice și a dezvoltării durabile prin investiții în oameni și în mediul înconjurător.

Politica de coeziune este o expresie importantă a solidarității cu regiunile cele mai sărace și mai slab dezvoltate ale UE, dar înseamnă mai mult decât atât. Unul dintre cele mai importante succese înregistrate de UE a fost capacitatea sa de a crește nivelul de trai pentru toți cetățenii săi.

Acest lucru nu este realizat doar prin ajutarea statelor membre și a regiunilor mai sărace să se dezvolte și să evolueze, dar și prin rolul UE în integrarea pieței unice ale cărei dimensiuni oferă piețe și economii de scară tuturor regiunilor UE, bogate sau sărace, mari sau mici. Evaluarea de către Comisie a cheltuielilor anterioare a evidențiat numeroase exemple de investiții care au avut ca rezultat valoare adăugată, creștere economică și crearea de locuri de muncă, fapt care nu ar fi fost posibil fără sprijin de la bugetul UE.

Cu toate acestea, rezultatele arată, de asemenea, o anumită dispersie și lipsă de prioritizare. Într-un moment în care fondurile publice sunt limitate și în care creșterea economică prin stimularea investițiilor este mai necesară decât oricând, Comisia a decis să aducă modificări importante politicii de coeziune.

Politica de coeziune trebuie să cuprindă obiectivele de la Lisabona și de la Göteborg și să devină un vector important al realizării acestora prin programele de dezvoltare regională și națională. Acesta este motivul pentru care Comisia Europeană a adoptat în iulie 2004 cadrul legislativ pentru reforma politicii de coeziune pentru perioada 2007 - 2013 pentru ridicarea nivelului competitivității și al creșterii Uniunii Europene largite.

Obiectivele politicii de coeziune pentru perioada de programare 2007 - 2013 au fost:

- *Convergența* susține dezvoltarea economică integrată la nivel regional și local și durabilă prin mobilizarea capacităților locale și diversificarea structurilor economice; se adresează regiunilor unde PIB/locuitor este sub 75% din media Uniunii Europene;
- *Competitivitatea* regională și ocuparea forței de muncă se adresează statelor membre și regiunilor care nu au fost eligibile pentru obiectivul Convergență pentru a se adapta schimbărilor economice și sociale, globalizării și tranziției către o societate bazată pe cunoaștere;
- *Cooperarea teritorială europeană* urmărește dezvoltarea de activități economice, sociale și de mediu transfrontaliere, prin intermediul strategiilor comune în favoarea dezvoltării teritoriale durabile.

Politica de coeziune rămâne o componentă esențială a cadrului financiar multianual al UE pentru perioada 2014-2020. Astfel, la 6 octombrie 2011, Comisia Europeană a adoptat un proiect de pachet legislativ care va constitui un cadru al politicii de coeziune a UE pentru perioada 2014-2020, prin care se propune mai multe schimbări importante ale modului în care politica de coeziune este concepută și pusă în aplicare, și anume:

- concentrarea asupra priorităților Strategiei Europa 2020 de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii;
- recompensarea performanțelor;
- sprijinirea programării integrate;
- accentul pus pe rezultate - monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor convenite;
- consolidarea coeziunii teritoriale și simplificarea aplicării.

Cadrul Financiar Multianual aprobat pentru perioada 2014-2020 prevede alocarea pentru **politica de coeziune a 325 miliarde euro** (în scădere cu cca. 35 miliarde euro față de actuala perioadă de programare) reprezentând 34,24% din volumul total cheltuielilor UE pentru următorii 7 ani.

Principalele schimbări convenite în cadrul Politicii de Coeziune/PC:

- Crearea unui cadru strategic comun pentru toate fondurile structurale, care prevede încheierea unor contracte de parteneriat cu fiecare stat membru;

- Crearea unei categorii de regiuni intermediare, „regiuni de tranziție”, cu PIB cuprins între 75% și 90% din PIB-ul mediu al UE, fiind regiuni aflate în phasing-out (către convergență, ce vor completa cele două categorii care există deja - regiuni de convergență și regiuni de competitivitate);
- Plafonarea alocațiilor pentru coeziune („capping”) la 2,35% din PIB (capping diferențiat de 2,59% pentru HU și Țările Baltice) alocarea pe stat membru/SM neputând însă să fie mai mare de 110% din alocarea totală pentru perioada actuală;
- Creșterea calității cheltuielilor alocate și a condiționalităților pe baza cărora vor fi acordate fondurile;
- Principiul condiționalității (ex-ante și macroeconomice) și alinierea regulilor de implementare a politicii de coeziune cu Pactul de Stabilitate și Creștere, precum și cu procedura de deficit excesiv. Vor fi definatorii rezultatele obținute și stimulentele pentru a pune în aplicare reformele, dând posibilitatea COM de a suspenda parțial sau total plățile atunci când Consiliul decide că un SM nu a luat măsurile necesare;
- Aplicarea regulii de dezangajare n+3 pentru toate statele membre.
- Se menține rata de co-finanțare de 85% pentru politica de coeziune.
- Este prevăzută, ca regulă generală, o rată de pre-finanțare de 3%. Cu toate acestea, pentru statele care au beneficiat de asistența financiară începând cu anul 2010 (cazul României) rata de pre-finanțare este de 4%.
- Se păstrează prevederile referitoare la top-up, respectiv majorarea cu 10 puncte procentuale a ratei de co-finanțare în cazul statelor care beneficiază de programe de asistență financiară în baza art.136 și 143 TFUE.
- Se introduc prevederi referitoare la alocări suplimentare pentru regiunile în care se înregistrează șomaj în rândul tinerilor.

Noua perspectivă financiară a UE 2014-2020 prevede o nouă abordare în materie de programare strategică pentru politica de coeziune, conform obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Arhitectura legislativă a politicii de coeziune cuprinde:

- un regulament general de stabilire a unor dispoziții comune referitoare la Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE), Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (EMFF), precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind FEDR, FSE și Fondul de coeziune;
- trei regulamente specifice privind FEDR, FSE și Fondul de coeziune; și
- două regulamente privind obiectivul de cooperare teritorială europeană și Gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT).

II.1.3.1. Fondul European de Dezvoltare Regionala

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) urmărește consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia.

FEDR sprijină dezvoltarea regională și locală pentru a contribui la toate obiectivele tematice, prin stabilirea unor priorități detaliate în vederea unui mai mare accent pus pe:

- cercetare și dezvoltare, precum și inovare;
- îmbunătățirea accesului la informații și a calității acestora, precum și la tehnologiile comunicațiilor;
- schimbările climatice și trecerea la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon;
- sprijinul comercial acordat IMM-urilor;
- serviciile de interes economic general;
- infrastructurile de telecomunicații, energie și transport;
- consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă;
- infrastructurile de sănătate, educație și sociale; și
- dezvoltarea urbană durabilă.

Pentru a asigura concentrarea investițiilor la nivelul UE pe aceste priorități, se stabilesc alocări minime pentru un anumit număr de zone prioritare. De exemplu, în regiunile mai dezvoltate și de tranziție, cel puțin 80 % din resursele FEDR la nivel național ar trebui să fie alocate pentru eficiență energetică și energii regenerabile, inovare și sprijin pentru IMM-uri, din care cel puțin 20 % ar trebui să fie alocate pentru eficiență energetică și energii regenerabile. Regiunile mai puțin dezvoltate ar trebui să dispună de o paletă mai largă de priorități de investiții, care să reflecte nevoile mai mari de dezvoltare ale acestora. Însă acestea vor trebui să aloce cel puțin 50 % din resursele FEDR pentru eficiență energetică și energii regenerabile, inovare și sprijin pentru IMM-uri.

Consolidarea coeziunii teritoriale

Regulamentul propus prevede un accent mai mare pe dezvoltare urbană durabilă. Aceasta ar trebui să se realizeze prin alocarea unui procent minim de 5 % din resursele FEDR pentru dezvoltare urbană durabilă, prin stabilirea unei platforme de dezvoltare urbană pentru promovarea consolidării capacităților și a schimburilor de experiență, precum și prin adoptarea unei liste a orașelor în care vor fi puse în aplicare acțiuni integrate pentru dezvoltare urbană durabilă.

Propunerea include, de asemenea, sprijin pentru acțiunile inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile în baza unui plafon de 0,2 % din fondurile anuale.

Se va acorda o atenție specială zonelor cu caracteristici naturale sau demografice specifice, precum și o alocare suplimentară pentru regiunile ultraperiferice și slab populate. Un procent de cel puțin 50 % din această alocare suplimentară va trebui să fie alocat acțiunilor care contribuie la diversificarea și modernizarea economiilor regiunilor ultraperiferice, punându-se un accent

speciale cercetare și inovare, tehnologiile informației și comunicațiilor și pe competitivitatea IMM-urilor.

II.1.3.2. Fondul Social European

În timp ce contribuie la coeziunea economică, socială și teritorială, Fondul social european (FSE) reprezintă principalul instrument al Uniunii Europene destinat investiții în oameni. Acesta conferă cetățenilor europeni oportunități mai mari de angajare, promovează o educație mai bună și îmbunătățește situația persoanelor celor mai vulnerabile care se confruntă cu riscul de sărăcie.

Regulamentul propune ca FSE să vizeze patru obiective tematice în întreaga Uniune:

- promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității lucrătorilor;
- promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
- efectuarea de investiții în domeniul educației, al formării competențelor și al învățării pe tot parcursul vieții;
- consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice.

Fondul social european (FSE) și-a propus ca statele membre să aibă obligația de a stabili modul în care diferitele instrumente de finanțare vor contribui la realizarea obiectivelor principale ale strategiei Europa 2020, inclusiv prin stabilirea unor cote minime de sprijin prin fonduri structurale din FSE pentru fiecare categorie de regiuni (25% pentru regiunile de convergență, 40% pentru regiunile de tranziție, 52% pentru regiunile de competitivitate, pe baza fondului de coeziune care continuă să reprezinte o treime din alocarea pentru politica de coeziune în statele membre eligibile și excluzând cooperarea teritorială).

Aplicarea acestor cote duce la o cotă minimă globală pentru FSE de 25% din bugetul alocat politicii de coeziune, adică 84 de miliarde EUR. FSE va fi completată de o serie de instrumente gestionate direct de către Comisie, cum ar fi PROGRESS și rețeaua EURES pentru sprijinirea creării de locuri de muncă.

Totuși, FSE ar trebui să contribuie, de asemenea, la realizarea altor obiective tematice, cum ar fi susținerea trecerii la o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, neinfluențabilă de schimbările climatice și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, intensificarea utilizării tehnologiilor informației și comunicațiilor, consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării, precum și creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri).

Consolidarea concentrării tematice

În conformitate cu angajamentul UE față de creșterea favorabilă incluziunii, cel puțin 20 % din sumele alocate FSE ar trebui să fie utilizate pentru promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei. În plus, în cadrul programelor, finanțarea ar trebui să se concentreze asupra unui număr limitat de priorități de investiții care stabilesc detaliile fiecărui obiectiv tematic.

Consolidarea parteneriatului

Propunerea conține dispoziții specifice în vederea consolidării parteneriatelor și a încurajării participării active a partenerilor sociali și a organizațiilor neguvernamentale

(ONG-uri) la investițiile FSE. Aceasta impune alocarea unui quantum adecvat din resursele FSE pentru acțiunile de consolidare a capacităților destinate partenerilor sociali și ONG-urilor din regiunile mai puțin dezvoltate.

Consolidarea inovării sociale și a cooperării transnaționale

Activitățile de inovare socială și cooperare transnațională sunt încurajate prin intermediul unei rate de cofinanțare mai ridicate pentru axele prioritare aferente acestora, al unor dispoziții specifice în materie de programare și monitorizare și al unui rol mai important al Comisiei în schimbul și difuzarea bunelor practici și a acțiunilor comune în cadrul Uniunii.

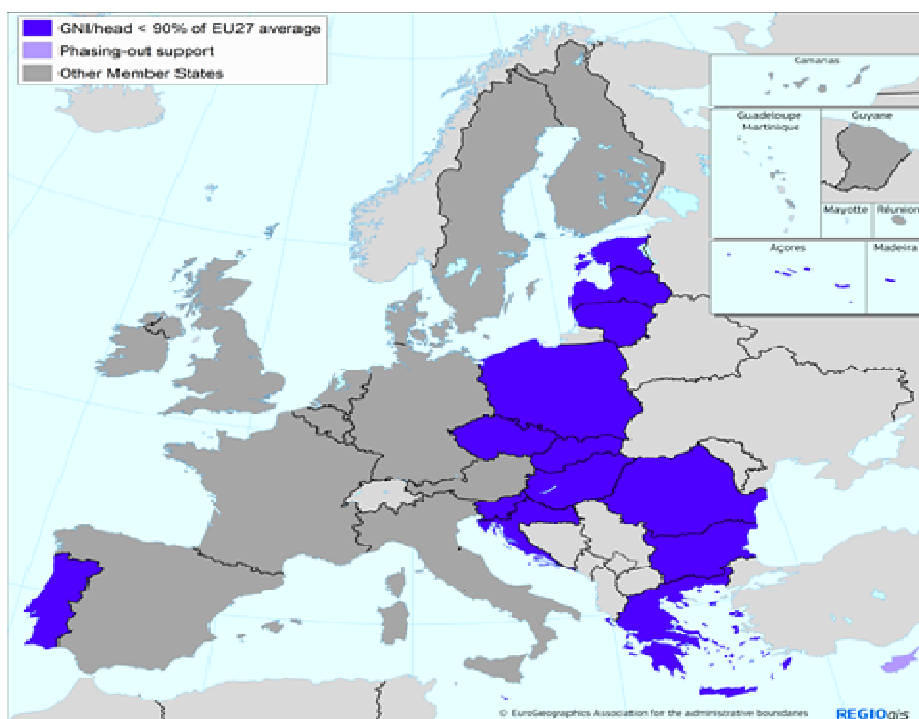
Consolidarea accentului pus pe rezultate

În vederea îmbunătățirii eficacității intervențiilor FSE, sunt prevăzute dispoziții specifice pentru a asigura concentrarea resurselor. În plus, sunt stabiliți indicatori comuni pentru a permite o monitorizare mai atentă și pentru a facilita evaluarea impactului investițiilor FSE la nivelul UE.

II.1.3.3. Fondul de Coeziune

Fondul de coeziune sprijină statele membre al căror venit național brut (VNB) pe cap de locuitor este mai mic de 90 % din media UE-27 pentru realizarea de investiții în rețelele de transport TEN-T și în domeniul mediului.

Eligibilitate politica de coeziune 2014 – 2020:

Sursa: Comisia Europeană

Sprijinirea concentrării tematice

În domeniul mediului, Fondul de coeziune va sprijini investițiile în adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor, investițiile în sectoarele apei și deșeurilor, precum și în mediul urban. În conformitate cu propunerile Comisiei privind cadrul financiar multianual, investițiile în energie sunt, de asemenea, eligibile pentru a beneficia de contribuție, cu condiția ca acestea să aibă efecte pozitive asupra mediului.

Prin urmare, investițiile în eficiența energetică și energia regenerabilă sunt, de asemenea, sprijinite. În domeniul transporturilor, Fondul de coeziune va contribui la investițiile în rețeaua transeuropeană de transport, precum și la cele în sisteme de transport cu emisii reduse de dioxid de carbon și în transportul urban.

II.1.3.4. Facilitatea „Conectarea Europei”

Comisia a propus crearea Facilității „Conectarea Europei” pentru a accelera dezvoltarea infrastructurii moderne și de înaltă performanță de care UE are nevoie, și care să lege Europa în special în domeniul transporturilor, energiei și tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC).

Facilitatea „Conectarea Europei” va contribui în mod esențial la asigurarea securității energetice, garantând accesul paneuropean la diferite surse și la diferiți furnizori, atât în interiorul, cât și în afara Uniunii. Această facilitate va contribui, de asemenea, la punerea în aplicare a noului concept de coeziune teritorială, introdus prin Tratatul de la Lisabona.

Totodată, disponibilitatea la nivel european a rețelelor TIC de mare viteză și serviciile TIC paneuropene vor înlătura, de asemenea, fragmentarea pieței unice și vor oferi asistență IMM-urilor în căutarea unor oportunități de creștere în afara pieței lor de origine.

Facilitatea „Conectarea Europei” va fi gestionată la nivel central și va fi finanțată dintr-un buget special și prin intermediul unor sume alocate strict pentru transport în cadrul Fondului de coeziune.

Ratele de cofinanțare din bugetul UE vor fi mai mari în cazul în care investițiile se desfășoară în regiuni de „convergență” decât în cazul în care acestea se desfășoară în regiuni de „competitivitate”. Infrastructurile locale și regionale vor fi legate de infrastructurile prioritare ale UE, conectând toți cetățenii, pe întreg teritoriul UE, și pot fi (co)finanțate prin fondurile structurale (FEDER și/sau Fondul de coeziune, în funcție de situația fiecărui stat membru/regiune).

Comisia propune alocarea a 40 de miliarde EUR pentru perioada 2014-2020 pentru facilitatea „Conectarea Europei”, care să fie suplimentate cu o sumă de 10 miliarde EUR strict alocate investițiilor în domeniul transporturilor în cadrul Fondului de coeziune. Astfel, această sumă cuprinde 9,1 miliarde EUR pentru sectorul energetic, 31,6 miliarde EUR pentru transport (inclusiv 10 miliarde EUR din Fondul de coeziune) și 9,1 miliarde EUR pentru TCI.

II.1.3.5. Cooperarea economică teritorială

Cooperarea economică teritorială reprezintă un obiectiv al politicii de coeziune și oferă un cadru pentru schimburile de experiență între actorii de la nivel național, regional și local din diferite state membre, precum și o acțiune comună în vederea găsirii unor soluții comune la probleme comune.

Aceasta este cu atât mai importantă având în vedere că provocările cu care se confruntă statele membre și regiunile depășesc tot mai mult frontierele naționale/regionale și necesită acțiuni comune și de cooperare la nivelul teritorial adecvat. Prin urmare, cooperarea teritorială europeană poate avea, de asemenea, o contribuție la stimularea noului obiectiv de coeziune teritorială al Tratatului de la Lisabona.

Propunerea face trimiteri la participarea țărilor terțe pentru a reflecta mai bine realitatea cooperării. Aceasta conține, de asemenea, trimiteri mai sistematice la rolul pe care grupările europene de cooperare teritorială (GECT) îl pot juca în contextul cooperării.

Propunerea stabilește resursele financiare disponibile pentru fiecare componentă și criteriile de alocare a acestora către statele membre. Acestea vor fi alocate după cum urmează:

- 73,24 % pentru cooperare transfrontalieră;
- 20,78 % pentru cooperare transnațională;
- 5,98 % pentru cooperare interregională.

Aceasta include, de asemenea, continuarea mecanismului pentru transferul de resurse pentru activitățile de cooperare la frontierele externe ale Uniunii, pentru a fi sprijinite în cadrul instrumentului european de vecinătate și parteneriat și al instrumentului de asistență pentru preaderare.

Dispozițiile privind concentrarea tematică și prioritățile de investiții constituie un element nou în cadrul propunerii.

Programele pot alege un număr limitat de priorități dintr-o listă tematică de priorități de investiții corespunzătoare, în care cooperarea va aduce cea mai mare valoare adăugată. În plus, criteriile de selecție au fost definite mai strict pentru a se asigura că se acordă finanțare operațiunilor cu adevărat comune. Programele vor face, de asemenea, obiectul unei evaluări a performanțelor.

Sunt stabilite modalități simplificate, raționalizate de punere în aplicare, gestiune financiară și control. De exemplu, numărul de autorități implicate în punerea în aplicare a programului a fost redus, iar rolurile și responsabilitățile au fost mai bine definite. De asemenea, a fost propus un set de indicatori comuni.

II.1.4. Politica Agricolă Comuna (PAC)

Lansată în 1962, politica agricolă comună (PAC), ca un parteneriat între agricultură și societate, între Europa și agricultorii săi, aceasta acordă agriculturilor asistență financiară pentru a se asigura că aceștia continuă să lucreze pământul și să creeze locuri de muncă suplimentare prin

reamenajarea satelor, protejarea peisajului sau proiecte privind patrimoniul cultural și multe alte sarcini asociate în mod direct sau indirect cu gricultura și economia rurală.

Obiectivele sale principale sunt:

- consolidarea productivității agriculturii, pentru a le garanta consumatorilor o ofertă de alimente stabilă și accesibilă;
- asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru agricultorii europeni.

Cinzeci de ani mai târziu, UE trebuie să facă față unor noi provocări:

- securitatea alimentelor: la nivel mondial, producția de alimente va trebui să se dubleze pentru a putea hrăni populația lumii, care se estimează că va fi de 9 miliarde în 2050;
- schimbările climatice și gestionarea durabilă a resurselor naturale;
- susținerea zonelor rurale din întreaga UE și menținerea vitalității economiei rurale.

PAC este o politică adoptată de toate statele membre ale Uniunii Europene. Ea este gestionată și finanțată la nivel european din resursele bugetului anual al UE.

Câteva date importante în istoria PAC:

1958 Conferința de la Stresa

1960 Comisia prezintă Consiliului propunerile sale privind elaborarea și implementarea PAC

1962 Primele reglementări ale pieței sunt decise.

1968 PAC intră în faza sa definitivă: aplicarea prețurilor comune.

1972 Primele directive socio-structurale sunt decretate.

1979 În fața creșterii fără precedent a excedentelor în producția de lapte se decide instituirea unei prelevări de co-responsabilitate.

1980 Consiliul Miniștrilor admite principiul fixării obiectivelor de producție.

1984 Sunt stabilite cote la producția de lapte.

1985 Comisia publică memorandumul denumit Perspectivele PAC - Cartea verde a Comisiei.

1988 Este instaurată disciplina bugetară și regimul zis de "stabilizatori".

1992 Reforma McShary este decisă.

Contextul actual

Agricultura și pădurile acoperă vasta majoritate a teritoriului UE și au un rol-cheie în ceea ce privește sănătatea economiilor rurale și peisajul rural. Agricultorii îndeplinesc numeroase funcții diferite, de la producția de produse agricole alimentare și nealimentare la gestionarea peisajului rural, conservarea mediului natural și turism.

Agricultura este principala activitate economică în majoritatea zonelor rurale din UE. Cu toate acestea, mulți agricultori practică activități suplimentare precum prelucrarea produselor

agricole și cazare pentru turiști. Diversificarea economiei rurale este o sursă de vitalitate pe care UE o sprijină și o încurajează prin programele sale de dezvoltare rurală.

Aproximativ jumătate din populația UE locuiește în zone rurale. fără agricultură, ar exista puține elemente care să păstreze vitalitatea și unitatea multor comunități rurale. Dacă ar dispărea agricultura, în multe zone terenul ar fi abandonat.

Aceasta contribuie la prevenirea depopulării rurale, cauzată de oportunitățile limitate de ocupare a forței de muncă și de rata crescută a șomajului. Serviciile publice – precum școlile și facilitățile medicale – sunt menținute și îmbunătățite, oferind oamenilor un bun motiv pentru a rămâne în zonele rurale și a-și crește copiii aici.

Politica agricolă comună (PAC) este una dintre puținele politici comune cu adevărat europene. Ea este concepută pentru a oferi o activitate agricolă sustenabilă în Europa, prin îmbunătățirea competitivității sale, prin asigurarea unei aprovizionări corespunzătoare și sigure cu produse alimentare, prin conservarea mediului înconjurător și a spațiului rural, oferind totodată un standard de viață echitabil pentru comunitatea agricolă. Ca atare, aceasta înlocuiește cele 27 de politici agricole naționale diferite și reprezintă economii pentru bugetele naționale, datorită faptului că sprijinul direct acordat agricultorilor este furnizat prin intermediul bugetului UE fără a fi nevoie de cofinanțare națională.

În prezent, agricultura europeană trebuie să facă față mai multor provocări. În ultimii ani, prețurile agricole au crescut cu 50 %, dar prețurile energiei și ale îngrășămintelor au crescut cu 200 % și, respectiv, 150 %. Rezultatul a fost o scădere dramatică și pe termen lung a veniturilor agricole. Sectorul trebuie, de asemenea, să facă față provocărilor reprezentate de schimbările climatice și de degradarea mediului, precum și preocupărilor presante legate de securitatea alimentară, echilibrul teritorial și urmărirea obiectivelor de creștere durabilă.

Confruntată cu aceste provocări, PAC a evoluat semnificativ în ultimii ani. Reforma viitoare va continua acest proces și se va concretiza în formularea unei politici mai moderne și mai ecologice, în măsură să contribuie activ la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020 prin stimularea potențialului economic în zonele rurale, prin dezvoltarea de piețe și locuri de muncă locale, prin acompanierea procesului de restructurare din agricultură și prin ajutorul pentru venit acordat agricultorilor, astfel încât să se mențină un sector agricol durabil în toată Europa.

Viitorul Politicii Agricole Comune

PAC reformată va promova o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii prin promovarea utilizării eficiente a resurselor pentru a menține baza de producție pentru produsele alimentare, hrana pentru animale și energiile regenerabile în întreaga UE; prin stimularea acțiunilor de atenuare a schimbărilor climatice și de adaptare la acestea, în vederea protejării ecosistemelor și a combaterii pierderii biodiversității; și prin susținerea diversificării activităților economice în zonele rurale pentru a promova o dezvoltare teritorială echilibrată în întreaga Europă.

Astfel, modificările PAC sunt concepute astfel să conducă la un sistem mai just și mai echitabil de sprijin în întreaga UE, prin corelarea agriculturii cu politica de mediu în gestionarea durabilă a mediului rural și prin asigurarea faptului că agricultura continuă să contribuie la o economie rurală dinamică.

Structura de bază pe doi piloni a PAC va fi menținută, astfel:

- **Pilonul I** va continua să furnizeze un sprijin direct pentru agricultori și să sprijine măsurile de piață. Sprijinul direct și măsurile de piață sunt finanțate integral din bugetul UE, astfel încât să se asigure aplicarea unei politici comune pe întreg teritoriul pieței unice și să se permită aplicarea unui sistem integrat de administrare și control.
- **Pilonul II** al PAC va continua să furnizeze bunuri publice de mediu specifice, să amelioreze competitivitatea sectoarelor agricol și forestier și să promoveze diversificarea activității economice și calitatea vieții în zonele rurale. Măsurile din cadrul pilonului II sunt cofinanțate de statele membre, ceea ce contribuie la garantarea îndeplinirii obiectivelor subiacente și consolidează efectul de pârghie al politicii de dezvoltare rurală. Pilonul II contribuie, de asemenea, la obiectivele de coeziune ale UE prin rate mai ridicate de cofinanțare pentru regiunile mai sărace din UE.

Principalele elemente ale reformei PAC sunt următoarele:

- **O distribuție mai echitabilă a ajutorului direct pentru venit.** PAC reformată va include un sistem de „convergență” pentru a reduce aceste discrepante și pentru a promova o distribuție mai echitabilă a sprijinului financiar. Acest obiectiv va fi realizat în modul următor: în decursul acestei perioade (2014-2020), toate statele membre cu un nivel al plăților directe sub 90 % din media UE-27 vor reduce cu o treime decalajul dintre nivelul lor actual și nivelul de 90 % din media plăților directe din UE.
- **Ecologizarea plăților directe.** Ecologizarea obligatorie a plăților directe reprezintă un element fundamental al reformei. Aceasta va îmbunătăți performanțele de mediu ale sectorului și ilustrează clar modul în care PAC reformată își va aduce contribuția la o gamă mai largă de priorități ale Uniunii. Mai precis, în viitor, 30 % din plățile directe vor fi condiționate de respectarea unei serii de practici ecologice, mai stricte decât cerințele de ecocondiționalitate.
- **Plafonarea nivelului plăților directe** prin limitarea nivelului de bază al ajutorului direct pentru venit pe care exploatațiile agricole de dimensiuni mari îl pot primi, ținând seama, în același timp, de economiile de scară ale unor structuri mai mari și de locurile de muncă directe pe care aceste structuri le generează. Comisia propune ca economiile să fie reutilizate în alocarea bugetară pentru dezvoltarea rurală și menținute în cadrul pachetelor naționale ale statelor membre din care acestea provin.

Cel de-al doilea pilon al PAC, care se referă la dezvoltarea rurală, va contribui în continuare la acoperirea anumitor nevoi naționale și/sau regionale, reflectând, în același timp, prioritățile UE, și va face obiectul aceluiași dispoziții prevăzute în strategia Europa 2020 axată pe condiționalitate în funcție de performanțe, ca și celelalte fonduri structurale.

Finanțări prin Politica Agricolă Comună 2014-2020

Politica Agricolă Comuna, finanțează comunitățile rurale prin două fonduri: Fondul European Agricol de Garantare – FEAGA, adresat pietelor agricole reglementate (asa numitelor pietele comune organizate) și Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală – FEADR, adresat măsurilor de dezvoltare rurală durabilă devenită al doilea pilon al aplicării PAC după reforma din 2003 și cu o pondere tot mai importantă în finanțarea prin bugetul comunitar.

În perioada de după 2013, Fondul European agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) va fi inclus în cadrul strategic comun (CSC) pentru toate fondurile structurale și în contractele prevăzute cu toate statele membre. Acordând o atenție mai mare dimensiunii teritoriale a dezvoltării socioeconomice și reunind toate fondurile UE disponibile într-un singur contract, dezvoltarea economică a zonelor rurale din întreaga UE va beneficia de mai mult sprijin în viitor.

Ca urmare, prin Politica agricolă comună (PAC) agricultorii vor beneficia, de o poziție mai solidă în cadrul lanțului producției alimentare și noua politică agricolă comună va fi mai bine direcționată, mai eficientă și mai transparentă.

Cota Politicii Agricole Comune (PAC) în Cadrul Financiar Multianual (CFM) pentru perioada 2014-2020 va fi în total de 408.3 miliarde euro:

1. **312,7 miliarde euro sau 29% pentru cheltuielile legate de piața și ajutoare directe (pilonul 1);**
2. **95,6 miliarde euro sau 9% pentru dezvoltarea rurală (pilonul 2).**

II.1.5. Cadrul Financiar Multianual 2014-2020

Cadrul financiar multianual (CFM, fostele „perspective financiare”) nu reprezintă bugetul UE pentru o perioadă de șapte ani, ci un mecanism menit să asigure previzibilitatea cheltuielilor UE și, în același timp, respectarea unei discipline bugetare stricte.

CFM definește sumele maxime („plafoanele”) pentru fiecare domeniu de cheltuieli majore din bugetul Uniunii. În acest context, în fiecare an, Parlamentul European și Consiliul, care reprezintă „autoritatea bugetară” a Uniunii, trebuie să stabilească de comun acord bugetul pentru anul următor. În realitate, bugetul anual adoptat se situează întotdeauna sub plafonul global al CFM.

Bugetul UE transpune „politica în cifre”. Ca atare, finanțarea trebuie să reflecte cadrul de reglementare existent și prioritățile politice în domeniile relevante. Finanțarea trebuie să permită obținerea rezultatelor scontate – autoritățile publice nu au un „drept” de a primi fonduri pentru le cheltui cum doresc, ci primesc finanțare din partea UE pentru a le ajuta să realizeze obiectivele UE stabilite de comun acord. Prin urmare, programele și instrumentele incluse în prezenta propunere de CFM au fost reorientate pentru a garanta că rezultatele și impactul acestora vor impulsiona principalele priorități politice ale UE.

Principalele elemente definitorii ale următoarei serii de programe și instrumente financiare vor pune accent pe rezultate, pe utilizarea crescută a condiționalității și pe simplificarea punerii în aplicare:

- **rezultatele** vor depinde în mod clar de punerea în aplicare a strategiei Europa 2020 și de îndeplinirea obiectivelor acesteia. Aceasta înseamnă concentrarea programelor pe un număr limitat de priorități și acțiuni foarte importante care ating o masă critică.
- **simplificare:** în prezent se acționează pentru simplificarea atât a normelor generale (Regulamentul financiar) cât și a normelor specifice sectorului.
- **condiționalitate:** în vederea concentrării eforturilor pe rezultate mai degrabă decât pe mijloace, se va introduce condiționalitatea în cadrul programelor și al instrumentelor. Acest

aspect este în special relevant în cazul politicii de coeziune și al politicii agricole, care implică cheltuieli mari și unde statele membre și beneficiarii vor trebui să demonstreze că fondurile primite sunt folosite pentru a continua realizarea priorităților politicilor UE.

- **mobilizarea investițiilor:** prin colaborarea cu sectorul privat în ceea ce privește instrumentele financiare inovatoare, se poate amplifica impactul bugetului UE, ceea ce permite efectuarea unui număr mai mare de investiții strategice, consolidându-se, astfel, potențialul de creștere al UE. Experiența colaborării în special cu Grupul Băncii Europene de Investiții (BEI) și cu instituțiile financiare publice naționale și internaționale a fost pozitivă și va fi continuată în următorul CMF.

Cadrul Financiar Multianual 2014 – 2020:

CREDITE DE ANGAJAMENT	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total 2014-2020
1. Creștere inteligentă și favorabilă incluziunii	60 283	61 725	62 771	64 238	65 528	67 214	69 004	450 763
1a: Competitivitate pentru creștere și locuri de muncă	15 605	16 321	16 726	17 693	18 490	19 700	21 079	125 614
1b: Coeziune economică, socială și teritorială	44 678	45 404	46 045	46 545	47 038	47 514	47 925	325 149
2. Creștere durabilă: resurse naturale	55 883	55 060	54 261	53 448	52 466	51 503	50 558	373 179
din care: Cheltuieli legate de piață și plăți directe	41 585	40 989	40 421	39 837	39 079	38 335	37 605	277 851
3. Securitate și cetățenie	2 053	2 075	2 154	2 232	2 312	2 391	2 469	15 686
4. Europa ca actor mondial	7 854	8 083	8 281	8 375	8 553	8 764	8 794	58 704
5. Administrație	8 218	8 385	8 589	8 807	9 007	9 206	9 417	61 629
din care: Cheltuieli administrative ale instituțiilor	6 649	6 791	6 955	7 110	7 278	7 425	7 590	49 798
6. Compensații	27	0	0	0	0	0	0	27
TOTAL CREDITE DE ANGAJAMENT	134 318	135 328	136 056	137 100	137 866	139 078	140 242	959 988
ca procentaj din VNB	1,03%	1,02%	1,00%	1,00%	0,99%	0,98%	0,98%	1,00%
TOTAL CREDITE DE PLATĂ	128 030	131 095	131 046	126 777	129 778	130 893	130 781	908 400
ca procentaj din VNB	0,98%	0,98%	0,97%	0,92%	0,93%	0,93%	0,91%	0,95%
Marjă disponibilă	0,25%	0,25%	0,26%	0,31%	0,30%	0,30%	0,32%	0,28%
Plafonul resurselor proprii ca procentaj din VNB	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%	1,23%

Sursa: Comisia Europeană, COM (2013) 928 Final, Bruxelles

II.2. Contextul national de dezvoltare durabila

II.2.1. Context macroeconomic - demersuri la nivel national pentru asigurarea convergenței cu strategia europeana

România este a șaptea țară din UE după populație (20,12 milioane conform rezultatelor definitive ale recensământului populației și al locuințelor din 2011 comunicate de INS) și a doua țară din grupul noilor state membre, după Polonia. În perioada 2001-2008, economia românească a crescut cu 5-6 % pe an, în medie, aceasta fiind una între cele mai rapide rate de creștere din Uniunea Europeană.

Programul de Convergență este realizat în concordanță cu Codul de conduită referitor la Specificațiile privind Implementarea Pactului de Stabilitate și Creștere și la Liniile orientative pentru formatul și conținutul Programelor de Stabilitate și de Convergență din 3 septembrie 2012.

Transmiterea de către statele membre și evaluarea de către CE a Programului de Convergență reprezintă o componentă a „Semestrului European” care privește întărirea coordonării politicilor economice, structurale și bugetare. Semestrul european este instrumentul principal pentru Strategia Europa 2020, instrumentul preventiv al Pactului de stabilitate și creștere (amendat prin intrarea în vigoare, în data de 13 decembrie 2011, a pachetului de 6 regulamente) și al Procedurii de dezechilibre macroeconomice, precum și pentru Pactul Euro Plus.

Programul de Convergență 2013-2016 asuma capacitatea României de a se încadra din anul 2014 în obiectivul bugetar pe termen mediu (OTM) de 1% din PIB, ceea ce corespunde prevederilor Tratatului privind Stabilitatea, Coordonarea și Guvernanța în cadrul Uniunii Economice și Monetare.

Pe termen mediu, obiectivul specific al politicii bugetare este reprezentat de ajustarea în continuare a deficitului bugetar, țintele planificate de deficit perioada 2014-2016 fiind sub 2% din PIB (conform metodologiei ESA).

Creștere economică

Între 2009 și 2012, PIB-ul României a avut o tendință oscilantă. După o creștere medie anuală de +7,2 % în 2006-2008, anul 2009 a adus o contracție severă de 6,6 %, din cauza încetinirii creșterii economice. Creșterea a revenit în 2011 (+2,5 %), dar a încetinit în 2012. Anul 2012 a fost afectat, pe de o parte, de seceta severă cu efecte nefavorabile asupra producției agricole și de absorbția redusă a fondurilor structurale, ca urmare a întreruperii unor programe, iar pe de altă parte de recesiunea din zona euro care a redus cererea externă. În aceste condiții, creșterea produsului intern brut a fost de 0,7%.

Evoluția Produsului Intern Brut în ultimii ani 4 ani:

Anul	2009	2010	2011	2012
Produsul Intern Brut				
- miliarde lei preturi curente	501139.4	523693.3	556708.4	578499.4
- modificari fata de anul precedent (%)	-6.6	-1.1	2.2	0.7
Produsul Intern Brut pe locuitor				
- lei (RON)	23341.4	24435.9	26070.0	27560.9
- modificari fata de anul precedent (%)	-6.4	-1.0	2.5	0.9

Sursa: INS

Având în vedere contextul economic internațional și evoluția economică și financiară din zona euro, pentru anul 2013, scenariul de prognoză prevede o creștere a produsului intern brut de 1,6%. Informațiile privind evoluția economiei în multe țări din Uniunea Europeană și alte zone sunt încă pesimiste și relevă continuarea crizei economice și diminuarea nivelului de creștere economică, ceea ce indirect poate afecta și creșterea economică a României.

Pentru perioada 2014-2016, conform Programului de Convergența, se estimează că economia românească își va relua creșterea mai susținută, cu un ritm apropiat de potențial, fiind posibilă o creștere a produsului intern brut, în medie, cu 2,5% anual.

Creșterea economică în această perioadă va fi susținută pe latura ofertei interne, în principal, de construcții și servicii, a căror valoare adăugată brută se va majora, în medie, anual cu 5,2% și respectiv cu 2,4%. Sectorul industrial va înregistra, de asemenea, o accelerare a dinamicii, ritmul mediu anual fiind de 2,2%, iar pentru agricultură se estimează o creștere care este caracteristica unei perioade climatice normale pentru România, respectiv, o creștere medie anuală de 1,2%.

Proiecția creșterii economice conform Programului de Convergența 2014-2016:

Anul	2012	2013	2014	2015	2016
Produsul Intern Brut real					
- modificari fata de anul precedent (%)	0.7	1.6	2.2	2.4	3.0

Sursa: Programul de Convergența 2013-2016

Cu toate acestea, România încă se află cu mult în urma majorității țărilor europene din punct de vedere al dezvoltării economice. PIB-ul pe cap de locuitor după standardul puterii de cumpărare (SPC) era aproape jumătate din media UE 27 în 2012 și doar aproximativ 70 % din PIB-ul mediu pe cap de locuitor din noile state membre UE.

Politica monetară Potrivit statutului său, Banca Națională a României are ca obiectiv fundamental asigurarea și menținerea stabilității prețurilor, atingerea acestuia

reprezentând cea mai bună contribuție pe care politica monetară o poate aduce la realizarea unei creșteri economice sustenabile.

Corespunzător caracteristicilor sale instituționale, politica monetară a BNR este și va rămâne ferm orientată în direcția atingerii țintei de inflație stabilite de BNR împreună cu guvernul, precum și a reducerii durabile a ratei inflației pe orizontul mai îndepărtat de timp spre un nivel compatibil cu definiția cantitativă a stabilității prețurilor adoptată de Banca Centrală Europeană.

Evoluția ratei anuale a inflației în ultimii ani:

Anul	2008	2009	2010	2011	2012
Rata inflației %	7.75	5.59	6.09	5.79	3.33
Rata inflației la marfuri alimentare %	9.22	3.25	2.33	6.02	1.89
Rata inflației la marfuri nealimentare %	6.36	6.22	9.78	6.15	3.77
Rata inflației la servicii %	8.57	8.97	4.78	4.45	5.07

În perioada următoare, inclusiv pe orizontul mediu de timp, provocarea majoră a politicii monetare va continua să o constituie ancorarea solidă a anticipațiilor inflaționiste pe termen mediu și atingerea durabilă a țintei de 2,5 la sută \pm 1 punct procentual (compatibilă cu definiția de stabilitate a prețurilor pe termen mediu în economia românească), simultan cu evitarea prejudicierii potențialului de creștere a economiei pe termen mediu printr-o potențială accentuare a impactului contracționist anticipat a fi exercitat asupra activității economice de alți factori interni și externi.

Astfel, rata inflației urmează să scadă până la nivelul de 2,3% în anul 2016, cu o medie anuală de 2,5%. De asemenea, continuarea procesului de dezinflație va contribui la scăderea suplimentară a așteptărilor inflaționiste.

Populația ocupată și rata somajului

În contextul procesului de tranziție economică, piața muncii din România a suferit transformări semnificative sub aspectul volumului și structurii principalilor indicatori de forță de muncă. Acest proces s-a caracterizat prin reducerea populației active și a populației ocupate, prin menținerea la valori relativ constante a ratei somajului. Criza financiară însă, debutată începând, mai ales, din a doua jumătate a anului 2008, a avut efecte asupra structurii forței de muncă, aducând concomitent cu reducerea populației ocupate o accentuare a fenomenului de somaj.

Evoluția populației active, populației ocupate și somerilor în ultimii ani:

Anul	2009	2010	2011	2012
Populația activă - total	9924	9965	9868	9964
- Feminin	4400	4416	4411	4418
- Masculin	5575	5538	5563	5553

Populatia ocupata - total	9243	9240	9138	9263
- Feminin	4143	4128	4112	4137
- Masculin	5032	5032	5072	5078
Someri conform BIM* - total	681	725	730	701
- Feminin	257	288	299	281
- Masculin	443	506	491	475

Sursa: INS

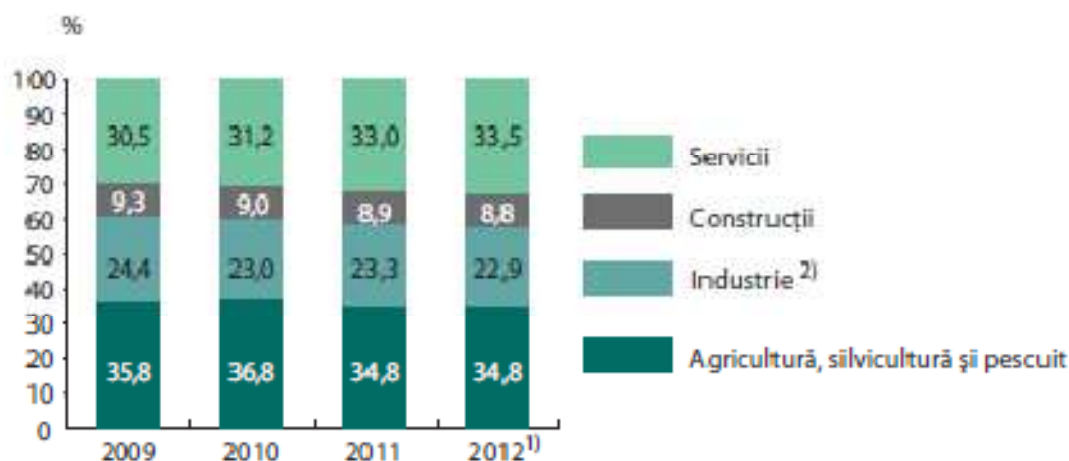
BIM: Biroul Interational al Muncii

Populatia ocupata s-a majorat în anul 2012 cu 0,9% față de anul 2011, în condițiile în care și salariații și lucrătorii pe cont propriu s-au majorat cu 1,9%. Majorări de salariați s-au înregistrat în majoritatea activităților economice, cu excepția unor servicii, precum tranzacții imobiliare, intermediari financiare și administrație publică și apărare.

Pentru anul 2013, în condițiile accelerării creșterii economice, populația ocupată se așteaptă să se majoreze cu 1,5%, iar salariații cu 1,2%; pentru perioada 2014-2016, se estimează o creștere în medie cu 1,2% anual a populației ocupate, în condițiile creșterii numărului de salariați cu 0,9%.

Creșterea populației ocupate se va realiza în condițiile reducerii orelor lucrate, ca efect al prevederilor Codului Muncii și al Legii nr. 52/2011 care favorizează activitatea part-time, precum și al ponderii mari a muncii în timp parțial în agricultură și construcții.

Structura populației ocupate din sectorul privat pe principalele activități ale economiei naționale:

Nota: Sectorul privat cuprinde toate formele de proprietate.

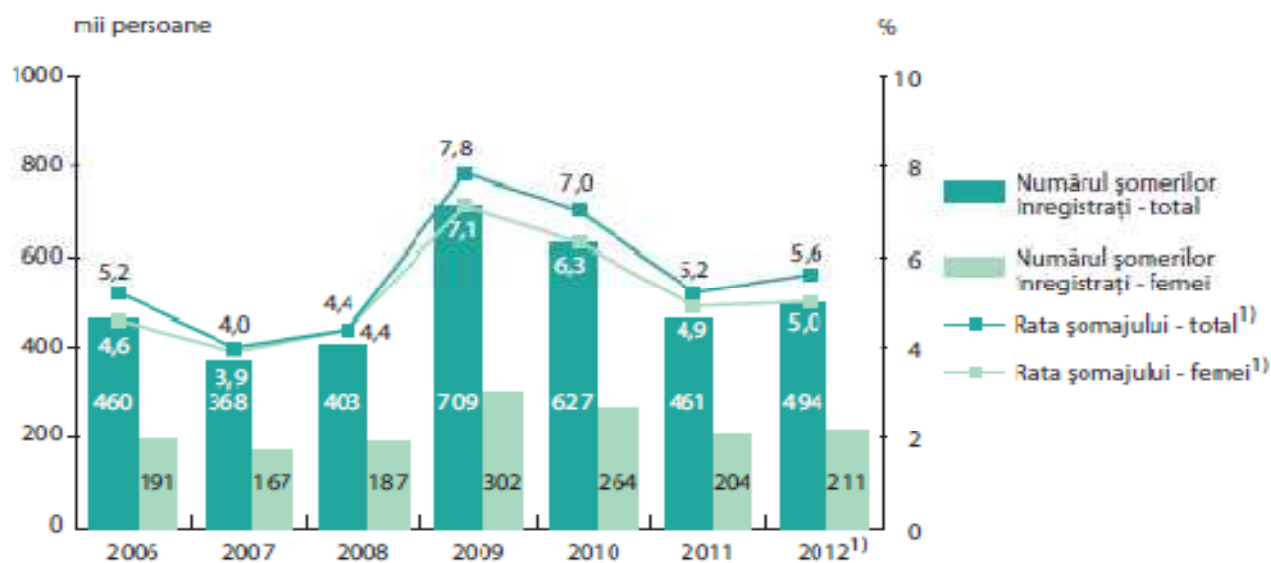
1) Date provizorii

2) Inclusiv producția și furnizarea energiei electrice și termice, gaze, salubritate, gestionarea deșeurilor și

Sursa: INS

Rata șomajului, conform BIM (Biroul Internațional al Muncii), a fost în anul 2012 de 7,0%. Rata de ocupare a populației în vârstă de 20 – 64 ani a fost de 63,8%, la o distanță de 6,2 puncte procentuale față de ținta națională de 70% stabilită în contextul Strategiei Europa 2020. Pentru perioada următoare, rata șomajului conform BIM, se va reduce până la 6,6%, concomitent cu creșterea ratei de ocupare a populației de 20-64 ani, până la 65%.

Numarul somerilor inregistrați si rata șomajului:

1) Date provizorii

Sursa: INS

II.2.2. Impactul aderării la Uniunea Europeană asupra finanțelor publice

Absorbția fondurilor externe nerambursabile reprezintă una dintre prioritățile de grad zero ale Guvernului României. Alocarea substanțială de fonduri din partea Uniunii Europene pentru actualul cadru financiar multianual (CFM) trebuie valorificată optim, ea reprezentând o resursă cheie pentru dezvoltarea pe termen scurt, mediu și lung a economiei și societății românești.

Încă din primul an de la aderare, România a fost beneficiar net în relația financiară cu UE, înregistrând un sold pozitiv, așa cum se poate vedea în tabelul de mai jos. Gradul încă redus de absorbție în ceea ce privește politica de coeziune presupune concentrarea unor eforturi suplimentare din partea autorităților române, proces în care anul 2013 este esențial.

Balanta financiară netă a României în perioada 2007-2012

Milioane Euro

Denumire	Realiz at 2007	Realiz at 2008	Realiz at 2009	Realiz at 2010	Realiz at 2011	Realiz at 2012	Realizat 2007-2012
I. Sume primite de la bugetul UE	1,578	2,616	2,895	2,258	2,584	3,389	15,320
A. Fonduri de preaderare:	812	748	619	273	133	44	2,628
B. Fonduri post-aderare:	766	1,868	2,277	1,985	2,451	3,345	12,691
Fonduri structurale si de coeziune (FSC)	421	648	918	506	708	1,171	4,372
Fonduri pentru dezvoltarea rurala si pescuit (FEADR+FEF)	15	579	566	760	883	1,090	3,893
Fondul European pentru Garantare Agricola	7	462	576	664	769	991	3,469
Alte fonduri (post-aderare)	323	179	217	55	91	93	957
II. Sume Platite catre UE	1,151	1,269	1,364	1,159	1,296	1,427	7,666
III. Soldul fluxurilor (I-II)	427	1,347	1,531	1,099	1,287	1,962	7,654

Sursa: MFP

Pentru următorul CFM ce se va desfășura tot pe o perioadă de 7 ani, respectiv 2014–2014, Romania înregistrează cea mai mare creștere procentuală a fondurilor alocate față de precedentul exercițiu bugetar (18%), alocările naționale situându-se la 39.342 mil. euro, defalcate pe principalele politici.

În tabelul de mai jos se prezintă comparativ sumele alocate României în cadrul financiar multianual 2007-2013 și 2014-2020:

Instrument	Milioane Euro	
	CFM 2014-2020	CFM 2007-2013
Fonduri Structurale si de Coeziune	21,826	19,668
Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala	7,123	8,124
Fondul European pentru Pescuit	n/a	231
Fondul European pentru Garantare Agricola	10,393	6,580
TOTAL	39,342	34,603

Sursa: MFP

II.2.3. Documente strategice si operationale privind stabilirea priorităților de dezvoltarea a Romaniei in perioada 2014-2020

II.2.3.1. Obiectivele nationale asumate in contextual strategiei Europa 2020

Strategia „Europa 2020 – O strategie europeana pentru crestere inteligenta, durabila si favorabila incluziunii” fixeaza 5 obiective asumate la nivel european, concrete si

cuantificabile în domeniile: ocupare, cercetare, mediu – energie, educatie si combaterea saraciei - incluziune sociala. Aceste obiective sunt transpuse în tinte nationale suficient de ambitioase dar si adaptate realitatilor nationale.

Strategia ocupa deja o pozitie prioritara pe agenda institutiilor UE si statelor membre: Consiliul European si formatiunile sectoriale ale Consiliului UE ofera impulsurile necesare atingerii obiectivelor strategiei si vor evalua atent, alaturi de Comisia Europeana si în cadrul Semestrului European (calendarul de implementare si monitorizare al strategiei), progresele înregistrate la nivel european si national. Comisia Europeana a lansat deja un prim Raport Anual asupra Cresterii Economice precum si 7 initiative emblematice pe domeniile strategiei.

Initiativele emblematice prevazute in strategia Europa 2020, propun actiuni concrete ce vor fi implementate sinergic la nivel european si national de catre Comisie si statele membre. Acestea din urma vor implementa strategia, la nivel national si local, prin intermediul Programelor Nationale de Reforma (PNR) elaborate în strânsa coordonare cu Programele de Stabilitate si Crestere pentru statele din zona Euro si Programele de Convergenta pentru statele din zona non-Euro.

Programul National de Reforma

La nivel national, au fost stabilite tintele valorice pentru toate obiectivele strategiei Europa 2020, astfel a fost elaborat Programul National de Reforma (PNR) 2011 - 2013 în care au fost abordate: cadrul macro-economic, tintele nationale si principalele masuri pentru atingerea acestora, reformele prioritare precum si blocajele în calea cresterii economice si a ocuparii fortei de munca.

Obiective nationale si masuri prioritare pentru atingerea obiectivelor strategiei Europa 2020

1. Ocuparea fortei de munca: *rata de ocupare asumata de România trebuie sa ajunga la 70% pentru grupa de vârsta 20 – 64 la orizontul anului 2020.*

Masurile prioritare vizate în acest sens sunt grupate pe 4 directii de actiune:

a) Îmbunatatirea functionarii pietei muncii prin:

- ✓ flexibilizarea relatiilor de munca în contextul abordarii nationale a principiilor flexisecuritatii - flexibilizarea relatiilor de munca, a sistemului de negociere a contractelor colective, elaborarea Codului Dialogului Social;
- ✓ dezvoltarea sistemelor complementare de pensii private;

b) Facilitarea tranzitiilor de la somaj sau inactivitate catre ocupare prin:

- ✓ asigurarea tranzitiei rapide de la perioadele de somaj sau inactivitate;
- ✓ modificarea cadrului legal privind sistemul asigurarilor pentru somaj si stimularea ocuparii fortei de munca;

c) Consolidarea competentelor profesionale ale fortei de munca prin:

- ✓ dezvoltarea instrumentelor în domeniul calificarilor – definitivarea Cadrului National al Calificarilor; revizuirea Clasificarii Ocupatiilor din România;

- ✓ stimularea formării profesionale continue (FPC) – sprijinirea formării profesionale a angajaților, facilitarea accesului persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile la FPC;

d) *Integrarea pe piața muncii a persoanelor rezidente în mediul rural, a tinerilor și a femeilor prin:*

- ✓ diversificarea activităților economice în mediul rural și modernizarea sectorului agricol - dezvoltarea activităților economice, îmbunătățirea infrastructurii fizice în spațiul rural și a accesului populației la serviciile publice de bază;
- ✓ promovarea antreprenoriatului în rândul tinerilor și femeilor - dezvoltarea infrastructurilor de afaceri, înființarea de întreprinderi de către tineri și promovarea antreprenoriatului în rândul femeilor.

2. Cercetare, dezvoltare, inovare: nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare (sectoarele public și privat) trebuie să atingă 2% din PIB în anul 2020.

Pentru atingerea țintei asumate au fost identificate 3 direcții principale de acțiune corespunzătoare perioadei 2011-2013:

a) *Întărirea capacității și a performanțelor sistemului CDI (Cercetare Dezvoltare Inovare) prin:*

- ✓ dezvoltarea numerică și calitativă a resurselor umane pentru cercetare;
- ✓ elaborarea unei strategii naționale în domeniul inovării;
- ✓ accelerarea reformelor care vizează îmbunătățirea structurii și a performanțelor sistemului CDI, prin revizuirea cadrului legislativ specific.

b) *Stimularea creșterii investițiilor CDI în sectorul privat prin:*

- ✓ susținerea proiectelor CDI inițiate și conduse de întreprinderile din sectorul privat;
- ✓ susținerea dezvoltării infrastructurii CDI și a transferului de tehnologie în cadrul firmelor.

c) *Dezvoltarea dimensiunii europene a politicilor și programelor CDI prin participarea activă a României la inițiativele majore din cadrul Spațiului European de Cercetare (programarea comună, inițiativele tehnologice și infrastructurile CD pan-europene).*

3. Schimbări climatice și energie

3.1. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (GES): se ținteste o reducere cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) până în anul 2020 față de nivelurile înregistrate în anul de referință 1990.

Pentru atingerea țintei asumate vor fi întreprinse următoarele 5 măsuri integrate:

a) *Reducerea emisiilor de GES din sectorul energetic*, prin rețehnologizarea unor instalații mari de ardere, investiții pentru grupuri noi cu emisii reduse de GES și stimularea producerii de energie din surse regenerabile - finanțare prin Programul Operațional Sectorial Mediu și Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice;

- b) *Reducerea emisiilor de GES din domeniul transporturilor*, prin cresterea gradului de utilizare a transportului public, îmbunatatirea infrastructurii si a echipamentelor din domeniul feroviar si prin programul anual de stimulare a înnoirii parcului auto si retragerea din uz a vehiculelor poluante- finantare prin Administratia Fondului de Mediu-AFM (Programul RABLA) si Programul Operational Sectorial Transporturi (POST);
- c) *Captarea si stocarea carbonului (CCS)*, prin elaborarea Programului National pentru captarea si stocarea carbonului, cu orizont de timp 2020;
- d) *Atenuarea efectelor emisiilor de GES*, prin Programul national de îmbunatatire a calitatii mediului, precum si prin realizarea de spatii verzi în localitati, prin cresterea suprafetelor împadurite si extinderea spatiilor verzi în mediul urban - finantare prin AFM si PNDR;
- e) *Întarirea capacitatii administrative pentru sustinerea cresterii durabile în România*, prin constituirea unui Comitet interministerial (task force, în coordonarea viceprim-ministrului României) care sa impulsioneze dezvoltarea institutionala la nivelul tuturor structurilor care administreaza domenii cu impact asupra schimbarilor climatice.

3.2. Surse regenerabile de energie (SRE): tinta nationala pentru energia din surse regenerabile este cea impusa de Directiva 2009/28/EC conform careia ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie va trebui sa fie de 24% în 2020.

Din analiza potentialului energetic al surselor regenerabile de energie rezulta ca, pentru atingerea valorii stabilite pentru 2020, România va trebui sa valorifice 63,5 % din potentialul total al surselor regenerabile de energie de care dispune.

Pentru atingerea tinteii asumate vor fi întreprinse urmatoarele masuri integrate:

- a) Realizarea unor instalatii pentru cresterea productiei de energie din surse regenerabile;
- b) Continuarea prin Fondul pentru Mediu:
 - ✓ a programului de înlocuire sau completare a sistemelor clasice de încălzire cu cele care utilizeaza energie solara, energie geotermala si energie eoliana sau alte sisteme care conduc la îmbunatatirea calitatii aerului, apei si solului;
 - ✓ proiectelor privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliana, geotermala, solara, biomasa, microhidrocentrale;
 - ✓ programului privind cresterea productiei de energie din surse regenerabile.
- c) Promovarea utilizarii surselor regenerabile locale pentru producerea energiei electrice si termice la consumatorii finali – cladiri;
- d) Continuarea promovarii surselor regenerabile de energie prin intermediul certificatelor verzi;
- e) Identificarea periodica (la doi ani) a zonelor în care datorita concentrarii productiei de energie din SRE pot aparea congestii în rețeaua de transport si includerea cu prioritate a solutiilor de eliminare a acestora în planurile bianuale de dezvoltare a rețelelor;

3.3 Eficienta energetica: s-a estimat ca în anul 2020 România va putea realiza o economie de energie primara de cca. 10 Mtep (ceea ce reprezinta o reducere de cca. 19% comparativ cu proiectiile PRIMES 2007).

În stabilirea tintei nationale de economisire a energiei, România a optat pentru utilizarea consumului de energie primara, ca indicator. Tinând cont de valoarea prognozata pentru consumul de energie primara în anul 2020 (scenariul Business as usual - PRIMES 2007), si de cea realizata de Comisia Nationala de Prognoza (cu luarea în considerare a masurilor de eficienta energetica).

În vederea atingerii tintei stabilite la nivel national, se are în vedere urmatoarele masuri;

- a) extinderea perioadei de implementare a programului Termoficare caldura si confort pâna în 2020 (modernizarea infrastructurii de transport si distributie a energiei termice în sisteme centralizate);
- b) continuarea Programului de reabilitare termica a blocurilor de locuinte;
- c) extinderea Programului national de eficienta energetica (reabilitarea sistemului de termoficare, reabilitarea cladirilor publice si eficientizarea iluminatului public);
- d) aplicarea Schemei de ajutor stat pentru promovarea cogenerarii de înalta eficienta (fondurile necesare acordarii bonusului sunt asigurate prin colectarea lunara a unei contributii de la toti consumatorii de energie electrica, precum si de la furnizorii care exporta energie electrica);

4. Educatie

4.1 Reducerea ratei parasirii timpurii a scolii: se vizeaza atingerea unei rate a parasirii timpurii a scolii de maximum 11,3% în 2020.

Masurile concrete de actiune pentru atingerea tintei vizeaza:

- a) extinderea cadrului de aplicare a reformei educatiei timpurii prin implementarea de programe si activitati specifice acestei forme de educatie;
- b) asigurarea participarii la o educatie de calitate pentru scolarii proveniti din grupurile dezavantajate, inclusiv prin derularea programelor de tip suport pentru combaterea saraciei si excluziunii sociale;
- c) sustinerea si dezvoltarea învatarii pe tot parcursul vietii prin implementarea si diversificarea programelor în domeniu;
- d) dezvoltarea învatamântului profesional liceal (filiera tehnologica) si al scolii post-liceale;
- e) revizuirea sau, dupa caz, elaborarea standardelor de calitate pentru învatamântul preuniversitar precum si a standardelor ocupationale, de formare si de pregatire profesionala.

4.2 Cresterea ponderii populatiei cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educatie terciara: atingerea unei rate a parasirii timpurii a scolii de minim 26,7% în 2020, fata de 16,8% în 2009.

Masurile concrete de actiune pentru atingerea tintei vizeaza:

- a) descrierea în termeni de competente a 350 programe de studiu si corelarea acestora cu calificarile de pe piata muncii prin definitivarea Cadrului National al Calificarilor în Învatamântul Superior (CNCIS) si racordarea acestuia la Cadrul European al Calificarilor în Învatamântul Superior (EHEQF);
- b) adaptarea învățământului superior la cerintele pietei muncii prin realizarea unui Studiu national de monitorizare a insertiei pe piata muncii a absolventilor din învățământul superior, operationalizarea Registrului Matricol Unic etc.;
- c) acordarea de facilitati fiscale firmelor pentru a recruta tineri absolventi sub 35 ani pe care doresc sa-i specializeze în domeniul de activitate al firmei prin cursuri de nivel de educatie terciara;
- d) elaborarea unui set de facilitati la rambursarea creditului de studii pentru absolventii care accepta, prin contract, sa-si desfasoare activitatea profesionala în domeniul în care s-au pregatit, pentru o perioada de minimum 5 ani, în mediul rural sau în zone defavorizate;
- e) sporirea accesului la educatia terciara, în conditiile asigurarii egalitatii de sanse prin operationalizarea Agentiei de Credite pentru Studenti si cresterea cu 20% pâna în 2013 a cifrelor de scolarizare pentru scolile post-liceale si studiile universitare de licenta.

5. Incluziunea sociala/reducerea saraciei: se vizeaza reducerea numarului de persoane aflate în risc de saracie si excluziune sociala cu 580.000 persoane pâna în anul 2020.

Masurile vizate în acest sens sunt structurate pe 4 directii de actiune:

- a) Reforma sistemului de asistenta sociala prin:
 - ✓ revizuirea si implementarea programului de acordare a ajutorului social astfel încât sa fie garantat un venit minim oricarui cetatean;
 - ✓ sprijinirea focalizata a familiilor celor mai sarace (revizuirea programului de acordare a alocatiei familiale complementare si a alocatiei de sustinere pentru familia monoparentala prin instituirea unei singure alocatii pentru sustinerea familiei);
 - ✓ dezvoltarea serviciilor sociale destinate cresterii calitatii vietii persoanelor ce apartin grupurilor vulnerabile;
- b) Ocuparea si incluziunea sociala active prin crearea cadrului adegvat in vederea facilitarii accesului si a participarii grupurilor vulnerabile pe piata muncii;
- c) Dezvoltarea infrastructurii sociale prin: reducerea disparitatilor regionale si îmbunatatirea infrastructurii sociale (modernizarea infrastructurii sociale, investitii în infrastructura scolara si sanitara, precum si investitii în locuinte sociale).
- d) Reforma sistemului national de sanatate prin îmbunatatirea accesului la servicii de sanatate a persoanelor vulnerabile (elaborarea si implementarea Strategiei de descentralizare în sistemul de sanatate, a Strategiei Nationale de Rationalizare a Spitalelor, a Planului National privind spitalele).

Tabel: Obiectivele nationale ale Romaniei pentru strategia Europa 2020:

Obiectiv	UE - 27	Romania Valori de pornire (2008)	Romania Tinta (2020)
1. Rata de ocupare a populatiei cu varsta de 20-64 ani	75%	64%	70%
2. Investitii in cercetare si dezvoltare	3% din PIB	0.58% din PIB	2% din PIB
3. Energie si schimbari climatice (20/20/20)			
3.1. Reducerea emisiilor cu efect de sera	20%		20%
3.2. Ponderea energiei din surse regenerabile in consumul final	20%		24%
3.3. Cresterea eficientiei energetice	20%		19% (10Mtep)
4. Educatie			
4.1. Rata parasirii timpurii a scolii	10%	15.00%	11.30%
4.2. Rata populatiei cu varsta de 30-40 ani absolventa a unei forme de educatie tertiala	40%	15.96%	26.70%
5. Promovarea incluziunii sociale, in special prin reducerea saraciei	reducerea cu cel puțin 20 de milioane a numarului de persoane alfate in risc de saraciei si excluziune sociala		580.000 persoane

II.2.3.2. Acordul de parteneriat propus pentru Romania pentru perioada de programare 2014-2020

Pentru România, fondurile europene vor reprezenta în continuare unul dintre cele mai importante instrumente ce vor fi utilizate pentru reducerea disparităților regionale, precum și promovarea creșterii economice la nivel regional și local, consolidarea competitivității și creșterea ocupării forței de muncă, obiective de referință la nivelul Uniunii Europene.

Obiectivele de dezvoltare ale României pentru perioada 2014-2020 trebuie să răspundă la cel puțin două cerințe:

- ✓ Să contribuie la obiectivele de creștere inteligentă, durabilă și incluzivă ale Uniunii Europene, în conformitate cu cele stabilite prin Strategia Europa 2020 precum și prin alte documente strategice de la nivel european.
- ✓ Să răspundă nevoilor specifice de dezvoltare a României, plecând de la avantajele competitive care ar trebui promovate prin investițiile naționale.

În conformitate cu Memorandumul "Aprobarea acțiunilor și documentelor privind pregătirea accesării și implementării fondurilor europene în perioada 2014-2020", la nivelul fiecărui Stat Membru, documentele prevăzute de proiectele regulamentelor europene, sunt:

1. **Acordul de Parteneriat**, documentul elaborat de un stat membru, în colaborare cu actorii socio-economici, care stabilește strategia, prioritățile și cadrul instituțional pentru implementarea fondurilor europene, și aprobat de către Comisia Europeană în urma evaluării și dialogului cu statul membru;
2. **Programele Operaționale/ Programul Național pentru Dezvoltare Rurală.**

Provocarile de dezvoltare și obiectivele tematice selectate în Acordul de Parteneriat

Cuantificarea nevoilor socio-economice și a deficitelor structurale ale României, efectuată în cadrul exercițiului de analiză, arată clar că o absorbție completă a FESI (Fonduri Europene Structurale și de Investiții) poate satisface în perioada 2014- 2020 doar o parte dintre acestea, date fiind:

- capacitatea limitată de absorbție a întreprinderilor și furnizorilor din domeniul inovării, care reflectă totuși structura sectorului și distribuția bazei economice, a orientării spre creștere și a locurilor de muncă;
- măsura în care opțiunile României referitoare la investiții sunt predeterminate de acquis, precum și obligațiile față de instituțiile internaționale de finanțare, care necesită punerea unui accent puternic pe proiectele legate de transporturi și de apă.

În plus, distribuția resurselor este condiționată, într-o anumită măsură, de normele privind concentrarea tematică și de specificul fiecăruia dintre cele cinci fonduri FESI.

Analiza mai arată că există în continuare, și în unele cazuri chiar s-au adâncit disparitățile dintre România și UE. Ca atare, în perioada 2014-2020 România va face investiții folosind resurse FESI în cadrul tuturor celor 11 obiective tematice ale Strategiei Europa 2020.

Selectarea obiectivelor tematice (OT) este determinată de contribuția lor la susținerea principalelor provocări de dezvoltare:

1. **Competitivitatea**
2. **Oamenii și societatea**
3. **Infrastructura**
4. **Resursele**
5. **Guvernanta**

1. Provocarea în materie de „Competitivitate”

Conceptul de competitivitate se aplică atât la nivel național, în ceea ce privește menținerea sau sporirea activităților economice, cât și la nivelul întreprinderilor care funcționează în contextul unor piețe deschise, în scopul păstrării sau al creșterii cotei de piață,

În vederea creării de noi locuri de muncă, sunt necesare îmbunătățirea capacității de stimulare a inovării, cercetării și dezvoltării în cazul produselor, serviciilor, a proceselor și modelelor comerciale și sociale, precum și îmbunătățirea mediului de afaceri și a capacității

de implementare a lanțurilor valorice pe scară largă, și, prin urmare, a creării de legături în interiorul și în afara țării.

Obiectivul tematic nr. 1: Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării

În cadrul acestui obiectiv tematic au fost stabilite intervenții din Fonduri ESI care să contribuie la atingerea principalului obiectiv – Îmbunătățirea condițiilor de cercetare și dezvoltare, urmărindu-se în special ca nivelurile combinate ale investițiilor publice și private din acest sector să ajungă la 2% din PIB.

a) Nevoi de dezvoltare:

- crearea unui mediu public de cercetare și dezvoltare mai compact și mai modern, care să se concentreze asupra nevoilor întreprinderilor, provocărilor societale și tehnologiilor pentru care România are potențial la nivel mondial, în concordanță cu principiul specializării inteligente, în scopul creșterii comercializării și al internalizării cercetării.
- promovarea unei culturi antreprenoriale și de inovare în cadrul sistemului de învățământ și al afacerilor în rețea, cu toate formele necesare de susținere financiară, managerială, tehnică și creativă, în scopul realizării potențialului latent al cetățenilor și al întreprinderilor din România.

b) Priorități propuse pentru finanțare:

1. Prin Programul operational Competitivitate:

- ✓ sprijinirea investițiilor private CDI și a cercetării colaborative dintre întreprinderi și organizații de cercetare pentru a încuraja transferul de cunoștințe, tehnologic și de personal cu expertiză avansată și pentru a permite dezvoltarea de produse și servicii CDI în sectoarele economice cu potențial de creștere.
- ✓ Promovarea instrumentelor financiare menite să susțină riscul de investițiilor private în cercetare și inovare și să stimuleze start-up-urilor inovative și spin-off-urilor.
- ✓ Dezvoltarea infrastructurii de cercetare publice și private.

2. Prin Programul Operational Regional:

- ✓ dezvoltarea infrastructurii de transfer tehnologic în sectoarele public și privat, în special în regiunile mai puțin dezvoltate ale României, în concordanță cu principiul specializării inteligente.

3. Prin Programul Operational Capitalul Uman:

- ✓ dezvoltarea infrastructurii de transfer tehnologic în sectoarele public și privat, în special în dezvoltarea resurselor umane ale instituțiilor publice și de învățământ superior din domeniul cercetării și dezvoltării; sprijinirea dezvoltării de abilități de nivel superior în cadrul IMM-urilor

4. Prin Programul National de Dezvoltare Rurala:

- ✓ crearea și oferirea de servicii de consultanță, în vederea îmbunătățirii performanței economice și de mediu.

- ✓ colaborarea între agricultură/industria agroalimentară, industria forestieră, pescuit și acvacultură și industria alimentară și sistemele de consultanță, educație și cercetare în contextul proiectelor pilot, al dezvoltării de produse, practici, procese și tehnologii noi etc.
- ✓ înființarea unor grupuri operative (fermieri, cercetători, consultanți), care vor participa la Parteneriatul European pentru Inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii”.

5. Prin Programul Operational Pescuit si Afaceri Maritime:

- ✓ crearea și oferirea de servicii de consultanță în vederea îmbunătățirii performanței economice și de mediu.
- ✓ colaborarea între agricultură/industria agroalimentară, industria forestieră, pescuit și acvacultură și industria alimentară și sistemele de consultanță, educație și cercetare în contextul proiectelor pilot, al dezvoltării de produse, practici, procese și tehnologii noi etc.

c) Rezultate scontate:

1. pentru FEDR:

- ✓ Un mediu public de cercetare și dezvoltare mai compact și mai modern, concentrat asupra nevoilor întreprinderilor, provocărilor societale și tehnologiilor pentru care România are potențial la nivel mondial.
- ✓ O cultură inovațională consolidată în cadrul întreprinderilor.

2. pentru FEADR:

- ✓ Un nivel ridicat de participare la clustere și rețele agricole, alimentare și forestiere.
- ✓ Un nivel ridicat de participare în cadrul grupurilor operative (fermieri, cercetători, consultanți) ca parte a Parteneriatului European pentru Inovare.

Obiectivul tematic nr. 3: Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acestora

a) Nevoi de dezvoltare:

- ✓ consolidarea mediului de afaceri digital.

b) Priorități propuse pentru finanțare:

1. Prin Programul operational Competitive:

- ✓ acțiuni pentru promovarea adoptării de către întreprinderi a TIC, inclusiv a aplicațiilor și inovațiilor comerțului electronic;
- ✓ acțiuni pentru dezvoltarea de instrumente de e-Guvernare pentru întreprinderi și cetățeni (e-Guvernare 2.0);
- ✓ acțiuni pentru dezvoltarea „cloud computing”;
- ✓ acțiuni pentru furnizarea de servicii publice moderne online care să asigure interoperabilitatea diferitelor sisteme neintegrate în cadrul sectoarelor și regiunilor, precum și la nivel național (se va promova coordonarea și eficiența

sporită a utilizării resurselor publice) și accesul la standarde deschise pentru creșterea transparenței și a eficienței administrative.

c) Rezultate scontate:

1. pentru FEDR:

- ✓ accesul sporit al întreprinderilor și cetățenilor la servicii publice / informații de interes național și local;
- ✓ utilizarea sporită a TIC în mediul de afaceri.

Obiectivul tematic nr. 4: Îmbunătățirea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului pescuitului și acvaculturii

În cadrul acestui obiectiv tematic au fost stabilite intervenții din Fonduri ESI care să contribuie la creșterea competitivității IMM-urilor, deoarece acestea reprezintă coloana vertebrală a economiei și sunt factori cheie ai dezvoltării economice, ai creării de locuri de muncă și ai coeziunii sociale.

a) Nevoi de dezvoltare:

- a) extinderea și creșterea continuă, inclusiv pe piețele internaționale, ale sectoarelor producătoare și de servicii cu valoare adăugată mare ale României, în special în industria autovehiculelor, sectorul produselor și serviciilor TIC, procesarea produselor alimentare și a băuturilor, gestionarea energiei mediului.
- b) transformarea sectoarelor românești tradiționale, precum cele ale textilelor/pielăriei, lemnului/mobilierului, agriculturii, silviculturii și pescuitului, care prezintă potențial de creștere sau de menținere a activităților pe termen mediu prin exploatarea nișelor de specialitate, sau de creștere a competitivității prin inovare și dezvoltare de piață.
- c) restructurarea și consolidarea exploatațiilor agricole în vederea îmbunătățirii competitivității și sustenabilității lor, odată cu adoptarea de către acestea a unor practici moderne și inovatoare de gestionare a agriculturii și terenurilor.
- d) îmbunătățirea radicală a mediului de afaceri în ceea ce privește disponibilitatea resurselor financiare pentru investiții, transparența și predictibilitatea politicilor și proporționalitatea administrației și a procesului de reglementare, inclusiv prin îmbunătățirea utilizării TIC de către autorități
- e) liberalizarea piețelor sectorului public și exploatarea acestora ca mijloace de stimulare a unor noi piețe, a unor noi întreprinderi și a economiei sociale și de intensificare a activităților economice, cu precădere în regiunile mai puțin dezvoltate ale României
- f) atragerea de investiții pentru regiunile mai puțin dezvoltate ale României și pentru zonele sale rurale printr-o abordare integrată care să cuprindă infrastructura, siturile, competențele și sprijinirea investițiilor.

b) Priorități propuse pentru finanțare:

1. Prin Programul Operational Regional:

- a) acțiuni pentru consolidarea culturii antreprenoriale și pentru conștientizarea opțiunii și a sprijinului potențial pentru crearea de întreprinderi.
- b) acțiuni pentru îmbunătățirea accesului la finanțare, inclusiv prin oferirea unei game adecvate de instrumente financiare.
- c) acțiuni pentru îmbunătățirea productivității IMM-urilor și oferirea de oportunități de creștere, inclusiv consolidarea accesului la sprijin pentru planificarea afacerilor, consultanță tehnică, consultanță și sprijin pentru export.
- d) acțiuni pentru alăturarea în rețea a întreprinderilor în vederea consolidării schimburilor de cunoștințe și a consolidării participării acestora în cadrul lanțurilor de desfacere, inclusiv cele la scară internațională.
- e) acțiuni integrate – situri, competențe, sprijin pentru investiții – în vederea atragerii de investiții pentru regiunile mai puțin dezvoltate ale României.
- f) acțiuni de raționalizare a procesului de reglementare și de reducere a poverii birocratice asupra întreprinderilor.

2. Prin Programul National de Dezvoltare Rurala:

- a) acțiuni pentru îmbunătățirea performanței economice și pentru restructurarea și modernizarea agriculturii, în special în vederea creșterii participării și orientării către piețe, precum și pentru diversificarea activităților agricole.
- b) facilitarea reînnoirii generațiilor în sectorul agricol.
- c) acțiuni pentru îmbunătățirea performanței economice a producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul alimentar prin programe de calitate, adăugând valoare produselor agricole, prin promovarea pe piețe locale prin dezvoltarea circuitelor scurte de aprovizionare și prin înființarea de grupuri de producători, etc.
- d) acțiuni de sprijinire a activităților de prevenire și gestionare a riscurilor agricole.

3. Prin Programul Operational Pescuit si Afaceri Maritime:

- a) investiții în sectorul acvaculturii: noi unități, modernizarea unităților existente, diversificarea speciilor, îmbunătățirea potențialului siturilor de acvacultură.
- b) promovarea de noi surse de venit în interiorul sectorului (activități de procesare, de marketing) și în afara acestuia (activități ecologice, turism, educație).
- c) investiție în porturi pescărești, adăposturi, debarcadere, centre de primă vânzare.
- d) îmbunătățirea condițiilor de muncă legate de sănătatea și siguranța la bordul navelor de pescuit în apele interioare și maritime.
- e) sprijin pentru înființarea, organizarea și funcționarea lanțului producătoriprocasatori- comercianți.

c) Rezultate scontate:**1. pentru FEDR:**

- a) Extinderea și creșterea continuă, inclusiv pe piețele internaționale, a sectoarelor producătoare și de servicii cu valoare adăugată mare care sunt competitive în România.
- b) Productivitate și cote de piață crescute, precum și inovare în sectoarele economice românești tradiționale.
- c) Un mediu de afaceri îmbunătățit, printr-o disponibilitate mai mare a resurselor financiare pentru investiții, inclusiv prin oferirea unei game adecvate de instrumente financiare.
- d) Investiții sporite pentru regiunile mai puțin dezvoltate ale României ca urmare a unei abordări integrate care cuprinde infrastructură, situri, competențe și sprijin pentru investiții.

2. pentru FEADR:

- a) Productivitate crescută a sectoarelor agricol, forestier și alimentară
- b) Valoare adăugată sporită în agricultură
- c) Contribuție sporită a agriculturii și silviculturii la PIB

3. pentru FEMAP:

- a) Dezvoltarea lanțurilor producători-procesatori-comercianți

2. Provocarea în materie de dezvoltare - „Oamenii și societatea”

În cadrul acestei provocări, se va urma o abordare multidimensională, prin intervenții în cadrul Obiectivelor Tematice 8, 9 și 10. Asigurarea disponibilității unei forțe „pregătite de muncă” pentru satisfacerea nevoilor întreprinderilor și sectoarelor în creștere, precum și creșterea atractivității regiunilor ca locații pentru investiții vor juca un rol important în promovarea antreprenoriatului / activităților independente, cu impact direct asupra ocupării și mobilității forței de muncă.

Obiectivul tematic nr. 8: Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă

În cadrul acestui obiectiv tematic au fost stabilite intervenții din fonduri ESI care să contribuie la atingerea obiectivului de creștere la 70% a ratei naționale de ocupare a forței de muncă, procent asumat de către România prin PNR. Acest lucru va fi realizat prin abordarea ocupării într-o manieră integrată, atât din perspectiva educației și formării profesionale, cât și a oportunităților de angajare, precum și prin concentrarea asupra grupurilor țintă cele mai afectate de pe piața muncii (tinerii care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare, persoanele în vârstă, femeile, populația rurală), în concordanță cu principalele nevoi de dezvoltare.

a) Nevoi de dezvoltare:

- a) Creșterea oportunităților de ocupare
- b) Integrarea susținută pe piața muncii a tinerilor care nu sunt nici angajați, nici înscriși în sistemul de învățământ sau formare profesională (NEETs)

- c) Acces la ocupare pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactive, cu deosebire pentru femei, tineri și lucrători mai în vârstă, cetățeni români de etnie romă, persoane cu handicap și alte grupuri vulnerabile
- d) Abordarea disparităților specifice regionale și teritoriale și sprijinirea mobilității forței de muncă
- e) Alinierea învățământului, formării și serviciilor de ocupare a forței de muncă la nevoile în schimbare ale pieței muncii
- f) Conversia în activități non-agricole, diversificarea economiei rurale, formarea și învățământul pentru populația rurală
- g) Diversificarea economiei pescuitului și acvaculturii pentru a atrage ocuparea forței de muncă și crearea de firme în domeniu
- h) Modernizarea sistemului SPO și consolidarea capacității sale administrative de a oferi măsuri active și preventive de ocupare a forței de muncă, precum și servicii de calitate.

b) Priorități propuse pentru finanțare:

1. Prin Programul Operational Capital Uman:

- a) Dezvoltarea unei abordări multi-dimensionale pentru susținerea reintegrării tinerilor NEET (care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare) prin oportunități de educare, formare sau ocupare.
- b) Inițierea de acțiuni țintite și de integrare, care să îmbunătățească accesul pe piața muncii al femeilor, cetățeni români de etnie romă, persoanelor cu handicap, precum și al persoanelor cu nivel scăzut de școlarizare și calificare profesională.
- c) Stabilirea de măsuri active și preventive pe piața muncii prin luarea în considerare a disparităților regionale și teritoriale specifice;
- d) Creșterea mobilității forței de muncă;
- e) Susținerea acțiunilor de îmbunătățire a șanselor de angajare, precum consiliere individuală, formare la locul de muncă, piețe intermediare ale forței de muncă și încurajarea spiritului antreprenorial, cu luarea în considerare a particularităților structurii ocupării în România;
- f) Susținerea măsurilor de îmbătrânire activă; formare și angajare, cu accent asupra competențelor necesare în sectoarele cu potențial de creștere;
- g) Încurajarea și facilitarea participării angajatorilor la dezvoltarea forței de muncă și a învățării pe tot parcursul vieții;
- h) Întărirea capacității administrative a sistemului de Servicii Publice de Ocupare.

2. Prin Programul National de Dezvoltare Rurala:

- a) Crearea de noi întreprinderi mici prin acordarea de sprijin pentru demararea afacerilor în cazul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici din afara domeniului agricol, precum și dezvoltarea de activități non-agricole în zonele rurale.

3. Prin Programul Operational Pescuit si Acvacultura:

- a) Diversificarea pescuitului și a sectorului acvaculturii prin sprijinirea creării de noi întreprinderi mici și crearea de locuri de muncă în domeniu.

c) Rezultate scontate:

1. pentru FSE:

- a) Scăderea ponderii populației inactive
- b) Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, cu accent asupra femeilor, tinerilor, lucrătorilor vârstnici, persoanelor cu handicap și asupra cetățenilor români de etnie romă
- c) Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă în regiunile mai puțin dezvoltate ale României
- d) Scăderea migrației externe
- e) Creșterea numărului de participanți la procesul de ocupare care și-au schimbat statutul din lucrători independenți în agricultura de subsistență în lucrători salariați
- f) Creșterea ratei populației în vârstă de muncă salariate.

2. pentru FEDR:

- a) Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă în cadrul regiunilor vizate din România.

3. pentru FEADR:

- a) Descreșterea activităților independente asociate agriculturii de subsistență.

4. pentru FEMAP:

- a) Creșterea numărului de locuri de muncă în sectorul pescuitului și acvaculturii (procesare, marketing) precum și în afara acestuia (turism, ecologie, activități de educație).

Obiectivul tematic nr. 9: Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei

Intervențiile din fonduri ESI vor contribui la realizarea obiectivului asumat de către România în baza PNR referitor la reducerea cu 580 000 a numărului persoanelor cu risc de sărăcie sau excluziune socială față de 2008.

a) Nevoi de dezvoltare:

- a) Descreșterea frecvenței sărăciei în rândul grupurilor vulnerabile
- b) Îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate și servicii sociale
- c) Crearea mecanismului necesar pentru transformarea autorității locale în actor principal în eradicarea sărăciei și a consecințelor acesteia la nivel local
- d) Tranziția de la îngrijirea instituțională la servicii comunitare, inclusiv prin sprijin infrastructural pentru centre integrate de îngrijire comunitară.
- e) Promovarea economiei sociale și a întreprinderilor sociale.

- f) Îmbunătățirea calității serviciilor de sănătate prestate populației generale, în particular grupurilor vulnerabile, inclusiv prin investiții în infrastructură
- g) Combaterea celor mai răspândite cinci patologii responsabile pentru 86% din rata morbidității în România
- h) Sprijin pentru dezvoltarea de tehnologii TIC în domeniile sănătății, asistenței sociale și culturii
- i) Îmbunătățirea calității vieții și a atractivității localităților rurale.

b) Priorități propuse pentru finanțare:

1. Prin Programul Operational Dezvoltarea Resurselor Umane:

- a) Dezvoltarea capacității de creare a unui sistem de servicii sociale durabil și echitabil, care să includă dezvoltare tehnică și îmbunătățirea competențelor profesioniștilor și practicienilor.
- b) Sprijinirea tranziției de la modelele instituționale la îngrijirea comunitară a copiilor, a persoanelor cu handicap, a persoanelor cu tulburări mintale, precum și a vârstnicilor.
- c) Realizarea unor acțiuni specifice integrate pentru abordarea nevoilor persoanelor, grupurilor și comunităților vulnerabile, unde este cazul cu accent asupra persoanelor de etnie romă, inclusiv acțiuni de îmbunătățire a participării acestora abordărilor bazate pe parteneriat în abordarea sărăciei
- d) Consolidarea accesului la îngrijiri și asistență medicală de calitate, inclusiv prin dezvoltarea de servicii de îngrijire medicală și socială integrate, inclusiv la nivelul comunității, cu accent asupra serviciilor prestate în ambulatoriu și pe instruirea specialiștilor de medicină primară integrată, cu suportul telemedicinii.

2. Prin Programul Operational Regional:

- a) Dezvoltarea infrastructurii comunitare
- b) Investiții pentru spitale și altă infrastructură de sănătate publică.

3. Prin Programul Operational Dezvoltarea Competitivității:

- a) Dezvoltarea sistemelor de telemedicină, digitizarea fișelor medicale și sprijinirea cercetării medicale prin folosirea datelor personale anonimizate
- b) Dezvoltarea culturii digitale.

4. Prin Programul National de Dezvoltare Rurala:

- a) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale prin investiții în infrastructură la scară mică și prin crearea/îmbunătățirea serviciilor de bază locale pentru populația rurală
- b) Promovarea strategiilor de dezvoltare locală comunitară de tip LEADER.

b) Rezultate scontate:

1. pentru FSE:

- a) Descreșterea numărului de persoane cu risc de sărăcie sau excluziune socială, în particular din rândul grupurilor vulnerabile

- b) Descreșterea numărului de persoane care trăiesc în sărăcie, în special în regiunile și teritoriile care se confruntă cu o rată ridicată a sărăciei
- c) Creșterea calității serviciilor de prevenire, identificare, intervenție timpurie și a sistemelor de sesizare
- d) Creșterea calității serviciilor la nivel comunitar și reducerea implicării părților interesate locale
- e) Creșterea numărului de lucrători care dobândesc calificare în domeniul sănătății
- f) Creșterea ocupării forței de muncă în economia socială
- g) Descreșterea numărului de persoane instituționalizate.

2. pentru FEDR:

- a) Îmbunătățirea infrastructurii de sănătate
- b) Creșterea calității și a acoperirii geografice a serviciilor sociale în general
- c) Îmbunătățirea sistemului de sănătate
- d) Îmbunătățirea infrastructurii sociale și medicale la nivel comunitar (centre comunitare).

3. pentru FEADR:

- a) Îmbunătățirea accesului grupurilor vulnerabile la îngrijiri și tratamente medicale
- b) Îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de bază locale pentru populația rurală.

Obiectivul tematic nr. 10: Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții

Intervențiile din FESI în cadrul acestui obiectiv tematic vor contribui la consolidarea competențelor și abilităților copiilor, tinerilor și adulților din România, în vederea adaptării continue la interesele și potențialul individual, precum și la nevoile pieței muncii. Obiectivele sunt destinate prevenirii și reducerii părăsirii timpurii a școlii la 11,3%, creșterii frecvenței și absolvirii învățământului terțiar la 26,7%, precum și promovării, diversificării și creșterii participării adulților în activități de învățare pe tot parcursul vieții până la 10%. Aceste obiective au fost asumate de România în PNR.

a) Nevoi de dezvoltare:

- a) Îmbunătățirea accesului, participării și calității a sistemului de educație și îngrijire a copiilor
- b) preșcolari (EICP)
- c) Consolidarea accesului, calității și rezultatelor educaționale în cadrul învățământului obligatoriu
- d) Creșterea atractivității învățământului primar și secundar, inclusiv a IVET
- e) Intervenții intensive menite să răspundă nevoilor educaționale ale grupurilor aflate în risc de excluziune (copii din medii defavorizate din punct de vedere social și economic, de etnie romă, cu nevoi educaționale speciale etc.)

- f) Îmbunătățirea calității și relevanței VET (inițial și continuu) și a învățământului terțiar în raport
- g) cu nevoile pieței muncii
- h) Îmbunătățirea accesului și sprijinirea participării la învățământul terțiar
- i) Îmbunătățirea accesului și a calității programelor de învățământ pentru adulți, cu accent pe competențele de bază și transversale relevante
- j) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a învățământului profesional în agricultură, silvicultură și pescuit
- k) Sprijinirea dezvoltării TIC în sistemul de învățământ
- l) Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și de formare
- m) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol, forestier și pescuit.

b) Priorități propuse pentru finanțare:

1. Prin Programul Operational Dezvoltarea Resurselor Umane:

- a) Creșterea participării, accesibilității și calității serviciilor de EICP, cu accent asupra zonelor rurale și a implicării cetățenilor români de etnie romă;
- b) Implementarea de măsuri de prevenție, intervenție și compensatorii pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii, inclusiv forme alternative de învățământ, precum educația și formarea pentru adulți, cu accent asupra zonelor rurale și a cetățenilor români de etnie romă; sprijinirea măsurilor de intervenție în abordarea nevoilor educaționale individuale ale grupurilor cu risc mare de părăsire timpurie a școlii;
- c) Creșterea atractivității învățământului și a sistemului VET, precum și sprijinirea familiarizării tinerilor înscriși în sistemul de învățământ obligatoriu cu viitoarele locuri de muncă, cu accent asupra zonelor rurale și a cetățenilor români de etnie romă, Sprijinirea elevilor din zonele rurale și din rândul grupurilor defavorizate, precum și a elevilor netradiționali, în vederea sporirii accesului, a participării și a gradului de școlarizare în învățământul terțiar;
- d) Îmbunătățirea guvernării și gestionării instituțiilor de învățământ superior în vederea îmbunătățirii calității procesului de învățământ și cercetare; creșterea relevanței programelor de învățământ superior în raport cu nevoile de pe piața muncii și consolidarea parteneriatelor între universități, întreprinderi și cercetare;
- e) Modernizarea învățământului terțiar prin dezvoltarea studiilor aprofundate și sprijinirea internaționalizării învățământului superior, inclusiv a cercetării aprofundate și a mobilității;
- f) Sprijinirea măsurilor de promovare a calității și accesibilității VET, consolidarea capacității furnizorilor de învățământ profesional inițial și continuu de a oferi programe VET corelate cu nevoile de pe piața muncii, promovând dezvoltarea și integrarea serviciilor de învățare pe tot parcursul vieții la nivelul comunității, a

competențelor esențiale și a celor transversale, a furnizării de competențe de bază, cu accent asupra calificării scăzute și zonelor rurale;

- g) Îmbunătățirea corelării între VET inițial și continuu și nevoile pieței muncii, asigurându-se relevanța ofertei de formare, acordându-se prioritate sectoarelor cu potențial viitor de creștere și promovându-se parteneriate între personale interesate relevante.

2. Prin Programul National de Dezvoltare Rurala:

- a) Sprijinirea formării profesionale și a achiziției de competențe în gestionare agricolă, practici agricole durabile, îmbunătățirea calității și utilizarea noilor tehnologii specifice agriculturii și silviculturii;
- b) Sprijinirea activităților demonstrative pentru transferul de cunoștințe referitoare la noile practici în domeniu; informare, schimburi pe termen scurt și vizite în interiorul UE în scopul promovării schimbului de bune practici; încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în general în mediul rural (pe lângă cursurile sau formarea furnizate în mod obișnuit în sistemul de învățământ secundar și superior), precum formarea în gestiunea afacerilor și alte competențe necesare diversificării în afara sectorului agricol.

3. Prin Programul Operational Regional:

- a) Sprijinirea infrastructurii școlare și dezvoltarea resurselor în EICP, în învățământul primar, secundar, terțiar și în VET, în scopul îmbunătățirii calității învățământului și formării precum și a relevanței acestuia pentru piața muncii.

c) *Rezultate scontate:*

1. pentru FSE:

- a) Reducerea părăsirii timpurii a școlii, inclusiv în zonele rurale
- b) Creșterea participării la învățământul terțiar, inclusiv a rezidenților din zonele rurale și a grupurilor defavorizate
- c) Creșterea participării la procesul învățării pe tot parcursul vieții și la formare, inclusiv în sectoarele agricultură, silvicultură și pescuit
- d) Creșterea participării la învățământul preșcolar, inclusiv în zonele rurale
- e) Creșterea participării la IVET
- f) Creșterea numărului de programe și măsuri alternative de prevenire a părăsirii timpurii a școlii, inclusiv evaluarea și certificarea educației informale și non-formale
- g) Creșterea alinierii învățământului profesional și tehnic inițial și continuu la nevoile angajatorilor și la cererea pieței Muncii
- h) Reducerea decalajelor de competențe, în special în sectoarele identificate ca având potențial de creștere
- i) Îmbunătățirea relevanței programelor de învățământ superior pentru nevoile pieței muncii Creșterea competențelor digitale și TIC, inclusiv în zonele rurale

- j) Creșterea accesului și accesibilității sistemului de învățământ, în special pentru copiii din medii socio-economice defavorizate, copiii de etnie romă și copiii cu nevoi speciale de educație
- k) Creșterea competențelor personalului din sectorul învățământului
- l) Îmbunătățirea capacităților de cercetare ale studenților și formarea cercetătorilor
- m) Îmbunătățirea calității învățământului la toate nivelele.

2. pentru FEDR:

- a) Îmbunătățirea infrastructurii școlare la toate nivelele de învățământ.

3. pentru FEADR:

- a) Îmbunătățirea nivelului de competență în sectoarele agricol și forestier.

3. Provocarea în materie de dezvoltare – „Infrastructura”

În cadrul acestei provocări, intervențiile se vor desfășura în cadrul obiectivelor tematice nr.2 și nr.7. În privința infrastructurii TIC, intervențiile din fondurile ESI vor contribui la atingerea obiectivului asumat de către autoritățile române în baza Agendei Digitale pentru România, în conformitate cu țintele privind rețelele în bandă largă din cadrul Agendei Digitale pentru Europa, care va asigura accesul la viteze de peste 30 Mbps pentru toți europenii până în anul 2020, precum și abonamente la conexiuni Internet de peste 100 Mbps pentru 50% sau mai mult dintre gospodăriile europene.

În cazul sectorului transport, intervenția din fonduri ESI va contribui la promovarea unui transport durabil, flexibil și sigur, premisă esențială pentru dezvoltarea economică a României. Îmbunătățirea legăturilor cu rețelele europene, precum și cu rețelele naționale/regionale, va conduce la creșterea productivității industriei și serviciilor din România, la crearea de locuri de muncă, la creștere economică mai mare și la standarde de viață mai ridicate. Dezvoltarea transportului intermodal, precum și a celui urban și a sistemelor de transport urbane integrate, are drept scop reducerea emisiilor de carbon și promovarea unei economii cu emisii scăzute de carbon. Rezolvarea acestor probleme trebuie să se bazeze pe o cheltuială mai eficientă a resurselor financiare.

Obiectivul tematic nr. 2: Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor, a utilizării și a calității acestora

a) Nevoi de dezvoltare:

- a) depășirea eșecului pieței de a furniza o infrastructură de acces de generație următoare (NGA) și servicii conexe în conformitate cu Strategia Agenda Digitală pentru România și cu Planul Național vizând Dezvoltarea Infrastructurii de Acces de Generație Următoare.

b) Priorități propuse pentru finanțare:

1. Prin Programul Operational Competitivitate:

- a) acțiuni pentru continuarea sprijinului acordat extinderii NGA în vederea asigurării modernizării rețelelor în bandă largă.

c) Rezultate scontate:

1. pentru FEDR:

- a) Creșterea peste media UE a accesului gospodăriilor la Internet în bandă largă furnizat la puncte fixe
- b) Extinderea acoperirii rețelei în bandă largă rapidă de cel puțin 30 Mbps – cel mult 100 Mbps
- c) Creșterea ratei de pătrundere a conexiunilor în bandă largă la puncte fixe
- d) Creșterea ratei de pătrundere a soluțiilor bazate pe fibră optică
- e) Creșterea acoperirii serviciilor de comunicare fixă la viteze de peste 100 Mbps.

Obiectivul tematic nr. 7: Promovarea unor sisteme de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore**a) Nevoi de dezvoltare:**

- a) Îmbunătățirea accesibilității României și a regiunilor sale, precum și conectarea acestora la piețe, reducând în mod semnificativ obstacolele în calea dezvoltării și diversificarea lor în contextul MPGT
- b) Îmbunătățirea sustenabilității sistemului mixt de transport al României și a atractivității alternativelor la transportul rutier
- c) Îmbunătățirea și modernizarea transportului urban, vizându-se decongestionarea aglomerațiilor urbane.

b) Priorități propuse pentru finanțare:**1. Prin Programul Operational Marile Proiecte:**

- a) Dezvoltarea infrastructurii rutiere din cadrul rețelei TEN-T
- b) Dezvoltarea infrastructurii feroviare din cadrul rețelei centrale TEN-T, în special prin finalizarea coridoarelor TEN-T
- c) Sprijinirea dezvoltării unui sistem de transport durabil prin îmbunătățirea siguranței în trafic în cadrul rețelei TEN-T pentru toate modurile de transport
- d) Creșterea mobilității urbane și a serviciilor pentru pasageri prin dezvoltarea transportului urban în Regiunea București-Ilfov, cu accent asupra metroului
- e) Modernizarea și dezvoltarea transportului intermodal în vederea fluidizării traficului de mărfuri care tranzitează România, precum și a reducerii emisiilor de carbon în zonele urbane
- f) Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii fluviale pe Dunăre și pe canalurile navigabile în vederea promovării unui sistem de transport ecologic
- g) Dezvoltarea mobilității regionale prin modernizarea transportului feroviar, inclusiv prin investiții în infrastructură și achiziții de material rulant
- h) Dezvoltarea aeroporturilor acolo unde se justifică, în vederea îmbunătățirii conectivității și pentru sprijinirea mobilității regionale
- i) Îmbunătățirea infrastructurii vamale.

2. Prin Programul Operational Regional:

- a) Creșterea accesibilității zonelor urbane localizate în vecinătatea rețelei TEN-T, prin construirea și modernizarea legăturilor secundare și terțiare la rețea, inclusiv pasarele, în vederea eliminării blocajelor și a fluidizării traficului
- b) Reabilitarea și reînnoirea sistemelor de transport urban într-o manieră integrată și sustenabilă, ceea ce va contribui la îmbunătățirea calității aerului.

3. Prin Programul National de Dezvoltare Rurala:

- a) Dezvoltarea și modernizarea drumurilor județene și comunale în vederea creării de oportunități, conform priorităților stabilite în planurile de dezvoltare regional.

c) Rezultate scontate:**1. pentru FC:**

- a) Scurtarea timpului de deplasare în București
- b) Reducerea timpului de staționare în vămi
- c) Scurtarea duratei călătoriilor pe calea ferată
- d) Creșterea proporției transportului fluvial în cadrul tuturor modurilor de transport
- e) Reducerea numărului de accidente și decese pe drumurile publice
- f) Reducerea numărului de accidente feroviare.

2. pentru FEDR:

- a) Reducerea numărului de accidente
- b) Reducerea poluării provenind de la FEDR transportul urban în zonele urbane
- c) Creșterea intermodalității în sectorul transport.

3. pentru FSE:

- a) Creșterea eficienței și eficacității guvernantei în sectorul transport.

4. Provocarea în materie de dezvoltare – „Resursele”**Obiectivul tematic nr. 4: Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele**

Intervențiile din fondurile ESI vor contribui la atingerea obiectivului asumat de către autoritățile române în baza Planului Național de Reformă, care va asigura reducerea până în anul 2020 a emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin +19% în comparație cu anul 2005, creșterea ponderii energiei regenerabile în consumul final de energie cu 24%, precum și o creștere cu 19% (10Mtoe estimate) a eficienței energetice.

a) Nevoi de dezvoltare:

- a) Creșterea ponderii energiei generate din surse regenerabile, cu accent în principal asupra resurselor mai puțin folosite în prezent și care prezintă un interes investițional scăzut.
- b) Creșterea securității furnizării de energie prin extinderea și îmbunătățirea rețelelor de transport și distribuție a energiei, pentru o mai bună integrare a energiei produse din surse regenerabile.
- c) Reabilitarea și extinderea sistemelor moderne și eficiente de termoficare publică acolo unde acestea s-au dovedit a fi sustenabile financiar.
- d) Asigurarea sechestrării carbonului, în special în agricultură și silvicultură.
- e) Creșterea eficienței energetice a fondului public și rezidențial de locuințe și a domeniului public, inclusiv a iluminatului public.
- f) Îmbunătățirea eficienței energetice a sectorului transporturilor, inclusiv a sistemelor de transport urban și a navelor de pescuit.
- g) Exploatarea investițiilor publice în eficiență energetică cu scopul de a crea noi piețe pentru IMM și întreprinderi sociale, precum și a creării de locuri de muncă suplimentare, mai ales în zonele mai puțin dezvoltate și zonele rurale ale României.
- h) Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul agricol.

b) Priorități propuse pentru finanțare:

- a) acțiuni de modernizare și construire de noi capacități de producere a energiei electrice și termice, în special pentru tipurile de energii regenerabile insuficient utilizate în comparație cu potențialul existent (în conformitate cu PNAER) și pentru care există un interes investițional scăzut, în special prin încurajarea generării distribuite (capacități mici și foarte mici) de către toate tipurile de beneficiari (publici, privați și rezidențiali).
- b) acțiuni pentru promovarea investițiilor în soluții de compensare a fluctuațiilor datorate producerii de energie din surse regenerabile, în special prin încurajarea soluțiilor de stocare a energiei
- c) acțiuni de sprijinire a măsurilor de extindere și modernizare a rețelelor de distribuție a energiei electrice și termice, în vederea preluării în rețea a energiei din surse regenerabile
- d) acțiuni de promovare a cogenerării de eficiență sporită
- e) acțiuni de extindere și modernizare a rețelelor de transport a energiei electrice, în vederea preluării energiei produse din surse regenerabile și a limitării impactului producției necontrolabile a energiei din surse regenerabile
- f) oferirea de consultanță și, acolo unde se justifică, asistență pentru investiții în furnizare ecologică și în măsuri de eficientizare energetică, precum și în trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon și rezistentă la schimbările climatice, cu accent deosebit asupra agriculturii

- g) acțiuni de sprijinire a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul afacerilor, pescuitului, acvaculturii și agriculturii, mai ales prin exploatarea potențialului de management al terenurilor și de sechestrare a carbonului
- h) acțiuni de promovare a investițiilor în atenuarea schimbărilor climatice/îmbunătățirea eficienței energetice a vaselor de pescuit și a unităților de procesare (cu sprijin FEPAM)
- i) acțiuni de îmbunătățire a termoizolației fondului de clădiri rezidențiale și a clădirilor publice, prioritizate pe baza unei evaluări sistematice care ia în considerare eficiența costurilor ca urmare a reducerii emisiilor de gază cu efect de seră și beneficiile societății, printre care combaterea sărăciei energetice și crearea de locuri de muncă.
- j) acțiuni pentru reabilitarea și reînnoirea sistemului de transport în comun în cadrul planurilor de mobilitate urbană sustenabile, acolo unde acestea vor aduce o contribuție semnificativă la îmbunătățirea calității aerului și a eficienței energetice, în plus față de creșterea competitivității locale.
- k) acțiuni pentru înlocuirea/îmbunătățirea sistemelor de iluminat de pe domeniul public, mai ales în zonele urbane
- l) acțiuni de creștere a eficienței energetice prin reducerea consumului de energie primară în agricultură și în procesarea alimentelor
- m) facilitarea furnizării și utilizării de surse de energie regenerabile în sectorul agricol (produse secundare, deșeuri, reziduuri și alte materii prime nealimentare).

c) Rezultate scontate:

1. pentru FC:

- a) Creșterea utilizării surselor de energie regenerabile
- b) Creșterea producerii de energie regenerabilă
- c) Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
- d) Creșterea economisirii energetice prin reducerea consumului de energie
- e) Creșterea accesului și diversității surselor de finanțare pentru creșterea eficienței energetic
- f) Consumul redus de energie în cadrul serviciilor publice și private prin investiții în clădirile destinate prestării de servicii
- g) Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul transporturilor, în special al transportului urban.

2. pentru FEDR:

- a) Reducerea consumului de energie în clădirile rezidențiale și nerezidențiale
- b) Reducerea consumului de energie pentru iluminatul public
- c) Creșterea eficienței energetice a sistemelor de transport și distribuire a agentului termic public
- d) Creșterea randamentelor generării energiei termice publice.

3. pentru FEADR:

- a) Creșterea utilizării energiei regenerabile prin investiții FEADR în furnizarea și utilizarea surselor regenerabile de energie, a produselor secundare, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în favoarea bioeconomiei
- b) Creșterea secheștrării carbonului în sectoarele agricol și forestier
- c) Scăderea intensității energetice a României prin investiții FEADR în economisirea de energie și eficiență energetică în agricultură și în procesarea alimentelor
- d) Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în zonele din agricultură unde asemenea emisii au niveluri ridicate.

4. pentru FEMAP:

- a) Creșterea eficienței energetice a navelor de pescuit și a unităților de procesare

Obiectivul tematic nr. 5 Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor**a) Nevoi de dezvoltare:**

- b) Îmbunătățirea capacității României de anticipare, prevenire și reacție la situații de extremă urgență, naturale sau generate de om.
- c) Îmbunătățirea adaptabilității României și a capacității sale de rezistență la consecințele negative ale schimbărilor climatice, în special la incidența crescută a căldurilor extreme, a secetei și a inundațiilor, în cadrul Strategiei Naționale a României privind Schimbările Climatice.
- d) Îmbunătățirea adaptabilității României și a capacității sale de rezistență la alte riscuri naturale.
- e) Valorificarea investițiilor publice în adaptarea la schimbările climatice pentru a crea noi piețe, potențial disponibile pentru IMM-uri și întreprinderi sociale, în special în regiunile mai puțin dezvoltate și în zonele rurale ale României.

b) Priorități propuse pentru finanțare:**1. Prin Programul Operational Infrastructura Mare:**

- a) Completarea sistemului național de identificare și gestionare a riscurilor în cadrul Evaluării Naționale a Riscurilor
- b) Construirea unei culturi naționale de reducere a riscurilor la dezastre
- c) Crearea și îmbunătățirea sistemelor de monitorizare și prevenire a riscurilor în raport cu riscurile identificate: cutremure, inundații, alunecări de teren, secetă, incendii forestiere, eroziunea solului și eroziunea zonelor costiere.

2. Prin Programul National de Dezvoltare Rurala:

- a) Consolidarea serviciilor profesionale de răspuns în situații de urgență la nivel național, pentru a răspunde în cazul unor urgențe naționale sau internaționale majore, inclusiv prin cooperare transnațională în cadrul strategiilor macroregionale pentru Dunăre și Marea Neagră

- b) Adoptarea de măsuri structurale și non-structurale pentru reducerea riscurilor și a pagubelor produse de inundații, secetă și eroziunea solului
- c) Consolidarea capacității tehnice și instituționale a SNMSU prin soluții de colaborare între autorități diferite Acțiunile de întreprins cu precădere în agricultură vor avea în vedere:
 - crearea unui sistem durabil de irigații și de gestionare a apei, precum și a unor practici de combatere a schimbărilor climatice.
 - conservarea solului și a stocului său de carbon prin practici de gestionare a terenurilor, precum cultivare redusă, culturi de iarnă și plantarea de păduri.
 - menținerea diversității genetice prin susținerea varietăților locale de culturi și rase de animale.

c) *Rezultate scontate:*

1. pentru FC:

- a) Reducerea pierderilor și pagubelor produse de diferite tipuri de dezastre, inclusiv de inundații, incendii forestiere și secetă recurentă, prin măsuri de prevenire și gestionare a riscurilor
- b) Reducerea expunerii la seisme a populației și teritoriului României
- c) Reducerea expunerii la alunecări de teren a populației României
- d) Reducerea eroziunii zonei costiere
- e) Stabilirea unui nou sistem complex care să acopere toate fazele gestionării riscurilor
- f) Infrastructură și capacități de gestionare a dezastrelor pregătite pentru evaluarea și gestionarea unor riscuri din ce în ce mai mari.

2. pentru FEADR:

- a) Reducerea pierderilor în agricultură cauzate de riscuri.

Obiectivul tematic nr. 6 Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor

a) *Nevoi de dezvoltare:*

- a) Extinderea accesului public la servicii de apă și epurare a apelor uzate, în contextul Directivei Cadru privind Apa și a planurilor de gestionare a bazinelor hidrografice incluse în aceasta;
- b) Facilitarea tranziției de la gestionarea deșeurilor către un sistem condus de piață, bazat pe ierarhizarea deșeurilor, în contextul Directivei cadru privind deșeurile;
- c) Protejarea, conservarea, restaurarea și exploatarea rațională a patrimoniului natural al României, printre care peisajele, terenurile arabile, pădurile, apele interioare și de coastă, zonele protejate, biodiversitatea;
- d) Dezvoltarea și îmbunătățirea evaluării calității aerului;

- e) Abordarea siturilor abandonate și poluate moștenite, precum și gestionarea surselor curente de poluare;
- f) Valorificarea investițiilor publice în protecția mediului pentru crearea de noi piețe, potențial disponibile IMM-urilor și întreprinderilor sociale, mai ales în regiunile mai puțin dezvoltate și în zonele rurale ale României.
- g) Exploatarea potențialului turistic și cultural.

b) Priorități propuse pentru finanțare:

1. Prin Programul Operational Infrastructura Mare

- a) extinderea conectării populației la sistemele de alimentare cu apă și la sistemele de colectare a apelor uzate, inclusiv în zonele rurale
- b) dezvoltarea infrastructurii de management al deșeurilor și a serviciilor aferente, bazate pe ierarhia deșeurilor – reutilizare, reciclare, valorificare energetică și eliminare
- c) investiții noi/actualizate în sectorul deșeurilor și al energiei; reducerea consumului de resurse naturale prin creșterea proporției de deșeuri reciclate, precum și prin promovarea unei utilizări mai eficiente a resurselor; promovarea deșeurilor ca materii prime/subproduse secundare
- d) protejarea biodiversității prin dezvoltarea planurilor de gestionare și investiții în acțiuni de restaurare și conservare
- e) dezvoltarea și îmbunătățirea evaluării calității aerului în concordanță cu dispozițiile Directivei 2008/50/EC și luând în considerare dispozițiile Directivei INSPIRE (metadate despre calitatea aerului și emisiile atmosferice).

2. Prin Programul National de Dezvoltare Rurala:

- a) restaurarea, păstrarea și îmbogățirea ecosistemelor dependente de agricultură și silvicultură
- b) investiții publice în protecția mediului în vederea creării de noi piețe, potențial disponibile IMM-urilor și întreprinderilor sociale, mai ales în regiunile mai puțin dezvoltate și în zonele rurale ale României.

3. Prin Programul Operational Pescuit si Afaceri Maritime:

- a) restaurarea și conservarea biodiversității marine și a apelor interioare în cadrul pescuitului durabil, acvaculturii și activităților de colectare a datelor și de control promovarea activităților de pescuit durabil în apele maritime și interioare și a activităților durabile în cadrul fermelor de acvacultură.

4. Prin Programul Operational Regional:

- a) reabilitarea siturilor abandonate și poluate, inclusiv prin lucrări de decontaminare pentru reutilizarea lor economică
- b) protejarea și valorificarea durabilă a siturilor naturale, restaurarea și valorificarea patrimoniului cultural, inclusiv valorificarea potențialului turistic local specific, reabilitarea zonelor istorice urbane, valorificarea durabilă a

patrimoniului cultural, măsuri de ecologizare urbană (inclusiv reabilitarea siturilor industriale poluate).

c) Rezultate scontate:

1. pentru FC:

- a) Creșterea accesului populației la apă potabilă
- b) Creșterea proporției populației conectată la sistemele de canalizare
- c) Creșterea capacității instituționale în sectorul de mediu prin crearea unui sistem adecvat de monitorizare a micropoluantilor/ micro-contaminanților din apă, aer și sol
- d) Creșterea calității surselor de apă
- e) Creșterea colectării selective a deșeurilor
- f) Creșterea proporției depozitelor de deșeuri conforme ca parte a Sistemului Integrat de Gestionare a Deșeurilor
- g) Reducerea pierderii biodiversității
- h) Adoptarea și implementarea planurilor de management Natura 2000
- i) Reducerea numărului de puncte cu ape subterane contaminate.

2. pentru FSE:

- a) Creșterea capacității instituționale în sectorul de mediu prin crearea unui sistem FSE adecvat de monitorizare a calității apei
- b) Adoptarea și implementarea planurilor de management Natura 2000.

3. pentru FEDR:

- a) Creșterea numărului de situri industriale nefolosite reabilitate.

4. pentru FEADR:

- a) Restaurarea și păstrarea biodiversității pe terenurile arabile și forestiere
- b) FEADR Scăderea abandonului activităților agricole
- c) Creșterea utilizării mai eficiente a apei în agricultură.

5. pentru FEMAP:

- a) Reducerea vulnerabilității mediului marin
- b) Creșterea diversității speciilor crescute prin activități de acvacultură.

5. Provocare în materie de dezvoltare – „Administrația și guvernarea”

În cadrul acestei provocări, inclusă în OT 11 și OT 2, investițiile din fonduri ESI se vor utiliza în scopul obținerii unui mediu instituțional optim și pentru furnizarea de servicii publice de calitate de către administrație și sistemul judiciar, în sprijinul eforturilor generale de îmbunătățire a creșterii economice, a competitivității și a calității vieții. Printre elementele cheie pentru investițiile FESI s-au evidențiat următoarele: transparență și integritate,

eficiența și eficacitatea administrației și a sistemului judiciar, precum și orientarea către nevoile cetățenilor și ale întreprinderilor, inclusiv prin reducerea poverii administrative; e-Guvernare și justiție, capacitatea de dezvoltare, coordonare și implementare, monitorizare și evaluare a politicilor la toate nivelele de guvernare, precum și profesionalismul și motivarea resurselor umane din administrație și sistemul judiciar (capacitate instituțională).

Obiectivul tematic nr. 11 Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă

a) Nevoi de dezvoltare:

- a) crearea unui sistem eficient de activități finanțate public de planificare, asumare și achiziții, inclusiv partea finanțată de FESI în vederea urmării obiectivelor de dezvoltare a României.
- b) reformarea politicilor publice, îmbunătățirea procesului de reglementare și guvernare, transparență și accesibilitate în administrația publică
- c) consolidarea capacității administrative și financiare la nivel național, regional și local pentru realizarea unor acțiuni destinate îndeplinirii obiectivelor de dezvoltare ale României.
- d) dezvoltarea și implementarea unitară și pe termen lung a strategiilor și politicilor de resurse umane
- e) creșterea eficienței și transparenței și scăderea birocrăției în cadrul administrației publice, în vederea diminuării sarcinii asupra întreprinderilor și cetățenilor și îmbunătățirii reputației publice.
- f) creșterea și eficientizarea cooperării și coordonării între instituțiile implicate în gestionarea resurselor umane de la nivel central și local
- g) îmbunătățirea serviciilor publice accesibile cetățenilor din toate grupurile sociale pe întreg teritoriul României
- h) creșterea eficienței, transparenței, accesibilității și consecvenței sistemului judiciar
- i) dezvoltarea sistemului de cadastru și carte funciară.

b) Priorități propuse pentru finanțare:

1. Prin Programul Operational Capacitate Administrativa:

- a) sprijinirea consolidării capacității și eficienței instituționale a autorităților administrației publice centrale și locale, în special consolidarea capacității și îmbunătățirea stabilității corpului de personal implicat în gestionarea fondurilor ESI la nivel central și la nivelul beneficiarilor.
- b) sprijinirea consolidării accesibilității, eficienței și calității serviciilor publice, inclusiv prin prestarea acestora de către sectorul privat sau întreprinderile sociale

- c) sprijinirea reformării procesului de elaborare de politici publice (colectarea datelor, analiză, planificare strategică și monitorizare), a culturii administrative și a proporționalității între reglementare și guvernare.
- d) sprijinirea consolidării profesionalismului, a integrității, a progresiei profesionale și a remunerației pe baza meritelor în sistemul public
- e) crearea de standarde ocupaționale pentru funcționarii publici și a unui sistem de salarizare echitabil
- f) dezvoltarea și implementarea unor procese și proceduri clare, transparente, uniforme și cuprinzătoare pentru recrutarea, selecția și evaluarea funcționarilor publici
- g) elaborarea, introducerea și susținerea utilizării sistemelor și instrumentelor de management, monitorizare și evaluare pentru îmbunătățirea performanței instituțiilor publice și a funcționarilor publici, precum și pentru schimbarea culturii organizaționale
- h) sprijin pentru consolidarea capacității administrative de gestionarea și implementare a unor programe și politici de formare
- i) elaborarea și implementarea de mecanisme pentru creșterea complementarității între instituții și eliminarea dublării competențelor în domeniul managementului resurselor umane
- j) sprijin pentru îmbunătățirea capacității organizaționale și administrative a instituțiilor judiciare, inclusiv prin aplicarea recomandărilor adecvate din cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare.
- k) dezvoltarea de instrumente și aplicații IT pentru consolidarea monitorizării și controlului carierei resurselor umane (la nivel administrativ central și local) și pentru intensificarea utilizarea acestora.

2. Prin Programul Operational Regional:

- a) sprijinirea creării unui sistem național al cadastrului care să ofere siguranță titlului de proprietate, promovarea reformei funciare și gruparea eficientă a terenurilor pentru susținerea obiectivelor de dezvoltare a României.

c) Rezultate scontate:

1. pentru FSE:

- a) Consolidarea capacității administrative și financiare a instituțiilor publice prin politici eficiente de resurse umane, coordonare îmbunătățită a responsabilităților intra-sectoriale, eficiență crescută a utilizării resurselor și sisteme îmbunătățite de control al achizițiilor publice
- b) Îmbunătățirea politicilor publice și a procesului de reglementare prin reformarea proceselor de elaborare a politicilor publice și a sistemelor de planificare strategică, precum și prin asigurarea proporționalității reglementărilor
- c) Creșterea calității și accesibilității serviciilor publice prin reducerea discrepanțelor dintre zonele urbane și cele rurale, precum și în cazul regiunilor și

zonelor mai puțin dezvoltate și prin reducerea sarcinii asupra sectorului întreprinderilor și asupra cetățenilor

- d) Consolidarea culturii organizaționale în cadrul administrațiilor publice, a eticii, a transparenței și a integrității
- e) Întărirea capacității organizaționale și administrative a instituțiilor judiciare și dezvoltarea resurselor umane
- f) Sporirea eficienței și eficacității intervențiilor finanțate din FSE în baza PO Dezvoltarea Capacității Administrative (Asistență Tehnică).

2. pentru FEDR:

- a) Sporirea eficienței și eficacității managementului fondurilor ESI în cadrul PO Asistență Tehnică
- b) Sporirea eficienței și eficacității intervențiilor finanțate de FEDR în cadrul Programului de Dezvoltare Regională (Asistență Tehnică)
- c) Dezvoltarea și funcționarea sistemului de cadastru și carte funciară.

3. pentru FEADR:

- a) Sporirea eficienței și eficacității intervențiilor finanțate de FEDR în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală (Asistență Tehnică).

4. pentru FEMAP:

- a) Sporirea eficienței și eficacității intervențiilor fundate de FEDR în cadrul Programului Operațional de Pescuit și Afaceri Maritime (Asistență tehnică).

II.2.3.3. Strategia de dezvoltare rurală a României 2014-2020

Urmând liniile trasate de această strategie ambițioasă, Programul Național de Dezvoltare Rurală își propune să răspundă obiectivelor generale ale Politicii Agricole Comune legate de securitatea alimentară, gestionarea durabilă a resurselor naturale și dezvoltarea teritorială echilibrată, dar și obiectivelor specifice ale dezvoltării rurale. Astfel, abordând într-un mod strategic toate cele șase priorități de dezvoltare rurală, PNDR își propune să sprijine într-un mod sustenabil și inteligent dezvoltarea economică și socială a zonelor rurale din România.

România se confruntă cu provocări enorme în atingerea potențialului său economic și social, în sectorul agro – alimentară și forestier, precum și la nivelul zonelor rurale. PIB-ul pe cap de locuitor este mai mic de 50 % din media UE și semnificativ mai mic în zonele rurale.

Din punct de vedere al dezvoltării, zonele rurale înregistrează un decalaj semnificativ față de zonele urbane și se caracterizează prin: deficiențe structurale persistente (numărul mare al populației ocupate în agricultură, îmbătrânirea populației, un număr mare de exploatații de subzistență etc.); valoare adăugată scăzută a produselor agro-alimentare; randamentele și productivitatea muncii scăzute în special în agricultura de semisubzistență; spirit antreprenorial slab pentru dezvoltarea activităților economice, acces redus la credite; o piață a terenurilor nefuncțională; o modestă orientare către export; investiții insuficiente în cercetare și dezvoltare; accesul la servicii și infrastructură cu mult în urma zonelor urbane; creșterea continuă a disparităților regionale; o pondere ridicată a populației expuse riscului de sărăcie și excluziune socială; o administrație publică ineficientă; o serie de riscuri pentru

oameni și medii exacerbate de schimbările climatice și care reprezintă o amenințare pentru zonele rurale și, în general, a teritoriului național.

Obiectivele propuse și țintele aferente sunt în concordanță cu prioritățile strategice naționale prezentate în:

- a) Acordul de Parteneriat propus pentru Romania,
- b) Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014-2020-2030,
- c) Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

Sprijinul oferit prin PNDR 2014-2020 va asigura complementaritatea și coerența cu sprijinul furnizat prin Pilonul I – plăți.

Analiza sectorului agricol romanesc

Suprafata agricola utilizata (SAU)

În Romania suprafața agricolă utilizată (SAU) este în scădere, tendință manifestată și în UE27. În perioada 2005- 2010, SAU a scăzut cu 4,5 % (de la 13,9 mil. Ha la 13,3 mil. ha). În structura pe categorii de folosință cea mai mare pondere o dețin terenurile arabile (62,4 %), urmate de pășuni și fânețe (33,9%), ambele categorii având însă o tendințe de scădere.

Dimensiunile fizică și economică ale exploatațiilor agricole din RO înregistrează diferențe semnificative față de mediile europene. În 2010, pe teritoriul tarii noastre se aflau 32,1% (3.859.040) din totalul exploatațiilor agricole din UE27 (cu 10,0% mai puține față de 2005). Dimensiunea medie a unei exploatații românești (3,4 ha SAU/fermă), de peste 4 ori mai mică decât cea europeană (14,3 ha SAU), iar gradul de fragmentare este unul foarte ridicat, suprafața medie a parcelei fiind de 0.45 ha, fiecare fermier deținând în medie 4.8 parcele. Un decalaj mare față de UE27 există și în cazul dimensiunii economice, care este de 9,4 ori mai mică în Romania (2.700,2 euro producție standard /fermă în Romania; 25.450,0 euro /fermă în UE27).

Forma juridica de organizare a exploatațiilor agricole in anul 2010 era data in proportie de 99.2% de exploatații agricole individuale, persoane fizice autorizate sau întreprinderi familial, restul de 0.8% (doar 30,6 mii) fiind exploatații agricole cu personalitate juridică.

Sectorul de producție

Creșterea animalelor este un domeniu cu tradiție în România, fapt confirmat de preponderența fermelor cu profil de creștere a animalelor și mixte (68% din total). Totuși, efectivele de animale au un nivel redus (4,0% din total UE 27), iar numărul acestora a scăzut într-un ritm mai accelerat în Romania decât în UE. În cazul Romania, tendințe de diminuare s-au manifestat doar la bovine și porcine, restul efectivelor înregistrând creșteri.

Forța de munca in agricultura la nivel national este încă supradimensionată, comparativ cu alte state ale UE. Astfel, in 2012 peste 28% din totalul persoanelor ocupate activau în agricultură, 2,1% în industria alimentară, 2,0% în turism și 0,7%, în sectorul forestier.

În profil regional, rata de ocupare în activități agricole, forestiere și piscicole înregistrează cele mai mari valori în Regiunile Nord-Est (41,54%) și Sud-Vest Oltenia (40,09%), unde și caracterul rural este mai pronunțat

În ceea ce privește productivitatea muncii și a factorilor de producție, există decalaje semnificative între România și UE și în materie de productivitate a muncii în sectorul agricol. Valoarea medie a productivității muncii pentru anii 2010-2012 a fost de patru ori mai mică decât cea înregistrată în UE (4.328,5 euro/AWU (Unitati Anuale de Munca), respectiv 14.967,0 euro/AWU. Indicatorul a avut una dintre cele mai scăzute rate de creștere comparativ cu restul țărilor europene (de doar 0,1%).

Printre cauzele diferențelor de productivitate se numără gradul scăzut de instruire al lucrătorilor din agricultură, sistemul public de consultanță insuficient dezvoltat și diseminarea inefficientă a rezultatelor cercetării agricole către fermele mici și mijlocii. Astfel, în 2010, doar 2,5% dintre managerii exploatațiilor agricole erau absolvenți ai unei forme de învățământ agricol (educație de bază sau completă) (față de 7,3% în 2005), cu mult sub nivelul european de 29,6%, iar 97,5% aveau numai experiență practică agricolă.

În ceea ce privește sectorul de cercetare agricolă, rezultatele slabe se reflectă și prin ponderea scăzută a IMM-urilor din sectorul agricol care desfășoară activități de cercetare - dezvoltare, respectiv 1,2% din totalul IMM-urilor care desfășoară astfel de activități (2011). Când privește sistemul de consultanță la nivelul anului 2012, numărul total de angajați din rețeaua de consultanță publică era de 850 persoane din care 500 în centrele locale de consultanță agricolă și 350 în camerele agricole județene.

Totusi, ca efect al restructurărilor de producție și a alocărilor comunitare, productivitatea globală a factorilor din agricultură a crescut cu 13% între anii 2009-2011 față de 2005.

Industria alimentara

După aderarea la UE numărul unităților din industria alimentară a scăzut cu aproximativ 13%, fenomen cauzat în principal de ritmul lent și/sau incapacitatea acestora de a se adapta la standardele europene și de lipsa de viabilitate a lanțului de aprovizionare cu materii prime.

În 2011, în sector mai funcționau 7.508 de unități (1,6% din totalul întreprinderilor existente la nivel național), din care mai bine de 98% erau IMM-uri.

În ceea ce privește populația angajată în industria alimentară a României, în 2011 acesta înregistra 2,1% din totalul populației ocupate, procent mai mic cu 34% decât media UE-12 situată la 2,8%. Raportul dintre populația ocupată în agricultură și cea din industria alimentară este de 12:1, față de media din UE-12, de 5:1, sau de state precum Ungaria, unde raportul este de circa 2:1.

În contextul în care în proporție de circa 70% se exportă încă producție neprelucrată sau prelucrată primar (animale vii, cereale, oleaginoase, tutun, grăsimi și uleiuri vegetale), aceasta este o industrie esențială care pune la dispoziție posibilități variate pentru valorificarea eficientă a diversității materiilor prime. Gradul relativ scăzut de dotare și tehnologiile depășite utilizate, în majoritatea unităților de profil se reflectă în nivelul redus al productivității muncii din sector, care, în 2010, se situa cu 78% sub media europeană (40.785euro/persoana în UE27; 9.086,3euro/persoană în România).

La nivel național, există un potențial bun, dar încă nevalorificat, de recunoaștere și promovare a mărcilor locale prin includerea acestora în schemele de calitate din UE. Deși, există 4180 produse tradiționale, la nivelul anului 2013 există un singur produs recunoscut și protejat la nivel comunitar.

Sectorul forestier

În 2010, dimensiunea Fondului Forestier Național (FFN) și a Vegetației Forestiere din Afara Fondului Forestier Național (VF AFFN) era sub pragul minim posibil pentru România (32%), dar și sub media europeană (41,2% din suprafața totală). Suprafața FFN și a VF AFFN a scăzut cu 10 mii ha față de anul 2005. Deși legislația silvică în vigoare este revizuită, administrarea eficientă a sectorului întâmpină o serie de impedimente. În primul rând rețeaua de drumuri forestiere este slab dezvoltată (densitatea medie a drumurilor forestiere este de 6,3 m /ha). De asemenea dotarea tehnică a firmelor care activează în industria de exploatare și prelucrare primară a lemnului este insuficientă, învechită și slab diversificată.

Domenii prioritare ale PNDR pentru perioada 2014 - 2020

Prioritatea 1: Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale

Domenii de intervenție:

1. Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale

Masuri:

1. Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare
 - a. Sprijin pentru furnizarea de instruire / dobândirea de competențe
 - b. Sprijin pentru proiectele demonstrative / acțiuni de informare
 - c. Sprijin pentru schimburi de experiență în gestionarea exploatarei agricole și silvice pe termen scurt, precum și vizite în ferma și exploatarea forestieră
2. Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură, pe de o parte, și cercetare și inovare, pe de altă parte, inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite

Masuri:

1. Cooperare
 - a. Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale
 - b. Sprijin pentru proiecte pilot
3. Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier

Masuri:

1. Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare
 - a. Sprijin pentru furnizarea de instruire / dobândirea de competențe

- b. Sprijin pentru proiectele demonstrative / actiuni de informare
- 2. Cooperare
 - a. Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale
 - b. Sprijin pentru proiecte pilot

Prioritatea 2: Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor

Domenii de interventie:

1. Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole

Masuri:

1. Investițiile în active fizice
 - a) Sprijin pentru investiții în exploatațiile agricole
 - b) Sprijin pentru investiții în infrastructura agricolă și forestieră
2. Cooperare
 - a) Sprijin pentru dezvoltarea de noi produse, procese și tehnologii
2. Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor

Masuri:

1. Dezvoltarea afacerilor fermei
2. Ajutor start up pentru tinerii fermieri

Prioritatea 3: Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură

Domenii de interventie:

1. Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale

Masuri:

1. Investițiile în active fizice

- a) Sprijin pentru investiții în procesare/marketing și/sau dezvoltarea produselor agricole
2. Cooperare
 - a) Sprijin pentru dezvoltarea de noi produse, inclusiv procedee și tehnologii
 - b) Sprijin pentru cooperarea pe verticală și orizontală între actorii din cadrul lanțului
 - c) Sprijin pentru cooperarea micilor operatori
 - d) Sprijin pentru promovarea locală a lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale
2. Sprijinirea gestionării și a prevenirii riscurilor la nivelul exploatațiilor

Masuri:

1. Managementul riscului
 - a) Contribuția financiară la fondurile mutuale

Prioritatea 4: Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură

Domenii de intervenție:

1. Refacerea, conservarea și dezvoltarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000, în zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice și în cadrul activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor europene

Masuri:

1. Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare
 - a) Sprijin pentru furnizarea de instruire / dobândirea de competențe
 - b) Sprijin pentru proiectele demonstrative/acțiuni de informare
2. Agro-mediu – climă
 - a) Plăți pentru angajamente de agro-mediu-climă
3. Agricultură Ecologică
4. Plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice
 - a) Plăți compensatorii pe ha SAU din zona montană
 - b) Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri naturale semnificative
 - c) Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri specifice
5. Cooperare
 - a) Sprijin pentru cooperarea micilor operatori

- b) Sprijin pentru promovarea locală a lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale
 - c) Sprijin pentru abordări colective pentru proiecte / practici de mediu
2. Ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor

Masuri:

1. Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare
 2. Investițiile în active fizice
 - a) Sprijin pentru investiții în infrastructura agricolă și forestieră
 3. Agro-mediu – climă
 - a) Plăți pentru angajamente de agro-mediu-climă
 4. Plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice
 - a) Plăți compensatorii pe ha SAU din zona montană
 - b) Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri naturale semnificative
 - c) Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri specifice
 5. Agricultură ecologică
3. Prevenirea eroziunii solului și ameliorarea gestionării solului
1. Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite
 2. Agro-mediu – climă
 3. Agricultură ecologică
 4. Plăți pentru zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice
 - a) Plăți compensatorii pe ha SAU din zona montană
 - b) Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri naturale semnificative
 - c) Plăți compensatorii pe ha SAU din zonele cu constrângeri specifice

Prioritatea 5: Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic

Domenii de intervenție:

1. Eficientizarea utilizării apei în agricultură

Masuri:

1. Investițiile în active fizice

2. Agro-mediu – climă

2. Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar

Masuri:

1. Investițiile în active fizice
 - a) Sprijin pentru investiții pentru eficientizarea consumului de energie în exploatațile agricole și forestiere
 - b) Sprijin pentru infrastructura privind dezvoltarea și modernizarea sau adaptarea activităților agricole și silvice
2. Cooperare, grupuri operaționale și proiecte aferente
3. Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei

Masuri:

1. Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare
2. Investițiile în active fizice
 - a) Sprijin pentru investiții în exploatațile agricole
 - b) Sprijin pentru infrastructura privind dezvoltarea și modernizarea sau adaptarea activităților agricole și silvice
3. Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor
4. Cooperare (Art.36) (Art.61, 62, 63). Cooperarea și Programul PEI poate fi construită în grupuri operaționale pe baza următoarelor articole:
 - Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare
 - Cooperare, grupuri operaționale și proiecte aferente
 - Investițiile în active fizice
 - Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală pentru activități de diseminare, bune practici
4. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură

Masuri:

1. Investițiile în active fizice
 - a) Sprijin pentru investiții în exploatațile agricole
2. Agro-mediu – climă
 - a) Plăți pentru angajamente de agro-mediu-climă
5. Promovarea captării carbonului în agricultură și silvicultură

Masuri:

1. Transferul de cunoștințe și acțiuni de informare
2. Agro-mediu – climă
 - a) Plăți pentru angajamente de agro-mediu-climă

3. Agricultură ecologică
4. Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite
5. Cooperare, grupuri operaționale și proiecte aferente

Prioritatea 6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale

Domenii de intervenție:

1. Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă

Măsuri:

1. Investițiile în active fizice
 - a) Sprijin pentru investiții în prelucrarea / comercializarea produselor agricole
2. Dezvoltarea afacerilor fermei
 - a) Sprijin pentru înființarea și dezvoltarea activității neagricole în spațiul rural
2. Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale

Măsuri:

1. Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale
 - a) Sprijin pentru investiții în infrastructură la scară mică
 - b) Sprijin pentru investiții în servicii locale de bază pentru populația rurală

Obiective transversale în PNDR 2014-2020

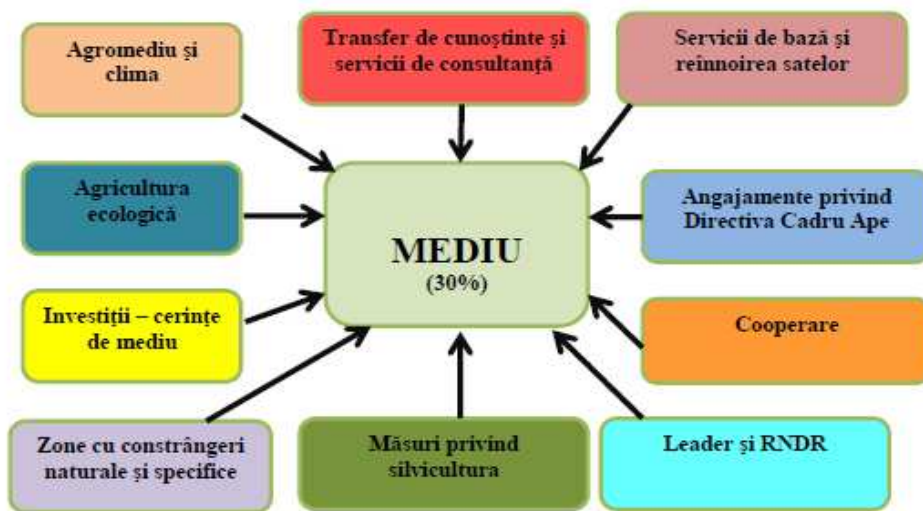
Mediu și climă

Strategia EU 2020 impune o nouă abordare a sprijinului oferit prin PNDR și finanțat prin FEADR, și enumera câteva ținte clare: reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 20% față de nivelurile din 1990, sau cu 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens; creșterea la 20% a ponderii surselor regenerabile de energie în consumul final de energie și o creștere cu 20% a eficienței energetice.

În acest scop, în elaborarea PNDR trebuie să se țină seama de diversitatea situațiilor care afectează zonele rurale cu caracteristici diferite sau diferitele categorii de beneficiari potențiali, precum și de obiectivele transversale legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea efectelor schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea.

Toate prioritățile de dezvoltare rurală, prin domeniile de intervenție și măsurile ce duc la îndeplinirea lor contribuie la realizarea obiectivelor transversale legate de inovare, de protecția mediului și de atenuarea efectelor schimbărilor climatice și de adaptarea la acestea. Astfel, cel puțin 30 % din contribuția totală a FEADR la programul de dezvoltare rurală este rezervată în primul rând pentru măsuri în temeiul articolului 29 – Agromediu, 30 – Agricultură Ecologică, 32 – Zone afectate de constrângeri naturale și specifice și 23 -

Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite, dar și pentru anumite măsuri de investiții realizate în baza articolelor 18, 20 și 22:

Sursa: Strategia de dezvoltare rurală a României 2014-2020 – draft, versiune noiembrie 2013

Inovarea

Ca și tematicile legate de mediu și schimbări climatice, inovarea își propune să răspundă la noile provocări apărute: o cerere tot mai mare de alimente, o presiune din ce în ce mai mare asupra resurselor și mediului înconjurător. Agricultură va trebui așadar să se adapteze la aceste noi coordonate și să țină cont atât de eficiența utilizării materiilor prime cât și de o dezvoltare sustenabilă. Conceptul de inovare devine astfel un element-cheie în PNDR 2014-2020.

Inovarea poate însemna și transferarea de bune practici într-un nou context sau testarea și adaptarea unui produs sau al unei tehnologii (practicienii pot testa idei sau rezultate ale cercetătorilor, iar cercetătorii pot testa idei deja implementate de către practicieni în vederea multiplicării și diseminării).

Abordarea inovării ca temă transversală care contribuie la realizarea celorlalte priorități de dezvoltare rurală va fi realizată printr-o serie de mijloace:

- Abordarea inovării în strânsă corelație cu prioritatea 1: activarea „potențialului inovator” al acțiunilor de informare, formare, consultanță și cooperare în cadrul celorlalte 5 priorități;
- Încurajarea potențialului de inovare al GAL-urilor: GAL-urile reprezintă prin natura lor abordare inovativă și, mai ales, au potențialul de a activa sinergii la nivel local;
- Încurajarea acțiunilor inovatoare în cadrul tuturor priorităților și măsurilor;
- Încurajarea grupurilor operaționale în cadrul Parteneriatului European pentru Inovare (PEI) privind Productivitatea și Durabilitatea Agriculturii;

II.3. Contextul regional de dezvoltare durabila

II.3.1. Cadrul regional de dezvoltare pentru perioada 2014-2020 la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia

Planificarea si parteneriatul sunt doua principii de baza care stau la baza elaborarii si aplicarii strategiilor de dezvoltare regionala, in vederea atingerii obiectivelor stabilite si asumarii lor de catre toti actorii implicati. Procesul de planificare a dezvoltarii la nivel regional ofera baza strategica esentiala pentru includerea masurilor si a proiectelor implementate la nivel regional in viitoarele programe de finantare, indiferent de sursele financiare ale acestor programe.

Agentia pentru Dezvoltare Regionala Sud-Vest Oltenia, în parteneriat cu reprezentanti ai organizatiilor relevante in domeniul dezvoltarii regionale, a elaboreaza Planul de Dezvoltare Regionala (PDR) 2014-2020 ca baza pentru fundamentarea strategiei nationale de dezvoltare regionala si a documentelor necesare pentru urmatoarea perioada de programare 2014-2020.

Procesul de elaborare a Planului de Dezvoltare Regionala pentru perioada 2014-2020 a inceput inca din anul 2011, prin reunirea Grupurilor de lucru judetene si tematice si organizarea de intalniri, atat la sediul ADR SV Oltenia cat si in municipiile resedinta de judet ale regiunii, pe domenii prioritare precum:

- ✓ Infrastructura regională;
- ✓ Dezvoltare urbana
- ✓ Competitivitate economică, cercetare, dezvoltare, inovare;
- ✓ Resurse umane, piata muncii, servicii sociale;
- ✓ Agricultură si dezvoltare rurală;
- ✓ Turism si dezvoltare durabilă;

Structuri parteneriale cu rol consultativ implicate în procesul de planificare, la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia sunt:

- **Grupurile de lucru judetene (GLJ)**, care au în componență membrii reprezentând următoarele instituții: primării, prefecturi, consilii județene, agențiile de ocupare și șomaj, inspectoratele școlare județene, direcțiile de cultură, direcțiile de sănătate, direcțiile de agricultură, direcțiile județene de statistică, universități, ONG-uri, sindicate, patronate, camere de comerț, organizații reprezentative pentru minorități și grupuri dezavantajate.
- **Grupurile de lucru tematice (GLT)**, care se constituie pentru una sau mai multe priorități tematice la nivel regional, luând în considerare prioritățile tematice naționale. GLT au în componență membri din randul ADR SV Oltenia, grupurile de lucru judetene și, după caz, în funcție de tematică, reprezentanți ai instituțiilor/ organizațiilor cu atribuții în domeniul relevant, reprezentanti ai societatii civile, etc. GLT au aceleasi atributii ca GLJ.

Totodata, la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia a fost constituit Comitetul Regional de Planificare (CRP), structură coordonată de Agentia pentru Dezvoltare Regionala SV Oltenia, care asigura și secretariatul. In componența CRP SV Oltenia intra Instituțiile prefecturilor

din cele 5 judete ale regiunii, Autoritățile publice locale (Consilii Județene, Consilii Locale), servicii deconcentrate ale instituțiilor publice centrale, Institute de cercetare și instituții de învățământ superior precum și parteneri economici și sociali.

Planul de Dezvoltare Regionala 2014-2020 al regiunii Sud - Vest Oltenia va trebui sa fie un instrument care sa sustina includerea in strategiile nationale a obiectivelor de investitii ce vor contribui la dezvoltarea socio-economica a regiunii, sa fundamenteze domeniile de interventie si necesarul de finantare din fonduri europene in perioada urmatoare de programare si sa cuprinda un portofoliu de proiecte strategice cu impact regional si local.

II.3.2. Politica de dezvoltare a regiunii Sud-Vest Oltenia

Localizare geografica si cadrul natural

Regiunea Oltenia este situata in partea de sud-vest a Romaniei si cuprinde cinci judete: Dolj, Olt, Valcea, Mehedinti si Gorj. In mare coincide cu vechea regiune istorica Oltenia, in limitele sale naturale: fluviul Dunarea la Sud, raul Olt (al treilea ca marime din Romania) la Est, Muntii Carpati (Alpii Transilvaniei) la Nord si Vest. Cu o suprafata de 29.212 kmp (locul 7 intre regiunile Romaniei, 12,25% din suprafata totala a tarii).

Regiunea Oltenia se invecinează la sud cu Bulgaria, la est cu regiunea istorică Muntenia (azi Regiunea Sud Muntenia), la nord cu Transilvania (Regiunea Centru), iar la vest cu Banatul (Regiunea Vest) si cu Serbia (Republica Federativă Serbia - Muntenegru).

Dunărea are o importantă strategică fiind un coridor pan-european pentru tranzitul de mărfuri dintre Europa Centrală, Europa de Vest, Marea Neagră, regiunea Caucaziană, Asia Centrală si Orientul Mijlociu si Orientul Indepărtat.

De-a lungul celor 1.075 km traversati in Romania, Dunărea parcurge 387 km in regiunea noastra (192 km în Mehedinți, 150 km în Dolj si 45 Km in Olt), formand cel mai mare lac artificial la Porțile de Fier, unde se gaseste și Parcul natural cu acelasi nume, al doilea cel mai mare parc natural din România (cca 115.655 ha) dupa Parcul Natural „Muntii Maramuresului”.

Cele 20 orase traversate de-a lungul malului romanesc sunt, de asemenea, porturi fluviale, din care 5 apartin regiunii Oltenia: Orsova, Drobeta Turnu-Severin, Calafat, Bechet si Corabia. Pe langa acestea, regiunea Oltenia mai dispune si de porturile din comunele Svinita, Dubova (unde se afla si portul Tisovita), Gruia, Cetate si Rast.

Relieful – componentă esențială a peisajului geografic, prezintă o impresionantă armonie în îmbinarea trăsăturilor de ansamblu și regionale din cuprinsul Olteniei.

Regiunea este străjuită în nord de Carpații Meridionali, iar în vest, sud și est de ape curgătoare: Dunărea, respectiv Oltul. Râul Jiu străbate regiunea în direcția nord-sud și o împarte în două părți aproape egale, în care relieful uneia apare să se oglindască în cealaltă. Nordul Olteniei este muntos, fiind prezente aici două masive: Parâng (la est de râul Jiu) și Retezat-Godeanu (la vest de râul Jiu). La sud de Carpați se află zona subcarpatică, reprezentată printr-un șir de dealuri (Dealul Bran, Măgura Slătioarei, Dealurile Gorjului, Dealul Bârzei) și depresiuni (Novaci, Tismana, Târgu Jiu). În nord-vest se află Podișul Mehedinți, dealurile Coșuștei și depresiunea Severin.

La sud de Subcarpați se află Podișul Getic, acesta fiind divizat în Platformele: Strehaiei (la vest de râul Jiu; se subîmparte în platformele Hușniței și Bălăcița), Jiului (străbătută de Jiu) și Oltețului (la est de Jiu). În sudul Olteniei se află Câmpia Olteniei, care este de altfel cel mai vestic sector al Câmpiei Române. Cele mai importante râuri sunt: Olt (împreună cu afluenții Lotru și Olteț), Jiu (împreună cu afluenții Tismana, Motru, Amaradia și Gilort), Desnațui, Drincea și Cerna.

Reteaua hidrologica, alături de configurația reliefului, conferă regiunii rolul energetic principal în România, prin exploatarea potențialului apelor curgătoare care traversează regiunea : fluviul Dunărea, râurile Jiu și Olt. Pe teritoriul Olteniei se afla complexele hidroenergetice Portile de Fier (printre cele mai mari din Europa) – județul Mehedinți și Lotru-Olt în județul Valcea (printre cele mai mari din România). Mai mult, aproape de zonele miniere Motru – Valea Jiului funcționează două din cele mai mari centrale termoelectrice din România: Rovinari și Turceni. Producția de energie termoelectrică împreună cu activitățile miniere, creează probleme substanțiale asupra mediului, probleme ce au un impact mare asupra standardului de viață al locuitorilor din regiune.

Teritoriul și structura demografică

Regiunea de dezvoltare Sud-Vest Oltenia este formată din 5 județe: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea. Din punct de vedere al numărului de județe se află pe penultimul loc, fiind una dintre regiunile mici ale țării. La nivelul fiecărui județ structurile autorității locale sunt reprezentate de consilii județene, consilii locale, municipale, orașenești și comunale.

La 31 decembrie 2011, organizarea administrativă a regiunii era următoarea: 40 de orașe și municipii (12,5% din cele la nivel național) dintre care 11 sunt municipii, 408 comune (14,26% din cele la nivel național), 2070 sate (din care 121 aparțin de orașe sau municipii). Populația regiunii este corelată cu numărul de județe fiind una din cele mai puțin numeroase.

Densitatea demografică a regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia, este evidențiată în tabelul de mai jos:

Regiunea de dezvoltare Sud - Vest Oltenia	Total (număr persoane)	Urban	Rural	În procente față de total		Locuitori / km ²
				Urban	Rural	
Județul	2.225.108	1.068.281	1.156.827	48,0	52,0	76,2
<i>Dolj</i>	<i>697.813</i>	<i>377.183</i>	<i>320.630</i>	<i>54,1</i>	<i>45,9</i>	<i>94,1</i>
<i>Gorj</i>	<i>375.147</i>	<i>178.403</i>	<i>196.744</i>	<i>47,6</i>	<i>52,4</i>	<i>67,0</i>

Mehedinți	288.775	140.889	147.886	48,8	51,2	58,5
Olt	458.380	186.981	271.399	40,8	59,2	83,4
Vâlcea	404.993	184.825	220.168	45,6	54,4	70,3

Sursa: INS, 2011

Zonele rurale din Oltenia acoperă o mare parte din teritoriul regiunii, cuprinzând 52% din populație, și anume 1,15 milioane de locuitori în anul 2011 comparativ cu 1,16 milioane în anul 2010.

Mediul urban al regiunii Oltenia este format din 40 de orașe, distribuite astfel:

Judetul	Total unități urbane	din care:		Entități urbane înființate după anul 1989, din care:	
		Municipii	Orașe	Municipii	Orașe
Dolj	7	3	4	Bailești, Calafat	Bechet, Dabuleni
Gorj	9	2	7	Motru	Tismana, Turceni
Mehedinți	5	2	3		Orsova
Olt	8	2	6	Caracal	Potcoava
Vâlcea	11	2	9	Dragasani	Babeni, Balcești, Berbesti
Total	40	11	29	6	8

Sursa: INS, 2011

Structura populației

Conform datelor furnizate de Institutul National de Statistica, la 1 iulie 2011, Regiunea SV Oltenia are o populație de 2.225.108 locuitori, reprezentând 10.42% din populația totală a României, locul 7 dintre cele 8 regiuni ale țării. Comparativ cu anul 2010, populația regiunii a fost în scădere cu 13.535 persoane.

Structura pe categorii de vârstă a populației Regiunii SV Oltenia releva apariția unui proces lent, dar constant de îmbătrânire demografică cu implicații negative pentru economie și societate, fenomen caracteristic tuturor județelor componente, datorită ratei scăzute a natalității, care contribuie în mod direct la reducerea ponderii populației tinere.

Dacă în anul 2004, ponderea populației cu vârsta peste 60 de ani reprezenta 20.93% din totalul populației, în anul 2011, aceasta a ajuns la 22% din populația totală, față de populația cu vârsta cuprinsă între 0- 14 ani care are o pondere de numai 14% din totalul populației.

Populația adultă (15-59 ani) a scăzut de la 1.421.156 persoane (63,5% din populația totală) în anul 2010, la 1.411.685 persoane (63,4% din populația totală) în anul 2011. În cadrul populației adulte, se observă scăderea grupei de vârstă 25-34 ani (de la 333.149 persoane, la 328.770 persoane), a celei de 45-59 ani (de la 425.954 persoane, la 420.420 persoane) și a populației din grupele de vârstă 15 - 24 ani (de la 303.244 persoane, la 294.035 persoane), paralel cu creșterea populației de 35 - 44 ani (de la 358.809 persoane, la 368.460 persoane).

Analiza dinamicii populației totale a regiunii SV Oltenia în perioada analizată (2002-2011), pune în evidență un proces continuu, de la an la an, de descreștere, soldul variației fiind de 105.684 persoane, respectiv 5 %. Scăderea populației în ultimii ani a fost determinată, în principal, de sporul natural negativ generat de manifestarea superioară a mortalității,

comparativ cu natalitatea, precum și de fenomenul migratory intern și internațional al populației către alte zone din țară și străinătate.

Structuri partenoriale în Regiunea Sud-Vest Oltenia

În prezent, în Regiunea Sud-Vest Oltenia funcționează mai multe structuri partenoriale, dintre care amintim:

- ✓ *Asociații de Dezvoltare Intercomunitară*: sunt structuri de cooperare cu personalitate juridică, de drept privat, înființate, în condițiile legii, de către unitățile administrativ-teritoriale pentru realizarea în comun a unor proiecte pentru dezvoltare de interes zonal sau regional ori furnizarea în comun a unor servicii publice (Legea administrației publice locale nr. 215/2001).
- ✓ *Grupuri de acțiune locală (GAL)*: acestea au început să fie formate în anul 2009 prin intermediul Axei 4 –Leader din cadrul PNDR 2007 – 2013. Abordarea Leader “de jos în sus”, reprezintă o modalitate ce permite actorilor locali determinarea nevoilor zonei din care provin și contribuirea la dezvoltarea teritorială din punct de vedere economic, demografic, educațional, cultural etc. prin intermediul unei strategii de dezvoltare elaborată și implementată local. GAL-ul are sarcina de a identifica și implementa o strategie de dezvoltare locală, de a lua decizii privind alocarea resurselor financiare și de a le administra, cu scopul de a asigura dezvoltarea durabilă a teritoriului pe care îl reprezintă.

Polii de creștere și de dezvoltare din regiunea Sud-Vest Oltenia

În concordanță cu Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2007-2030 și Cadrul Strategic național de Referință 2007- 2013, aprobat de Guvernul României și Comisia Europeană. În România, șapte mari centre urbane au fost selectate și li s-a atribuit rolul de poli de creștere: Iași, Constanța, Ploiești, Craiova, Timișoara, Cluj-Napoca și Brașov și arealele de influență ale acestora. Pentru ca proiectele realizate în arealul său să poată fi finanțate, fiecare pol de creștere trebuie să aibă un Plan Integrat de Dezvoltare (PID).

Prin Planul Integrat de Dezvoltare, Polul de Creștere Craiova și-a asumat misiunea de a transforma Zona Metropolitană Craiova într-un spațiu atractiv și competitiv la nivel european, un important centru economic în construcția de mașini și industria electrotehnică, precum și în dezvoltarea unui puternic mediu academic.

În cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, Axa 1, domeniul major de intervenție 1.1 – Planuri integrate de dezvoltare urbană, sub-domeniul: Poli de dezvoltare urbană, prin HG 998/2008, municipiul Râmnicu Vâlcea a fost desemnat "Pol de dezvoltare urbană".

Forta de munca de munca

Evoluția forței de muncă din Regiunea de Dezvoltare Sud - Vest Oltenia a fost în ultimii ani influențată, în general, de aceiași factori care au afectat întreaga viață economico - socială a țării noastre:

- a) adoptarea unei noi structuri de relații economice bazate pe sistemul de piață liberă și concurențială;

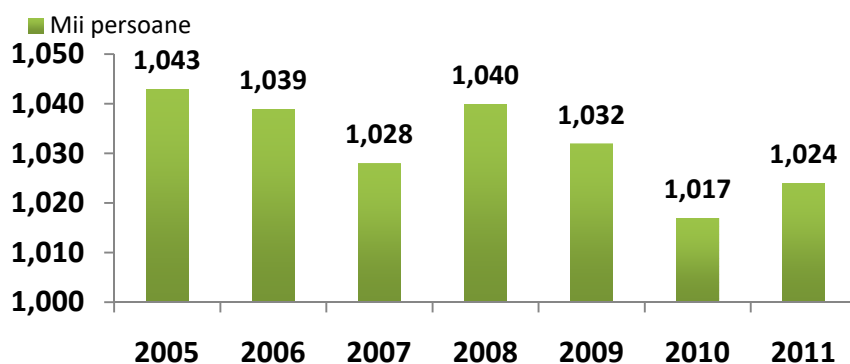
- b) restructurarea întreprinderilor mari și mijlocii care produceau pierderi esențiale pentru economie;
- c) scăderea nivelului de pregătire și calificare a personalului salariat;
- d) scăderea natalității care afectează structura populației tinere în vârstă de muncă - efect al scăderii nivelului de trai și al nesiguranței zilei de mâine;
- e) integrarea dificilă a categoriilor socio-profesionale care au fost disponibilizate.

Conform balanței forței de muncă din regiune, la sfârșitul anului 2011 s-a constatat o creștere a resurselor de muncă cu 4,4 mii persoane față de sfârșitul anului precedent (1.441,3 mii persoane în anul 2011, față de 1.436,9 mii persoane în anul 2010).

Populația ocupată

Populația ocupată este indicatorul care măsoară doar acea parte din populația activă care lucrează efectiv în economie. Analiza acesteia, reflectă la nivelul Regiunii Sud- Vest în anul 2011 existența a 1.024 mii persoane ocupate ceea ce înseamnă o valoare mai mare față de anul 2005 cu 19 mii persoane.

Evoluția populației ocupate în cadrul Regiunii Sud-Vest, este redată în graficul de mai jos:

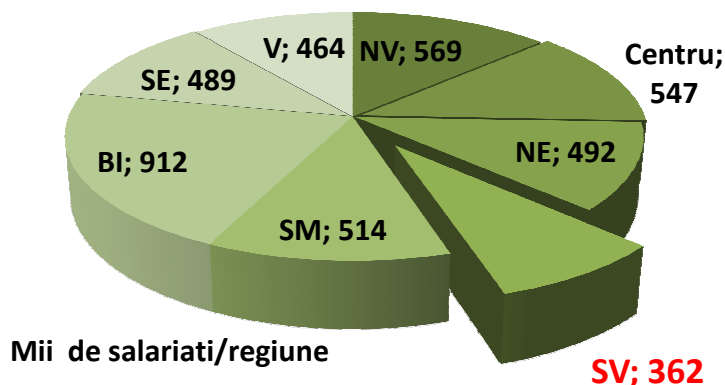
Sursa: INS

Cea mai mică valoare a numărului populației ocupate s-a înregistrat în anul 2010, respectiv 1017 mii persoane. Din analiza structurii populației ocupate prin prisma statutului profesional, în anul 2011, rezultă că salariații continuă să dețină cea mai mare pondere (50,6%). Lucrătorii pe cont propriu și lucrătorii familiali neremunerați reprezentau 48,7% din populația ocupată.

În ceea ce privește analiza interjudeteana, în județul Dolj era concentrată 35,2% din populația ocupată din întreaga regiune, în timp ce județul Mehedinți detinea cel mai mic procent, de 12,68% din populația ocupată.

Numarul de salariați

Numărul mediu al salariaților din Regiunea de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia a fost în anul 2011, de 361.744 persoane, cu 2.064 persoane mai puțin față de anul 2010, regiunea situându-se pe ultimul loc din țara între regiuni:

Sursa: INS

În ceea ce privește situația numărului mediu de angajați pe județele componente ale regiunii, situația arată că în județul Dolj sunt cei mai mulți angajați (115 mii persoane), în timp ce în județul Mehedinți sunt cei mai puțini: 41 mii persoane.

Cei mai mulți salariați se regăseau în: industrie (32,1%), comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (15,4%), învățământ (9,9%), sănătate și asistență socială (9,0%), construcții (7,7%), administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public (5,5%), transport și depozitare (5,1%).

Analiza și evoluția șomajului

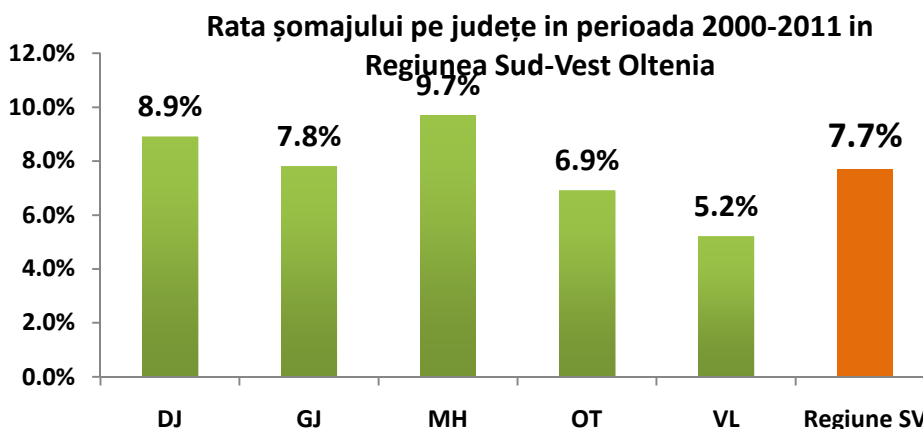
Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul anului 2011 a fost de 69.252 persoane (față de 84.595 persoane în anul 2010), astfel rata șomajului înregistrată în anul 2011 a fost de 7,7% (7,1% pentru femei), respectiv de 9,2% (8,4% pentru femei) în anul 2010.

În ceea ce privește evoluția numărului șomerilor pe județele care compun Regiunea Sud-Vest Oltenia, județul Dolj înregistrează cel mai ridicat număr de șomeri pe parcursul întregii perioade analizate. Acest lucru este normal dacă ținem cont de faptul că județul Dolj are și cea mai ridicată populație dintre județele regiunii. Existența unei cereri ridicate de forță de muncă reprezintă un avantaj pentru atragerea de potențiali investitori în județ.

Din totalul șomerilor înregistrați, la sfârșitul anului 2011, 43,5% erau de sex feminin (41,8% în anul 2010). La nivelul anului 2011, 35,7% dintre șomeri erau beneficiari de indemnizație de șomaj (48,1% în anul 2010). Șomerii neindemnizați reprezentau 64,3% din totalul șomerilor (51,9% în anul 2010).

În cadrul șomerilor înregistrați pe categorii de personal și nivel de pregătire, la sfârșitul anului 2011, 68,1% erau cu studii primare, gimnaziale și profesionale (67,9% în anul 2010), 24,2% cu studii liceale și postliceale (23,9% în anul 2010), iar 7,7% cu studii universitare (8,2% în anul 2010).

În ceea ce privește situația ratei șomajului pe județe, cele mai mici valori, sub media regională, au fost înregistrate în Olt și Vâlcea, iar cele mai mari rate ale șomajului au fost în județul Mehedinți. În perioada 2005-2011, cele mai mari rate ale șomajului au fost înregistrate în anul 2009, valorile situându-se între 7,9% în Vâlcea și 13,9% în Mehedinți.

Sursa: INS

Rata locurilor de muncă vacante

În anul 2011, rata locurilor de muncă vacante a fost de 0,43%, niveluri superioare înregistrându-se în ramurile: tranzacții imobiliare (4,21%), administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public (1,13%), activități de spectacole, culturale și culturale (0,97%), transport și depozitare (0,82%), sănătate și asistență socială (0,75%).

Castigul salarial nominal brut si net

La nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud - Vest Oltenia, câștigul salarial mediu nominal brut a fost în anul 2011 de 1829 lei/salariat, iar cel net de 1330 lei/salariat.

Printre activitățile în care câștigurile nete realizate în anul 2011 s-au situat peste câștigul salarial mediu nominal net regional s-au regăsit: producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat (2834 lei/salariat), industria extractivă (2477 lei/salariat), intermediari financiare și asigurări (2287 lei/salariat), informații și comunicații (1970 lei/salariat), administrația publică (1707 lei/salariat), activități profesionale, științifice și tehnice (1568 lei/salariat) și transport și depozitare (1363 lei/salariat).

Cele mai mici câștiguri salariale medii lunare nete s-au înregistrat în următoarele ramuri: activități de servicii administrative și activități de servicii suport (745 lei/salariat), hoteluri și restaurant (754 lei/salariat), tranzacții imobiliare (865 lei/salariat), alte activități de servicii (885 lei/salariat), activități de spectacole, culturale și recreative (939 lei/salariat), comerț cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (944 lei/salariat), agricultură, silvicultură și pescuit (973 lei/salariat), construcții (1070 lei/salariat).

Infrastructura

Infrastructura de transport

Regiunea SV Oltenia este traversata de 3 Axe prioritare ale rețelei europene de transport (TEN-T):

1. Axa prioritara 7 (rutiera) – fostul Coridor Pan-european IV
2. Axa prioritara 18 (fluviul Dunarea) – fostul Coridor Pan-european VII
3. Axa prioritara 22 (feroviara)

Infrastructura de transport rutier

Regiunea Sud Vest Oltenia este traversată de patru drumuri europene:

- ✓ E70: La Coruña - Bordeaux - Torino - Zagreb - Beograd - Timisoara - Craiova -
- ✓ Caracal - Alexandria - Bucuresti - Ruse – Trabzon - Poti;
- ✓ E79: Miskolc - Debrecen - Oradea - Brad - Deva - Petrosani -Craiova - Vidin -
- ✓ Botevgrad - Sofija -Serres – Thessaloniki;
- ✓ E81: Mukaceve - Halmeu - Satu Mare - Cluj-Napoca - Sebes -Sibiu – Râmnicu Vâlcea
- ✓ Pitesti – Bucuresti;
- ✓ E574: Bacău - Onesti - Brasov - Pitesti – Craiova.

Oltenia avea in 2011 o rețea rutieră de 11.001 km (13,14% din totalul național), din care 2177 km sunt drumuri naționale (13,04% din total drumuri naționale) și 8.824 km drumuri județene și comunale (13,16% din totalul național). Județele Gorj și Olt au o infrastructură rutieră relativ bine dezvoltată.

In Regiunea Sud-Est Oltenia nu exista autostrazi construite.

Din totalul de 2177 km drumuri nationale care strabat Oltenia, 22% (473 km) se afla in judetul Dolj, 14% (301 km) sunt localizate in Olt, 24% (529 km) sunt localizate in Valcea, 19% (426 km) in Gorj si 21% (448 km) in judetul Mehedinti.

La nivelul anului 2011, densitatea rețelei rutiere regionale - 37,7 km/100km² - este usor mai ridicata decat media nationala - 35,1 km/100km² -, mai putin in Dolj unde este de 32,6 km/100km², insa relativ bine dezvoltata in celelalte judete ale regiunii (Gorj – 40,7 km/100km², Olt – 39,6 km/100km², Mehedinti 37,9 km/100km², si Valcea 39,2 km/100km²).

In Oltenia există 3 puncte rutiere de trecere a frontierei la Drobeta-Turnu Severin spre Iugoslavia, la Calafat si Bechet spre Bulgaria.

Infrastructura de cai ferate

In cadrul Uniunii Europene, Romania este pozitionata pe rutele de transport dintre Asia si Europa si beneficiaza in acest sens de integrarea rețelei in TEN-T, TRACECA.

La sfarsitul anului 2011, Oltenia dispunea de o retea de cai ferate de 988 km, reprezentand 9,16 % din totalul national. Liniile electrificate au o lungime de 507 km, reprezentand 51,31 % din lungimea cailor ferate ce strabat regiunea (peste media nationala de 37,27 %) si 12,61% din totalul cailor electrificate nationale. Liniile ferate duble reprezinta 248 km (25,1% din totalul regiunii, comparativ cu 26,99% media nationala). Cu toate acestea, densitatea cailor ferate in regiune este cea mai mica din tara – 33,8 km/1000 km², fiind sub media nationala (45,2 km/1000 km²).

Fata de procentul de 51,31 % a liniilor de cale ferata electrificata la nivelul regiunii , judetele Gorj si Mehedinti sunt cu mult peste procent (retelele feroviare ale acestor judete fiind in marea parte legate de drumul carbunelui) iar judetele Dolj si Olt si Valcea sunt sub procentul pe regiune. De altfel, nu exista conexiune directa pe calea ferata de la Ramnicu Valcea la Pitesti si Bucuresti.

Din analiza celor 8 regiuni de dezvoltare, regiunea Sud-Vest Oltenia ocupa locul 7 in ceea ce priveste lungimea totala a retelei feroviare si are cea mai mica densitate a retelelor feroviare din tara.

Principala magistrala de cale ferata care traverseaza regiunea este magistrala 900 Bucuresti(nord) - Rosiori(nord) – Craiova –Filiasi – Caransebes – Lugoj – Timisoara (nord) - Stamura Moravita in lungime totala de 533 km si ecartament 1435 mm. Magistrala 900 traverseaza regiunea de la est la vest, prin judetele Dolj, Olt si Mehedinti, fiind si singura linie dubla din regiune.

A doua ca importanta este magistrala 200 Craiova - Simeria si traverseaza regiunea de la sud la nord. Acestea sunt singurele linii electrificate. Alte linii importante sunt Craiova – Calafat, Strehaia – Motru, Craiova - Piatra-Olt – Ramnicu Valcea. Piatra Olt este nod de cale ferata avand legaturi directe cu Ramnicu Valcea, Pitesti, Caracal. si asigura conexiunea la nivel local intre magistralele 900 si 200. Toate acestea insa sunt linii simple, neelectrificate. Toate orasele importante din regiune au statii de cale ferata.

Un dezavantaj major il constituie faptul ca nu exista puncte de trecere a frontierei pe calea ferata la Drobeta Turnu Severin spre Serbia si Corabia (punct de trecere a frontierei portuar, deschis traficului international prin HG 445/2002) spre Bulgaria. Ca urmare, schimburile comerciale intre regiune si tarile invecinate sunt ingreunate.

O solutie o reprezinta podul Calafat- Vidin (axa prioritara TEN-T 22) finalizat in anul 2013, finantat prin ISPA. Podul este un punct de trecere atat feroviar, cat si rutier si pietonal si faciliteaza traficul din vestul Europei in sudul Europei si reprezinta un motiv in plus pentru a conecta Craiova la sistemul de autostrazi. Podul ofera oportunitati pentru transportul intermodal si pentru transferarea unor volume de trafic de pe sosea pe calea ferata.

Cai navigabile – Transportul naval

Dunarea reprezinta o cale de transport pe apa internationala care se intinde de la Marea Neagra la Sulina in Romania, via Belgrad in Serbia, Croatia, Budapesta in Ungaria, Bratislava in Slovacia si Viena in Austria, pana la izvorul sau, in Muntii Padurea Neagra din Germania.

Lungimea sa totala este de 2.845 km. Este navigabila pana la km 2.411 si face parte din axa prioritara TEN-T-18: axa de transport fluvial Rin/Meusia-Main-Dunare, si furnizeaza Romaniei si altor tari prin care trece noi oportunitati majore pentru dezvoltarea transportului pe apa.

Fluviul Dunarea este impartit in 3 sectoare:

1. Dunarea de sus – de la izvoare – km 2900 – pana la Gonyu – km 1791
2. Dunarea de mijloc – de la Gonyu – km 1791 – pana la Drobeta Turnu Severin – km 931
3. Dunarea de jos – de la Drobeta Turnu Severin – km 931 - pana la Sulina km 0.

Pe Dunăre, regiunea are 5 porturi fluviale in orasele Orsova, Drobeta Turnu-Severin, Calafat, Bechet si Corabia. Dintre acestea, porturile din Drobeta-Turnu-Severin si din Orsova sunt cele mai importante din regiunea Oltenia, avand cel mai ridicat nivel si volum de marfa transportata din regiune . In plus, portul din Drobeta-Turnu-Severin se afla pe locul 3 din tara cand vine vorba de nivelul si volumul de marfuri transportate, dupa porturile din Constanta si Galati.

Cai aeriene – Transportul aeroportuar

In regiunea Sud-Vest Oltenia exista un singur aeroport situat la Craiova, in judetul Dolj, si care este administrat de Consiliul Judetean Dolj. Acesta se afla la sapte kilometri de centrul orasului Craiova, pe soseaua Craiova- Bucuresti (DN65, E574), fiind dotat si autorizat sa opereze atat pe timp de zi cat si pe timp de noapte, avand punct vamal si punct de politie de frontiera. In momentul de fata, Aeroportul Craiova poate procesa un numar de cca. 150 pasageri/ora.

Tot la Craiova, in partea de sud, la 4,5 km de central orasului, situat la iesirea din Craiova spre Podari, pe DN56, exista de ani buni aerodromul Balta Verde, un teren circular cu raza de 5 km. Aerodromul este impartit de Aeroclubul Sportiv Balta Verde Craiova - sectiile planorism si parasutism, de Aviasan si de aeromodelisti.

Infrastructura edilitara

Strazile Orasenesti

Aflata pe locul 7 intre regiuni in ceea ce priveste km de infrastructura stradala detinuta, ca procent din totalul national, regiunea Sud-Vest Oltenia, are un grad de modernizare de 65,21%, cu o variatie pozitiva fata de media nationala, de 2,68%.

Lungimea strazilor in regiunea Sud-Vest Oltenia, la sfarsitul anului 2011 :

Judet	Regiune a Sud-Vest	Dolj	Gorj	Mehedinti	Olt	Valcea
total	2725	737	390	317	548	733
modernizate	1777	456	295	266	321	439
Grad modernizare	65,21%	61,87%	75,64%	83,91%	58,57%	58,89%

Sursa: INS

Regiunea Sud-Vest Oltenia are o retea de 2.725 km de strazi (9,78% din totalul retelei nationale), din care 1.777 km sunt modernizati (10,20% din totalul de km la nivel national modernizati).

Transportul public

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, singurul oras care dispune de tramvai este Craiova, unde, la un numar de 297.510 locuitori, exista o retea de 36,8 km cale dubla. Operatorul de transport public este Regia Autonoma de Transport Craiova. Liniile de troleibuz (9 km cale simpla) sunt localizate in judetul Gorj (Tg.Jiu), acesta fiind singurul judet din regiune care dispune de troleibuz.

Rezulta ca doar judetele Dolj si Gorj utilizeaza mijloace ecologice de transport in comun, in vreme ce in Olt, Mehedinti si Valcea acesta se bazeaza exclusiv pe transportul in comun cu autobuze si microbuze.

Infrastructura de telecomunicatii

La sfarsitul anului 2010 regiunea Sud-Vest Oltenia inregistra cel mai mic numar de conexiuni telefonice (351,6 mii), atat in ceea ce priveste totalul conexiunilor cat si conexiunile interurbane (37,7 milioane minute) cat si locale (86,1 milioane minute).

Totalul conexiunilor telefonice in regiune a reprezentat la sfarsitul anului 2011, 7,50% din totalul national. Cele mai multe conexiuni s-au inregistrat in regiunea Bucuresti-Ilfov (21,86%) , iar regiunile Nord-Vest, Centru si Nord-Est au inregistrat aproximativ 12% din conexiuni fiecare.

Accesul la telefonia fixa

Regiunea Oltenia avea in 2009 19,43 abonamente la 100 de locuitori, aflandu-se pe antepenultimul loc dintre regiuni, si sub media nationala (24,65 de abonamente la 100 de locuitori). Situatia este imbunatatita fata de 2004, atat la nivel regional cat si national, cand Oltenia avea cel mai mic numar de abonamente la telefonia fixa la 100 locuitori, respectiv 15, iar media pe tara era de 20 posturi telefonice la 100 locuitori.

Accesul la telefonia mobila

La nivelul regiunii Sud-vest Oltenia, 47% dintre abonatii de telefonie mobila beneficiau de accesul la serviciu doar pe baza de abonament, sub media nationala in mediul urban (54%) in vreme ce in regiunile Centru si Nord-Vest 58% din utilizatori foloseau doar abonament pentru telefonia mobila. 44% din populatia utilizatoare de telefonie mobila la nivelul regiunii Sud-Vest, utiliza serviciul doar cu cartela preplatita, peste media nationala in mediul urban (34%) si doar 9% din utilizatorii serviciului de telefonie mobila din regiune foloseau si abonament si cartela preplatita, atat sub media nationala in urban (12%) cat si in rural (11%) .

Accesul locuintelor la internet

La nivel national, Regiunea Oltenia se afla in 2010 pe antepenultimul loc intre regiuni in ceea ce priveste dotarea gospodariilor cu calculatoare.

In ceea ce priveste accesul la interne la nivelulul gospodariilor, regiunea se afla in 2010 pe antepenultimul loc, cu 35% dintre acestea avand acces la internet , repsectiv 65% din gospodariile fara acces la Internet.

Gradul de penetrare a serviciilor de acces la Internet la nivelul gospodăriilor din România, 2010 (%):

	Mediu		Regiuni de dezvoltare							
	Urban	Rural	Nord- -Est	Sud- -Est	Sud	Sud- -Vest	Vest	Nord- -Vest	Centru	Bucures ti
Doar Internet fix	57	19	32	40	27	30	48	44	43	60
Atat internet fix cat si mobil	4	1	2	3	1	2	2	2	3	8
Doar Internet mobil	2	2	2	2	3	3	2	3	2	3
Nu exista acces la Internet	37	78	64	54	69	65	48	51	52	28

Sursa: ANCOM: Piața serviciilor de acces la internet, Raport de cercetare, eșantion populație, 2010

Infrastructura de sanatate si pentru situatii de urgent

În anul 2011, la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia, rețeaua sanitară a funcționat în principal în 39 spitale (cu 4 mai mult decât în anul 2010), 12 unități medico-sociale (ca și în anul 2010), 21 dispensare medicale (cu 3 mai puțin decât în anul 2010), 1268 cabinete medicale de familie (cu 7 mai mult decât în anul 2010), 727 farmacii și puncte farmaceutice (cu 3 mai puțin decât în anul 2010), 35 policlinici (cu una mai mult decât în anul 2010), 875 cabinete stomatologice (cu 29 mai mult decât în anul 2010), 1166 cabinete medicale de specialitate (cu 82 mai mult decât în anul 2010) și 287 laboratoare medicale (cu 5 mai mult decât în anul 2010).

În anul 2011, la nivelul regiunii Sud Vest Oltenia, serviciile medicale erau asigurate de un număr de 4636 de medici, 936 medici stomatologi , 1187 farmaciști și 12.877 cadre sanitare medii.

Sistemul medical de urgenta opereaza prin intermediul spitalelor de urgenta si departamentelor de urgenta de la nivelul fiecarui judet, in cadrul spitalelor judetene, al serviciilor de ambulanta si al serviciilor de tip SMURD. Sistemul de ambulanta se concentreaza cu precadere in zonele urbane cu timp mediu de raspuns de 15 minute, in zonele rurale timpul de raspuns variind in medie intre 30 si 45 de minute.

Infrastructura de invatamant

În anul școlar/universitar 2011/2012, au funcționat, la nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud - Vest Oltenia, 744 unități - in scadere cu 36 unitati fata de anul scolar 2010/2011-, respectiv, 96 grădinițe, 476 școli primare și gimnaziale, 160 licee, 8 școli postliceale și de maiștri și 4 instituții de învățământ superior.

In regiunea Oltenia functioneaza un numar de 3 universitati de stat (2 in Craiova - Universitatea din Craiova si Universitatea de Medicina si Farmacie si una in Targu Jiu - Universitatea de Stat Constantin Brancusi), Universitatea din Craiova fiind, cu cei peste 31.000 studenti la 16 facultati si 14 scoli doctorale, cel mai puternic centru academic din

sud-vestul Romaniei. Ca numar de studenti, comparativ cu celelalte regiuni, Oltenia se plaseaza pe locul 7.

Infrastructura de cercetare dezvoltare

Activitatea de cercetare-dezvoltare-inovare sta la baza Strategiei UE de a deveni cea mai competitiva si dinamica economie bazata pe cunoastere pana in 2020. Unul din obiectivele initiale ale Strategiei de la Lisabona si mentinut in strategia Europa 2020 este de a creste cheltuielile de cercetare-dezvoltare cu cel putin 3% din PIB pana in 2010.

Regiunea Sud-Vest Oltenia se caracterizează printr-un nivel redus al activităților de CDI, ocupând locul al șaptelea între regiunile de dezvoltare după cheltuielile pentru activitatea de cercetare-dezvoltare (0,19% în 2009).

In ceea ce priveste cererile de brevet inregistrate la nivel regional, in anul 2011, in regiunea Sud-Vest Oltenia s-au inregistrat 78 de cereri de brevet de inventie, ceea ce reprezinta 5,47% din media nationala si plaseaza regiunea pe penultimul loc la nivel national. Cel mai mare numar de cereri de brevet s-a inregistrat in judetul Dolj (48), urmat de judetul Valcea (17), in timp ce in celelalte judete s-au inregistrat sub 10 cereri.

Mediu

Infrastructura de mediu (utilitati)

Reteaua de apa potabila

Lungimea rețelei de alimentare cu apa a regiunii Oltenia, desi a crescut in mod constant - de la 3.969 km (8,8 % din totalul national) in 2004 la 6.030 km (9,74 % din totalul national) in 2009, si la 6.741 km (10,68% din totalul national) in 2010 atunci, si la 7291 km (11,06 % din totalul national) in 2011 - se afla pe locul 6 intre regiuni fata de 2010 cand se afla pe penultimul loc intre regiuni.

La sfarsitul anului 2011, Regiunea Sud-Vest Oltenia are in total un numar de 271 localitati alimentate cu apa din Romania, intre care sunt toate asezarile urbane ale regiunii (40 localitati).

Cea mai importanta extindere a rețelei la sfarsitul anului 2011 comparativ cu rețeaua judeteana existenta in 2010 a inregistrat-o judetul Olt cu o crestere de 16,37%% a rețelei, urmat de judetul Gorj (10,56%). Cea mai mica extindere a rețelei, in aceasi perioada, avand-o judetul Mehedinti 2,61%.

La nivelul populatiei, la sfaritul anului 2010, 57,56% (1.288.768 persoane) din populatia regiunii (2.238.643 persoane) se afla in aria de operare a operatorilor regionali de apa. Dintre acestia 823.618 persoane beneficiau efectiv de serviciile de alimentare cu apa potabila, prestate de operatorii regionali.

Operatorii regionali instalatii de alimentare cu apa potabila sunt:

Judet	Operator
Dolj	S.C. Compania de Apa S.A. Craiova

Gorj	S.C. Aparegio Gorj S.A. Tg.-Jiu
Mehedinti	S.C. SECOM S.A. Drobeta Tr.Severin
Olt	S.C. Compania de Apa Olt S.A.
Valcea	S.C. APAVIL S.A. Rm. Valcea

Reteaua de canalizare/apa menajera

La sfarsitul anului 2011, lungimea simpla a retelei de canalizare in Oltenia, era de 1.963km (in crestere cu 9,74% fata de 2010) si reprezenta doar 8,48% din lungimea retelei de canalizare la nivel national, aflandu-se pe ultimul loc intre regiunile de dezvoltare, dn acest punct de vedere.

In totalul de 1.963 km retea de canalizare publica, la nivelul regiunii , la sfarsitul anului 2011, 595 km (30,31%) se aflau in judetul Dolj, 545 km (27,76%) in judetul Valcea, 339 km (17,26%) in judetul Olt, 231 km (11,76%) in judetul Mehedinti si 253 km (12,88%) in judetul Gorj.

Infrastructura energetica

Anumite punctele tari în productia industrială a Regiunii sunt hidroenergia (Mehedinți, Valcea, Olt, Gorj) si termoenergia (Gorj, Dolj); la care Regiunea este lider național (energie hidroelectrică 60,3%, termoelectrică 39,6%).

Dolj - Principalele resurse naturale ale judetului sunt rezervele de petrol și gaze (Stoina, Pielesti, Coțofeni). Complexul Energetic SA Craiova – producător energie electrică (putere instalată 930 MW la SE Ișalnița și la SE Craiova).

Gorj - Judetul Gorj este bogat în resurse naturale diverse, unele dintre ele exploatate și utilizate de industriile de profil, altele așteptând oportunități de utilizare. Principalele resurse sunt:

Lignit exploatat prin mine subterane sau de suprafață în Rovinari, Jilț și Motru. În Gorj, depozitele de lignit se află la 50-180 m adâncime. Rezervele sunt estimate la peste 1 miliard tone care pot fi exploatate încă 40 ani în condițiile exploatării la productivitate maximă a minelor existente.

Petrol se extrage în Țicleni, Bustuchin și Colibași. La nivelul prezent de producție este de așteptat ca rezervele să dureze încă 40-50 de ani.

Gazul natural se află în asociere cu petrolul. Resurse majore se găsesc la Bustuchin, Stoina și Turburea. In județul Gorj se găsesc aproximativ 35% din rezervele de gaze naturale ale României, dar nu există unități de procesare.

Olt - Sucursala Hidrocentrale Slatina, una dintre cele 12 sucursale ale Societății Hidroelectrica, pune în valoare potențialul Oltului, are în administrare opt hidrocentrale,

Însumând o putere instalată de 379 MW, respectiv o producție medie de energie de 890 GWh/an.

Mehedinti - Hidroelectrică SA Sucursala Hidrocentrale Porțile de Fier - Drobeta Turnu Severin, produce cea mai mare parte a energiei electrice în hidrocentrale, prin cele mai mari hidrocentrale din România Porțile de Fier I, cu o putere instalată de 1080 MW și Porțile de Fier II, cu puterea instalată de 250 MW.

Valcea - Județul dispune de rezerve de petrol, gaze naturale, cărbune care împreună cu imensul potențial hidroenergetic au creat posibilitatea dezvoltării industriei energetice. Pe lângă Termocentrala Govora care are o putere industrială de 307 MW, în județ mai funcționează Hidrocentrala Lotru - Ciunget, cu o putere industrială de 510 MW, două hidrocentrale pe râul Lotru, la Brădisor (115 MW), Malaia (18 MW) și alte 11 hidrocentrale pe râul Olt cu o putere de 469 MW..

Reteaua de gaze naturale

În regiunea Oltenia, la nivelul anului 2011 lungimea rețelei de furnizare a gazelor naturale este de 2.370 km, mai mare decât în 2009 (2.087 km). Aceasta reprezintă numai 6,64 % din lungimea rețelei de gaze naturale la nivel național (35.681 km), mai mult decât 6.26% cât reprezintă în 2009, și plasează regiunea Oltenia pe ultimul loc în țară.

Regiunea S-V Oltenia s-a situat din 2000 până în 2011, pe ultimul sau antepenultimul loc în ceea ce privește consumul de gaze naturale pe locuitor. Și în cazul distribuției de gaze naturale, un paradox îl reprezintă faptul că deși rețeaua de distribuție a gazelor naturale s-a marit o dată cu numărul localităților în care se distribuie gazele naturale, consumul total de gaze naturale a scăzut.

Calitatea factorilor de mediu (apa, aer, sol)

Intensitatea activităților economice a condus la poluarea continuă a apei, aerului, solului și subsolului regiunii SV Oltenia, după cum urmează:

- a) Dolj: poluări ale aerului în zonele Isalnita, Podari și Calafat;
- b) Gorj: poluări ale solului în zonele cu exploatare minieră;
- c) Olt: poluări ale solului în zonele cu exploatare de petrol;
- d) Valcea: sol afectat de eroziune, în adâncime și la suprafață, alunecări de teren și eroziuni de mal, exploatare de steril.

Aerul este factorul de mediu cel mai important pentru transportul poluanților, deoarece constituie suportul pe care are loc transportul cel mai rapid al acestora în mediul înconjurător, astfel că supravegherea calității atmosferei este pe primul loc în activitatea de monitorizare.

În cursul anului 2010, la nivelul Regiunii 4 Sud-Vest Oltenia, supravegherea calității aerului s-a realizat prin intermediul sistemului automat de monitorizare a calității aerului, format din 12 stații automate amplasate în cele 5 județe conform și de asemenea cu ajutorul stațiilor manuale de prelevare pulberi sedimentabile.

Principalii poluați ai aerului în regiunea Sud-Vest sunt:

1. *Emisii de compuși organici volatili nemetanici.* Sursele de poluare cu acest tip de compuși sunt în principal: arderi în energetică și industrii de transformare, procese de producție;
2. *Emisii de metale grele* (cupru, crom, mercur, cadmiu, nichel, zinc). Acestea provin de la procesele de ardere a combustibililor și deșeurilor, procesele tehnologice din metalurgia metalelor neferoase grele și de la traficul rutier;
3. *Emisii de plumb;*
4. *Emisii de poluanți organici persistenti.* Principala sursă este agricultura, în special prin depozitele existente cu substanțe interzise, neidentificate, și/sau expirate. O altă sursă o constituie industria chimică producătoare de pesticide;
5. *Dioxidul de azot, dioxidul de sulf, pulberi în suspensie, amoniacul.*

Principalii poluatori ai apelor de suprafață au ca activitate tratarea apelor uzate orășenești, activități din industria extractivă (EM Paroșeni, SC PETROM SA Grup Zăcămintă Țicleni), prelucrări chimice și alte activități (SC OLTCHIM SA Rm. Valcea, SC PETROM SA, Combinatul DOLJCHIM Craiova, SC ARTEGO).

În ceea ce privește apele freatică, în unele zone din mediul rural persistă concentrații relative ridicate de amoniu, nitrați și nitriți, influențând negativ calitatea apei potabile și contribuind la afectarea sănătății populației la nivelul zonelor afectate.

Solul regiunii este degradat de conținutul redus și foarte redus de fosfor și azot, de aciditatea puternică și moderată, de compactarea solului, poluare cu petrol și pesticide. Zone critice sub aspectul degradării solurilor se găsesc în județele:

- a) Dolj: zona nisipurilor din stanga Jiului recunoscută în triunghiul Sadova- Bechet- Corabia” (fenomen de desertificare și extindere a zonei de aridizare – secetă frecventă);
- b) Mehedinți: alunecări active în Orsova, Dubova, Svinita, Eselnita, Malovăț, Comănești, Tamna;
- c) Gorj: perimetrele exploatărilor miniere și a haldelor de steril;
- d) Valcea: degradarea solurilor se manifestă prin reactivarea unor zone cu potențial de alunecare și eroziuni produse de apele de suprafață.

Gestionarea deșeurilor

Deseuri municipale

Prin deșeurile municipale înțelegem totalitatea deșeurilor generate în mediul urban și rural din gospodăria, instituții, unități comerciale, agenți economici (deșeurile menajere și asimilabile), deșeurile stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, deșeurile din construcții - demolări și nămoluri de la epurarea apelor uzate orășenești.

La nivelul Regiunii există 4 depozite de deșeurile municipale conforme în județele Dolj (Depozit de deșeurile solide urbane și industriale asimilabile, MOFLENI), Gorj (depozitul Tg Jiu), Vâlcea (Fețeni) și Mehedinți (Drobeta Turnu Severin - Com. Izvorul Barzii, sat Halanga).

Pe lângă depozitele de deșeurile conforme, în anul 2010 la nivelul Regiunii Oltenia existau 8 depozite municipale de deșeurile neconforme dintre care 2 au fost închise conform normelor

în vigoare la sfârșitul anului 2010, iar 6 urmează să fie închise în 2015 - 2017 precum și mai multe amplasamente de depozitare a deșeurilor în mediu rural a căror activitate a fost sistată în iulie 2009 și care au impact negativ asupra calității factorilor de mediu.

Deseuri industriale

La nivelul Regiunii există 9 depozite de deșeuri zgură și cenușă aparținând Complexelor Energetice. O parte dintre ele și-au îmbunătățit tehnologia de depozitare și începând cu septembrie 2010.

De asemenea, la nivelul Regiunii există Depozitul ecologic de șlamuri și nămoluri Ișalnița aparținând SC FORD Romania SA, depozit care și-a sistat activitatea depozitarea din anul 2009, Depozitul de deșeuri industriale periculoase aparținând SC OLTCHIM SA care și-a sistat activitatea de depozitare, Depozitul de deșeuri nepericuloase aparținând SNP PETROM - SUCURSALA Craiova care și-a sistat activitatea în anul 2008. Toate sunt monitorizate post - închidere.

Singurul depozit de deșeuri periculoase din regiune aparține operatorului ALRO ALUMINIU PRIMAR, cantitatea de deșeuri periculoase depozitate în anul 2010 fiind de 721 tone.

Zone critice care necesită reconstrucție ecologică se găsesc în județele:

1. *Mehedinti*: Baia de Aramă – EM Mărăsești, Clisura Dunării – Chiuveta Lacului de acumulare, comuna Halanga – Termo Drobeta; comuna Simian – EM Valea Copcii; comuna Floresti – EM Zegujani.
2. *Valcea*: zona carierei de calcar de la Costesti – Bistrița, albia raului Lotru în zona Cataracte și perimetrul învecinat haldei de terasit rezultat de la exploatarea zăcămantului de mică, zonele cu eroziuni de teren stabilizate, apărute în urma defrisărilor, zonele montane unde s-au executat "tăieri la ras" și trebuie împădurire.
3. *Olt*: zona comunelor Ianca – Potelu – Stefan cel Mare (*desertificare*).

Economia regională

Structura economică a regiunii Sud-Vest Oltenia este consecința atât a potențialului economic natural, cât și a tradiției economice existente în regiune.

Resursele naturale

Potențialul economic natural este existent următoarelor resurse naturale:

1. resursele agricole bogate (dimensiunea terenului agricol, precum și calitatea acestuia, considerat a fi pe unul din locurile fruntase între terenurile arabile ale României), întâlnite cu preponderență în județele din sud (Dolj și Olt în special, Mehedinți);
2. resursele hidroenergetice (60.3% din totalul producției hidroelectrice naționale) și termoelectrice (39.6% din totalul producției termoelectrice naționale). Județele Mehedinți și Valcea se remarcă prin resurse hidroenergetice, iar județul Gorj prin resurse termoelectrice;

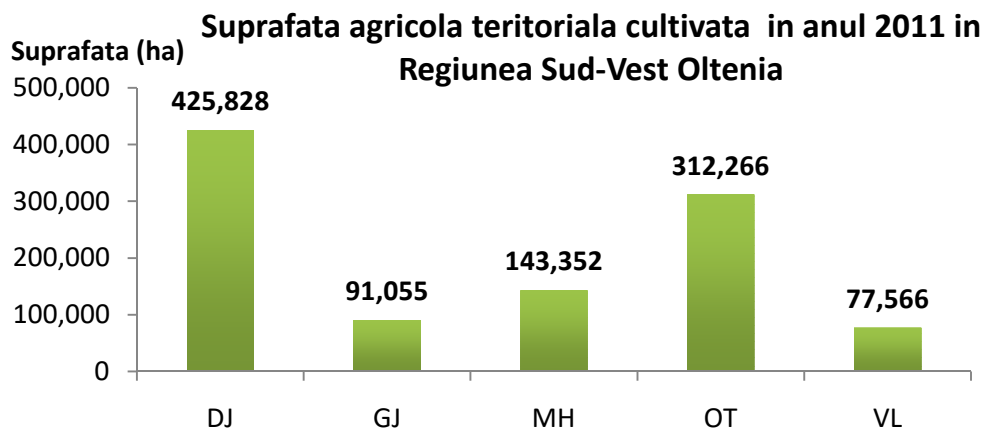
3. munti acoperiti de păduri si păsuni alpine, constituie un important potential turistic si hidroenergetic, încă insuficient folosit;
4. solul regiunii este bogat in cărbune, minerale metalice si nemetalice, materiale de constructii (marmura, granit), sare, petrol, gaze naturale, ape minerale etc.;
5. un important fond forestier, insumand aproximativ 850 de mii de hectare, ce reprezinta 12.9% din intreg patrimoniul forestier national. Vegetatia forestieră ce acoperă teritoriul regiunii este formată din foioase (stejar, fag, ulm, carpen, frasin, paltin, tei) pană la 1000 - 1400 m si conifere (brad, molid, pin, zadă), pană la 1800 m.
6. fauna si flora bogată si variată.

Agricultura

Cu un procent al populatiei rurale de 52% (date INS la nivelul anului 2011), Regiunea Sud-Vest Oltenia este marcată de dependenta de agricultură, aceasta imbrăcand forma unei agriculturi de subzistentă, practicată de o populatie rurală îmbătrănită si de către cei disponibilizati din mediul urban.

Regiunea Sud-Vest Oltenia produce aproximativ 12% din productia Agricola nationala, cu o concentratie a zonelor cultivate in judetele din sud (Olt, Dolj).

Situatia suprafatelor agricole cultivate in anul 2011 pe judete in Regiunea Sud-Vest Oltenia, este prezentata in graficul de mai jos:

Sursa: INS

Avand o contributie redusă la formarea produsului intern brut regional si o productivitate scăzută, această ramură economică este caracterizată de fărâmitarea terenurilor si lipsa mijloacelor si a metodelor moderne de productie, sistemele de irigatie sunt insuficient dezvoltate.

Peste 100.000 de hectare de teren din sudul Doljului, in trecut cultivabile, au devenit aride din cauza defrisarilor masive de padure. Cele mai mari probleme au aparut în arealul cuprins între localitatile Calafat - Poiana Mare - Sadova - Bechet - Dabuleni si fluviul Dunarea, care are o suprafata de 104.600 de hectare. Prezenta unor soluri nisipoase care nu retin apa imprima partii sudice a Doljului caracterul de zona semiarida, cu accente de

aridizare (adâncirea nivelului freatic) și chiar de desertificare, arata specialistii. Din acest motiv zona a fost supranumita „Sahara Olteniei”.

Totusi, prin dimensiunea sa agricultura reprezinta o resursa importanta pentru regiunea SV Oltenia, avand puțin peste 1 milion de hectare cultivate cu culturi de: cereale (75% din suprafata, in special grau și porumb), plante oleaginoase (floarea soarelui), legume (soia, mazare, fasole, rosii, ceapa) și fructe (mere, pepene, struguri), cartofi, sfecla de zahar.

În zonele montane din nord (în partea de nord a județelor Vâlcea și Gorj și în vestul județului Mehedinți) locul culturilor de cereale este luat de păduri și pajiști montane, in zona Drăgășani intalnim suprafețe întinse de podgorii, iar in lunca Oltului intalnim predominant culturi legumicole și de pepeni (in special în zona orașului Dăbuleni).

Sectorul zootehnic, reprezentat de creșterea bovinelor, porcinelor, caprinelor, ovinelor și a pasarilor prezinta un declin in ultimii ani, astfel numărul animalelor existente in regiunea Oltenia in perioada 2006- 2010 a scăzut astfel: la bovine cu 35,8 %, la porcine cu 24,4%, la ovine cu 6,9%.

Analiza și evoluția economiei regionale

Regiunea Sud-Vest Oltenia inregistrează la finele anului 2010 un produs intern brut total de 41941,2 miliarde lei preturi curente, in creștere cu 3.96% in raport cu anul 2008. PIB-ul total al Regiunii SV Oltenia reprezinta la nivelul anului 2010 doar 8% din valoarea PIB national, ocupand ultimul loc între regiuni. In anul 2010, nivelul PIB/locuitor in regiune se situa pe locul 7 între regiuni, fiind superior regiunii Nord-Est, însă semnificativ inferior valorilor inregistrate in Regiunea București-Ilfov și Vest.

Contribuția județelor regiunii la formarea PIB regional, la nivelul anului 2010, indică o pondere de 32.15% a județului Dolj (13482.8 mld. lei), urmat de 23,20% (9731.6 mld. lei) județul Gorj, 17.55% (7361.8 mld. lei) județul Valcea, 16.88% (7077.6 mld. lei) județul Olt și 10.22% (4287.4 mld. lei) județul Mehedinți.

Valoarea investițiilor brute in regiunea SV Oltenia in anul 2011 a fost de 8094 milioane lei in preturi curente, reprezentand 5.63% din valoarea națională a investițiilor brute. In anul 2011, dinamica acestui indicator in raport cu anul 2010 indică o creștere cu 7.57%.

Totusi, valoarea scăzută a ponderii investițiilor brute in regiune din totalul investițiilor brute realizate la nivel national (de numai 5.63%) denotă menținerea unei atractivități regionale foarte scăzute din punct de vedere investitional, datorate stării precare a dotărilor infrastructurale de bază (in special transport, utilități și ICT) și a calității slabe a mediului de afaceri (dezvoltarea antreprenorială, atât ca densitate (număr de unități locale), ocuparea forței de muncă și cifră de afaceri, in toate sectoarele industriei, comerțului și serviciilor).

Economia Regiunii de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia inregistrează la finele anului 2011 un număr total de 32.500 unități locale active, in scădere cu 7.43% (- 2610 unități locale active) față de anul anterior, reprezentand 7,34 % din total national de 443.013 unități.

Distributia unităților locale active pe clase de mărime arată că majoritatea se situau in clasa 0-9 salariați (86.77% in anul 2011 și 88.93% in anul 2010), fiind urmate de cele cu 10-49 salariați (10.86% in anul 2011 și 9.03% in anul 2010), 50-249 salariați (1.95% in anul 2011 și 1.63% in anul 2010) și cele cu 250 de salariați și peste (0.04% in anul 2011 și 0.41% in anul 2010).

Pe principalele activități ale economiei naționale, ramura predominantă la totalul unităților locale active este cea de comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor și motocicletelor și a bunurilor personale și casnice (46.87% în anul 2011 și 47.53% în anul 2010), fiind urmată de industrie (10.60% în anul 2011 și 10.52% în anul 2010), construcții (8.6% în anul 2011 și 8.94% în anul 2010), transport, depozitare (8.36% în anul 2011 și 7.96% în anul 2010), activități profesionale, științifice și tehnice (6.7% în anul 2011 și 6.51% în anul 2010), hoteluri și restaurante (5,73% în anul 2011 și 5.91% în anul 2010) și alte activități (13.14% în anul 2011 și 12.66% în anul 2010).

Distribuția unităților locale active în anul 2011 pe județele componente ale regiunii, clasifică pe primul loc județul Dolj (11.961 unități locale active), fiind urmat de Valcea (6.440 unități locale active), Gorj (5.453), Olt (5.461) și Mehedinți (3.185).

În conformitate cu legislația în vigoare, regiunea Oltenia are trei zone defavorizate, zone care au fost în mod special afectate de restructurarea industrială și în particular de crizele din sectorul minier. Aceste zone sunt Albeni, Schela și Motru, toate localizate în județul Gorj, cu o suprafață totală de 1.282 kmp.

II.3.3. Prioritati ale Strategiei Regionale de Dezvoltare Socio-Economică pentru perioada 2014-2020

Prioritate	Domeniu de interventie	Principalele rezultate imediate (outputs) previzionate Indicator	Principalele rezultate previzionate Indicator
1. Dezvoltare urbana durabila	1.1 Dezvoltarea infrastructurii de baza in orase	Planuri integrate de dezvoltare urbană acceptate (nr.)	Locuitori care beneficiază de implementarea proiectelor din planurile integrate de dezvoltare urbană (nr.)
		Strazi orasenesti construite/ reabilite /modernizate inclusiv trotuare si piste pentru biciclisti (km)	
		Spatii verzi create/reabilite (m2)	
		Cladiri publice renovate/ reabilite (m2)	Eficiența energetică sporită a institutiilor, cladirilor (%)
		Obiective de patrimoniu restaurate/amenajate si modernizarea infrastructurii conexe -patrimoniu cultural national si local din mediul urban (nr.)	Vizitatori la obiective turistice - patrimoniu cultural national si local în mediul urban (nr)
	1.2 Dezvoltarea economica a oraselor, inclusiv a zonelor periurbane	Structuri nou create de sprijinire a afacerilor (nr.)	Nr. de locuri de munca nou create in zonele de actiune urbana
		Structuri extinse/modernizate de sprijinire a afacerilor (nr.)	Eficiența energetică sporită în structurile sprijinite, (%)
	1.3 Dezvoltarea mediului social al oraselor	Proiecte care asigură reabilitarea infrastructurii sociale, inclusiv locuințe sociale și îmbunătățirea serviciilor sociale (nr)	Nr. de persoane beneficiare de servicii sociale acordate de centrele sociale care au beneficiat de sprijin prin proiectele integrate urbane
Centre sociale reabilite/ modernizate / echipate - infrastructura pentru servicii sociale (nr)		Eficiența energetică sporită a locuințelor sociale (%)	
2. Cresterea competitivitatii economice a regiunii	2.1 Dezvoltarea infrastructurii de afaceri	Structuri de sprijinire a afacerilor create/dezvoltate/extinse/dotate (nr.)	Rata de ocupare a structurilor de sprijinire a afacerilor (dupa doi ani de la finalizarea proiectului) (%)
			Locuri de muncă nou create în structurile de sprijinire a afacerilor (nr.)

	2.2. Dezvoltarea infrastructurii specifice cercetarii si inovarii	Entitati de cercetare/dezvoltare sprijinite (nr.)	
		Intreprinderi locale implicate in proiecte comune de cercetare care beneficiaza de sprijin (nr.)	
	2.3 Cresterea competitivitatii IMM-urilor	IMM-uri sprijinite (nr.)	Locuri de munca nou create (nr.)
3. Dezvoltarea infrastructurii locale si regionale	3.1 Reabilitarea infrastructurii locale si regionale de transport rutier	Lungimea drumurilor judetene reabilite/modernizate (km)	Cresterea traficului de pasageri (%)
		Lungimea soselelor de centura reabilite/construite (km)	Cresterea traficului de marfuri transportate sau tranzitate (km)
		Nr. porturi modernizate	
		Centre multimodale care beneficiaza de sprijin financiar (nr.)	
4. Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii sociale (sanatate, educatie, servicii sociale)	4.1 Infrastructura de sanatate si pentru situatii de urgenta	Unități medicale reabilite/modernizate/echipate (nr.)	Persoane care beneficiaza de infrastructura de sanatate reabilitata/modernizata/echipata (nr./zi)
		Unitati mobile echipate pentru interventii in situatii de urgenta (nr.)	Timpul mediu de raspuns al unitatilor mobile pentru interventii in situatii de urgenta
	4.2 Infrastructura educationala	Unitati de invatamant reabilite/modernizate/extinse /dotate - infrastructura de invatamant preuniversitar si universitar (nr.)	Elevi care beneficiază de infrastructura de invatamant preuniversitar reabilitata/modernizata/extinse/echipata (nr.)
		Campusuri reabilite/modernizate/extinse /echipate - invatamant preuniversitar/universitar (nr.)	Studenti care beneficiază de campusurile universitare reabilite/modernizate/extinse/echipate (nr.)
		Centre pentru formare profesionala continua reabilite/modernizate/extinse /echipate (nr.)	Persoane care beneficiază de centrele pentru formare profesionala reabilite/modernizate/extinse/echipate (nr.)
	4.3 Modernizarea infrastructurii sociale	Centre sociale reabilite/modernizate/extinse /echipate (nr.)	Persoane care beneficiaza de infrastructura reabilitata/modernizata/extinse/echipata (nr.)
			Cresterea eficienței energetice a imobilelor centrelor sociale reabilite si modernizate (%)

	4.4 Dezvoltarea infrastructurii administrative	Cladiri administrative create/reabilitate/modernizate/extinse (nr.)	Eficiența energetică sporită a cladirilor (%)
5. Dezvoltarea turismului, valorificarea patrimoniului natural si a mostenirii cultural-istorice	5.1 Îmbunătățirea accesibilității și valorificării patrimoniului cultural al regiunii	Obiective de patrimoniu restaurate/amenajate si dotate in mod corespunzator (nr.)	Vizitatori la obiectivele de patrimoniu restaurate/reabilitate (nr.)
		Creare/modernizare/extindere infrastructurii conexe obiectivelor de patrimoniu (nr.)	
		Activitati promotionale pentru promovarea produselor turistice regionale (nr.)	
	5.2 Crearea/modernizarea infrastructurii de turism in vederea cresterii atractivitatii regiunii	Structuri de turism create/reabilitate/ modernizate si extinse - infrastructura turistică de cazare (nr.)	Turisti sosiți în structurile de cazare reabilitate/modernizate/ echipate (nr)
		Structuri de turism nou create - infrastructura turistică de agrement (nr.)	Locuri de muncă nou create / menținute (nr.)
	Persoane care beneficiaza de infrastructura turistica creata/modernizata/extinsa (nr.)		
6. Dezvoltare rurala durabila si modernizarea agriculturii si a pescuitului			
7. Dezvoltarea resurselor umane in sprijinul unei ocupari durabile si a incluziunii sociale	7.1 Investitii in educatie, competente si invatare pe tot parcursul vietii	Participanți la instruire - formare profesionala continua (nr.)	
	7.2 Ocupare si mobilitate pe piata fortei de munca	Persoane care au beneficiat de actiuni pentru dezvoltarea culturii antreprenoriale și pentru inițierea afacerilor	Intreprinderi nou infiintate (nr.)
		Persoane care au demarat o activitate independentă	Persoane care în termen de șase luni după participarea la programe integrate și-au găsit un loc de muncă – acces pe piața muncii
	7.3 Incluziune sociala si combaterea saraciei	Structuri ale economiei sociale infiintate (nr.)	Locuri de muncă create in structuri ale economiei sociale (nr.)
Participanți la programe de calificare/recalificare destinate grupurilor vulnerabile			
8. Protectia mediului si cresterea eficientei energetice	8.1 Imbunatatirea eficientei energetice in sectorul public	Locuinte reabilitate energetic (nr.)	Eficiența energetică sporită a cladirilor reabilitate %

	si privat		
		Cladiri publice reabilitate energetic (nr.)	
	8.2 Modernizarea infrastructurii de mediu	Lungimea totala a retelei de alimentare cu apa infiintata/reabilitatata/modernizata (km)	Cresterea populatiei cu locuintele conectate la reseaua de alimentare cu apa (%)
	8.3 Promovarea adaptarii la schimbarile climatice, prevenirea si gestionarea riscurilor		Persoane care beneficiaza de masuri de protectie in cazul situatiilor

II.4. Contextul local de dezvoltare durabila

II.4.1. Prezentarea generala a orasului Ocnele Mari

Localizare

Ocnele Mari este un oras situat in partea central-estica a judetului Valcea si in partea central sudica a Romaniei, in zona Subcarpatilor, de-a lungul vail Paraului Sarat. In Ocnele Mari se poate ajunge folosind drumul DN 67, distanta fata de Ramnicu Valcea fiind de 8 km.

Unitatea Administrativ - Teritoriala se afla intr-o depresiune, la o altitudine de circa 320 m, fiind strajuita de dealuri cu o altitudine intre 400 si 600 m. Sub aceste dealuri se afla un masiv de sare de circa 600 m grosime, care constituie principala resursa naturala a locului si care fost exploatata din cele mai vechi timpuri, dand astfel si numele localitatii ("ocna" inseamna "mina de sare").

Redeclarat oras in anul 1960, dupa ce in anul 1948 fusese transformat in comuna, are in componenta sa localitatile:

- BUDA, la 5 km de centrul de orasului
- COSOTA, la 1 km de centrul de orasului
- FACAI, la 2 km de centrul de orasului
- GURA SUHASULUI, la 3 km de centrul de orasului
- LUNCA, la 4 km de centrul de orasului
- OCNITA, la 2 km de centrul de orasului
- SLATIOARELE, la 4 km de centrul de orasului
- TEICA, la 2 km de centrul de orasului

In limitele actuale, orasul Ocnele Mari se invecineaza: la nord cu comuna Pausesti-Maglasi, la est si sud cu municipiul Ramnicu Valcea, iar la vest cu comuna Mihaiesti si comuna Bunesti.

Istoric

Orasul Ocnele Mari, prin pozitia sa geografica, dar mai ales prin marea lui bogatie a subsolului – sarea, a permis dezvoltarea comunitatilor omenesti inca din neoliticul final. Continuitatea neintrerupta pe aceeasi vatra de locuire este confirmata de descoperirile arheologice de aici apartinand culturilor Glina, faza clasica (II – III) si Verbicioara (faza IV – V). Exploatarea zacamentului de sare din zona, in prima epoca a fierului, dar mai ales in perioada urmatoare, cand geto –dicii construiesc in vecinatatea Paraului Sarat o importanta cetate dacica avand un pronuntat caracter economic, militar, comercial si religios inscrie acest spatiu al Ocnelor in circuitul comercial spre Italia, in care sunt antrenate si orasele grecesti de la Adriatica, stimuland totodata penetrarea produselor romane si grecesti in Dacia preromana. Este binecunoscut “drumul sarii”, ce pornea de la Ocnele Mari – Ocnita, trecea prin traditionalul targ de la Raureni, urma drumul roman in jos pe Olt, pana la Dunare, avand stranse legaturi cu drumul comercial de pe Sava. Comertul cel mare cu negustorii greci din Rhodos, Thassos, Cridos, care aduceau in amfore undelemn si mai ales vin, in schimbul oferit de geto – daci, de miere, de grau, de blanuri si de foarte multa sare, este continuat in sec. I i.Hr. de romani. Dupa cucerirea Daciei, romanii au construit in apropiere un castru si au transportat sarea exploatatata in toate partile imperiului.

Cercetarile arheologice sistematice efectuate in zona, confirma prin descoperiri de o valoare inestimabila, istoria milenara a acestor locuri, cu vechi traditii statale, integrate intr-un context mai larg al Europei sud-estice si apoi in acela al Europei in intregul sau, cu fire de convergente cu Orientul si indeosebi cu lumea egeeo-mediteraneeana.

S-a stabilit, cu certitudine, ca la Cosota, incepand din sec. al II-lea i. Hr. geto-dicii au ridicat o cetate, identificata cu antica Buridava, mentionata de izvoarele scrise ale vremii, dar si de cercetarile arheologice. Nivelul inalt al civilizatiei geto-dacice si rolul jucat de dava de la Ocnita-Cosota in viata politica si militara a regiunii este confirmat de descoperirile epigrafice. Folosirea scrisului, atat cu alfabetul grecesc, dar si latin, localizeaza cert o dava la nivel national si completeaza totodata lista regilor daci ramasa de la Iordanes, cu un nou rege basileu, al carui nume este de autentica origine traco-dacica: Thiamarcus. El era regele unui microstat, unul din cele patru sau cinci parti de care ne vorbeste istoricul si geograful grec Strabon. Se pare ca insusi Burebista s-ar fi nascut aici. Descoperirile monetare cele mai numeroase sunt din perioada imparatului Augustus, dar exista o perfecta continuitate in circulatia monedei romane de la Caesar Augustus la Marcus Antonius.

Intreaga localitate Ocnele Mari este astazi o suma de situri (sapte) arheologice in care se gasesc conservate informatii valoroase privind stramosii si intregul proces de formare a poporului roman.

In evul mediu romanesc informatiile scrise despre viata economica a localitatii se inmultesc incepand cu 13 martie 1373 (cf. Scrisorii catre comitele de Timis) si se diversifica dupa anul 1402, cand se face prima atestare a denumirii actuale.

Exploatarea “aurului alb” devine un privilegiu domnesc, documentele demonstrand interesul deosebit de care se bucura sarea de la Ocnele Mari din partea unor domnitori ca Mircea cel Batran, Radu cel Mare, Alexandru al II-lea, Matei Basarab, Constantin Brancoveanu, Mihai Cantacuzino, Gheorghe Bibescu, Alexandru Ioan Cuza. Numele acestora se regasesc printre ctitorii celor circa 16 biserici si manastiri ridicate aici - din care 12 sunt actuale monumente de interes national, in inzestrarile facute acestor biserici, in legendele locale. Exploatarile de sare, comertul cu aceasta atrag aici atat lucratorii salinelor, si la Ocnele Mari se dezvolta primul nucleu

muncitoresc din judetul Valcea, negustorii de sare, dar si de alte tipuri de produse, carausii, trimisii domnesti, formatiuni de paza si de protectie, toate aceste categorii sociale impunand organizarea si asigurarea serviciilor de instruire, de sanatate, de transport, de justitie, etc., dar si de agrement. Din 1881 se deschid primele bai sarate, iar in 1933 Ocnele Mari devine oras, statiune balneara si turistica de interes national: din acest moment pana dupa cel de-al doilea razboi mondial orasul cunoaste o perioada de inflorire. Treptat, dupa nationalizare, pe masura centralizarii conducerii si orientarii catre industrializare, in lipsa spiritului antreprenorial, interesul fata de Ocnele Mari se reduce. De asemenea, vecinatatea imediata a municipiului Ramnicu Valcea si oportunitatile economice ale acestuia l-au dezavantajat. In ciuda adversitatilor, Ocnele Mari intruchipeaza o istorie milenara ce trebuie valorificata si continuata.

Cadru natural

Relief

Asezarea se afla intr-o depresiune, la o altitudine de circa 320 m, fiind strajuita de dealuri cu o altitudine cuprinsa intre 400 si 600 m. Privit de sus, teritoriul acestei localitati se aseamana cu o "caldare" in pozitie normala, fiind inchisa pe margini cu siruri neinterupte de dealuri ce au o inclinatie de pana la 45°.

Cordonul de dealuri ce inconjoara orasul Ocnele Mari se deschide ca o potcoava, numai in partea de sud-est in directia paraului Sarat, care izvoraste din nordul cartierului Lunca, strabate orasul si se varsa in raul Olt.

Pe langa apele curgatoare, specifice zonei sunt si lacurile dulci si sarate. Lacul Doamnei cu apa dulce, de pe dealul Gura Suhasului este amintit in documentele istorice inca din 1497. Lacurile sarate au luat nastere in zona masivelor de sare, prin acumularea apei in fostele saline.

De asemenea, ca urmare a constitutiei litologice, agentii modelatori au creat o serie de forme de microrelief, din care cele mai spectaculoase sunt eroziunile liniare din punctul numit La Evantai.

Clima

Orasul se afla intr-o zona cu un climat temperat continental de dealuri. In sezonul de vara temperatura medie este de plus 20°C, umiditatea atmosferica este scazuta, iar vanturile sunt foarte slabe. Predomina zilele senine, precipitatiile sunt neinsemnate cantitativ, cele mai mari cantitati inregistrandu-se la inceputul si sfarsitul sezonului. In aer sunt prezenti ionii de clorura de sodiu.

Radiatia solara constituie sursa energetica primara a dezvoltarii proceselor geofizice si biologice. Radiatia globala a regiunii este apreciata intre 110 si 122 kcal/cm², iar durata de stralucire a Soarelui este de 2100 - 2200 ore in aceasta regiune subcarpatica. Intre aceste valori radiatia globala variaza in raport cu particularitatile morfologice, gradul de inclinare a versantilor si de fragmentare a reliefului.

Temperaturile medii anuale cresc dinspre nord (altitudini mai ridicate) spre sud. Expunerea catre sud si adapostul oferit de catre munti conduce la incalziri mai ridicate decat in celelalte regiuni in depresiunile dintre dealuri.

Regimul precipitatiilor se caracterizeaza printr-o repartitie neuniforma atat temporar cat si spatial fiind dependente de frecventa diferitelor mase de aer si de specificul local al circulatiei acestora (descendente brusce insotite de dispararea norilor sau ascendentei favorabile convectiei).

Flora si fauna

Dealurile sunt acoperite cu paduri de goruneto-fagete cu arbusti si flora ierboasa specifica. Evidentiam aici vegetatia terenurilor saraturoase, care este formata din: balanica (puccinellia distans), pipirigul (bulbbschoenus maritimus), brinca, sau iarba sarata (salicornia herbacea), ghirinul (suaeda maritima), pelinul (artemisia maritima), ghimparita (crypsis aculeata), ghizdeiu de saratura (lotus tenuis), ierboiul de bahna (beckmania eruciformis).

Fauna padurilor de goruneto-fagete este si ea destul de bogata. Dintre mamifere cele mai raspandite sunt: vulpea, viezurele, iepurele, caprioara, mistretul, pisica salbatica, veverita, etc. In zona tufariilor golase isi face cuibul prigoria (merops apiaster), iar in apa sarata a lacurilor traieste crustaceul artenia salina.

Pedologie

In functie de diversitatea factorilor care au contribuit la formarea solurilor (materialul parental, formele de relief, clima si activitatea biologica), solurile existente sunt variate.

Se constata prezenta predominanta a solurilor brune de padure (cambisoluri), aflate in diferite grade de podzolire. Acestea au textura uniforma pe intregul profil, fapt ce determina o rezistenta uniforma la eroziune. In dealurile mai inalte, de la contactul cu muntele, apar spodosoluri cu textura grosiera pe intregul profil si continut ridicat de schelet, care ii confera o rezistenta redusa la eroziune. Apar si argiluvisoluri in partile mai joase si pe terase, cu rezistenta neuniforma la eroziune, slab structurate si continut scazut de humus.

Pe portiuni reduse se intalnesc si soluri nisipoase, mai ales in partea sudica a regiunii. In lunci sunt soluri aluvionare slab evolute, cu textura nisipoasa care permite infiltrarea apelor de suprafata. In Subcarpatii Valcii, ca si in alte sectoare subcarpatice, invelisul vegetal protejeaza partial versantii acoperiti si solurile.

Apele

Reteaua hidrografica a orasului este formata atat din Paraul Sarat, cat si din lacurile sarate care au luat nastere in zona masivului de sare, prin acumularea apei in fostele saline. Aceste lacuri, ca si altele din tara, prezinta fenomenul de heliotermie, datorita apelor din precipitatii care floteaza intr-un strat subtire de cativa centimetri peste apa sarata. Astfel la adancimea de 1-1,5m temperatura apei creste la 30-40⁰ C, fapt ce mareste efectul terapeutic.

Aceste lacuri de apa sarata poarta diverse denumiri: Balta Rosie unde este amenajat Strandul Bailor Ocnele Mari, Baia Dulce si Baia Sarata formate in ocnele sapate intre anii 1820-1848 cu adancime de 10-15 m, Lacul Salinei cu peste 100 m adancime si altele. Apele minerale de aici sunt clorosodice si iodurate, cu o mare concentratie ajungand la 250 g/l. Apele minerale provin din apele de precipitatii infiltrate in pamant si mineralizate prin dizolvarea sarii din straturile cu care vin in contact.

Repere geografice si turistice

La nivelul orasului Ocnele Mari intalnim o serie de repere geografice si turistice demne de remarcat si anume :

- **Castrul roman Buridava** - este situat in zona suburbană Stolniceni a municipiului Ramnicu Valcea. A fost construit in jurul anului 103, după primul război dintre daci si romani, pe amplasamentul unei foste tabere militare de corturi. Castrul era dotat inclusiv cu băi termale, descoperite prin anii 1950. Terma romană, singura constructie descoperită până acum din castrul roman de la Buridava, va fi restaurată. In zona cetății Buridavei a fost descoperită o necropolă unde s-au găsit diferite obiecte cu valoare arheologică precum: ulcioare, cesti si blide din lut ars si un mare depozit subteran de cereale, construit in tuful calcaros al dealului.
- **„Evantaiul”**- este o formatiune geologica din tuf cretacic (roci calcaroase) de culoare alba, care se profileaza deasupra padurii de pe unul din dealurile care imprejmuiesc Ocnele Mari. Aceasta formatiune geologica a constituit motivatia declararii zonei din jurul sau rezervatie naturala.
- **Fagul Miului** - Legenda spune ca Miu Haiducu, fiul unui pandur din oastea lui Tudor Vladimirescu, iese la pradat in targurile de la Horezu, Muierasca sau la Crasma lui Ilie Chioru, iar dupa fiecare lovitura se refugia in zona Ocnelor Mari, unde se ascundea in scorbura unui fag batran dintr-o padure aflata in zona. Legenda se pastreaza si astazi orice localnic iti poate arat drumul spre Fagul Miului- care inca exista, drumul pana la el fiind o adevarata incantare.
- **Penitenciarul de la Ocnele Mari**, dispărut odată cu surparea salinei, a reprezentat până in anul 1948 unul dintre centrele in care, alături de detinuti de drept comun, au fost incarcerati si membri ai Partidului Comunist din Romania, printre care si Gheorghe Gheorghiu- Dej. După instaurarea regimului comunist, penitenciarul a devenit unul dintre cele mai importante lagăre de concentrare a luptătorilor din Mișcarea Natională de Rezistentă Anticomunistă. Unul dintre cele mai semnificative figuri intelectuale incarcerate la Ocnele Mari a fost si ganditorul Petre Tutea. De numele acestuia se leagă unul dintre putinele evenimente fericite din istoria puscăriei, si anume incetarea procesului de reeducare, ca urmare a protestului inaintat de Tutea directorului penitenciarului, prin care ameninta cu sinuciderea in masă a tuturor detinutilor politici. Evenimentul se petrecea prin anul 1958, cand conducerea de stat a luat hotararea de a infiinta un centru de reeducare pentru minori (cunoscut ca scoală de corectie), dar scopul fiind acoperirea detentiei politice care exista in continuare însă sub denumirea de "drept comun". Nimeni din localitate nu îndrăznea să spună ce se petrece acolo si nimeni nu "vedea" căruța puscăriei care ducea mortii la cimitir. La Ocnele Mari au fost exterminati prin impuscare o serie de figuri insemnate ale intelectualității romanesti si oameni simplii, legati de idealul luptei anticomuniste, ingropati ca anonimi in cimitirul Bozeasca. Penitenciarul rămâne in istoria Romaniei drept unul dintre cele mai dure centre de detentie, unde conditiile insuportabile contribuiau decisiv la distrugerea psihică si fizică a detinutului.
- **Salina** - amenajata si deschisa publicului abia in septembrie 2009, Salina Ocnele Mari a devenit deja una dintre cele mai importante si vizitate din tara. Intinsa pe o suprafata de 25. 000 mp, la 225 de metri fata de nivelul mării, salina cuprinde multiple spatii de joaca pentru copii, magazine de suveniruri, zone de relaxare, un cinematograf, mini-teren de baschet, pista de carting, bar, restaurant, multe spatii amenajate cu banci si mese din lemn

unde se poate servi masa. Nu in ultimul rand, salina Ocnele Mari gazduieste cea mai mare biserica subterana din Romania, precum si un muzeu al sarii. Temperatura in salina este constanta: 14-15 grade C, ceea ce o face un mediu placut atat vara, cat si iarna. Salina Ocnele Mari este o destinatie cautata nu doar de turisti, ci si - din ce in ce mai mult- de adulti si copiii care sufera de diverse afectiuni ale sistemului respirator, care vin pentru cure da tratament la salina, multi dintre ei la indicatiile medicilor.

- **Strandurile cu apa sarata** - baile in strandurile cu apa sarata din Ocnele Mari si Ocnita atrag an de an multi turisti, datorita efectelor lor terapeutice in vindecarea sau ameliorarea diverselor afectiuni, de la boli ale sistemului locomotor- reumatism, artroze, artrite- pana la afectiuni ale aparatului respirator sau boli ginecologice. Namolul sapropelic de la Ocnita este de asemenea un adevarat miracol- asemanator ca si proprietati, dar mult mai putin cunoscut, cu cel de la Techirghiol (de asemenea namol fosil- sapropelic). In vremea regimului comunist, namolulul de la Ocnita era trasnportat la Baile Govora, unde era folosit in cadrul bazei de tratament.

II.4.2. INDICATORI DE REFERINTA PRIVIND SITUATIA ACTUALA

SUPRAFATA ADMINISTRATIVA

Orasul Ocnele Mari ocupa o suprafata de 2505 hectare (0.43% din suprafata totala a Judetului Valcea), din care cea mai mare suprafata (50.74%) o reprezinta terenul agricol – 6356 Ha.

Dupa forma de proprietate, terenul agricol este detinut in proportie de 100% de proprietari privati, in timp ce terenul neagricol este detinut intr-o proportie de peste 11.66% de stat.

In cadrul Oraşului Ocnele Mari nu este inregistrata, in conformitate cu prevederile legii 213, proprietate privata a statului.

Tabel nr.1- Impartirea suprafetei administrative, dupa forma de proprietate

Specificatie	Teren agricol		Teren neagricol		Total
	ha	%	ha	%	ha
Proprietate publica a UAT	0	0	144	11.66	144
Proprietate privata a UAT	0	0	0	0	
Proprietate privata	1271	100	1090	87.34	2361
TOTAL	1271	100	1234	100	2505

Sursa – INSSE Tempo online

Din punct de vedere al evolutiei terenului, in ultimii 5 ani structura suprafetei s-a modificat usor , dupa cum se poate observa din datele prezentate mai jos, mici variatii inregistrandu-se la categoriile *vii si livezi* si *teren ocupat cu constructii*.

Tabel nr.2 - Evolutia terenului pe categorii de folosinta

Categorie de folosinta	Suprafata (ha / km)				
	An 2014	An 2013	An 2012	An 2011	An 2010
Teren agricol, din care:	1271	1271	1271	1274	1274
- arabil	406	406	406	406	406
- pasuni si fanete	810	810	810	810	810
- vii si livezi	55	55	55	58	58
Paduri si alte terenuri cu vegetatie forestiera	991	991	991	991	991
Ape si balti	16	16	16	16	16
Teren ocupat cu constructii	112	112	112	109	109

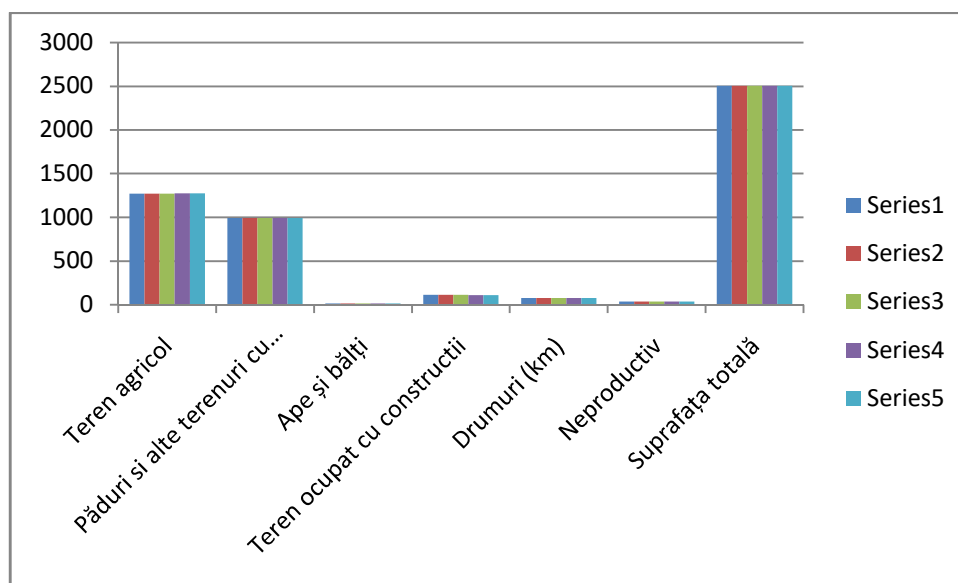
Drumuri (km)	78	78	78	78	78
Neproductiv	37	37	37	37	37
Suprafata totala	2505	2505	2505	2505	2505

Sursa - INSSE Tempo online

Suprafata agricola totala este alcatuita din teren arabil – 406 ha (31.86%), pasuni si fanete 810 ha (63.57%) si vii si livezi 55 ha (4.57%).

Fondul forestier acopera 991 hectare, ocupand locul 2 in structura suprafetei administrative a orasului (39.5% din totalul suprafetei administrative) si este reprezentata de paduri si alte terenuri cu vegetatie forestiera.

Luciul de apa care se afla pe intinderea orasului Ocnele Marieste de 16 hectare, reprezentand 0.63% din suprafata totala a orasului si este alcatuit din balti.

Intravilanul localitatii

Terenul intravilanal orasului Ocnele Mariocupa in prezent o suprafata de 112 hectare (4.47% din total suprafata administrativa).

Fondul locativ

Fondul locativ constituie totalitatea incaperilor locative, indiferent de forma de proprietate, inclusiv case de locuit, case specializate (camine, case-internat pentru invalizi, veterani, case speciale pentru batrani singuratici și altele), apartamente, incaperi de serviciu și alte incaperi locative in alte constructii utile pentru locuit.

Fondul locativ pe forme de proprietare se divizeaza astfel:

- fondul locativ public - fondul locativ care se afla in proprietatea statului și in deplina administrare gospodareasca a intreprinderilor de stat; fondul locativ municipal care se afla in proprietatea raionului (orașului), municipiului, precum și fondul care se afla in administrarea gospodareasca a intreprinderilor municipale sau in administrarea operativa a institutiilor municipale;
- fondul locativ privat - fondul care se afla in proprietatea cetatenilor (case de locuit individuale, apartamente și case de locuit privatizate și procurate, apartamente in casele cooperativelor de constructie a locuintelor) și fondul care se afla in proprietatea persoanelor juridice (create in baza proprietarilor privati), construit sau procurat din contul mijloacelor proprii;
- fondul locativ cu forma de proprietate mixta - fondul care se afla in proprietatea personala, in proprietatea comuna sau in cote-parti ale diferitor subiecti ai proprietatii publice și private;
- proprietatea intreprinderilor mixte - fondul locativ care se afla in proprietatea intreprinderilor mixte cu participare straina.

Tabel nr. 4 - Evolutia fondului locativ din orasul Ocnele Mari in perioada 2010-2014

An	Total locuinte (numar)	Total suprafata locuibila (mp)	Proprietate publica (numar)	Proprietate privata (numar)
2002	1460	48680	91	1369
2010	1493	51727	103	1390
2011	1481	72556	45	1436
2012	1489	73230	45	1444
2013	1499	74201	45	1454
2014	1503	74625	45	1458

Sursa: INSSE Tempo online

Se observa din datele prezentate ca, la nivelul anului 2002, in localitatea Ocnele Mari, erau inregistrate un numar de 1460 de locuinte, cu o suprafata locativa de 48680 mp. Pana in anul 2010, numarul total de locuinte a crescut la 1493, urmand ca acesta sa se diminueze pe parcursul anului 2011, intrucat un numar de 12 au fost demolate ca urmare a degradarii acestora și de imposibilitatea de a mai fi reparate. Intre anii 2011-2014, se poate observa ca numarul locuintelor crește in medie cu 7 locuinte/an ajungand astfel la un numar de 1503 de locuinte si un spatiu locativ de 74.625 mp.

DEMOGRAFIE

Reperetele demografice ale evolutiei la nivelul Primariei Ocnele Mari reprezinta elemente de interes major pentru definirea obiectivelor strategice si a planurilor de actiune pe termen mediu si lung.

Din acest motiv am sintetizat urmatoarele informatii ca fiind relevante.

Tabel nr.5 - Populatia stabila din mediul urban al judetului Valcea

Localitatea	Populatie stabila (numar persoane)
	RPL 2011
JUDET Valcea	371714
ORAS Ocnele Mari	3309
Municipiul Ramnicu Valcea	98776
Municipiul Dragasani	17871
Oras Babeni	8451
Oras Baile Govora	2449
Oras Baile Olanesti	4186
Oras Balcesti	4864
Oras Berbesti	4836
Oras Brezoi	6022
Oras Calimanesti	7622
Oras Horezu	6263

Sursa: Recensamantul populatiei 2011 sau actualizat de la Serviciul de Evidenta a Populatiei

Densitatea populatiei in orasul Ocnele Mari este de 141.8 locuitori/kmp, situandu-se peste media pe judet (70.6 locuitori/kmp).

Dupa **etnie**, locuitorii din Ocnele Mari sunt in proportie de peste 98.99% romani si doar 1.01% reprezinta populatia de etnie roma sau alte etnii. (de mentionat care sunt acestea). La recensamantul din octombrie 2011, inregistrarea etniei, limbii materne si a religiei s-a facut pe baza liberei declaratii a persoanelor recenzate. Pentru persoanele care nu au vrut sa declare aceste trei caracteristici, precum si pentru persoanele pentru care informatiile au fost colectate indirect din surse administrative, informatia nu este disponibila pentru aceste caracteristici.

Comparativ cu recensamantul anterior situatia este in descrestere, observandu-se o diminuare a populatiei, ca urmare a sporului natural negativ.

Impartirea populatiei pe grupe de varsta

Tabel nr.6 - Populatia din orasul Ocnele Mari pe grupe de varsta

Grupa de varsta	Nr. persoane	Procent %
sub 5 ani	166	5,02
5 – 9 ani	178	5,38
10-14 ani	200	6,04
15-19 ani	170	5,14
20-24 ani	191	5,77
25-34 ani	360	10,88
35-49 ani	772	23,33
50-59 ani	425	12,84
60-64 ani	218	6,59
65-74 ani	338	10,21
75-84 ani	238	7,19
peste 85 ani	53	1,60
TOTAL POPULATIE	3309	100,00

Sursa: Recensamantul populatiei 2011 sau Serviciul de Evidenta a Populatiei

Din datele statistice prezentate se observa ca cea mai mare pondere din totalul populatiei este reprezentata de catre grupa de varsta 35 – 49 de ani, urmata de grupele 50-59 ani si 25-34 ani, ceea ce reprezinta un avantaj pentru dezvoltarea ulterioara a orasului intrucat exista populatie apta de munca. Referitor la gradul de imbatranire a populatiei, mentionam ca grupele de peste 65 de ani reprezinta un procentaj semnificativ in totalul populatiei.

Starea civila a populatiei din orasul Ocnele Mari

Tabel nr.7 -Starea civila a populatiei din orasul Ocnele Mari

Orasul OCNELE MARI	POPULATIA STABILA TOTAL	STAREA CIVILA LEGALA					STAREA CIVILA DE FAPT Persoane care traiesc in uniune consensuala
		Necasatorit(a)	Casatorit(a)	Vaduv(a)	Divortat(a)	Informatie nedisponibila	
Ambele sexe	3309	1122	1660	353	174	-	98
Masculin	1612	641	831	63	77	-	49
Feminin	1697	481	829	290	97	-	49

Sursa: Recensamantul populatiei 2011

La nivel de localitate au scazut numarul de casatorii, cauzat, in principal, de contextul economico-social. De asemenea, se inregistreaza un numar ridicat de persoane vaduve și divortate. In ultimii ani a crescut numarul persoanelor care traiesc in uniune consensuala.

Tabel nr. 8 - Nivelul de educatiea populatiei din orasul Ocnele Mari

Orasul OCNELE MARI	POPULATIA STABILA DE 10 ANI SI PESTE TOTAL	NIVELUL INSTITUTIEI DE INVATAMANT ABSOLVITE										
		Superior		Post-liceal si de maistri	Secundar					Primar	Fara scoala absolvita	
		Total	din care:		Total	Superior		Inferior (gimnazial)	Total		din care:	
			Universtitar de licenta			Liceal	Profesional si de ucenici					Persoane analfabete
Total, din care:	2965	239	211	107	2168	770	570	828	403	48	3	
Masculin	1443	115	103	72	1075	368	373	334	159	22	1	
Feminin	1522	124	108	35	1093	402	197	494	244	26	2	

Sursa: Recensamantul populatiei 2011

In raport cu populatia inregistrata la nivelul localitatii se observa o creștere a numarului persoanelor care sunt absolvente a unei forme de invatamant (preponderent liceal), iar numarul persoanelor fara o forma de invatamant absolvita fiind in scadere.

Tabel nr. 9 - Miscarea naturala a populatiei (numar persoane)

An	Nascuti vii	Decedati	Sporul natural
----	-------------	----------	----------------

	Jud. Valcea	Oras Ocnele Mari	Jud. Valcea	Oras Ocnele Mari	Jud. Valcea	Oras Ocnele Mari
2010	3386	32	4695	44	-1309	-12
2011	3018	23	4289	32	-1271	-9
2012	3041	26	4160	10	-1119	16
2013	3104	27	4088	39	-984	-12
2014	2854	22	4099	43	-1245	-21

Sursa – INSSE Tempo online

Starea de ocupare a fortei de munca si gradul de saracie

Tabel nr. 10 - Populatia ocupata civila pe activitati ale economiei nationale la nivel de sectiune CAEN Rev.2 (numar persoane)

JUD. Valcea	2010	2011	2012	2013
TOTAL, din care	166400	166500	170600	166100
AGRICULTURA, SILVICULTURA SI PESCUIT	56900	57400	59200	56000
INDUSTRIE	35800	36000	36200	35200
CONSTRUCTII	12500	12400	12000	11900
COMERT CU RIDICATA SI CU AMANUNTUL	22600	22800	23700	24600
TRANSPORT SI DEPOZITARE	7600	7700	8000	7600
ALTE ACTIVITATI	31000	30200	31500	30800

Sursa – INSSE Tempo online

Din datele prezentate in tabelul de mai sus, se observa o usoara crestere pe aproape toate domeniile de activitate in perioada 2010-2012, urmand ca, in 2013 valorile sa scada pana la nivelul anului 2010 sau chiar mai jos.

Tabel nr. 11 - Persoane (numar total) care au lucrat in agricultura, dupa statutul juridic al exploatatilor agricole

An 2010	ORAS Ocnele Mari	JUDET Valcea
---------	------------------	--------------

Total , din care:	2279	223117
Exploatații agricole fara personalitate juridica	2274	222046
Exploatații agricole cu personalitate juridica	5	1071

Sursa – Recensământul agricol 2010

Tabel nr. 12 - Numarul mediu al salariatilor

AN	Oras Ocnele Mari (numar persoane)	JUD. Valcea (numar persoane)
2010	260	72519
2011	239	73466
2012	236	73757
2013	236	72473

Sursa – INSSE Tempo online

Vis a vis de datele de mai sus se observa o diminuare a numarului mediu de salariați , fapt cauzat și de scaderea populației .

Tabel nr. 13 - Evolutia numarului Șomerilor inregistrati si Rata șomajului

Anii	Șomerii inregistrati la Agentiile pentru ocuparea forteii de munca (numar persoane)	din care: femei (numar persoane)	Rata șomajului - total (%)	Rata șomajului - femei (%)
2010	96	38	7.7	7.6
2011	68	34	5.2	5.3
2012	78	41	6.1	5.8
2013	63	27	6.8	6.7
2014	67	38		

Sursa – INSSE Tempo online

In perioada de raportat se observa o scadere a numarului de someri la nivelul localitatii . Aceasta scadere se datoreaza faptului ca rata populatiei este in scadere și nu este determinata de cresterea numarului de locuri de munca.

INFRASTRUCTURA SI ECHIPAREA EDILITARA

Caile de acces

Orasul Ocnele Mari este strabatut de la est spre vest de drumul judetean DJ 650 Ramnicu Valcea – Bunesti, care pe teritoriul administrativ al orasului poarta numele de str. Al. Ioan Cuza si are o lungime de 8 km, din care 6 km cu imbracaminte asfaltica usoara si 2 km nemodernizati, ce necesita asfaltare. Pe o distanta mica, in localitatea Slatioarele, orasul este strabatut de DN 67 Ramnicu Valcea - Horezu.

Numeroase strazi de categoria III si IV, cu o lungime de 25 km, asigura circulatia in toate localitatile componente, dar majoritatea nu sunt asfaltate pe toata lungimea, unele sunt numai pietruite sau chiar neamenajate. De asemenea, exista drumuri locale de exploatare agricola si forestiera – drumuri de pamant.

Tabel nr.14 - Structura retelei de strazi mici, parcuri, trotuare din orasul Ocnele Mari

Categorie drum	Total km drumuri	Total km trotuare
Drum de pamant	16,57	-
Drum pietruit/pavat	19,488	-
Drum asfaltat/betonat	3,026	1,283
TOTAL	39,084	1,283

Sursa – Biroul Urbanism, Primaria Ocnele Mari

Starea tehnica a drumurilor in localitatea Ocnele Mari este precara, doar 7.75% din drumuri fiind asfaltate. Practic, cea mai mare parte din drumuri nu este modernizata, drumurile sunt pietruite, cu balast sau balast in amestec cu pietris si se incadreaza in categoria de trafic usor. Accesul pietonal este slab dezvoltat, nu sunt amenajate trotuare decat pe 1,283 km, acostamentele sunt in marea majoritate din pamant inierbat.

In ceea ce priveste **sistemul de colectare si evacuare ape pluviale** aferent drumurilor, acesta este ineficient, deoarece este realizat din santuri de pamant, in mare parte colmatate. In aceste conditii, nu se realizeaza un drenaj corespunzator al apelor pluviale si prin urmare starea drumurilor este direct afectata.

Transportul

Transport feroviar de persoane in orasul Ocnele Mari nu exista, cea mai apropiata statie feroviara fiind in orasul Ramnicu Valcea la circa 10 km.

Transportul public de persoane interjudetean Ocnele Mari – celelalte localitati vecine este asigurat un singur operator SC Galex SRL, cu masinile din dotare- autocare, autobuze, microbuze.

Traficul stationar

In prezent in oras sunt amenajate doar 12 locuri de parcare in regim public.

Alimentare cu apa si apa uzata

Reteaua de alimentare cu apa

Sursa de apa

In orasul Ocnele Mari principala sursa de apa o constituie apa subterana, alimentarea cu apa realizandu-se prin extragerea din sursa de suprafata, lacul Bradisor. Din cadrul acestuia, Operatorul Regional APAVIL S.A. VALCEA extrage 5800 mc/luna.

Sistem de colectare si depozitare

Apa extrasa din lacul Bradisor este colectata intr-un rezervor cu o capacitate de 500 mc. Amplasat in Ocnita. Potabilizarea apei se face printr-o preclorare, coagulare-floculare, decantare, filtrare si dezinfectie inainte de depozitare.

Reteaua de alimentare cu apa are o lungime totala de 20.510 m.

Din totalul de 1.503 de locuinte, pana in acest moment la sistemul de alimentare cu apa sunt racordate 1.191, adica un procent de 79,24%.

Tabel nr.15 - Tipuri de utilizatori ai serviciilor de alimentare cu apa 2013 -2014:

TIPURI DE UTILIZATORI		Nr. racordate la retea alimentare cu apa
POPULATIE	CASE PARTICULARE <i>(nr. contracte, in toate cartierele oraşului)</i>	783
	<i>Contracte individuale la blocuri</i>	-
	<i>Contracte cu asociatiile de proprietari si locatari</i>	-
UNITATI	AGENTI ECONOMICI	31
	<i>UNITATI SOCIALE (şcoli, gradinite, dispensar, piata, unitatea de pompieri)</i>	2
TOTAL		816

Consumul de apa potabila

Tabel nr. 16 - Consumul de apa potabila in orasul Ocnele Mari in perioada 2010-2014:

ANUL	CONSUM metri cubi / zi
2010	433
2011	220
2012	332
2013	203
2014	170

In Romania, Ordinul ministrului sanatatii 536/1997 pentru aprobarea Normelor de igiena și a recomandarilor privind mediul de viata al populatiei, prevede, intre altele, cantitatea minima de apa pe zi pentru un locuitor, care trebuie sa fie de minim 50 litri (in scopul acoperirii necesarului fiziologic, igienei individuale și pregatirii hranei).

Surse de poluare a apei in oras

Poluarea apei subterane se datoreaza folosirii ingrasamintelor chimice in agricultura, existentei unor fose rudimentare folosite de gospodariile locale, dar si datorita structurii solului. Elementele cele mai poluante sunt fierul, manganul, nitratii si cei mai periculosi nitritii.

Statii de pompare

Statia de pompare a rețelei de alimentare cu apa are urmatoarele componente:

- (1+1)p avand $Q=30$ mc/h; $H_p=120,7$; $mCA,P=13,1$ kw, echipata cu convertizor de frecventa
- (1+1)p avand $Q=30$ mc/h; $H_p=7$; $mCA,P=11$ kw/pompa; $P_{inst}=22$ kw
 - Grup pompare Hidro F 1 CR / 380 V;
 - (1+1) de 3Kw si 5,5 Kw; $Q=25$ mc/h; $H_r=90$ m; $P_{inst}=3$ Kw/ppa.

Preturile și tarifele practicate

Incepand cu data de 1 ianuarie 2015 se aplica urmatoarele preturi pentru apa potabila livrata in orasul Ocnele Mari:

- Pret pentru populatie – 4,79 lei/mc
- Pret pentru restul de utilizatori – 3,86 lei/mc

Preturile la apa pentru populatie contin TVA in cota de 24%, iar pentru restul utilizatorilor nu contin TVA.

Reteaua de ape uzate

In prezent, rețeaua de canalizare are o lungime totala de 3.28 km.

Sistemul de canalizare este mixt iar canalele colectoare sunt din beton iar rețelele de canalizare au diametrele între 110 și 400 mm și sunt din beton și polietilena.

Reteaua de iluminat public

Alimentarea cu energie electrică - existența pentru toate localitățile componente. Există o rețea de iluminat public cu o lungime de 33 km, însă doar 28 – 29 de km din această rețea are lămpi, fiind necesare încă aproximativ 350 de lămpi. Iluminatul e centralizat, funcționează pe toată durata nopții, distanța între stalpii de iluminat fiind de 35 m.

În prezent, în orașul Ocnele Mari, toate gospodăriile sunt racordate la rețeaua de alimentare cu energie electrică, însă, având în vedere perspectivele de dezvoltare ale localității, mai ales în domeniul turismului, trebuie luată în considerare extinderea acestei rețele precum și creșterea puterii acesteia astfel încât să poată fi asigurată racordarea noilor consumatori.

De asemenea, iluminatul stradal trebuie să acopere întreaga localitate și este recomandat să se aibă în vedere, pe de o parte, reabilitarea și extinderea acestuia, iar pe de altă parte, folosirea unor corpuri de iluminat economice astfel încât costurile ulterioare legate de consumul de energie electrică, ce vor trebui suportate din bugetul local, să fie minime.

Posta și telecomunicații

Pe teritoriul orașului Ocnele Mari funcționează 1 oficiu postal. Orașul este conectat la serviciile de telefonie fixă ROMTELECOM, serviciile de telefonie mobilă cu acoperire corespunzătoare pentru toate zonele din localitate - VODAFONE, ORANGE, COSMOTE, servicii de televiziune prin satelit, DOLCE , FOCUS SAT și BOOM TV.

Reteaua de internet este asigurată de ROMTELECOM și DIGITAL CABLE SYSTEMS SRL.

INFRASTRUCTURA DE SANATATE ȘI ASISTENȚA SOCIALĂ

Serviciile de sanătate

Pentru asigurarea **sanatții umane**, în orașul Ocnele Mari funcționează Spitalul Orașenesc (dacă este cazul). Această clasă include unități care deservește unitatea administrativ-teritorială și care se limitează la afecțiuni cu grad mic de complexitate.

Totodată, în localitate funcționează șapte cabinete medicale familiale și patru cabinete de specialitate – cabinete medicale stomatologice individuale.

Tabel nr.21 - Furnizori de servicii de sanătate

NR. CRT.	Furnizori de servicii de sanătate
1.	C.M.I. Dr. Pietraru Nicolaescu
2.	C.M.I. Dr. Sandru I Valeria

Sursa - CNAS Valcea

Tabel nr.18 - Indicatori servicii de sanatate

Indicatori	Spitale		Cabinete Medicale Stomatologice Individuale		Cabinete Medici de Familie		Farmacii	
	De stat	Particulare	De stat	Particulare	De stat	Particulare	De stat	Particulare
Numarul unitatilor	0	0	0	1	2	0	0	1
Numarul de paturi	0	0						
Numarul de medici specialisti	0	0						

Sursa - CNAS Valcea

Nr. Crt.	Indicatori	2014
1	Numar medici de familie	2
2	Numar medici specialisti	0

Serviciile de asistenta sociala

Potrivit prevederilor Legii nr. 448/2006 republicata, rolul autoritatii locale este de a monitoriza in conditii optime atributiile si obligatiile care le revin asistentilor personali in vederea ameliorarii situatiei persoanelor cu handicap grav astfel incat sa primeasca ingrijire speciala la nivelul la care starea lor o cere.

Ingrijirile ce li se acorda pot permite persoanelor bolnave sa-si valorifice potentialul fizic, intelectual, spiritual, emotional si social, in pofida handicapului de care sufera.

In prezent in cadrul Primariei orasului Ocnele Mari sunt angajati 20 de asistenti personali ai persoanelor cu handicap din care 19 persoane sunt asistenti personali pentru adulti iar 1 asistenti personali pentru minori.

La nivelul orasului Ocnele Mari sunt inregistrate 30 persoane cu handicap gradul grav care au optat pentru primirea unei indemnizatii lunare in locul angajarii unui asistent personal. In ceea ce priveste reprezentantii legali ai persoanelor cu handicap grav, aceştia sunt persoanele cu handicap grav. Handicapul acestor persoane este genetic, cele mai frecvente afectiuni intalnite sunt encefalopatia infantila, oligofrenia, distrofie musculara, epilepsia, distrofie musculara progresiva, paralizie cervicala infantila - tetrapareză spastica, glaucom. La adultii cu handicap gradul grav predomina hemiplegia, paraplegia, HIV, glaucom, intirziere mintala severa, alzheimer.

INFRASTRUCTURA DE INVATAMANT*Tabel nr. 20 - Infrastructura de invatamant din orasul Ocnele Mari in anul 2014*

Nr. crt.	Unitate de invatamant	Adresa	Personalitate juridica /Arondata	Accreditata / Autorizata	Invatamant public / privat
INVATAMANT PREȘCOLAR					
1.	Grădinița cu Program Prelungit "Casuta din poveste"	Strada 1 Decembrie nr. 1, oras Ocnele Mari	Arondata	-	Public
2.	Grădinița cu Program Normal "Piticot"	Strada Garii nr. 3, oras Ocnele Mari			Public
3.	Grădinița cu Program Normal "Micul Print"	Strada Lunca nr. 57, oras Ocnele Mari			Public
4.	Grădinița cu Program Normal "Scufita Rosie"	Strada Scolii nr. 10, oras Ocnele Mari			Public
INVATAMANT PRIMAR ȘI GIMNAZIAL					
1.	Scoala Gimnaziala "Costea Marinoiu"	Strada Al. I. Cuza nr. 44-46, oras Ocnele Mari			Public

Sursa: Primaria Ocnele Mari

Tabel nr. 22 - Evolutia numarului de elevi, pe ani scolari

Tip institutie / Nr. inscriși	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Grădinite	159	93	91	80
Școli generale	182	208	210	220
TOTAL	341	301	301	300

CULTURA, CULTE, AGREMENT

Viata culturala a orasului Ocnele Mari se desfasoara in cateva asezaminte culturale:

- **Casa de Cultura „Mircea Demetriade”**- in care, de-a lungul timpului, si-au desfasurat activitatea formatii artistice: cor, teatru, dansuri populare si tematice, solisti vocali si instrumentisti, recitatori, taraf, cunoscute in judet cu o buna activitate si care au participat, cu rezultate remarcabile, la diverse concursuri organizate pe plan national
- **Cinematograful „Arta”**- care functioneaza in incinta Casei de Cultura
- **Biblioteca oraseneasca** - infiintata in anul 1950, cu denumirea Casa Cartii. In 29 septembrie 2000 a primit denumirea de "Biblioteca Oraseneasca Vasile Militaru". Cu un numar de peste 22500 de volume, functioneaza in localul Casei de Cultura, avand o suprafata de 90 mp si o sala de lectura de 20 mp.
- **Biserica Adormirea Maicii Domnului** - Biserica Adormirea Maicii Domnului a fost construita in prima jumatate a secolului al XVI-lea, potrivit traditiei, de catre Radu de la Afumati (1522-1523; 1524-1529), viteazul voievod muntean care a purtat nu mai putin de douazeci de razboaie si i-a invins in mai multe randuri pe turci. Pana la izbucnirea Primului Razboi Mondial, in zona se mai vedea inca o casa de forma unei cule oltenesti, pe care localnicii o atribuiuau domnitorului. Biserica inchinata Maicii Domnului este construita in forma de cruce, avand fatadele strabatute de un singur rand de firide inguste. Acest stil arhitectural este specific epocii domnitorului Matei Basarab. Traditia locala spune ca domnitorul care a construit biserica a zidit in peretele acesteia o icoana a Maicii Domnului.
- **Manastirea Slatioarele** - Intre anii 1568-1577, doamna Ecaterina Salvaresso, sotia lui Alexandru II Mircea Voda, a construit Manastirea Slatioarele, langa Ocna Mare. In data de 1 septembrie 1579, fiul doamnei Ecaterina, anume Mihnea al II-lea Turcitul, a inchinat acestei manastiri o parte de satul Ocnele Mari. Din vechea manastire se mai pastreaza doar biserica, folosita astazi ca biserica de parohie.
- **Manastirea Sfantul Ioan Gura de Aur** – Titireciu - Manastirea Titireciu, din satul Lunca, comuna Ocnele Mari, inchinata Sfantului Ioan Gura de Aur, a fost construita inainte de anul 1597, cand este amintita intr-un hrisov din vremea voievodului Mihai Viteazul, care ii inchina cateva mosii. Din vechea manastire se mai pastreaza doar biserica, folosita astazi ca biserica de parohie.
- **Biserica Sfantul Gheorghe - Biserica Domneasca** - Biserica Domneasca din Ocnele Mari, inchinata Sfantului Mare Mucenic Gheorghe, a fost construita intre anii 1676-1677, pe locul unei mai vechi biserici. Biserica a fost construita cu binecuvantarea domnitorului, pe cheltuiala jupanului Statie, vistierul Ocnei. Biserica veche, atribuita de traditie fiilor lui Radu Mihnea, anume Alexandru si Mihail, existenta in secolul al XVI-lea, si preotii care slujeau in aceasta se bucurau de anumite privilegii, fiind scutiti de darile impuse celorlalti locuitori. In anul 1708, Sfantul voievod Constantin Brancoveanu transfera privilegiile vechii biserici domnesti asupra noii ctitorii. Mai apoi, intre anii 1717-1718, biserica a fost zugravita in fresca, pe cheltuiala camarasilor vel Ocna, Duca din Sinope si Statie din Cernavoda. Noua biserica domneasca se afla pe drumul ce leaga intre ele localitatile Ramnicu Valcea si Horezu. Biserica este construita in forma de cruce, cu doua turla, turla de pe pronaos indeplinind rolul de clopotnita. Pictura acesteia a fost renovata in anul 1881, in vremea in care biserica functiona ca filie a Bisericii Adormirii Maicii Domnului, din aceeasi localitate.

De asemenea, de viata culturala a orasului sunt legate nume ale catorva personalitati care s-au nascut sau au trait pe aceste meleaguri:

- Nicolae Basilescu (1869 -1904) - scriitor si traducator a facut parte din cercul Junimii colaborand la Convorbiri literare
- Romulus Bolintineanu (n. 1875) - avocat, ziarist, a condus ziarul Propaganda din Ploiesti
- Mircea Demetriade (1861 -1914) - poet si autor dramatic, se inscrie intr-o prima serie a simbolismului romanesc construit in jurul revistei Literatorul
- Vasile Militaru (1885-1959) - ramas in memoria colectiva mai ales pentru populara romanta „A venit aseara mama"
- Martnoiu Costea – scriitor si folclorist, nascut in 16 iulie 1937 la Ocnele Mari, Copacelu, premiat de societatea literara Anton Pann pentru volumul „Drumuri pe Olt"

Sarbatori locale:

- Ziua Minerului si Ziua “Fiii satului” – 15 august, sarbatori campenesti
- -“Serbarile zapezii” – 15/16 ianuarie
- Cupa Statiunilor (Calimanesti, Olanesti, Govora, Ocnele mari, Voineasa) – iulie/august – competitie sportiva (volei, tenis, fotbal, sah)

ECONOMIA

Tabel nr. 27 - Structura agentilor economici din Ocnele Mari, in functie de domeniul lor de activitate

STRUCTURA AGENTILOR ECONOMICI, IN FUNCTIE DE DOMENIUL DE ACTIVITATE			
Nr crt	Domeniul de activitate	Numar societati	Pondere in totalul societatilor
1	Comert cu ridicata si cu amanuntul; Repararea autovehiculelor si motocicletelor	6	26,08%
2	Hoteluri si restaurante	2	8,69%
3	Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	1	4,34%
4	Agricultura, Silvicultura si Pescuit	-	0%
5	Industria prelucratoare	1	4,34%
6	Distributia apei; Salubritate; Gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	-	0%
7	Transport si depozitare	5	21,74%
8	Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	1	4,34%
9	Informatii si comunicatii	1	4,34%
10	Constructii	1	4,34%
11	Intermedieri financiare si Asigurari	-	0%
12	Activitati de spectacole culturale si recreative	-	0%

13	Alte activitati de servicii	1	4,34%
TOTAL		23	

Din totalul celor 21 societati active, 91% sunt microintrepinderi, respectiv au maxim 9 angajati și o cifra de afaceri anuala și/sau active totale anuale de maxim 2 milioane EUR.

Principalii agenti economici care isi desfasoara activitatea in orasul Ocnele Mari sunt prezentati in tabelul de mai jos.

Tabel nr. 29 - Lista cu principalii agenti economici de pe raza orasului Ocnele Mari

Nr. crt.	Denumire societate	Localitatea	Nr. angajati	Cifra de afaceri	Profit	Domeniul de activitate
1.	PROSOFT S.R.L.	Ocnele Mari	5	249.093	23.688	Activitati de consultanta in tehnologia informatiei
2.	QUANTUM INVEST S.R.L.	Ocnele Mari	1	12.165	-	Lucrari de constructii a cladirilor rezidentiale si nerezidentiale
3.	REEMA SHOPPING CENTER S.R.L.	Ocnele Mari	1	41.440	-	Comert cu amanantul in magazine nespecializate, cu vanzare predominanta de produse nealimentare
4.	REVERS S.R.L.	Ocnele Mari	-	332	332	Comert cu amanantul in magazine nespecializate, cu vanzare predominant de produse alimentare, bauturi si tutun
5.	SANEPLANT S.R.L.	Ocnele Mari	1	971.399	415.674	Alte activitati referitoare la sanatatea umana
6.	TECO-TEHNIK S.R.L.	Ocnele Mari	-	1.155	-	Comert cu ridicata al combustibililor solizi, lichizi si gazosi al produselor derivate
7.	TEXTIL CONF S.R.L.	Ocnele Mari	12	1.611.561	18.964	Transporturi rutiere de marfuri
8.	TRIEX COM S.R.L.	Ocnele Mari	-	0	-	Comert cu amanantul in magazine nespecializate, cu vanzare predominant de produse alimentare, bauturi si tutun

9.	VIOFAST CURIER S.R.L.	Ocnele Mari	45	1.744.863	17.211	Transporturi rutiere de marfuri
10.	DINCOS SERV S.R.L.	Ocnele Mari	0	1.200	-	Fabricarea de constructii metalice si parti componente ale structurilor metalice
11.	NEMO SERV S.R.L.	Ocnele Mari	1	68.958	26.976	Alte servicii de cazare
12.	ANDAFLOR S.R.L.	Rimnicu Valcea	2	53.476	15.141	Transporturi cu taxiuri
13.	CONSTAR GRUP S.R.L.	Ocnele Mari	-	1.310	-	Comert cu ridicata al metalelor si minereurilor metalice
14.	CONTABILITATE EXPRESS S.R.L.	Ocnele Mari	1	12.006	5.689	Activitati de contabilitate si audit financiar, consultanta in domeniul fiscal
15.	CLIPA S.R.L.	Ocnele Mari	10	378.838	-	Fabricarea articolelor de ambalaj din material plastic
16.	CONSTAR GRUP S.R.L.	Ocnele Mari	-	1310	-	Comert cu ridicata al metalelor si minereurilor metalice
17.	GOMA S.R.L.	Ocnele Mari	4	469.022	8.492	Transporturi rutiere de marfuri
19.	NDE VISREM S.R.L.	Ocnele Mari	8	614.066	277.134	Activitati de testare si analize tehnice
20.	PETRUT SI MITRU S.R.L.	Ocnele Mari	1	67.751	1.007	Alte transporturi terestre de calatori n.c.a.
21.	RAMINIS INSTAL S.R.L.	Ocnele Mari	3	404.728	21.023	Comert cu amanuntul nespecializate, cu vanzare predominant de produse nealimentare
22.	ROMTOTAL S.R.L.	Ocnele Mari	4	75.926	33.362	Alte activitati de servicii suport pentru intreprinderi n.c.a.
23.	SALIS S.R.L.	Ocnele Mari	-	54.481	43.163	Facilitati de cazare pentru vacante si perioade de scurta durata

Agricultura

Tabel nr.30 - Suprafata agricola, pe categorii de folosinta in anul 2014:

Categorii de folosinta	Suprafata (ha)	Ponderea suprafetelor (ha)
- arabil	406	31.86
- pasuni si fanete	810	63.57
- vii si livezi	55	4.57
Total teren agricol	1271	100

Sursa- Serviciul Urbanism Primaria Ocnele Mari

Situatia terenurilor, pe categorii de folosinta, potrivit Recensamantului agricol din anul 2010

Tabel nr. 31 - Suprafata agricola utilizata, suprafata agricola neutilizata si alte suprafete (hectare), pe categorii de folosinta

Localitate	Suprafata agricola utilizata					Suprafata agricola neutilizata	Suprafata impadurita	din care:	Suprafete ocupate cu cladiri, curti, drumuri, cariere etc.	Helestee, iazuri, balti	Suprafata totala a exploatareii agricole
	Teren arabil	Gradini familiale	Pasuni si fanete	Culturi permanente	Total			Cranguri in sistem de rotatie pe termen scurt			
JUDET Valcea	70229.78	3307.54	103476.76	12722.7	189736.78	14580.49	109164.75	196.3	6114	49.75	319645.77
Orasul Ocnele Mari	287.79	39.51	544.57	73.42	945.29	37.57	271.61	2.18	41.39	0	1295.86
Pondere (%)	0.41	1.19	0.53	0.57	0.5	0.26	0.25	1.11	0.68	0	0.4

Tabel nr.32 - Exploatareii agricole (numar), cu suprafata agricola utilizata, pe categorii de folosinta

Localitate	Suprafata agricola utilizata					Suprafata agricola neutilizata	Suprafata impadurita	din care:	Suprafete ocupate cu cladiri, curti, drumuri, cariere etc.	Helestee, iazuri, balti	Suprafata totala a exploatareii agricole
	Teren arabil	Gradini familiale	Pasuni si fanete	Culturi permanente	Total			Cranguri in sistem de rotatie pe termen scurt			
JUDET Valcea	91263	71448	74942	53305	117081	17249	33255	870	103421	63	119538
Orasul Ocnele Mari	869	577	836	308	1247	79	386	23	953	0	1256

Tabel nr.33 - Exploatații agricole (numar) după modul de deținere a suprafeței agricole utilizate

Modul de deținere a suprafeței	Oras Ocnele Mari	jud. Valcea
In proprietate	1245	112935
In concesiune	-	215
In arenda	-	319
In parte	-	234
Utilizat cu titlu gratuit	3	2289
Alte moduri	2	1089
Total	1250	117801

Sursa- Recensământul agricol 2010

Tabel nr. 34 - Exploatații agricole (numar) care utilizează terenul arabil, după modul de deținere al acestuia

Modul de deținere al terenului arabil	Oras Ocnele Mari	jud. Valcea
In proprietate	866	88135
In concesiune	-	6
In arenda	-	177
In parte	-	249
Utilizat cu titlu gratuit	3	1780
Alte moduri	-	916
Total	869	91263

Sursa- Recensământul agricol 2010

Tabel nr.35 - Exploatații agricole (numar), pe clase de mărime a terenului arabil

Clase de mărime	Oras Ocnele Mari	jud. Valcea
Sub 0,1 ha	123	7476

0,1 - 0,3 ha	358	24806
0,3 - 0,5 ha	223	14144
0,5 - 1 ha	286	22070
1-2 ha	177	16063
2-5 ha	68	6099
5-10 ha	9	499
10-20 ha	2	71
20-30 ha	-	14
30-50 ha	-	7
50-100 ha	1	7
peste 100 ha	-	7
Total	1247	91263

Sursa- Recensamantul agricol 2010

Cultura plantelor

Tabel nr.36 - Suprafetele cultivate in Ocnele Mari, conform Recensamantului agricol 2010

Culturi	Oras Ocnele Mari		Jud. Valcea
	Suprafata cultivata (hectare)	Pondere din teren arabil	Suprafata cultivata (hectare)
Grau comun si grau spelt	3.78	1.31	16797.28
Porumb	247.38	85.95	37671.57
Plante tehnice (floarea soarelui, rapita si soia)	0	0	330.47
Legume, pepeni (in camp si in sere)	0.66	0.23	400.7
Plante de nutret (fan și masa verde, leguminoase pentru nutret- lucerna, trifoi)	12.51	4.34	3688.41
Cartofi	4.03	1.4	1386.33
Alte culturi	19.43	6.77	9955.02
TOTAL ARABIL (din suprafata agricola utilizata)	287.79	100	70229.78

Tabel nr. 37 - Suprafetele cultivate in Ocnele Mari

Cultura	Suprafata cultivata (hectare)	Pondere
Meri	17.21	23.45
Pruni	51.15	69.7
Alti pomi fructiferi	3.45	4.7
Struguri de masa	0	0
Struguri de vin	1.57	2.15
TOTAL	73.38	100

Sursa- Recensamantul agricol 2010

Productivitatea sectorului agricol

Tabel nr. 38 - Situatiia productiilor medii la principalele culturi in judetul Valcea

Denumire cultura	U.M	Productia 2011	Productia 2014	Diferenta +/-	Diferenta %
Grau	Kg/ ha	3606	3275	-331	-9.17
Porumb	Kg/ ha	6026	4212	-1814	-30.06
Pepeni verzi si galbeni	Kg/ ha				
Cartofi	tone	16.9	17.1	0.2	1.18
Prune	tone	50636	53833	3197	16.31
Meri	tone	38050	15412	-22638	-59.49
Struguri	tone	24588	19769	-4819	-19.59

Sursa-INSSE Tempo online

Cresterea animalelor

Tabel nr.39 - Efectivele de animale din localitatea Ocnele Mari, conform Recensamantului agricol 2010

Efective de animale (capete)	Jud. Valcea	Ocnele Mari
------------------------------	-------------	-------------

Bovine	49853	173
Ovine	98400	309
Caprine	21662	47
Porcine	115773	618
Pasari	1899294	10430
Cabaline	8411	47
Familii de albine	60620	322
TOTAL	2254013	11946

MEDIUL INCONJURATOR

Calitatea mediului (apa, aer, sol)

Calitatea apei

Calitatea apelor subterane este stationara. Comparativ cu perioadele anilor trecuti, modificarea compozitiei acestor ape se efectueaza foarte lent. Ramane in continuare poluat acviferul din zona Ocnele Mari-Ocnita, unde concentratia de cloruri și produs petrolier depășeste cu mult limitele de potabilitate.

Calitatea aerului

Calitatea aerului a cunoscut o ameliorare continua datorita diminuarii emisiilor rezultate din activitatile industriale, ca urmare a masurilor impuse agentilor economici: imbunatatirea monitorizarii emisiilor, planuri de conformare viabile, importante lucrari de investitii pe linie de protectia mediului.

Calitatea solului

Conform art. 1. al Ordinului nr. 1552 din 03/12/2008 pentru aprobarea listei localitatilor pe judete unde exista surse de nitrati din activitati agricole, judetul Valcea este cuprins in anexa acestui ordin cu 31 de localitati declarate ca zone vulnerabile la poluarea cu nitrati. Localitatea Ocnele Mari este in aceasta lista.

O sursa de poluare a solului o constituie depozitarea necontrolata sau necorespunzatoare a deseurilor.

Radioactivitatea mediului

Reteaua Nationala de Supraveghere a Radioactivitatii Mediului (RNSRM) a fost infiintata in anul 1962 cu scopul de a supraveghea si controla respectarea prevederilor legale privind radioprotectia mediului.

La nivelul anului 2010, RNSRM a cuprins un numar de 37 de statii din cadrul Agentiilor pentru protectia mediului, coordonarea stiintifica și metodologica fiind asigurata de Laboratorul National de referinta pentru radioactivitatea mediului din cadrul ANPM.

Spatiile verzi

Tabel nr. 40 - Repartitia spatiilor verzi

Denumire	Suprafata(mp)
Parc Nicolae Balcescu	1757.51
Parc Ocnele Mari	8575
Parc Ocnita	7000
Spatiu verde Ocnita	1120
Spatiu verde Valea Sarata	5512

Sursa – Biroul Urbanism, Primaria Ocnele Mari

Este de mentionat faptul ca accesul este nelimitat in toate cazurile de mai sus.

Fondul forestier

Tabel nr. 41 – Fondul forestier jud. Valcea

An	Suprafata fondului forestier (ha)	Volumul de lemn recoltat (mc)
2009	270300	424100
2010	270400	379200
2011	270400	473900
2012	271000	465700

Sursa: INSSE, Tempo online

Riscuri naturale

a) Riscuri generate de inundatii

Topirea brusca a stratului de zapada (depusa din ianuarie și februarie in cantitate mare) și scurgeri de pe versanti duce la creșterea brusca a nivelului paraului Sarat cu depășiri ale cotelor de aparare care are ca rezultat, de regula in perioada aprilie - mai a anului, fenomenul producerii inundatiilor pe perioada scurta cu cantitati mari de apa, pe suprafetele zonelor cu așezari gospodarești din apropierea torentilor și paraielor mici. Pot fi afectate: locuintele din imediata vecinatate a Paraului Sarat, zona Ocnita și Lunca.

b) Incendii

Incendiile la case și anexe gospodarești au frecventa mai mare in perioada sezonului rece, cand se fac focuri in sobe, la pajiști și resturi vegetale in perioada de primavara, la paduri in perioada de vara. Orașul dispune de 24 de hidranti, din care 24 operativi. Exista la toti operatorii economici și institutii publice, echipe de aparare impotriva incendiilor, materiale de interventie, in functie de importanta acestora.

c) Alunecari de teren

Alunecarile de teren nu produc pierderi și distrugerii așa de mari ca alte calamitati. Ele sunt totuși periculoase putand conduce la distrugerea unor constructii prin deplasarea straturilor de roci sau prin acoperire, pot bara cursul unor ape curgatoare creand lacuri de acumulare temporare sau permanente, cu consecintele ce urmeaza aparitiei acestora.

d) Cutremur

Ca urmare a conditiilor geografice și geologice, in orașul Ocnele Mari exista un risc al manifestarii actiunilor distructive a unor cutremure de pamant, alunecari de teren și/sau dezastre complementare acestora.

Situatii de urgenta

Situatia de urgenta reprezinta un eveniment exceptional, cu caracter non militar, care prin amploare și intensitate ameninta viata și sanatatea populatiei, mediul inconjurator, valorile materiale și culturale

importante, iar pentru restabilirea starii de normalitate sunt necesare adoptarea de masuri și actiuni urgente, alocarea de resurse suplimentare și managementul unitar al fortelor și mijloacelor implicate.

In OCNELE MARI functioneaza **servicii de urgenta profesioniste**:

1. ***Serviciul Voluntar pentru Situatii de Urgenta (SVSU)***, organizat pe cele doua activitati principale:
 - informare publica și prevenire;
 - interventie operativa directa sau ca forta de sprijin a formatiunilor profesioniste specializate.

2. ***Politia locala a orasului OCNELE MARI***

ADMINISTRATIA LOCALA

Administratia publica in orasul Ocnele Mari este organizata și functioneaza potrivit prevederilor Legii administratiei publice locale nr. 215/2001 și in conformitate cu hotararile Consiliului Local.

Administratia publica din oras se organizeaza și functioneaza in temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizarii serviciilor publice, eligibilitatii autoritatilor administratiei publice locale, legalitatii și al consultarii cetatenilor in solutionarea problemelor locale de interes deosebit.

Primarul, viceprimarul si secretarul, impreuna cu aparatul de specialitate al primarului, constituie o structura functionala cu activitate permanenta, denumita Primaria, care duce la indeplinire hotararile Consiliului Local și dispozitiile Primarului, solutionand problemele curente ale colectivitatii locale. Misiunea sau scopul Primariei rezida deci in solutionarea și gestionarea, in numele și in interesul colectivitatii locale pe care o reprezinta, a treburilor publice, in conditiile legii.

In administratia publica locala primarul indeplinește o functie de autoritate publica. El este șeful administratiei publice locale și al aparatului de specialitate al autoritatii administratiei publice locale, pe care il conduce și il controleaza. Primarul raspunde de buna functionare a administratiei publice locale, in conditiile legii și reprezinta unitatea administrativ-teritoriala in relatiile cu alte autoritati publice, cu persoanele fizice sau juridice romane sau straine, precum și in justitie.

Consiliul Local al orasului Ocnele Mari este compus din 11 consilieri locali pe perioada 2012-2016, aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, in conditiile stabilite de legea pentru alegerea autoritatilor administratiei publice locale. Potrivit legislatiei, numarul membrilor fiecarui consiliu local se stabileste prin ordin al prefectului, in functie de populatia orasului, raportata de Institutul National de Statistica si Studii Economice la data de 1 ianuarie a anului in care se fac alegerile sau, dupa caz, la data de 1 iulie a anului care preceda alegerile.

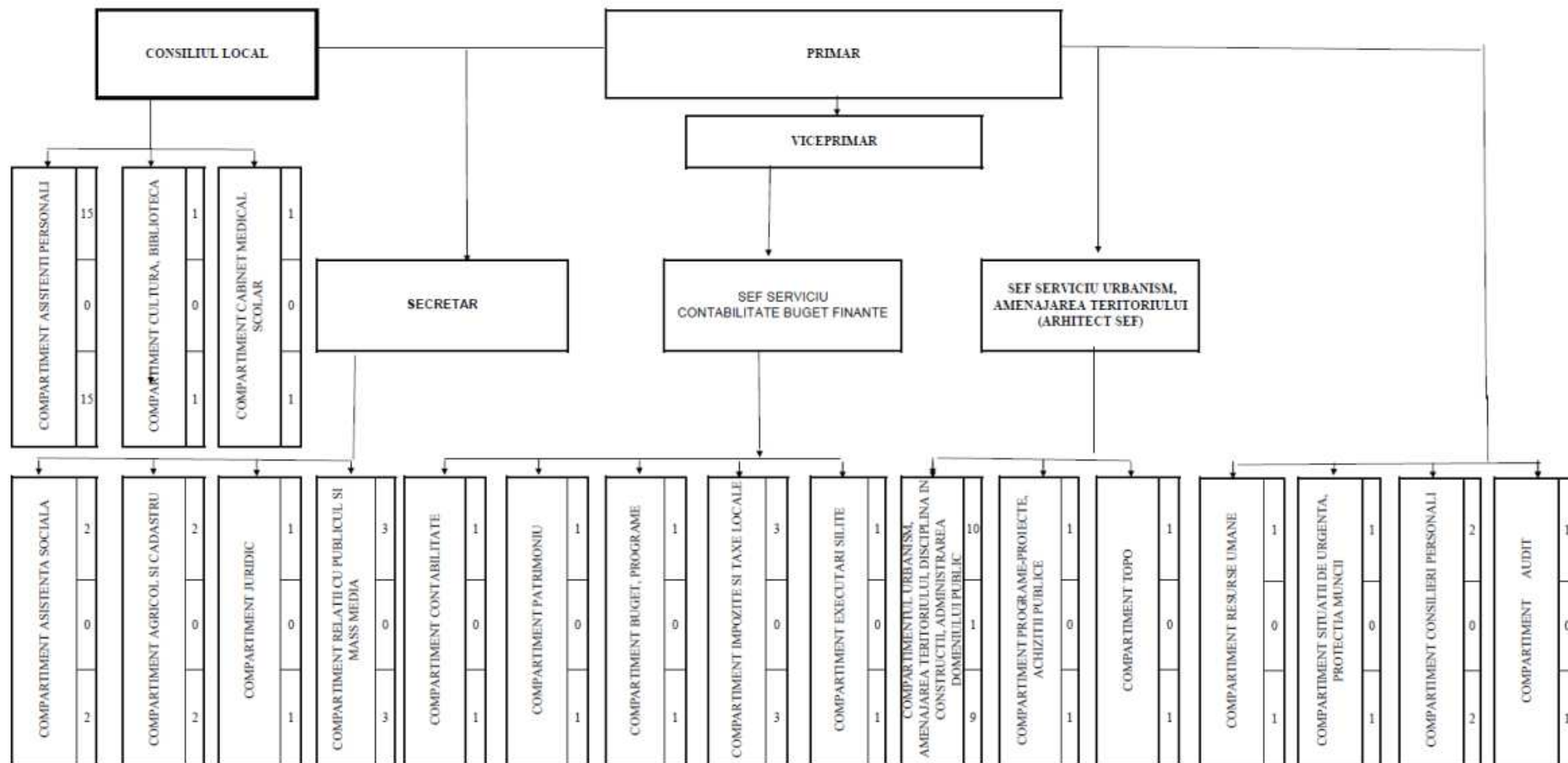
Aparatul de specialitate al Primariei orasului OCNELE MARI cuprinde 45 de posturi, structurate pe departamente de specialitate, astfel:

- Demnitari - 2
- Functii publice - 17 (din care 3 functii publice de conducere si 14 functii publice de executie)
- Contractuali - 15 (1 de conducere si 14 de executie)

Din totalul de 45 de posturi, 41 sunt ocupate, iar 4 sunt declarate vacante.

ORGANIGRAMA PRIMARIEI ORASULUI

ORGANIGRAMA
UNITATEA ADMINISTRATIV TERITORIALA ORASUL OCNELE MARI

Indicatori privind evaluarea veniturilor:

Indicatori ai veniturilor sau care reflecta capacitatea de a genera venituri (CGV)

Denumire indicator	2014
CGV1 Venituri din impozitul pe proprietate	586456
CGV2 Venituri proprii fiscale	7516715
CGV4 Venituri curente totale (autonome)	9570886

II 4.3. ANALIZA SITUATIEI ACTUALE

Pe baza informatiilor culese de catre toti factorii implicati in elaborarea strategiei s-a realizat o analiza a caracteristicilor comunitatii vizate, cu scopul de a structura mediul in care se plaseaza comunitatea si de a identifica potentialul real detinut de oraşul Ocnele Mari.

Informațiile analizate au fost culese prin metode diverse, precum:

- ✓ culegere date statistice din anuare, monografii etc.
- ✓ primirea de informatii utile din mediul de afaceri existent la nivelul orasului, discutii cu cetatenii
- ✓ consultarea unor studii de fezabilitate, pre-fezabilitate existente

Primirea de informatii utile din mediul de afaceri si din discutiile cu cetatenii

Prin discutiile avute cu cetatenii localitatii si cu ceilalti factori de decizie s-a urmarit depistarea prioritatilor orasului pentru perioada 2015-2020. S-a urmarit in special situatia orasului prin prisma urmatoarelor aspecte:

1. Racordarea la rețelele de utilități;
2. Calitatea învățământului din oraș;
3. Sistemul de sanatate;
4. Aspecte sociale;
5. Servicii publice;

6. Probleme importante in oraşul Ocnele Mari, din punctul de vedere al cetăţenilor dar si al mediului de afaceri ;
7. Prioritaţile de dezvoltare, in viziunea cetăţenilor, in. perioada 2015-2020.

In baza consultarilor publice organizate la nivelul localitatii la care au participat un numar destul de mare de cetateni din toate categoriile sociale existente la nivelul localitatii au reiesit urmatoarele aspecte :

- nu toate drumurile sunt modernizate, o mare parte din acestea fiind balastate;
- serviciul de salubritate nu acopera toata suprafata localitatii ca urmare a cailor de acces impracticabile si lipsei mijloacelor tehnice necesare;
- la nivelul localitatii nu exista spatii suficiente de joaca amenajate pentru copii;
- datorita multitudinii reperelor turistice, la nivelul localitatii exista un potential nevalorificat pe acest segment si care trebuie valorificat;
- de asemenea s-a constatat ca la nivelul orasului nu exista un loc special amenajat pentru elevi si prescolari unde sa poata desfasura activitati extracuriculare ;
- localitatea Ocnele Mari fiind o localitate amplasata pe o rezerva mare de sare, si avand rauri subterane, le-ar putea valorifica prin crearea unor bai / spa-uri specializate, factor care ar putea creste atractivitatea orasului, mai ales din punct de vedere turistic;
- Din discutiile purtate s-a desprins si faptul ca datorita lipsei locurilor de munca, exista o migratie a populatiei in special cea tanara in alte zone ale tarii sau chiar in strainatate;
- Gradul de multumire vis a vis de serviciile de sanatate este scazut, la nivelul localitatii existand doar un numar de 2 medici generalisti, 1 farmacie si 1 dentist, acestia asigurand asistenta locuitorilor orasului.

In ceea ce priveste cele mai importante probleme cu care se confrunta orasul Ocnele Mari, in viziunea cetăţenilor care au participat la consultarile publice au fost votate 4 probleme ale oraşului Ocnele Mari sunt la distanţa mica una de cealalta şi la distanţa mare de restul problemelor prinse in chestionar:

- ✓ Locuri de munca insuficiente;
- ✓ Infrastructura de utilitaţi (alimentare cu apa, canalizare,);
- ✓ Infrastructura de transport (drumuri, alei, trotuare, parcare, zone/alei pietonale);

- ✓ Infrastructura turistica insuficient dezvoltata si lipsa promovarii obiectivelor turistice existente.

Direcțiile de dezvoltare ale orașului Ocnele Mari in perioada urmatoare au fost date de catre toti cei implicati in elaborarea acestei strategii in ordinea prioritatilor astfel ;

- Infrastructura de utilități (alimentare cu apa, canalizare,);
- Infrastructura turistica si de agrement;
- Infrastructura de afaceri;
- Sanatate si asistența sociala.;
- Infrastructura de transport (drumuri, alei, trotuare, parcari);
- Educatia si cultura;
- Dezvoltarea capacitatii institutionale;

II.4.4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT este o metodologie de analiza a unui proiect. Numele este descriptiv:

Strengths (puncte tari)

Weaknesses (puncte slabe)

Opportunities (oportunitati)

Threats (riscuri)

Aspectele cheie au fost identificate pe baza concluziilor evaluarii premergatoare si prezentate in cadrul unei matrici, sub forma punctelor slabe, punctelor tari, oportunitatilor si amenintarilor.

Punctele tari se refera la mediul intern si reprezinta resursele si capacitatile de care comunitatea dispune si care sunt superioare celor detinute de alte comunitati similare.

Punctele slabe se refera la mediul intern si reprezinta resursele si capacitatile insuficiente sau de o calitate inferioara celor detinute de alte comunitati similare.

Oportunitatile se refera la mediul extern si reprezinta suma evolutiilor favorabile ale mediului de ansamblu al tarii, care poate imbraca forme extrem de diferite plecând de la schimbarile legislative, integrarea europeana si posibilitatea oferita comunitatii de a se dezvolta intr-o forma superioara pe ansamblu sau pe domenii de interes.

Amenințările se refera la mediul extern si reprezinta evolutii defavorabile ale acestuia privite in ansamblu, care pot imbrca forme extrem de diferite, plecând de a schimbarile de mentalitate, lacunele legislative si evolutii economice negative sau instabile care afecteaza capacitatea comunitatii de a atinge obiectivele strategice pe care și le-a propus.

Analiza SWOT are o deosebita utilitate in procesul de stabilire a directiilor de dezvoltare a comunitatii, permitând o mai buna gestionare a resurselor si relatiilor de interconditionare. Totodata, prezentând in mod sintetic atât problemele, cât si realizările comunitatii analiza SWOT permite intelegerea rapida, simultana si integrata a legaturilor dintre elementele pozitive și negative ale comunitatii. Unele "oportunitati" si "amenintari" vor aparea din "punctele tari" și "punctele slabe" ale comunitatii, iar amenintarile pot fi concrete sau potentiale.

POZITIONAREA GEOGRAFICA ȘI DEZVOLTAREA URBANA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Amplasarea orasului pe DN 67, la o distanta de numai 8 km de Ramnicu Valcea; - Relieful variat, fiind plasat in zona Subcarpatilor, de-a lungul vail Paraului Sarat. - Existenta unei cereri de teren si case din partea celor din zona; - Existenta suficienta, in cadrul orasului, a spatiilor verzi; 	<ul style="list-style-type: none"> - Suprafata redusa a orasului, in special cel public; - Standardul de viata este scazut – existenta unor cerinte minime inca neacoperite; - Lipsa unei șosele de centura care sa preia traficul greu. - Locuri de parcare insuficiente
OPORTUNITAȚI	AMENINȚARI
<ul style="list-style-type: none"> - Tendinta oamenilor din metropolele europene de a se retrage la pensie in locuri mai linistite determina posibilitatea atragerii in zona a persoanelor din Bucuresti si Ramnicu Valcea. - Cresterea suprafetei intravilanului; - Crearea unei zone urbane moderne: strazi, spatii verzi, trotuare, spatiu pentru biciclete, spatiu pietonal; - Extinderea spatiilor verzi si infiintarea altora noi pe raza localitatii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Perpetuarea unui climat macroeconomic național și mondial dificil; - Capacitatea redusa de implementare a proiectelor de dezvoltare; - Cresterea numarului de locuitori care migreaza spre Bucuresti si Ramnicu Valcea. - Deteriorarea infrastructurii de transport din cauza nelimitarii accesului in oraș a mijloacelor auto de mare tonaj.

INFRASTRUCTURA ȘI ECHIPAREA EDILITARA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Existenta infrastructurii de apa si apa uzata; - Existenta unei retele de iluminat public; - Existenta serviciilor de telecomunicatii si posta. - Implementarea in curs a unor lucrari de modernizare a infrastructurii rutiere. 	<ul style="list-style-type: none"> - Existenta unor zone mari in intravilan fara alimentare cu apa si canalizare; - Slaba dezvoltare a drumurilor interne; - Infrastructura utilitara inechita; - Starea tehnica necorespunzatoare a retelei rutiere; - Inexistenta tuturor utilitatilor la nivelul cartierelor;
OPORTUNITAȚI	AMENINȚARI
<ul style="list-style-type: none"> - Accesarea fondurilor pentru extinderea rețelei de apa si canalizare in tot orasul; - Modernizarea drumurilor interne; - Asfaltari, borduri, trotuare, rigole, asigurând standardele europene; - Modernizarea infrastructurii existente prin inlocuirea conductelor din fier de transport gaze si apa sarata cu conducte din materiale inerte la agentii corozivi din sol; 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradarea infrastructurii existente. - Costul ridicat al documentațiilor preliminare (studiu de fezabilitate, proiect tehnic, etc.) și necesitatea cofinanțării proiectelor, poate impiedica accesarea fondurilor europene. - Capacitatea redusa a autoritatilor locale de a implementa mari proiecte de dezvoltare;

SANATATE ȘI ASISTENȚA SOCIALA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Existenta in cadrul orasului a 2 cabinete medicale familiale, 1 farmacie si 1 cabinete stomatologice; - Existenta unei cereri pentru infrastructura de sport; - Existenta unei cereri pentru cresterea nivelului de sanatate general in rândul populatiei si al tratamentelor naturiste precum si a produselor bio; 	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa unui centru social (azil) pentru persoane vârstnice; - Apariția de boli oncologice, cardio-vasculare, pulmonare in rândul populației tinere; - Lipsa unui centru social pentru copii aflatii in dificultate; - Lipsa unei cantine sociale;
OPORTUNITAȚI	AMENINȚARI
<ul style="list-style-type: none"> - Accesarea fondurilor europene in vederea modernizării infrastructurii sanitare si medicale existente; - Posibilitatea creării unor centre pentru educatie, sport, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> - Degradarea excesiva a infrastructurii existente; - Creșterea numarului de imbolnaviri (boli oncologice, cardio-vasculare, pulmonare) in rândul populației tinere;

<ul style="list-style-type: none"> - Accesarea programelor de dezvoltare resurse umane 2014-2020 pentru formare si recrutare asistenti si lucratori sociali; - Amenajarea de zone de recreere si petrecerea timpului liber, modernizarea si dotarea parcului; - Infiintarea unor spatii sociale pentru batrani, pensionari, copii, viitori locuitori; 	<ul style="list-style-type: none"> - Cresterea numarului persoanelor vulnerabile care necesita ajutoare sociale;
--	---

INVATAMÂNT ȘI CULTURA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Existenta a 4 gradinite si a unei scoli gimnaziale in cadrul orasului; - Existenta unei institutii culturale – Casa de Cultura, Biblioteca; - Existenta a 2 biserici si a doua manastiri care au importanta istorica; - Existenta siturilor arheologice de importanta nationala. 	<ul style="list-style-type: none"> - Infrastructura/baza materiala a unitaților școlare este insuficient dezvoltata: dotare TIC insuficienta, dotari insuficiente in laboratoare, terenurile de sport necesita amenajare/modernizare; - Implicare slaba a familiei in procesul educational al copiilor; - Pierderea traditiilor si obiceiurilor in zona urbana.
OPORTUNITAȚI	AMENINȚARI
<ul style="list-style-type: none"> - Posibilitatea modernizarii si dotarii Casei de Cultura fapt care ar contribui la atragerea populatiei in actiuni culturale; - Posibilitatea infiintarii unui muzeu al istoriei orasului Ocnele Mari; - Modernizarea terenurilor de agreement, inclusive crearea unei noi sali de sport. - Modernizarea si dotarea scolilor si gradinitelor; - Implementarea programelor in vederea intaririi factorilor culturali, folclorici, de pastrare a traditiei. - Posibilitatea infiintarii unui centru de recalificare profesionala. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dezinteresul populatiei pentru intretinerea culturii locale si a mestesugurilor traditionale; - Degradarea excesiva a infrastructurii existente; - Scaderea nivelului de trai (elevi, profesori, parinti); - Creșterea numarului de șomeri in rândul parinților; - Nealocarea fondurilor de la buget in timp util si la valoarea necesara (solicitata) pentru realizarea obiectivelor propuse;

MEDIUL INCONJURATOR

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Fondul forestier ocupa locul 2 din 8 in 	<ul style="list-style-type: none"> - Inexistenta unei colectari selective a

<p>cadrul structurii suprafeței administrative a orașului;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Conform tuturor studiilor asupra factorilor de mediu, orașul Ocnele Mari este în limitele admisibile în ceea ce constă poluarea; 	<p>deseurilor;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gradul scăzut de conștientizare în rândul populației cu privire la importanța mediului și la modurile în care impactul lor asupra mediului poate fi ameliorat.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none"> - Posibilitatea dezvoltării unei strategii pentru dezvoltarea durabilă și protecția mediului în vederea creării unei zone curate, propice cartierelor rezidențiale; - Accesarea fondurilor în vederea izolării caselor/ blocurilor pentru reducerea consumului acestora, în special pe timp de iarnă; - Găsirea de soluții pentru producerea de energie electrică și termică neconvențională; - Protecția mediului prin strângerea gunoaielor / deșeurilor în mod selectiv; - Posibilitatea creării unei centuri a orașului în vederea interzicerii circulației utilajelor grele în cadrul orașului; - Înființarea unei unități pentru producerea de combustibil ecologic. 	<ul style="list-style-type: none"> - Menținerea mentalității de indiferență față de protecția mediului (mai ales la nivelul populației adulte); - Exploatarea forestieră necontrolată cu consecințe grave asupra eroziunii solului și alunecărilor de teren etc.;

ECONOMIA LOCALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Suprafețe mari de teren agricol fertil; - Existența unei forțe de muncă, dornică de reintegrare în economie; - Potențial turistic foarte ridicat; - Infrastructura și echiparea edilitară existentă poate încuraja dezvoltarea economică; - Amplasarea orașului în apropierea municipiului de județ – Ramnicu Valcea. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zona cu activitate economică redusă, fapt care determină nivelul scăzut al veniturilor; - Lipsa de infrastructură turistică – hoteluri, restaurante, etc., - Orașul este în stagnare economică; - Statistic, se poate observa un trend de îmbătrânire a populației; - Se poate constata o lipsă de fonduri private, fapt care a determinat slaba dotare a entităților participante la piață; - De asemenea, se poate observa lipsa

	<p>incurajarii firmelor din localitate de a se dezvolta, prin masuri normative;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rata somajului este ridicata; - Se poate constata un trend de depopulare a localitatii (spor natural redus, migrarea populatiei active); - Dezvoltarea spontana a turismului, fara o strategie coerenta la nivelul localitatii si fara o delimitare clara a produselor locale cu marca turistica atractiva. - Numar scazut de IMM-uri la 1.000 de locuitori, comparativ cu medie inregistrata la nivelul Judetului.
OPORTUNITATI	AMENINȚARI
<ul style="list-style-type: none"> - Existenta unei forte de munca in cadrul localitatii care isi doreste reintegrarea in piata – in special persoanele aflate in somaj; - Se poate observa o oportunitate lucrativa in domeniul turismului si cel al serviciilor; - Existenta posibilitatii de incurajare a economiei locale prin stabilirea unor taxe locale reduse; 	<ul style="list-style-type: none"> - Imbatrânirea fortei de munca si migrarea populatiei active; - Pierderea tempoului si plecarea investitorilor catre alte directii; - Cresterea nivelului muncii la negru, fapt care ar avea efecte negative atât asupra pietei muncii, cât si asupra economiei locale. - Capacitatea redusa a administratiei locale de a implementa mari proiecte de dezvoltare economica;

CAPACITATE ADMINISTRATIVA SI GUVERNANȚA LOCALA

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> - Deschiderea administrației publice locale actuale catre investiții si experienta in managementul proiectelor cu finantare de diverse tipuri; - Sustinerea de catre autoritatile publice locale a activitatilor in domeniul economico-social-cultural. 	<ul style="list-style-type: none"> - Se poate constata o insuficienta in cazul veniturilor bugetului local, in special raportate la nevoile orasului Ocnele Mari;
OPORTUNITATI	AMENINȚARI
<ul style="list-style-type: none"> - In perioada 2015-2020 se intenționeaza realizarea mai multor investitii cu fonduri guvernamentale și europene; - Posibilitatea accesarii de fonduri guvernamentale și europene in perioada 2015-2020 pentru organizarea de sesiuni 	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa implementarii actiunilor pentru planificare familiala, preventia infractiunilor juvenile, etc.; - Legislație insuficient cunoscuta de catre personalul din instituțiile

<p>de instruire pe diverse domenii de activitate utile in administrație publica;</p> <ul style="list-style-type: none">- Posibilitatea crearii si aplicarii unor metode de crestere a patrimoniului orasului, crestere a veniturilor strânse la bugetul local si capacitatea de a-si autofinanta servicii locale;- Posibilitatea accesarii fondurilor nerambursabile in vederea realizarii si actualizarii a Planului de Urbanism General si imbunatatirea Regulamentului Local de Urbanism.	<p>publice, ca urmare a numarului mare de schimbari legislative;</p> <ul style="list-style-type: none">- Accentuarea fenomenului de saracie
---	---

PLANUL DE MASURI SI ACTIUNI GENERALE PENTRU ATINGEREA OBIECTIVELOR SPECIFICE FIECAREI DIRECTII DE DEZVOLTARE

DIRECTIA DE DEZVOLTARE	OBIECTIVE SPECIFICE	MASURI/ACTIUNI	RESPONSABILI	SURSE DE FINANTARE	REZULTATE ASTEPTATE
CRESTEREA ACCESULUI LA SERVICII PUBLICE DE BUNA CALITATE	<i>Imbunatatirea infrastructurii rutiere</i>	Modernizarea, reabilitarea si mentenanta întregii retele de drumuri orasenesti	Consiliul Local Consiliul Judetean	Bugetul local Bugetul judetului Vâlcea Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale Credite si produse bancare Programe de integrate finantare perioada de 2014-2020 km drumuri modernizate /reabilitate Piste pentru biciclisti Pasarele, poduri, podete km drum exploataii agricole km drum forestier
		Îmbunătățire acces exploatațiile agricole si forestiere			
	<i>Cresterea gradului de protectie si sigurantă al cetățenilor</i>	Instalarea unei retele de camere de monitorizare	Consiliul Local Inspectoratul Judetean de Politie	Bugetul local Bugetul judetului Vâlcea Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale Credite si produse bancare Investitii proprii ale operatorului de specialitate Programe de finantare perioada de 2014-2020	Camere de supraveghere amplasate în puncte de interes precum: institutii publice, scoli, grădinite, străzi si intersectii. Becuri ecologice cu consum redus de energie Echipamente de specialitate Sesiuni de instruire a voluntarilor Campanii de informare a populatiei
		Eficientizarea retelei de iluminat public			
		Dotarea Serviciului de Voluntariat pentru Situatii de Urgenta	Consiliul Local Consiliul Judetean		
	<i>Dezvoltarea retelei de alimentare cu gaze naturale</i>	Montarea retelei de alimentare cu gaze naturale a comunei	Consiliul Local Operatorul de specialitate	Bugetul local Bugetul judetului Vâlcea Bugetul de stat, programe km conducta de gaze

DIRECTIA DE DEZVOLTARE	OBIECTIVE SPECIFICE	MASURI/ACTIONI	RESPONSABILI	SURSE DE FINANTARE	REZULTATE ASTEPTATE
		Măsuri de stimulare a creșterii gradului de racordare la rețeaua de gaze naturale a consumatorilor casnici și economici		guvernamentale, programe naționale Investiții proprii ale operatorului de specialitate Credite și produse bancare Programe de finanțare perioada de 2014-2020	Cel puțin% gradul de racordare
DEZVOLTAREA SOCIO-CULTURALA A orasului Ocnele Mari	<i>Crearea condițiilor de dezvoltare și creștere a calității procesului educational</i>	Lucrări de reabilitare a unităților de învățământ	Consiliul Local Consiliul Județean Inspectoratul Școlar Județean MDRAP MECTS	Bugetul local Bugetul județului Vâlcea Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe naționale Credite și produse bancare	Reabilitarea periodică a celor școli și grădinițe Dotarea cu mobilier Dotări de specialitate 1 teren de sport și 3 locuri de joacă
		Crearea unor terenuri de sport pentru elevi și a unor locuri de joacă pentru preșcolari		POR 2014-2020 POS DRU 2014- 2020 Programe de finanțare perioada de 2014- 2020	Crearea în fiecare școală a cel puțin unui laborator de informatică
		Continuarea activităților de dotare a unităților cu material didactic și IT și conectare la internet prin rețele de broadband			Schimburi de profesori și elevi Parteneriate cu alte școli din județ, țară și străinătate Implementarea sistemului de asigurare a calității în școli
		Măsuri de dezvoltare a resurselor umane din învățământ prin implicarea în proiecte inclusive în parteneriat cu ceilalți actori locali			
		Asigurarea de facilități pentru elevi și cadre didactice	Consiliul Local Consiliul Județean	Bugetul local	Decontarea abonamentelor de transport pentru profesori

DIRECTIA DE DEZVOLTARE	OBIECTIVE SPECIFICE	MASURI/ACTIUNI	RESPONSABILI	SURSE DE FINANTARE	REZULTATE ASTEPTATE
			Inspectoratul Scolar Judetean		Microbuze scolare pentru transportul elevilor
	<i>Dezvoltarea culturală a comunei</i>	Modernizarea, reabilitare, dotarea si conectarea la internet a căminului cultural.	Consiliul Local Consiliul Judetean Inspectoratul Scolar	Bugetul local Bugetul judetului Vâlcea Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale	Toate spatiile din cele căminul cultural amenajate Acces la internet în cel puțin câte o sală din căminul cultural
		Consolidarea identității căminului cultural si punerea in valoare a căminului cultural prin utilizarea spatiilor pentru diverse activitati culturale	CNI	Programe de finantare din perioada de programare 2014- 2020 Programe bilaterale Programe ale unor fundatii Sponsorizări	O strategie culturală si un program de actiuni culturale Un Comitet consultativ creat Organizarea a cel puțin 2 evenimente cultural-artistice specifice orasului Ocnele Mari anual Organizarea zilelor orasului, anual Spectacole si festivitati organizate
		Cresterea potentialului turistic al orasului prin reabilitarea patrimoniului cultural si punerea in valoare a cladirilor clasificate ca monumente istorice, situri arheologice, muzee, etc	Consiliul Local Consiliul Judetean Unitati de cult ONG	Bugetul local Bugetul judetului Vâlcea Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale Programe bilaterale	Numar mai mare de turisti Monumente istorice reabilitate Dotari specifice

DIRECTIA DE DEZVOLTARE	OBIECTIVE SPECIFICE	MASURI/ACTIUNI	RESPONSABILI	SURSE DE FINANTARE	REZULTATE ASTEPTATE
				Programe ale unor fundatii Sponsorizări	
DEZVOLTAREA ASISTENTEI SOCIALE	Dezvoltarea serviciilor de asistență sociale si medicale	Reabilitarea, dezvoltarea si dotarea unităților de sănătate	Consiliul Local Consiliul Judetean Directia de Sănătate Publică Politia Comunitară DGASPC Vâlcea Inspectoratul Judetean de Politie	Bugetul local Bugetul judetului Vâlcea Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale Programe bilaterale Programe ale unor fundatii Sponsorizări Programe / proiecte ale DSP, DGASPC, IJP	Reabilitarea dispensarului medical si a punctului sanitar veterinar Un cabinet stomatologic in localitate Dotarea cu echipamente medicale Un laborator de analize medicale in oras Centru multifunctional destinat persoanelor defavorizate Centru pentru vârstnici Centru de zi / afterschool pentru copii Cel putin 3 parteneriate cu ONG – uri Locuinte sociale Un serviciu public de specialitate Telverde O cantină socială Acces pentru persoanele cu
		Dezvoltarea infrastructurii sociale în zonă si a activităților de asistență socială			

DIRECTIA DE DEZVOLTARE	OBIECTIVE SPECIFICE	MASURI/ACTIUNI	RESPONSABILI	SURSE DE FINANTARE	REZULTATE ASTEPTATE
					handicap la institutii si pentru circulatia pietonală
		Informarea si constientizarea populatiei sau a unor categorii specifice cu privire la păstrarea si îmbunătățirea stării de sănătate publică, si la prevenirea comportamentelor antisociale	Consiliul Local Consiliul Judetean Directia de Sănătate Publică Politia Comunitară DGASPC Vâlcea Inspectoratul Judetean de Politie		Campanii de informare si constientizare a populatiei sau categoriilor de risc. Actualizare ROF a institutiilor publice
CREAREA CONDITIILOR PENTRU DEZVOLTAREA SI DIVERSIFICAREA SECTORULUI ECONOMIC	Dezvoltarea activității turistice	Dezvoltarea infrastructurii turistice si a serviciilor conexe	Consiliul Local Camera de Comert si Industrie Vâlcea Agenti economici private ONG-uri locale	Bugetul local Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale Credite si produse bancare Programe integrate de finantare din perioada de programare 2014-2020	Construire/amenajare a 2 structuri de cazare; Infrastructură de acces la obiectivele turistice-modernizată Sistem de iluminare si semnalizare a obiectivelor turistice Studiu de fezabilitate pentru amenajarea unui centru balnear Studiu de fezabilitate pentru amenajarea unui centru public de recreere
		Promovarea potentialului turistic	Consiliul Local Camera de Comert si Industrie Vâlcea Agenti economici		Materiale de promovare: film turistic, obiecte promotionale, brosure, pliante, panouri stradale etc Promovare pe site-uri specializate de turism

DIRECTIA DE DEZVOLTARE	OBIECTIVE SPECIFICE	MASURI/ACTIUNI	RESPONSABILI	SURSE DE FINANTARE	REZULTATE ASTEPTATE
			Consiliul Judetean		Studiu privind potentialul turistic al zonei Parteneriate cu cel putin 4 tour-operatori
	Dezvoltarea agriculturii	Măsuri de valorificare a potentialului pomicol si al altor culturi	Consiliul Local Directia Agricolă si de Dezvoltare Rurală Statiunea de Cercetare Pomicolă Vâlcea Agenti economici	Bugetul local Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale Programe integrate de finantare din perioada de programare 2014- 2020	Cresterea suprafetelor cultivate cu puieti selectionati Înfiintarea unor noi exploatare agricole / pomicole Înfiintarea de păstrăvării / ferme de peste Centru de colectare, sortare, prelucrare si desfacere a fructelor Amenajarea si modernizarea cailor de acces catre proprietatile agricole din localitate
		Măsuri de valorificare a potentialului silvic	Consiliul Local Agenti economici		Cresterea suprafetelor împădurite Înfiintarea de ciupercării /plantatii cu fructe de pădure
	Diversificarea activităților economice	Dezvoltarea facilităților de sprijinire a activităților economice	Consiliul Local Camera de Comert si Industrie Vâlcea Agenti economici	Bugetul local Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale Credite si produse	Spatii reabilitate, renovate, conectate la internet si utilități Spatii amenajate pentru atragerea unor supermarketuri

DIRECTIA DE DEZVOLTARE	OBIECTIVE SPECIFICE	MASURI/ACTIUNI	RESPONSABILI	SURSE DE FINANTARE	REZULTATE ASTEPTATE
		Identificarea si stimularea unor noi afaceri în mediul rural	Centre de formare profesionala	Bancare POS DRU 2014-2020 PNDR 2014-2020 Programe integrate de finantare din perioada de programare 2014- 2020	Cresterea numărului de agenti economici la nivel local Cresterea numărului de locuitori angajati pe plan local Cresterea numărului de persoane care au urmat cursuri de perfectionare / calificare /recalificare
		Dezvoltarea resursei umane			
PROTEJAREA MEDIULUI INCONJURATOR	Îmbunătățirea accesului la infrastructura de apă si apă uzată si îmbunătățirea colectării selective a deeurilor	Implementarea rețelei de alimentare cu apă si canalizare pentru deservirea tuturor consumatorilor casnici sau industriali	Consiliul Local Consiliul Judetean Operatorul Regional de apa	Bugetul Local Bugetul de stat, programe guvernamentale,programe nationale	Accesul tuturor locuitorilor la alimentarea cu apă si Canalizare Epurarea corespunzătoare a apelor uzate
		Măsuri de management al apelor subterane si de suprafată	Consiliul Local Consiliul Judetean Operatorul Regional de apa Directia Apelor Olt	Credite si produse bancare Fondul pentru mediu POS Mediu 2014-2020 PNDR 2014-2020 Programe bilaterale Programe integrate de finantare din perioada de programare 2014-2020	Ecologizarea cursurilor de apă Lucrari de regularizare raului împotriva inundatiilor Managementul durabil al surselor de apă Diminuarea ritmului de crestere a gradului de poluare a apelor
		Campanii de informare si constientizare a populatiei	Consiliul Local Institutiile locale (scoli, biblioteca) Operatorul regional de apa Inspectoratul Scolar ONG-uri de profil		

DIRECTIA DE DEZVOLTARE	OBIECTIVE SPECIFICE	MASURI/ACTIONI	RESPONSABILI	SURSE DE FINANTARE	REZULTATE ASTEPTATE
					Actiuni de informare
	Utilizarea energiilor alternative	Reducerea pierderilor de energie termică	Consiliul Local Consiliul Judetean Agentia de Protectie a Mediului Agenti economici ONG-uri din domeniul protectiei mediului	Bugetul Local Bugetul de stat, programe guvernamentale, programe nationale Credite si produse bancare Fondul pentru mediu POS Mediu 2014-2020 PNDR 2014-2020 Programe bilaterale Programe integrate de finantare din perioada de programare 2014-2020	Reabilitarea termică a institutiilor
		Introducerea sistemelor ecologice de iluminat si încălzit			
		Campanii de informare si constientizare a populatiei	Consiliul Local Agentia de Protectie a Mediului Inspectoratul Scolar ONG-uri de profil		Certificarea energetică a clădirilor institutiilor publice
	Conservarea si protejarea cadrului natural	Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale	Consiliul Local Consiliul Judetean Inspectoratul pentru Situatii de Urgentă	Bugetul local Bugetul judetului Vâlcea Bugetul de stat, programe Guvernamentale, programe nationale	Cresterea eficientei energetice
					Editarea de materiale de informare
					Actiuni de informare desfășurate de Ziua Mediului – 5 iunie
					Actiuni de informare desfășurate de Ziua Internațională a Apei – 22 decembrie
					Perdele de protectie / centuri verzi
					Împădurirea terenurilor cu risc de alunecare mentionat clar in PUG

DIRECTIA DE DEZVOLTARE	OBIECTIVE SPECIFICE	MASURI/ACTIUNI	RESPONSABILI	SURSE DE FINANTARE	REZULTATE ASTEPTATE
			Agentia de Protectie a Mediului Agentia pentru Îmbunătățiri Funciare	Credite si produse bancare Fondul pentru mediu POS Mediu 2014-2020	Introducerea interdictiilor de construire în Planul Urbanistic General Diguri de protectie împotriva inundatiilor
		Înfiintarea unor parcuri amenajate ca locuri de joacă si recreere, cresterea suprafetelor zonelor verzi	Sistemul de Gospodărire a Apelor Directia Apelor Olt	PNDR 2014-2020 Programe bilaterale Programe integrate de finantare din perioada de programare 2014-2020	Înfiintarea a cel puțin 2 parcuri Cresterea cu 25% a suprafetei zonelor verzi în următorii 5 ani
		Valorificarea cadrului natural			Realizarea unei expozitii temporare / an
CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII ADMINISTRATIVE LA NIVEL LOCAL	Dezvoltarea resurselor umane din administratie	Instruirea si formarea continuă a personalului	Consiliul Local	Bugetul local	Certificate / diplome de participare / absolvire a cursurilor ECDL, de achizitii publice, management financiar etc
			Consiliul Judetean	Bugetul judetului Vâlcea	
		Centre de formare profesională	POS DRU 2014-2020	Proiecte de instruire derulate de autorități nationale, judetene	Certificate / diplome de participare / absolvire a unor cursuri de management financiar, cultural etc.
	Cresterea capacității administrative a managerilor institutiilor publice				
Îmbunătățirea activității de relatii publice	Cresterea transparenței si credibilității în fata cetățenilor	Consiliul Local Consiliul Judetean Primaria Mun Rm. Valcea	Bugetul local	Bugetul judetului Vâlcea	Întâlniri periodice cu cetățenii
				Programe nationale si guvernamentale Programe bilaterale	Cresterea gradului de informare publică Cresterea gradului de participare a cetățenilor la luarea deciziilor
	Dezvoltarea instituțională		Programe ale unor fundatii		Certificare ISCIM Parteneriate / asociatii de

DIRECTIA DE DEZVOLTARE	OBIECTIVE SPECIFICE	MASURI/ACTIUNI	RESPONSABILI	SURSE DE FINANTARE	REZULTATE ASTEPTATE
					dezvoltare intercomunitară /protocoale de colaborare
	Modernizarea instrumentelor de lucru	Modernizarea bazei materiale a administratiei publice locale	Consiliul Local	Bugetul Local Sponsorizari	Reabilitarea spatiilor de lucru Dotarea cu mobilier Achizitia de birotică
		Modernizarea bazei informatice a administratiei publice locale	Consiliul Local	Bugetul Local Sponsorizari	Achizitia de echipamente IT noi Upgradarea echipamentelor existente Conexiune la internet pentru fiecare angajat Implementarea sistemului de semnătură electronică

LISTA CU PROIECTELE PROPUSE PENTRU IMPLEMENTAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

Nr. crt	Domeniul de interventie	Obiectiv strategic	Obiective specifice / operationale	Plan de actiune	Proiecte propuse	Institutia responsabila	Suma estimata -lei-	Sursa de finantare potentiala	Termen estimat
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Capacitate administrativa	Dezvoltarea capacitatii institutionale	1. Largirea ofertei de servicii informationale pentru imbunatatirea relatiei cetatean-administratie publica; 2. Asigurarea accesului la informatii prin tehnologii informationale pentru utilizatorii finali ai serviciilor administratiei publice locale 3. Dezvoltarea sistemului informational la nivelul autoritatilor locale (primarie, institutii subordonate, alte institutii publice)	- achizitionarea unui soft specific; - achizitionarea de echipamente IT; - crearea unui portal web;	„Dezvoltarea si implementarea solutiilor de e-guvernare in cadrul Primariei Orasului Ocnele Mari”	UAT	445.230	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	2 ani

			4. Folosirea tehnologiei informatiilor in vederea imbunatatirii circulatiei informatiilor la nivelul serviciului ADP	<ul style="list-style-type: none"> - achizitionarea unui soft de gestiune; - achizitionarea de echipamente si utilaje specifice serviciului ADP - achizitionarea de echipamente IT; 	„Dotarea serviciului ADP din cadrul primariei orasului Ocnele Mari cu echipamente si utilaje specifice”	UAT	2.226.150	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	2 ani
			5. Folosirea tehnologiei informatiilor in vederea imbunatatirii circulatiei informatiilor la nivelul Serviciului Evidenta Populatiei	<ul style="list-style-type: none"> - achizitionarea unui soft specific; - achizitionarea de echipamente si utilaje specifice pentru eliberarea de carti de identitate; - achizitionarea de echipamente IT; 	„Infintare si dotare Serviciu Evidenta Populatie in cadrul primariei Orasului Ocnele Mari”	UAT	445.230	Fonduri europene, Buget de Stat, Buget Local, Fonduri private	2 ani

2.	Situatii de urgenta	Asigurarea starii de operativitate și a capacitatii de interventie optime a serviciilor pentru situatii de urgenta	1. Protectia populatiei din Ocnele Mari in situatii de urgenta	<ul style="list-style-type: none"> - constructia/reabilitarea/ modernizarea unui centru de situatii de urgenta; - asigurarea de utilitati pentru centru de situatii de urgenta (apa, canal, telefon, internet, energie electrica, energie termica, etc); - achizitionarea unei ambulante; - achizitionarea unei masini de pompieri - achizitionarea unor echipamente IT; - achizitionarea unui soft specializat; - achizitionarea unor echipamente si utilaje specifice; - dotari specifice; 	„Infiintare si dotare centru situatii de urgent (achizitie ambulanta+ masina de pompieri) in orasul Ocnele Mari”	UAT	2.226.150	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	4 ani
3.	Asistenta sociala	Ameliorarea problemelor si cresterea calitatii vietii persoanelor defavorizate si/sau a grupurilor vulnerabile din orasul Ocnele Mari	1. Imbunatatirea infrastructurii serviciilor sociale in scopul crearii premiselor necesare pentru asigurarea populatiei cu servicii esentiale de maxima importanta si utilitate	<ul style="list-style-type: none"> - construire/reabilitarea cantina; - dotare cantina cu echipamente si utilaje specifice; - amenajare si dotare sala de mese; - amenajare si dotare grup sanitar; 	„Infiintare si dotare cantina sociala pentru categorii defavorizate (prescolari, scolari, batrani) Ocnele Mari” Construire bloc	UAT	1.780.920	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	4 ani

			- construire locuinte sociale	locuinte sociale				
		2. Imbunatatirea calitatii vietii pentru batranii din Ocnele Mari	Construirea si dotarea unui centru de batrani: - construire, reabilitare cladire; - dotare camere de cazare; - dotare cantina; - dotare sala de recreere; - dotare cabinet medical; - dotare parc cu mobilier; - dotari specifice;	„Centru de Batrani (Scoala Ocnita)”	UAT	6.678.450	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	4 ani
		3. Sprijinirea incluziunii sociale pentru persoanele din categoriile defavorizate din orasul Ocnele Mari	Program de incluziune sociala a categoriilor defavorizate din cadrul comunitatii orasul Ocnele Mari: - Stabilirea grupului tinta; - Recrutarea grupului tinta; - Mediere sociala si consultanta; - Sprijin social si consultanta pentru grupul tinta; - Realizarea si distribuirea materialelor	„Program de incluziune sociala a categoriilor defavorizate din cadrul comunitatii orasul Ocnele Mari”	UAT	445.230	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	2 ani

				<p>informative;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cursuri de calificare-recalificare pentru grupul tinta; - Organizarea de intalniri cu potentialii angajatori din zona orasului Ocele Mari si din judetul Vlacea; - Angajarea a cel putin 50% din persoanele ce formeaza grupul tinta la finalul proiectului. 					
4.	Cultura	Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural	1. Impulsionarea dezvoltarii locale prin conservarea, protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului cultural și a identității culturale	<ul style="list-style-type: none"> - reabilitare modernizare imobil; - achizitie dotari aferente; - achizitie carti; - achizitie echipamente IT; - achizitie soft specific; - achizitie mobilier; - amenajare teren aferent imobilului; - achizitie centrala termica; - achizitie panouri fotovoltaice. 	„Modernizare, Reabilitare si Dotare imobil Casa de Cultura “Mircea Demetriade” si Biblioteca “Vasile Militaru””	UAT	8.904.600	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	3 ani

			2. Reabilitarea monumentelor istorice, (re)insertia lor in viata culturala a comunitatii si utilizarea acestui potential ca resursa importanta a turismului cultural	<ul style="list-style-type: none"> - conservarea siturilor arheologice si a monumentelor istorice din Ocnele Mari; - acces la siturile arheologice si la monumentele istorice din Ocnele Mari, - dotarea si amenajarea zonei din preajma siturilor arheologice si a monumentelor istorice din Ocnele Mari; - portal web cu siturile arheologice si monumentele istorice din Ocnele Mari in vederea promovarii acestora; 	<p>1) „Conservare, acces, dotare si amenajarea zonei din preajma siturilor arheologice si a monumentelor istorice din Ocnele Mari”</p> <p>2) „Consolidare si refunctionalizare monument istoric Biserica Adormirea Maicii Domnului,,</p>	<p>UAT</p> <p>Unitate de cult in parteneriat cu UAT</p>	<p>890.460</p> <p>9.000 000</p>	<p>Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare</p>	<p>3 ani</p>
			3. Realizarea lucrarilor de punerea in valoare a unor obiective de patrimoniu local	<ul style="list-style-type: none"> - amenajare spatiu destinat muzeului; - dotare cu echipamente si mobilier specific; - achizitionare echipamente si dotari necesare 	„Infiintare muzeu al istoriei Orasului Ocnele Mari”	UAT	445.230	Fonduri europene, Buget de Stat, Buget Local, Fonduri private	3 ani

				pentru prezentarea exponantelor ; - creare portal web;					
5.	Educatie	Imbunatatirea sistemului de invatamant la nivelul orasului Ocnele Mari	1. Creșterea gradului de participare la invatamantul profesional si tehnic si invatare pe tot parcursul vietii	- organizarea de cursuri de calificare-recalificare pentru diverse meserii.	„Centru pentru calificare profesionala pe diverse meserii (Scoala Ocnele Mari)”	UAT	445.230	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	2 ani
			2. Imbunatatirea calitatii procesului educational prin reabilitarea si modernizarea infrastructurii de invatamant	- construire/reabilitare/ modernizare cladire; - cantina cu dotari aferente; - achizitionare dotari specifice; - amenajare spatii pentru desfasurarea cursurilor; - amenajare teren de fotbal cu gazon artificial; - amenajare teren de volei; - amenajare piscina; - amenajare terasa unde se pot tine cursuri in aer liber;	„Creare si dotare Scoala de Vara in orasul Ocnele Mari”	UAT	2.226.150	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	4 ani

				Extindere gradinita cu program prelungit - amenajare spatii pentru desfasurarea cursurilor; - amenajare locuri de joaca	„Supraetajare cladire gradinita cu program prelungit,,	UAT		Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	2 ani
				Modernizare si dotare teren de sport scoala “Costea Marinoiu”, Ocnele Mari: - gazon artificial; - tribune; - vestiare; - grup sanitar; - dotari specifice.	„Modernizare si dotare teren de fotbal aferent Scoala “Costea Marinoiu”, Ocnele Mari, judet Valcea”	UAT	222.615	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	3 ani
6.	Infrastructura	Cresterea nivelului de trai pentru persoanele din orasul Ocnele Mari prin investitii in infrastructura locala	1.Creșterea calității vieții locuitorilor din Ocnele Mari, prin asigurarea de conditii pentru desfasurarea de activitati de divertisment, de recreere si sportive	Amenajare parcuri oras Ocnele Mari - creare locuri de joaca; - dotare mobilier; - parc, alei, mese de sah, panouri de baschet, leagane;	“Amenajare parcuri oras Ocnele Mari (creare locuri de joace, dotare mobilier parc, alei, mese de sah, panouri de baschet, leagane, etc)”	UAT	4.452.300	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	2 ani
				Construirea unei baze sportive multifunctionale: - teren minifotbal cu gazon artificial; - teren baschet/handbal; - teren tenis de camp; - vestiare; - grup sanitar; - sala dotata cu	“Infiintare si dotare Baza Sportiva multifunctionala Ocnele Mari”	UAT	2.226.150	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	4 ani

				mese de tenis de masa; - parcare auto;					
			2. Sprijinirea producerii si utilizarii energiei din surse regenerabile	Construirea unui ferme (parc) de panouri fotovoltaice cu o putere de doi megavati.	“Constructie ferma panouri fotovoltaice putere 2 megavati in Ocnele Mari”	UAT	8.904.600	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	4 ani
			3. Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii de transport	Reabilitare/modernizare retea de drumuri functionala care sa deserveasca nevoile curente ale locuitorilor si activitatilor economice fara sa afecteze starea mediului inconjurator	“Reabilitarea si modernizarea retelei de drumuri locale in orasul Ocnele Mari, inclusive refacere trotuare, realizare rigole betonate”	UAT	-	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	4 ani
			4. Reabilitarea si extinderea retelei de alimentare cu apa si a retelelor de canalizare	- reabilitarea si modernizarea retelei existente de alimentare cu apa - extinderea retelei de alimentare cu apa - reabilitarea si modernizarea retelei existente de canalizare - extinderea retelei de canalizare	1), Reabilitare, modernizare si extindere retea de alimentare cu apa a orasului Ocnele Mari,, 2), Reabilitare, modernizare si extindere retea de canalizare a orasului Ocnele Mari,, 3) Construire statie de epurare a apei menajere	UAT APAVIL			

			5. Reabilitarea si extinderea retelei de alimentare cu gaz metan	- reabilitarea si modernizarea retelei existente de gaz metan - extinderea retelei de gaz metan	„Reabilitare, modernizare si extindere retea de alimentare cu gaze naturale in orasul Ocnele Mari,,	UAT Operatorii de transport si distributie gaze naturale			
			5. Reabilitarea, modernizarea si extinderea retelei de alimentare cu energie electrica	- reabilitarea si modernizarea retelei existente de alimentare cu energie electrica - extinderea retelei de alimentare cu energie electrica -modernizarea iluminatului public prin utilizarea tehnologiilor LED -automatizarea eficienta a sistemului de iluminat public prin utilizarea surselor alternative regenerabile de energie electrica	1)„Reabilitare, modernizare si extindere retea de alimentare cu energie electrica in orasul Ocnele Mari,, 2)„ Extinderea, reabilitarea si Modernizarea iluminatului public din orasul Ocnele Mari	UAT Operatorii de transport si distributie energie electrica		Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	
7.	Turism	Dezvoltarea turismului prin investitii in activitati ce vizeaza domeniile: tratament si odihna, agrement si recreere, marketing si promovare turistica.	1. Dezvoltarea turismului prin amenajarea unor baze de tratament si a unor spatii de agrement	Infiintarea si dotarea unei baze de agrement cu: - terenuri de minifotbal cu gazon artificial; - piscina apa dulce; - piscine apa sarata; - teren tenis de camp; - centru SPA - vestiare; - grup sanitar;	“Construire si dotare Baza de Agrement Ocnele Mari”	UAT	2.226.150	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	4 ani

				- parcare auto;					
				<p>Baza de tratament si odihna va presupune construirea si dotarea unor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spatii destinate cazarii turistilor ; - cabinete de tratament cum ar fi cabinet de: kinetoterapie, fizioterapie, acupunctura, aerosoli cu saramura, reflexoterapie, meloterapie, ORL, etc - bazin cu apa sarata acoperit; - bazin cu apa sarata in aer liber (cu apa incalzita pentru a se putea folosi si iarna); - spatii de joaca pentru copii; - centru SPA; - amenajarea unei zone de agrement; - cantina/restaurant; - amenajarea unei parcari; - achizitionarea de 	“Infiintarea unei baze de tratament si odihna in Orasul Ocnele Mari”	UAT	31.166.100	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	4 ani

				echipamente medicale si dotari specifice de ultima generatie pentru dotarea cabinetelor si sectiilor ce vor fi create					
				Amenajarea unui parc de aventura pentru sporturi extreme	„Adventure Parc Ocnele Mari	UAT	7.000.000	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	
				Realizarea unor trasee si piste de biciclete pentru agrement si sport	„Amenajare trasee de cicloturism montan,,	UAT		Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	
				Reabilitarea parcurilor si gradinilor din oras -reabilitarea aleilor de promenada -dotarea cu mobilier urban - realizarea unui sistem de irigatii pentru intretinerea florei - plantarea de arbori arbusti ornamentali si aranjamente floricole	1)Reamenajare peisagistica si reabilitare Parc Ocnele Mari,, 2) Reamenajare peisagistica si reabilitare Parc Ocnita,, 3)Amenajare „ Parc KM 0 Ocnele Mari			Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	

			2. Dezvoltarea turismului prin investitii in activitati de marketing si promovare turistica	<ul style="list-style-type: none"> - construirea cladirii in care va functiona Centrele Nationale de Informare si Promovare Turistica; - dotarea Centrului National de Informare si Promovare Turistica; - crearea bazelor de date cu informatii turistice, necesare Centrului National de Informare si Promovare Turistica - crearea/dezvoltarea unui web site pentru promovarea produselor turistice din Ocele Mari la nivel zonal/regional/national. 	“Crearea unui brand turistic local,,	UAT	620.000	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	4 ani
				<ul style="list-style-type: none"> - constructie/reabilitare cladire centru olarit - realizare acces centru, - retea apa-canal, - dotare centru - utilitati centru; - realizare atelier olarit; 	“Infiintare Centru olarit oras Ocele Mari (acces centru, retea apa-canal, dotare centru)”	UAT	4.452.300	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de finantare	4 ani

				- showroom;					
				- Construirea unui portal turistic; - Filme de prezentare a obiectivelor turistice din orasul Ocnele Mari; - Creare baze de date turistice; - Insertii in presa locala si nationala; - Ghiduri turistice; - Albume ale obiectivelor turistice ale localitatii; - Brosuri; - Film scurt metraj; - Dvd-uri imprimate; - Harti turistice; - Panouri/backlit-uri; - Placute de marcaj pe traseele si obiectivele turistice;	“Promovarea potentialului turistic in orasul Ocnele Mari, judet Valcea”	UAT	985.800	POR 2014-2020, Axa 5, Domeniul 5.3, Buget Local	2 ani
		3.	Constructia/reabilitarea/modernizarea cailor de aces spre principalele obiective turistice	Realizarea traseelor turistice va presupune: - constructia unor alei pietonale pana la obiectivele	“Crearea unui traseu turistic in Orasul Ocnele Mari”	UAT	667.845	Buget local, fonduri europene, fonduri guvernamentale, credite bancare, alte surse de	3 ani

			ale localitatii	<p>turistice (siturilor arheologice din zona, a monumentelor istorice, lacaselor de cult);</p> <ul style="list-style-type: none">-constructia unor piste de biciclete pana la obiectivele turistice (siturilor arheologice din zona, a monumentelor istorice, lacaselor de cult);- dotarea aleilor pietonale cu mobilier stradal si indicatoare;- construirea unor foisoare (ce vor servi ca spatii de odihna si informare) de-a lungul traseelor, dotate cu mobilier (scaune, masa), cu aviziere pentru afisarea de informatii referitoare la obiectivele turistice.- amenajarea, dotarea si conservarea a siturilor arheologice din zona, a				finantare	
--	--	--	-----------------	--	--	--	--	-----------	--

				monumentelor istorice, lacaselor de cult, etc					
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--

SURSE DE FINANTARE DISPONIBILE

La nivelul administratiilor publice locale, exista o plaja variata de surse de finantare pentru proiectele de investitii de interes local.

Alegerea celei mai optime surse de finantare pentru un proiect de investitii dezvoltat la nivel local, implica o buna cunoastere a legislatiei nationale in vigoare, a legislatiei europene in materie de fonduri, a Programelor Operationale aferente fondurilor UE, precum si a nevoilor curente si viitoare ale comunitatii locale.

Ca urmare, pentru un obiectiv de investitie local, puntem considera una sau mai multe surse de de finantare:

- a) Bugetul local
- b) Bugetul judetului Valcea
- c) Bugetul de stat
- d) Programe guvernamentale
- e) Fonduri Europene Structurale si de Investitii (prin Programe Operationale, PNDR)
- f) Programe de cooperare teritoriala (EPSON 2013, INTEREG IV C, URBACT II, INTERACT 2007-2013)
- g) Granturi
- h) Institutii financiare interne si international
- I0 Alte surse de finantare (ambasade, fundatii, organizatii).

a) Bugetul local

Legea numarul 215/2001 administratiei publice si locale cu toate modificarile si completatile ulterioara este actul normativ prin care este reglementata constituirea bugetului la nivel local, astfel in sectiunea a doua "Atributiile consiliului local", articolul 36, punctual (4), consiliul local "aproba bugetul local, virarile de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare si contul de incheiere a exercitiului bugetar, contractarea si/sau garantarea imprumuturilor, precum si contractarea de datorie publica locala prin emisiuni de titluri de valoare, in numele unitatii administrativ-teritoriale, in conditiile legii".

Potrivit **Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale**, posibilele venituri la bugetul local, pot fi: "Art. 5. - (1) Veniturile bugetare locale se constituie din:

- a) venituri proprii, formate din: impozite, taxe, contribuții, alte varsaminte, alte venituri și cote defalcate din impozitul pe venit;
- b) sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat;
- c) subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete;
- d) donații și sponsorizări."

Totodata consiliul local are in atributii aprobarea documentatiei tehnico-economice pentru lucrarile de investii de interes local, a strategiei de dezvoltare economico-sociale, de mediu pentru localitate, precum si asigurarea realizarii diverselor lucrari si masuri privind procesul de integrare europeana, mediu si furnizarea diverselor servicii publice.

b) Bugetul judetului Valcea

O alta sursa de finantare la nivel local, este reprezentata de Bugetul Judetean, in care pot fi repartizate fonduri, pentru echilibrarea bugelor locale. Astfel, in conformitate cu articolul 33, alin. 3, din **Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale**, pot fi repartizate fonduri din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, aprobate anual prin legea bugetului de stat, și din cota de 22% din impozitul pe venit incasat.

c) Bugetul de stat

Transferurile consolidabile de la bugetul de stat către bugetele locale se acordă pentru investiții finanțate din imprumuturi externe la a căror realizare contribuie și Guvernul, potrivit legii, și se aprobă anual, în poziție globală, prin legea bugetului de stat.

Din bugetul de stat, prin bugetele unor ordonatori principali de credite ai acestuia (ministerele și agențiile), precum și din alte bugete, se pot acorda transferuri către bugetele locale pentru finanțarea unor programe de dezvoltare sau sociale de interes național, județean ori local.

d) Programe guvernamentale

Principalele programe guvernamentale sunt:

- **Programul National de Dezvoltare Locala, aprobat prin O.U.G. 28/2010;**

Obiectivele de investitii care pot fi finantate în cadrul acestui program trebuie să vizeze unul dintre următoarele domenii specifice:

- a) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a sistemelor de alimentare cu apă și statii de tratare a apei;
- b) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a sistemelor de canalizare și statii de epurare a apelor uzate;
- c) realizare/extindere/reabilitare/modernizare /dotare a unităților de învățământ preuniversitar;
- d) realizare/extindere/reabilitare/modernizare/dotare a unităților sanitare din mediul rural;
- e) reabilitare/modernizare a drumurilor publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri judetene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;
- f) realizare/modernizare/reabilitare de poduri, podete sau puncte pietonale;
- g) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a unor obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifunctionale, teatre;

- h) realizare/extindere/modernizare de platforme de gunoi;
- i) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a pietelor publice, comerciale, târguri, oboare, după caz;
- j) realizare/extindere/reabilitare/modernizare a bazelor sportive.

Finantarea Programului se asigură din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual cu această destinație în bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, pe subprograme, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

- **Programul privind alimentarea cu apa la sate si locuinte sociale, conform H.G. 687/1997, cu completarile si modificarile ulterioare;**

Acest program prevede contractarea și garantarea de către Guvern a unor credite pentru realizarea unor proiecte privind pietruirea drumurilor comunale, alimentarea cu apa a satelor, asigurarea cu locuinte sociale, refacerea și dezvoltarea infrastructurii în intravilanul localitatilor rurale.

- **Programul privind Renasterea Satului Romanesc – 10 case pentru specialisti, conform H.G. 151/2010, cu completarile si modificarile ulterioare;**

Programul prevede construirea în fiecare comuna din România a maximum 10 case prin A.N.L., ce vor fi predate autoritatilor locale în a căror rază administrativ-teritorială se afla acestea. În cazul comunelor în care sunt înregistrate mai multe cereri, prin acest program se pot construi un număr de 15 case. Locuintele vor fi construite cu finanțare de la bugetul de stat, în limita sumelor alocate cu această destinație prin legea bugetului de stat.

Acestea vor fi închiriate către **personalul didactic, medici, asistenți medicali și politisti** care își desfășoară activitatea în mediul rural, cu vârsta sub 35 de ani.

- **Programul prioritar național pentru proiectarea și construirea de sedii pentru așezăminte culturale**, în localitățile unde nu există asemenea instituții, în mediul rural și mic urban, prin Compania Națională de Investiții "C.N.I." - S.A.

Acest program este instituit prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.118/2006 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.143/2007, cu modificările și completările ulterioare

d) Fonduri Europene Structurale si de Investitii (prin Programe Operationale, PNDR)

Definitivarea noilor Programe Operationale pentru perioada 2014-2020, este conditionata de finalizarea și adoptarea Acordului de Parteneriat pentru perioada de programare 2014-2020, astfel Comisia Europeana stabileste urmatoarele orizonturi de timp:

- **adoperea Acordului de Parteneriat pentru perioada 2014-2020**, se va realiza în termen de 4 luni de la transmiterea lui către Comisia Europeana, cuprinzând observatiile

corespunzatoare facute de aceasta. Astfel, Acordului de Parteneriat trebuie adoptat pana cel tarziu la 31 august 2014.

- **adoptarea Programelor Operationale pentru perioada 2014-2020** se va face in termen de 6 luni de la transmiterea lor catre Comisia Europeana, cuprinzand observatiile corespunzatoare facute de aceasta. Ca regula generala, adoptarea noilor Programe Operationale va trebui realizata pana la 31 ianuarie 2015.

Alocările financiare prevazute in Acordul de Parteneriat propus pentru Romania pentru perioada 2014-2020 (versiunea draft din Februarie 2014), sunt evidentiata astfel:

- la nivel de programe (sume brute, inclusiv rezerva de performanta):

Titlul programului:	Fonduri Europene Structurale si de Investitii	Valoare Milioane Euro
Program Operational Infrastructura Mare:	FEDR	2,722
	FC	6,935
Program Operational Capital Uman	FSE	3,666
Initiativa pentru Ocuparea Tinerilor (YEI)		106
Program Operational Capacitate Administrativa	FSE	561
Program Operational Competitivitate	FEDR	1,348
Program Operational Asistenta Tehnica	FEDR	319
Program Operational Regional	FEDR	6,884
Program National de Dezvoltare Rurala (PNDR)	FEADR	8,016
Total		30,557

- la nivel de fonduri si obiective tematice (sume brute, inclusiv rezerva de performanta)

Obiectiv tematic:	Milioane Euro				
	FEDR	FSE	FC	FEADR	FEPAM
1. Consolidarea cercetării, a dezvoltării tehnologice și a inovării	861.6			57.3	
2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și creșterea calității tehnologiilor informatice și de comunicare	592.5				
3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol (FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (FEPAM)	744.7			2,651.1	
4. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele	3,277.9		-	457.8	
5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, revenirea și gestionarea riscurilor	-		478.7	1,082.9	
6. Conservarea și protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	517.9		2,732.9	1,452.9	
7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul rețelelor de infrastructura majore	3,619.0		3,723.4	-	
8. Promovarea sustenabilității și calității locurilor de munca și sprijinirea mobilității forței de muncă	-	1,118.8	-	563.9	
9. Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și discriminării	531.9	1,119.2	-	1,557.0	
10. Investiții în educație, formare, și formare profesională pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții	372.3	1,158.1	-	14.4	
11. Consolidarea capacității instituționale a autorităților publice și a partilor interesate și o administrație publică eficientă.	319.1	782.0	-	-	
12. Asistența Tehnică	436.2	48.9	-	178.4	
Total	11,273.1	4,227.0	6,935.0	8,015.7	

** Inițiativa pentru Ocuparea Tinerilor*

✓ **Programul Operational Infrastructura Mare 2014-2020**

Alocare estimativă POIM 2014-2020: 9657 milioane Euro

Domeniile de interventie acoperit de POIM 2014-2020:

- **Transport** (rutier, feroviar, aerian, naval, maritim, intermodal, siguranță transporturi, vămi);
- **Mediu** (sector apa si apa uzata, managementul deșeurilor, biodiversitate, schimbări climatice, managementul și prevenirea dezastrelor);
- **Energie** (resurse regenerabile, cogenerare, sisteme distribuție).

Astfel, **Programul Operational Infrastructura Mare cuprinde 7 axe prioritare pentru finanțare:**

- **Transport:**

- **Axa prioritara 1: Dezvoltarea rețelei TEN-T pe teritoriul României;**
- **Axa prioritara 2: Creșterea accesibilității regionale prin conectarea la TEN-T;**
- **Axa prioritara 3: Dezvoltarea unui sistem de transport sigur și prietenos cu mediul;**

- **Mediu:**

- Axa prioritara 4: Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
- Axa prioritara 5: Protejarea si refacerea biodiversitatii, remedierea solurilor contaminate si monitorizarea calitatii aerului;
- Axa prioritara 6: Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor;

- **Energie curată și Eficiență Energetică:**

- Axa prioritara 7: Energie sigură și curată pentru o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon.

✓ **Programul Operational Capital Uman 2014-2020**

Alocare estimativă POCU 2014-2020: 3666 milioane Euro

Axe prioritare si priorități de investitii propuse pentru finanțare in cadrul Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020:

- **Axa prioritara 1: Inițiativa “Locuri de munca pentru tineri”;**

Prioritati de investitii:

- integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se

confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusive prin implementarea garanției pentru tineri;

- **Axa prioritara 2: Imbunatatirea situatiei tinerilor din categoria NEET;**

Prioritati de investitii:

- integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale și a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusive prin implementarea garanției pentru tineri;

- **Axa prioritara 3: Locuri de munca pentru toti;**

Prioritati de investitii:

- acces la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și pentru persoanele inactice, inclusiv pentru șomerii de lungă durată și pentru persoanele cu șanse mici de angajare, inclusiv prin inițiative locale de angajare și sprijin pentru mobilitatea forței de muncă;
- activități independente, antreprenoriat și înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi și a unor întreprinderi mici și mijlocii inovatoare;
- adaptarea la schimbare a lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor;
- modernizarea instituțiilor pieței forțelor de muncă, precum serviciile publice și private de ocupare a forței de muncă și îmbunătățind satisfacerea nevoilor pieței forțelor de muncă, prin măsuri de stimulare a mobilității transnaționale a lucrătorilor și prin programe de mobilitate și printr-o mai bună cooperare între instituții și părțile interesate relevante.

- **Axa prioritata 4: Incluziunea sociala si combaterea saraciei;**

Prioritati de investitii:

- integrarea socioeconomic a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității și solidare pentru a facilita accesul la locuri de muncă;
- creșterea accesului la servicii accesibile, durabile și de înaltă calitate, inclusive asistență medicală și servicii sociale de interes general;
- promovarea antreprenoriatului social și a integrării profesionale în întreprinderile sociale și promovarea economiei sociale;

- **Axa prioritara 5: Educatie si competente;**

Prioritati de investitii:

- reducerea și prevenirea abandonului școlar timpuriu și promovarea accesului egal la învățământul;

- îmbunătățirea calității și a eficienței învățământului terțiar și a celui echivalent și a accesului la acestea;
- creșterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă;
- sporirea relevanței pe piața forței de muncă a educației și a sistemelor de formare, facilitarea tranziției de la educație la piața forțelor de muncă și consolidarea formării și a sistemelor de formare profesională;

- **Axa prioritara 6: Asistenta Tehnica;**

Prioritati de investitii:

- sunt menite să completeze și să sprijine intervențiile aferente tuturor celorlalte priorități de investiții, prin asigurarea unei comunicări adecvate referitoare la tipul și ținta intervențiilor susținute, cât și prin sprijinirea beneficiarilor cu privire la elaborarea și implementarea cu succes a proiectelor.

✓ **Programul Operational Competitivitate 2014-2020**

POC este elaborat pentru a răspunde recomandărilor în ceea ce privește aplicarea măsurilor structurale pentru promovarea creșterii economice și a competitivității.

Alocare estimativă POC 2014-2020: 1348 mililoane Euro

Axe prioritare si priorități de investitii propuse pentru finanțare in cadrul Programul Operațional Competitivitate 2014 - 2020:

- **Axa prioritara 1: Cercetare, Dezvoltare Tehnologică și Inovare (CDI) pentru a sprijini competitivitatea economica;**

Prioritati de investitii:

- Promovarea investițiilor în C&I, dezvoltarea de legături și sinergii între întreprinderi, centrele de cercetare și dezvoltare și învățământul superior;
- Îmbunătățirea infrastructurilor de cercetare și inovare (C&I) și a capacităților pentru a dezvolta excelența în materie de C&I și promovarea centrelor de competență.

- **Axa prioritara 2: Tehnologia Informației și Comunicațiilor (TIC) pentru o economie digitală competitivă;**

Prioritati de investitii:

- Consolidarea aplicațiilor TIC pentru guvernare electronică, elearning, incluziune digitală, cultură online și e-sănătate;
- Dezvoltarea produselor și serviciilor TIC, a comerțului electronic și a cererii de TIC;
- Extinderea conexiunii în bandă largă și difuzarea rețelelor de mare viteză, precum și sprijinirea adoptării tehnologiilor emergente și a rețelelor pentru economia digitală;

✓ Programul Operational Capacitate Administrativa 2014-2020

PO CA este structurat pe trei axe prioritare și are rolul de a contribui la crearea unei administrații publice moderne capabilă să faciliteze dezvoltarea socio-economică a țării, prin intermediul unor servicii publice, investiții și reglementări de calitate, contribuind la atingerea obiectivelor strategiei 2020.

PO CA prevede operațiuni legate de creștere a calității politicilor publice și a strategiilor elaborate la nivelul autorităților și instituțiilor publice, sistematizare și creștere a calității reglementărilor în vederea reducerii birocrăției pentru mediul de afaceri și cetățeni, precum și identificare, dezvoltare și implementare de măsuri pentru îmbunătățirea managementului financiar la nivelul autorităților și instituțiilor publice.

Alocare estimativă PO CA 2014-2020: 561 milioane Euro

Axe prioritare și priorități de investiții propuse pentru finanțare în cadrul Programul Operațional Capacitate Administrativa 2014 - 2020:

- **Axa prioritara 1: Guvernare eficienta, predictibila și transparenta;**

Prioritate de investitie:

- Investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice în vederea realizării de reforme, a unei mai bune reglementări și a bunei guvernante;

- **Axa prioritara 2: Administratie accesibila;**

Prioritate de investitie:

- Investiții în capacitatea instituțională și în eficiența administrațiilor și a serviciilor publice în vederea realizării de reforme, a unei mai bune reglementări și a bunei guvernante;

✓ Programul Operational Asistenta Tehnica 2014-2020

PO AT 2014-2020 își propune să vină în întâmpinarea deficiențelor constatate, prin forme de sprijin adecvate, adresate atât beneficiarilor de finanțare din fondurile ESI, în limitele complementarității cu sprijinul de pe axele proprii de asistenta tehnica ale programelor operationale, cât și asupra sistemului de coordonare, gestiune și control al fondurilor ESI, pe latura consolidării capacității administrative și a stabilității și profesionalizării resursei umane din acest sistem.

Alocare estimativă PO AT 2014-2020: 319 milioane Euro

Axe prioritare si priorități de investitii propuse pentru finanțare in cadrul Programul Operațional Capacitate Administrativa 2014 – 2020:

- **Axa prioritara 1: "Capacitatea beneficiarilor de a pregăti și implementa proiecte finanțate din fondurile ESI și diseminarea informațiilor privind aceste fonduri";**
- **Axa prioritara 2: "Sprijin pentru coordonarea, gestionarea și controlul fondurilor ESI";**
- **Axa prioritara 3: "Resursele umane implicate în sistemul de coordonare, gestionare și control al fondurilor ESI în România";**

✓ Programul Operational Regional 2014-2020

POR 2014 – 2020 își propune ca obiectiv general creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.

Alocare estimativă POR 2014-2020: 6884 mililoane Euro

Conform primei **versiuni sinteza a Programului Operational Regional 2014-2020**, sunt stabilite urmatoarele axe prioritare si prioritati:

- **Axa priorara 1: Imbunatatirea activitatilor de transfer tehnologic;**

Prioritate de investitie:

- Pomovarea investițiilor de afaceri în inovare și cercetare, dezvoltarea legăturilor și a sinergiilor între întreprinderi, centre de cercetare-dezvoltare și de educație, în special dezvoltarea produselor și serviciilor, transfer tehnologic, inovare socială, networking, clustere;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 100 mililoane Euro

- **Axa priorara 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;**

Prioritati de investitii:

- Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi și prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 200 mililoane Euro

- Sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 500 milioane Euro

- **Axa priorara 3: Eficiență energetică în clădirile publice (alocare estimative 300 milioane Euro);**

Prioritati de investitii:

- Sprijinirea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile in infrastructura publică, inclusiv clădiri publice și în sectorul locuințelor;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 300 milioane Euro

- **Axa priorara 4: Sprijinirea dezvoltării urbane;**

Prioritati de investitii:

- Sprijinirea eficienței energetice și utilizarea energiei regenerabile in infrastructura publică, inclusiv clădiri publice, și în sectorul locuințelor;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 852.63 milioane Euro

- Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor climatic;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 1658.60 milioane Euro

- Acțiuni pentru îmbunătățirea mediului urban, revitalizarea orașelor, regenerarea și decontaminarea siturilor poluate și promovarea masurilor pentru reducerea zgomotului;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 170.39 milioane Euro

- **Axa priorara 5: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului;**

Prioritati de investitii:

- Conservarea, protecția, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 316.43 milioane Euro

- **Axa priorara 6: Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională și locală;**

Prioritati de investitii:

- Stimularea mobilității regionale prin conectarea infrastructurilor rutiere regionale la infrastructura TEN – T;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 1113 mililoane Euro

- **Axa priorara 7: Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale;**

Prioritati de investitii:

- Investițiile în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de colectivitățile locale;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 400 mililoane Euro

- **Axa priorara 8: Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban;**

Prioritati de investitii:

- Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban și rural;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 100 mililoane Euro

- **Axa priorara 9: Îmbunătățirea infrastructurii educationale;**

Prioritati de investitii:

- Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație și formare;

Alocare estimativă POR 2014-2020: 350 mililoane Euro

- **Axa priorara 10: Îmbunătățirea activității cadastrale;**

Alocare estimativă POR 2014-2020: 300 mililoane Euro

- **Axa priorara 11: Asistență tehnica;**

Alocare estimativă POR 2014-2020: 100 mililoane Euro

✓ **Programul National de Dezvoltare Rurala (PNDR) 2014-2020****Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 8016 mililoane Euro**

PNDR 2014-2020 abordeaza în mod strategic următoarele priorități: schimbarea structurală a sectorului agro-alimentar și competitivitatea, managementul resurselor naturale, dezvoltarea rurală locală echilibrată, în conformitate cu Acordul de Parteneriat. Aceste priorități sunt corelate cu obiectivele strategice definite la nivel național cu Politica Agricolă Comună și cu Strategia Europa 2020.

In Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020, sunt prevazute urmatoarele masuri:

I. Măsurile de investiții în sectorul agricol, în întreprinderi rurale și în spațiul rural, și anume:**1) Investiții în active fizice (sectorul agroalimentar)**

- **Submăsura "Modernizare ferme"** – investiții în ferme precum dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermelor

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 1018 mililoane Euro (inclusiv alocarea măsurii specifice subprogramului pomicol, respectiv 260 mil. Euro);*Beneficiari:*

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- grupuri de producători și cooperative, care deservește interesele membrilor;
- institutele și stațiunile de cercetare-dezvoltare.

Ponderea sprijinului public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, iar valoarea maximă a sprijinului public nerambursabil a unui proiect nu va depăși:

- 1.000.000 Euro în cazul activității de producție;
- 1.500.000 Euro pentru investițiile care conduc la un lanț scurt de aprovizionare (producție, procesare, comercializare).

Intensitatea sprijinului public nerambursabil se va putea majora cu 20%, dar rata maximă a sprijinului public nerambursabil combinat nu poate depăși 90%, în cazul tinerilor, al proiectelor colective/integrate, al operațiunilor sprijinite prin PEI sau în cazul investițiilor legate de operațiunile de agromediu sau agricultură ecologică.

- **Submăsura "Prelucrarea și comercializarea produselor agricole din Anexa I la Tratat"** – investiții în cadrul unităților de procesare, inclusiv tehnologii pentru dezvoltarea de noi produse și procese, alte tehnologii.

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 469 milioane Euro (inclusiv alocarea măsurii specifice subprogramului pomicol, respectiv 40 milioane Euro);

Beneficiari

- întreprinderi;
- grupuri de producători și cooperative;

Ponderea sprijinului public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, iar valoarea maximă a sprijinului public nerambursabil a unui proiect nu va depăși:

- 1.000.000 euro/proiect;
- 1.500.000 euro pentru investițiile care conduc la un lanț scurt de aprovizionare locală (producție, procesare, comercializare).

Intensitatea sprijinului public nerambursabil se va putea majora cu 20%, dar rata maximă a sprijinului public nerambursabil combinat nu poate depăși 90%, în cazul tinerilor, al proiectelor colective/integrate, al operațiunilor sprijinite prin PEI sau în cazul investițiilor legate de operațiunile de agromediu sau agricultură ecologică.

- **Submăsura "Infrastructura de adaptare a agriculturii și silviculturii"** (drumuri de acces la exploatațile agricole și forestiere, instalații/infrastructură de irigații)

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 570 milioane Euro

Beneficiari:

- Agricol: unități administrativ teritoriale și/sau asociații ale acestora.
- Silvic: proprietari de pădure și/sau asociațiile acestora; unități administrativ teritoriale și/sau asociații ale acestora, proprietari de pădure; administratorii fondului forestier de stat proprietate publică a statului.
- Irigații: organizații / federații ale proprietarilor/ deținătorilor de terenuri agricole constituite în conformitate cu legislația în vigoare.

Valoarea sprijinului public nerambursabil:

- 1.000.000 Euro/proiect pentru sistemele de irigații aferente stațiilor de punere sub presiune și drumurile agricole de acces;
- 1.500.000 Euro/proiect pentru amenajarea sistemelor de irigații aferente stațiilor de repompare, precum și drumurilor forestiere;

2) Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

➤ Submăsura "Instalare tineri fermieri " sprijin acordat pe baza unui plan de afaceri

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 400 milioane Euro

Beneficiari:

- tineri fermieri având până la 40 de ani la momentul depunerii solicitării de finanțare (în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din Regulamentului (UE) nr. 1305/2013) care dețin în proprietate și/sau folosință o exploatație agricolă având dimensiunea cuprinsă între 15.000-50.000 euro valoare producție standard (propunere).

Valoarea sprijinului public nerambursabil în cuantum de 100%, valoarea maxima fiind de 60.000 Euro. Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri va fi acordat pe baza unui plan de afaceri, sub formă de primă (plată forfetară) în două tranșe astfel:

- 70% din cuantumul maxim al sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
- 30% din cuantumul maxim al sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare.

Acordarea celei de-a doua tranșe este condiționată de implementare obiectivelor stabilite prin Planul de Afaceri, în cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează prima tranșă, proporțional în raport cu obiectivele realizate.

➤ Submăsura "Sprijin pentru ferme mici " sprijin acordat pe baza unui plan de afaceri

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 150 milioane Euro

Beneficiari:

- fermieri care dețin în proprietate și/sau folosință o exploatație agricolă încadrată în categoria de ferma mică conform definiției din fișa măsurii (propunere 8000 - 14.999 Euro valoare Producție Standard).

Sprijinului public nerambursabil în cuantum de 100%, cu o valoare de 15.000 Euro acordat sub formă de primă (plată forfetară) în două tranșe astfel:

- 70% din cuantumul maxim al sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
- 30% din cuantumul maxim al sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare.

Acordarea celei de-a doua tranșe este condiționată de implementare obiectivelor stabilite prin Planul de Afaceri, iar în cazul nerespectării planului de afaceri, se recuperează prima tranșă, proporțional, în raport cu obiectivele realizate.

2.1) Masura "Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor (întreprinderi nonagricole existente și întreprinderile nou-înființate din spațiul rural)"

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 250 milioane Euro

- **Submăsura "Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale":**
 - activități productive non-agricole, servicii și activități meșteșugărești, în spațiul rural

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 100 milioane Euro

Beneficiari întreprinderi nou înființate:

- fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își diversifică activitatea, prin înființarea unei noi întreprinderi;
- micro-întreprinderi și întreprinderi mici nou înființate.

Sprijinului public nerambursabil în cuantum de 100%, cu o valoare de până la 70.000 Euro, acordat sub formă de primă (plată forfetară) în două tranșe astfel:

- 70% din cuantumul maxim al sprijinului la primirea deciziei de finanțare;
- 30% din cuantumul maxim al sprijinului în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare.

- **Submăsura „Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole”:**
 - activități productive non-agricole, servicii și activități meșteșugărești, turism rural și producere de biocombustibili din biomasă, în spațiul rural

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 150 milioane Euro

Beneficiari întreprinderi nonagricole existente:

- micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente, care-și desfășoară activitatea în spațiul rural;
- fermieri sau membrii unei gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază prin înființarea sau dezvoltarea unei activități non-agricole în cadrul întreprinderii deja existente.

Sprijin public nerambursabil în cuantum de maximum 90%, cu o valoare de până la 200.000 Euro, conform "regulei de minimis".

3) Grupuri de producători (masura subprogram pomicol)

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 5 milioane Euro

4) Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale

- investitii de dezvoltare a infrastructurii locale de drumuri, apă/apă uzată , infrastructura socială și educațională, investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural;

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 1100.6 mililoane Euro

Beneficiari:

- comunele și asociațiile acestora;
- unități de cult (așezăminte monahale).

Sprijin public nerambursabil în cuantum de 100%, care și nu va depăși :

- 1.000. 000 Euro/ comună , pentru investiții care vizează un singur tip de sprijin (infrastructura de drumuri sau apă uzată);
- 2.000.000 Euro/ comună, pentru investiții care vizează infrastructura apă și apă uzată;
- 500.000 Euro, pentru proiectele de infrastructură educațională/îngrijire;
- 4.000.000 euro, pentru proiectele colective (care vizează mai multe comune), fără a depăși valoarea maximă /comună/tip de sprijin;
- 500.000 euro pentru proiecte de protejarea patrimoniului cultural.

II. Măsuri de mediu și climă :

Total alocare estimativă PNDR 2014-2020: 2387 mililoane Euro

5) Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite și perdele forestiere

Alocare estimativă PNDR 2014- 2020: 106 mililoane Euro

6) Agromediu și climă

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 850 mililoane Euro

7) Agricultură ecologică

Alocare estimativă PNDR 2014- 2020: 201 mililoane Euro

8) Delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 1231 milioane Euro

III. Măsuri suport :**9. Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare**

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 25 milioane Euro

10. Servicii de consiliere

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 25 milioane Euro

11. Cooperare (pentru activarea grupurilor operaționale pentru inovare)

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 28 milioane Euro, inclusiv alocarea măsurii specifice subprogramului pomicol, respectiv 15 milioane Euro

12. Gestionarea riscurilor (fondul mutual)

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 200 milioane Euro

13. LEADER

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 625 milioane Euro

Beneficiari:

- Grupurile de Acțiune Locală

Propuneri măsuri clasice:

- Tineri fermieri;
- Procesarea produselor agricole;
- Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de activități în domeniul non-agricol pentru micro-întreprinderi, inclusive încurajarea activităților turistice;
- Infrastructură de bază locală (drumuri, apă/apă uzată), inclusiv infrastructură educațională și socială, protejarea patrimoniului cultural;
- Formare profesională;
- Ferma mică.

Propuneri măsuri inovative:

- Eficiență energetică și resurse regenerabile;

- IT&C;
- Patrimoniu material și imaterial;
- Grupuri de producători.

Măsuri în analiză:

- Scheme de calitate;
- Măsură dedicată grupurilor vulnerabile, inclusiv populația romă;
- Piețe pentru produse locale agro-alimentare.

Valoarea sprijinului public nerambursabil

- Alocările financiare pentru strategia de dezvoltare locală se vor stabili proporțional, în funcție de populația și teritoriul acoperit de fiecare GAL-urilor (EUR/loc) și **valoarea maximă a sprijinului public nerambursabil per proiect din cadrul strategiei este de 200.000 euro.**

14. Asistență tehnică inclusiv Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală

Alocare estimativă PNDR 2014-2020: 178 mililoane Euro

IV. Subprogram dedicat sectorului pomicol

Alocare estimativă 320 mil. Euro (cca 4 % din FEADR)

Acesta are în componență următoarele măsuri/sub-măsuri:

1. *Modernizare ferme – alocare estimativă 260 mil. Euro*
2. *Prelucrarea și comercializarea produselor agricole - alocare estimativă 40 mil. Euro*
3. *Cooperare - alocare estimativă 15 mil Euro*
4. *Grupuri de producători - alocare estimativă 5 mil. Euro*

V. Angajamente de plată din exercițiul curent 2007-2013 aflate în derulare :

- bunăstarea animalelor - alocare de cca. **437 mil. euro**
- alte angajamente restante (ferme de semi-subsistență, grupuri de producători, Leader) – cca. **146 mil. euro.**

f) Programe de cooperare teritorială

În perioada 2007-2013, România a fost eligibilă pentru Obiectivele Convergență și Cooperare Teritorială Europeană (CTE) al Politicii de Coeziune.

Specificul Programelor de cooperare teritorială europeană presupune cooperarea regiunilor din România cu regiuni din statele vecine (în cadrul cooperării transfrontaliere), cu regiunile dintr-un anumit spațiu geografic (în cadrul cooperării transnaționale), precum și cu regiuni din orice stat membru al UE (în cadrul cooperării inter-regionale), prin intermediul unor proiecte gestionate și administrate în comun de partenerii din statele participante.

Ca regulă generală, rata de co-finanțare pentru programele finanțate din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Instrumentului de Asistență pentru Preaderare (IPA) este 85% din fonduri comunitare și 15% din fonduri naționale, iar pentru programele finanțate din Instrumentului European de Vecinătate și Parteneriat (ENPI) este 90% din fonduri comunitare și 10% din fonduri naționale.

Beneficiarii eligibili sunt, în general, autorități publice locale și regionale, ONG-uri, universități și institute de cercetare din zona de graniță (pentru programele de cooperare trans-frontalieră) și de la nivelul întregului teritoriu (pentru programele de cooperare transnațională și interregională).

M.D.R.T. gestionează toate cele 11 programe de cooperare teritorială la care participă România în perioada 2007-2013, având astfel acces la un buget total de 1,586 miliarde euro. Pentru fiecare dintre programele de cooperare teritorială europeană există un buget unic, constituit din contribuțiile tuturor statelor participante în cadrul acestor programe.

Principalele programe de cooperare teritorială:

Programul EPSON 2013:

Pentru perioada 2007 - 2013 bugetul Programului EPSON a fost de 45,38 milioane Euro.

Scopul Programului ESPON 2013 este de a sprijini formularea politicii care vizează coeziunea și dezvoltarea durabilă a teritoriului european prin (1) furnizarea de informații, statistici, analize și scenarii comparabile privind dinamica teritoriului, precum și prin (2) evidențierea capitalului teritoriului și potențialului de dezvoltare a regiunilor și teritoriilor de dimensiuni mai mari, contribuind, astfel, la creșterea competitivității, intensificarea cooperării teritoriale și dezvoltarea durabilă și echilibrată a teritoriului european.

Programul de Cooperare Transnatională Sud Estul Europei

Pentru perioada 2007 - 2013 bugetul Programului de Cooperare Transnatională SEE a fost de 245,11 milioane Euro.

Axe prioritare:

- Sprijinirea inovării și antreprenoriatului;
- Protecția și îmbunătățirea mediului inconjurător;
- Îmbunătățirea accesibilității;
- Dezvoltarea sinegiilor ale zonelor cu potențial.

Programul Operational INTERREG IV C

Pentru perioada 2007 - 2013 bugetul PO INTERREG IV C a fost de 405,09 milioane Euro.

Axe prioritare:

- Inovarea si economia cunoasterii: Inovarea, certetarea si dezvoltarea tehnologica; antreprenoriatul si IMM-urile; societatea informationala; ocuparea fortei de munca, capitalul uman si educatie;
- Mediul si prevenirea riscurilor: managementul apei, deseurilor, energia si transportul public, patrimoniul cultural si peisajul.

Programul de Opeational INTERACT 2007-2013

Bugetul PO INTERACT 2007-2013 a fost de 40,04 milioane Euro.

Axe prioritare:

- Dezvoltarea si livrarea serviciilor;
- Asistenta tehnica;

g) Granturi

Programul de finantare MATRA

MATRA este un program de finantare al Ministerului de Afaceri Externe din Olanda compus dintr-o gama larga de componente ce sprijina procesul de transformare sociala ce are loc in Europa Centrala si de Est. Unul din componentele programului MATRA este Programul de Granturi Mici acordate de Ambasada (Matra Small Embassy Projects Programme) cunoscut si sub denumirea de Matra-KAP.

Matra-KAP este un program implementat prin intermediul Ambasadei Regatului Tarilor de Jos la Bucuresti.

Beneficiari in cadrul acestui program sunt organizatii neguvernamentale cu personalitate juridica stabilita in Romania, autoritati publice locale, institutii si agentii.

Activitatile ce pot fi finantate in cadrul programului MATRA trebuie sa poata fi incluse in cadrul uneia sau mai multora din urmatoarele sectoare: legislatie si justitie, administratie publica/ordine publica, informatii publice/media, drepturile omului/minoritati, protectia mediului, intarirea capacitatii ONG-urilor, politici sociale si de ocupare a fortei de munca, sanatate, educatie, cultura, bunastare si dezvoltarea de politici in vederea asigurarii de locuinte.

Suma maxima care se acorda pentru finantarea unui proiect in cadrul acestui program este de EURO 15,000. Beneficiarul sprijinului acordat trebuie sa contribuie financiar si/sau in natura la implementarea proiectului. Durata de implementare a proiectului nu poate depasi 12 luni.

➤ Mecanismul Financiar SEE 2009-2014 (Granturile SSE)

Acordul între Uniunea Europeană și Statele Donatoare (Norvegia, Islanda și Liechtenstein), pentru Mecanismul Financiar SEE 2009-2014 cu privire la asistența nerambursabilă acordată de acesta în perioada 2009-2014, a fost semnat in anul 2010..

Mecanismul Financiar SEE 2009 – 2014 (denumit si Granturile SSE) își propune să contribuie la reducerea disparităților economice și sociale din Spațiul Economic European și la consolidarea

relațiilor de cooperare între Statele Donatoare și statele beneficiare prin intermediul sectoarelor prioritare propuse.

Prin acest mecanism, România urmează să beneficieze de o asistență financiară totală de 190.75 milioane Euro.

Aplicanti eligibili:

- Autoritati locale si nationale;
- ONG-uri si organizatii ale societatii civile;
- Companii private si publice, parteneriate public/privat;
- Institutii de invatamant si de cercetare;
- Studentii si personalul didactic;

Mecanismul Financiar SEE (Granturile SEE) 2009-2014 sprijină proiecte în următoarele 14 domenii de finanțare:

- Biodiversitate și serviciile ecosistemelor - 15 milioane Euro
- Monitorizarea mediului și planificare și control integrate – 8,18 milioane Euro
- Reducerea utilizării de substanțe periculoase – 10 milioane Euro
- Eficiența energetică – 8 milioane Euro
- Energie regenerabilă – 8 milioane Euro
- Adaptarea la schimbările climatice – 5 milioane Euro
- Sectorul maritim – 15 milioane Euro
- Societatea civilă – 30 milioane Euro (Fondul pentru ONG-uri)
- Copii și tineri în situații de risc și inițiative locale și regionale pentru reducerea inegalităților naționale și promovarea incluziunii sociale – 22 milioane Euro
- Promovarea egalității între sexe și a echilibrului între viața profesională și cea personală – 4.52 milioane Euro
- Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural – 14 milioane Euro
- Promovarea diversității în cultura și arte în cadrul patrimoniului cultural european – 6.82 milioane Euro
- Cercetare în cadrul sectoarelor prioritare – 20 milioane Euro
- Fondul de burse – 4 milioane Euro

Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014 (Granturi Norvegiene)

La data de 28 iulie 2010, a fost semnat Acordul între Uniunea Europeană și Regatul Norvegiei pentru Mecanismul Financiar Norvegian 2009-2014 cu privire la asistența nerambursabilă acordată de acesta în perioada 2009-2014.

Obiectivele generale ale granturilor norvegiene sunt reducerea disparităților sociale și economice în Spațiul Economic European, respectiv întărirea relațiilor bilaterale dintre statele donatoare și cele beneficiare.

Prin acest mecanism, România urmează să beneficieze de o asistență financiară totală de 115,20 milioane Euro.

Domenii finanțate prin Granturile Norvegiene 2009-2014

- Captarea și stocarea carbonului
- Inovare industrială pe baze ecologice
- Munca decentă și dialog tripartit
- Consolidarea capacității și cooperarea instituțională între instituțiile publice, autoritățile locale și regionale din România și cele din Norvegia
- Inițiative privind sănătatea publică
- Violenta domestică și violența bazată pe deosebirea de sex
- Cooperare Schengen și combaterea criminalității transfrontaliere și a crimei organizate, inclusiv a traficului de persoane și a grupurilor criminale itinerante
- Consolidarea capacității în cadrul sistemului judiciar și a cooperării
- Servicii corecționale, inclusiv sancțiuni non-privative de libertate

h) Instituții financiare interne și internațional

Banca Europeană de Investiții (BEI)

BEI împrumută până la 50% din valoarea unui proiect și cofinanțează investițiile împreună cu alte bănci (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare).

Banca Mondială sau Banca Internațională de Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD)

BIRD s-a dedicat exclusiv ajutorării pe termen lung a țărilor întârziate. BIRD oferă împrumuturi și ajutoare dezvoltării țărilor cu venituri mijlocii și mici. Banca Mondială se oferă ca un mijloc de finanțare independent pentru completarea finanțărilor necesare și nu pentru substituirea finanțărilor naționale.

Banci locale

Majoritatea bancilor au în portofoliu programe de finanțare pentru proiectele cu componenta fonduri europene:

BRD - EUROBRD

BRD le oferă beneficiarilor de fonduri europene post-aderare suport specializat pe întreaga durată de pregătire, aprobare și implementare a proiectelor, prin programul dedicat EUROBRD.

Programul EUROBRD include, fara in sa a se limita doar la aceste modalitati de sprijin:

- Soluții de finanțare, adaptate necesitatilor clientilor și potențialilor clienți
- Consultanța financiară pentru identificarea structurii optime de finanțare
- Consiliere în ceea ce privește încadrarea ideii/proiectului în cadrul Programelor Operationale sau al Programului National de Dezvoltare Rurală
- Indrumare, în funcție de tipul proiectului, către firme de consultanță specializate pentru redactarea planului de afaceri, a studiului de fezabilitate și a cererii de finanțare.

BCR – Credite pentru co-finanțarea/pre-finanțarea proiectelor implementate cu fonduri europene

Creditele de investiții se pot acorda atât pentru prefinanțarea fondurilor nerambursabile aprobate în cadrul proiectului cât și pentru cofinanțarea cheltuielilor eligibile și neeligibile din cadrul proiectului, în condițiile prevăzute de reglementările interne BCR privind activitatea de creditare.

Beneficiari eligibili: clienți persoane juridice, autorități publice locale, asociații familiale și persoane fizice autorizate, clienți care implementează proiecte cu finanțare din fonduri europene post aderare. Sunt admiși la creditare și clienții start-up care își încep activitatea printr-o investiție în cadrul unui proiect dezvoltat cu finanțare din fonduri europene post aderare.

Alte banci ce ofera solutii de finantare sunt: Banca Transilvania, Raiffeisen Bank, Bancpost, Unicredit Tirioc Bank, Banca Romaneasca.

i) Alte surse de finanțare (ambasade, fundații, organizații)

Mai multe ambasade cu misiune în România (Olanda, Canada, Elveția, Danemarca) oferă o serie de finanțări pentru domenii, cum ar fi îngrijirea copiilor, dezvoltare socială și implicarea societății civile în deciziile administrației locale.

Principalele organizații neguvernamentale străine care colaborează cu instituțiile și organizațiile românești în diferite sectoare de activitate sunt Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare, Fundația Charles Stewart Mott (SUA), Alianța pentru inițiative voluntare și dezvoltare Allavida (Anglia).

Fundații care pot finanța diverse inițiative ale instituțiilor publice sau ale societății civile sunt: Fundația Principesa Margareta, Fundația Vodafone, Fundația Dinu Patriciu, Fundația Dan Voiculescu, Fundația Soros, Fundația Bill și Melinda Gates, Fundația NESsT.

Bibliografie:

Dicționar de administrație publică, Ed. Economică, Parlagi A., București, 2004

Dezvoltare economică – O modalitate strategică pentru administrația publică locală, Don Morrison, ICMA

Rolul coeziunii sociale în dezvoltarea durabilă a satelor de munte, Teza de doctorat, București 2009, Schiopu Madalina

Reforme naționale pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii la orizontul anului 2020, DAE, București 2011

EUROPA 2020 - O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, COM, Bruxelles, 2010

Elemente ale unui cadru strategic comun 2014 – 2020, Bruxelles, 2011

Politica de coeziune Investiții în creștere economică și ocuparea forței de muncă, COM, Luxemburg, 2011

Un buget pentru Europa 2020 - Partea a II-a, COM, Bruxelles, 2010

Ajustare tehnică a cadrului financiar pentru 2014 în funcție de evoluțiile VNB, COM 928 Final, Bruxelles, 2013

Programul de convergență România 2013-2016, Guvernul României, București, 2013

România în cifre 2013, INS, București, 2013

Statistica teritorială 2013, INS, București

Coordonate majore ale procesului de programare a fondurilor europene pentru perioada 2014-2020, CIAP, 2012

Acordul de parteneriat propus pentru România pentru perioada de programare 2014-2020, MFE, București, 2013

Analiza socio-economică a spațiului rural românesc, MADR, București, 2013

Strategia de dezvoltare rurală a României 2014-2020 – draft, versiune noiembrie 2013, MADR, București

Strategia de dezvoltare regională Sud-Vest Oltenia 2014-2020 – draft, versiune septembrie 2013, ADR Sud-Vest Oltenia, Craiova

Strategia de dezvoltare economic-socială a județului Valcea, 2009-2013, ADR Sud-Vest Oltenia, Craiova

Monografia orașului Ocnele Mari

Monografia Alegerea de June

Situații financiare contabile ale Primăriei

P.U.G. – Oraș Ocnele Mari

Bugetele locale planificate participativ, Asociația Pro Democratia, București 2008

Acordul de parteneriat propus pentru România pentru perioada de programare 2014-2020, Draft Februarie 2014

Programul Național de Dezvoltare Rurală Draft Februarie 2014

Documentele consultative pentru programele operaționale 2014-2020 (Programele Operaționale 2014-2020 – versiune martie 2014)

Regulamentul privind implementarea Mecanismului Financiar al Spațiului Economic European (SEE) 2009-2014